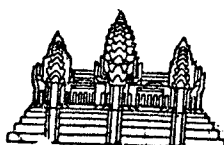

រូប្តាៈ
 រូប្តា បិណ្ឌបាឡី
 និង
 សេចក្តីប្រែប្រួលនៃសាស្ត្រ
 សុត្តន្តបិណ្ឌ
 អង្គប្រាំពីរកាយ និងអង្គប្រាំពីរ
 កសិបកាយ

៤៩

បោះពុម្ពលើកទី ១

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត ភ្នំពេញ

ត. ស. ២២៧៨

សុត្តន្តបិដកេ

អង្គត្រៃវិកាយស្ស និក្ខនិបាតោ

ទេសមោ ភាគោ

នមោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បណ្ណាសកេ

បបិមោ សម្មោធិវគ្គោ

[១] ឯវុទ្ធេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថយំ
 វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
 តត្រ ខោ កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។
 កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បច្ឆស្សោសុំ ។ កកវា
 ឯតនវេច សចេ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិវុទ្ធិយា បរិព្វាជកា ឯវំ
 បុច្ឆេយ្យំ សម្ពោធបត្ថិកានំ អាវុសោ ធម្មានំ កា
 ឧបនិសា ភាវនាយាតិ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខុវេ តេសំ
 អញ្ញតិវុទ្ធិយានំ បរិព្វាជកានំ តំន្តំ ព្យាករយ្យថាតិ ។

សត្វឥន្ទ្រ

អង្គត្រៃវិកាយ ឥន្ទ្រវិកាយ

ទេសមភាគ

សូមមេស្តាព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ ។

បណ្ណាសក

សម្ភោធិវិគ្គ ទី ១

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើពួកបរិព្វាជក ជាអនុត្តរិយ គប្បីសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ហេតុនៃសេចក្តីចម្រើន នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង តើដូចម្តេច ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកអនុត្តរិយសួរយ៉ាងនេះហើយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីដោះស្រាយ ដល់ពួកបរិព្វាជកជាអនុត្តរិយទាំងនោះដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិកាយស្ស វេរកនិបាតោ

ភក្កវម្ភលកា នោ ភន្តេ ធម្មា ។ បេ ។ ភក្កវតោ
 សុត្វា ភិក្ខុ ធាវស្សន្តិភិ ។ តេនហិ ភិក្ខុវេ សុណាម
 សាធុកំ មនសិ ករោម កាសិស្សមីភិ ។ ឯវម្ពន្តេភិ
 ទោ តេ ភិក្ខុ ភក្កវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភក្កវ
 ឯតនកោច សចេ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្នុយា បរិព្វាជកា
 ឯវំ បុច្ឆេយ្យំ សម្ពោធបត្តិកានំ អាវុសោ ធម្មានំ
 កា ឧបនិសា ភាវនាយាតិ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ពេ ភិក្ខុវេ
 តេសំ អញ្ញតិភ្នុយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករយ្យាម
 វេនាវុសោ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណ-
 សហាយោ កល្យាណសម្បវដ្តោ ។ សម្ពោធបត្តិ-
 កានំ អាវុសោ ធម្មានំ អយំ បឋមា ឧបនិសា
 ភាវនាយ ។ បុន ច បរំ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សីលវា ហោតិ ចាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិកាយ នវកនិយាយ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយរបស់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ មានព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគជាមូល ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុបានស្តាប់ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយ ក៏នឹងចាំទុក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំង
 ឡាយចូរចាំស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង
 ប្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយ គប្បីសួរ
 យ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ហេតុនៃសេចក្តីចម្រើន នូវពួកធម៌
 ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង តើដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 បើពួកអន្យត្ថិយសួរយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីដោះស្រាយដល់
 ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់
 នឹងមិត្តល្អ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចម្រើន
 នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង ទី ១ ។ ម្នាលអារុសោទាំង
 ឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំរិះ

បណ្ណាសក សម្តែងវិញ្ញាណ

អាចារ្យតោចរសម្បជ្ជោ អណ្តាមត្តេស្យ វិជ្ជេស្យ ភយនិស្សវី
 សមាធាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេស្យ ។ សម្តោធបក្ខិកានំ
 អាវុសោ ធម្មានំ អយំ ធុតិយា ឧបនិសា ភាវនាយ ។
 បុន ច បរំ អាវុសោ ភិក្ខុ យាយំ កថា អភិសល្លេខិកា
 ចេតោវិវរណសប្បាយា សេយ្យដំនំ អប្បិច្ឆកថា សន្តដ្ឋ-
 កថា បរិវេកកថា អសំសត្តកថា វិរិយាម្ពកថា
 សីលកថា សមាធិកថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា
 វិមុត្តិញ្ញាណនិស្សន្ទកថា ឯវរូបិយា កថាយំ និកាម-
 លាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អតិសិរលាភី ។ សម្តោធប-
 ក្ខិកានំ អាវុសោ ធម្មានំ អយំ ធុតិយា ឧបនិសា
 ភាវនាយ ។ បុន ច បរំ អាវុសោ ភិក្ខុ អារទ្ធវិរិយោ
 វិហារតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ
 ធម្មានំ ឧបសម្ពនាយ ថាមវា និច្ឆេយ្យោ អនិក្ខ-
 ត្តុរោ កុសលេស្យ ធម្មេស្យ ។ សម្តោធបក្ខិកានំ
 អាវុសោ ធម្មានំ អយំ ចតុត្ថា ឧបនិសា ភាវនាយ ។

បញ្ញាសក សម្តោធវគ្គ

បរិបូណ៌ដោយអាចារៈនឹងគាចរៈ ឃើញនូវភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយ
 សូម្បីបន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 អារុសោទាំងឡាយ នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចំរើន នូវពួកធម៌ជាចំណែក
 នៃការត្រាស់ដឹងទី ២ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នក
 បានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយ នូវកថា
 មានសភាពយ៉ាងនេះ ដែលជាកថាផ្លូវផង ជាទីសប្បាយទូលាយចិត្ត
 គឺអប្បច្ចកថា សន្តង្គកថា បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា វិយារម្កកថា
 សីលកថា សមាធិកថា បញ្ចកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្ស-
 នកថា ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចំរើន
 នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង ទី ៣ ។ ម្នាលអារុសោទាំង
 ឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវ
 ពួកអកុសលធម៌ចេញ ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ឱ្យកើតឡើង ជាអ្នក
 មានកម្លាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងខ្ជាប់ខ្ជួន មិនដាក់ធុរៈចោល ក្នុង
 ធម៌ទាំងឡាយ ជាកុសល ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ នេះជា
 ហេតុនៃសេចក្តីចំរើន នូវពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹងទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស ឧវកនិបាតោ

បុន ច បរំ អារុសោ ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ ឧទ-
 យត្ថតាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ
 និព្វេជិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិនិយា ។ សម្ពោធិ-
 បត្តិកានំ អារុសោ ធម្មានំ អយំ បញ្ចមី ឧបនិសា
 ភាវនាយ ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 ចានិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្ម-
 វដ្តស្ស សីលវា ភវិស្សតិ ចានិមោក្ខសំវាសំវុតោ
 វិហរិស្សតិ អាចារតោចរសម្មន្នោ អណ្តមត្តេសុ វដ្តេសុ
 ភយទស្សវី សមាទាយ សិក្ខិស្សតិ សិក្ខាបទេសុ ។
 កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចានិកង្ខំ កល្យា-
 ណសហាយស្ស កល្យាណសម្មវដ្តស្ស យាយំ កថា
 អភិសល្លេខិកា ចេតោវិវរណសច្ចាយា សេយ្យដំទំ
 អប្បិច្ឆកថា សន្តិដ្ឋិកថា បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា
 វិយារម្កកថា សីលកថា សមាជិកថា បញ្ញកថា
 វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ឯវុបិយា កថាយ
 និកាមលាភី ភវិស្សតិ អភិច្ឆលាភី អភិសិរលាភី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ នវកថិបាត

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមានបញ្ញា ប្រកប
 ដោយបញ្ញា ដែល អាចកំណត់ នូវការកើតឡើងនឹង ការវិនាសទៅ
 (នៃខន្ធបញ្ចកៈ) ជាគ្រឿងទំលាយនូវកិលេសដ៏ប្រសើរ ជាធម្មជាតិ
 ដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃទុក្ខដោយច្រៃព ។ ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ
 នេះជាហេតុនៃសេចក្តីចម្រើន នូវពួកធម៌ ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង
 ទី៥ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នក
 មានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះ
 នឹងបានជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមាទូស័វៈ បរិបូណ៌ដោយ
 អាចារៈនឹងគាចរៈ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយ សូម្បី
 បន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិទ្ធិបទទាំងឡាយ ។ ម្នាល ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មាន
 សំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកបានតាម
 ប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយនូវកថាមានសភាពយ៉ាង
 នេះ ដែលជាកថាផ្លូវផង ជាទីសប្បាយទូលាយចិត្ត គឺអប្បិច្ឆកថា
 សន្តដ្ឋកថា បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា វិរិយារម្មកថា សីលកថា
 សមាធិកថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ។

បណ្ណាសកេ សម្ពោធិត្តោ

កល្យាណមិត្តស្ម័គ្រំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចានីកង្គំ
 កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្មវត្ថុស្ស អា-
 នុវិរិយោ វិហរិស្សតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ
 កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្ពនាយ ជាមវា នន្ទ្រ-
 បរគ្គមោ អនិក្ខត្តជុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។
 កល្យាណមិត្តស្ម័គ្រំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចានីកង្គំ
 កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្មវត្ថុស្ស បញ្ញាវា
 ភវិស្សតិ ឧទយត្តតាមិជិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ
 អរិយាយ និព្វេជិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិជិយា ។
 តេន ច បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឥមេសុ បញ្ចេសុ
 ធម្មេសុ បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ ធម្មា ឧត្តរី ភាវេតញ្ច
 អសុភា ភាវេតញ្ច វាគស្ស បហានាយ មេត្តា
 ភាវេតញ្ច ព្យាបាទស្ស បហានាយ អាណាបាទស្សតិ
 ភាវេតញ្ច វិតក្កបច្ឆេនាយ អនិច្ចសញ្ញា ភាវេតញ្ច
 អស្មីមានសមុក្សតាយ ។ អនិច្ចសញ្ញានោ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ អនត្ថសញ្ញា សណ្ឋាតិ អនត្ថសញ្ញា អស្មី-
 មានសមុក្សតំ ចាបុណាតិ និដ្ឋេវ ធម្មេ និព្វានន្តំ ។

បណ្ណសក សម្តែងវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកប្រាជ្ញ
 នូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវពួកអកុសលធម៌ចេញ ដើម្បីញ៉ាំង
 ពួកកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជាអ្នកមានកំឡាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែង
 ខ្ជាប់ខ្ជួន មិនដាក់ជុរចោល ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ រមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកមានបញ្ញា
 ច្រកបដោយបញ្ញា ដែលអាចកំណត់នូវការកើតឡើងនឹងការវិនាសទៅ
 (នៃខន្ធបញ្ចកៈ) ជាគ្រឿងទំលាយនូវកិលេសដ៏ប្រសើរ ជាធម្មជាតិ
 ដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត ភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងធម៌ទាំង៥នេះ ហើយគប្បីចំរើន នូវធម៌៤
 យ៉ាងតទៅទៀត គឺចំរើនអស្កក ដើម្បីលះរាគៈ ចំរើនមេត្តា ដើម្បី
 លះព្យាបាទ ចំរើនអាធាបានស្មតិ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវវិតក្កៈ ចំរើនអនិច្ច-
 សញ្ញា ដើម្បីដកចោលនូវអស្មិមានៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី
 សំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រមែងប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថា
 មិនទៀង ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រមែងដល់នូវ
 ព្រះនិព្វានជាគ្រឿងដកចោលនូវអស្មិមានៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស ឥវរនិបាតោ

[២] អថោ អញ្ញាតោ ភិក្ខុ យេន កកា
 តេនុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា កកាវន្តំ ។ បេ ។ ឯក-
 មន្តំ និសំឡោ ខោ សោ ភិក្ខុ កកាវន្តំ ឯតនេវេច
 និស្សយសម្មន្នោ និស្សយសម្មន្នោតិ កន្លេ វុច្ចតិ
 កិត្តាវតា នុ ខោ កន្លេ ភិក្ខុ និស្សយសម្មន្នោ
 ហោតីតិ ។ សទ្ធិញ្ចេ ភិក្ខុ និស្សយ អកុសលំ
 បដហតិ កុសលំ កាវេតិ បហំនមេវស្ស តំ
 អកុសលំ ហោតិ ។ ហិរិញ្ចេ ភិក្ខុ និស្សយ
 ឡិត្តប្បញ្ចេ ភិក្ខុ និស្សយ វីរិយញ្ចេ ភិក្ខុ
 និស្សយ បញ្ញញ្ចេ ភិក្ខុ និស្សយ អកុសលំ
 បដហតិ កុសលំ កាវេតិ បហំនមេវស្ស តំ
 អកុសលំ ហោតិ តញ្ញាស្ស ភិក្ខុនោ អកុសលំ
 បហំនំ ហោតិ សុប្បហំនំ យស្ស អរិយាយ
 បញ្ញាយ និស្វា បហំនំ ។ តេន ច បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ឥមេសុ បញ្ចសុ ធម្មេសុ
 បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ ឧបនិស្សយា វិហរិត្វា^(១) ។

១ ឧ. ចត្តារោ ធម្មា ឧបនិស្សយ វិហរិត្វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ឧវកនិបាត

[២] គ្រានោះ ភិក្ខុ ១ រូប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះ
 អធិយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើតែងនិយាយថា ភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 និស្ស័យ (ទីពឹង) អ្នកបរិបូណ៌ដោយនិស្ស័យដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ចុះភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយនិស្ស័យ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បើភិក្ខុអាស្រ័យសទ្ធាហើយលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន
 អកុសលនោះ ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានលះបង់ហើយ ។ បើភិក្ខុអាស្រ័យ
 ហិរិ បើភិក្ខុអាស្រ័យឧត្តប្បៈ បើភិក្ខុអាស្រ័យវិរយៈ បើភិក្ខុអាស្រ័យ
 បញ្ញា ហើយលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន អកុសលនោះ
 ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានលះបង់ហើយ ព្រោះថា អកុសលដែលភិក្ខុណា
 ឃើញដោយបញ្ញាដ៏ប្រសើរហើយលះ អកុសលនោះឈ្មោះថាភិក្ខុនោះ
 លះហើយ លះស្រឡះហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុនោះ
 តាំងនៅក្នុងធម៌ទាំង៥នេះហើយ ត្រូវប្រកបដោយឧបនិស្ស័យ ៤ យ៉ាង ។

បណ្ណាសកេ សម្ពោធជំព្រោះ

កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ^(១) សង្ខាយេកំ
 បដិសេវតិ សង្ខាយេកំ អធិវាសេតិ សង្ខាយេកំ
 បរិវេជ្ជេតិ សង្ខាយេកំ វិនោទេតិ ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធិស្សយសម្បជ្ជោ ហោតីតិ ។

[៣] ឯកំ សមយំ ភក្កវា ចាលីកាយំ វិហារតិ
 ចាលីកាបព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
 មេឃីយោ ភក្កវតោ ឧបជ្ជាកោ ហោតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មេឃីយោ យេន ភក្កវា តេនុបសង្កម្មំ
 ឧបសង្កម្មិត្វា ភក្កវន្តំ ភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អជ្ជាសិ ។
 ឯកមន្តំ បិតោ ខោ អាយស្មា មេឃីយោ ភក្កវន្តំ ឯត-
 ទរោច ឥច្ឆាមហំ កន្តេ ជន្តតាមំ ចិណ្ឌាយ ចាវិសិត្ថំ ។
 យស្សនាធិ ភំ មេឃីយ កាលំ មញ្ញាសីតិ ។
 អថខោ អាយស្មា មេឃីយោ បុព្វល្លាសមយំ
 ធិវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ជន្តតាមំ ចិណ្ឌាយ ចាវិសិ

១ ឧ. ប. ឥធិ ភិក្ខុ ភិក្ខុ ។

បុណ្យសក សម្ពោធជំនួញ

ឧបនិស្ស័យ ៤ យ៉ាងតែដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកង
សាសនានេះ ពិចារណាហើយ ទើបសេពនូវវត្ថុដែលគួរសេព ១
ពិចារណាហើយ ទើបអត់សន្តិកនូវវត្ថុដែលគួរអត់សន្តិក ១ ពិចារណា
ហើយ ទើបវៀរនូវវត្ថុដែលគួរវៀរ ១ ពិចារណាហើយ ទើបបន្ទោ
បង់ចោលនូវវត្ថុដែលគួរបន្ទោបង់ចោល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ ដោយនិស្ស័យយ៉ាងនេះឯង ។

(៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់លើភ្នំចាលិកា ទៀបក្រុង
ចាលិកា ។ សម័យនោះឯង ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ជាកព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ បិតនៅក្នុងទី
ដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះ
អង្គជីវចរេន ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ជន្មត្រាមដើម្បីបិណ្ឌបាត ។
ម្នាលមេឃិយៈ អ្នកចូរសំគាល់នូវកាលដែលគួរនឹងទៅ ក្នុងកាលឥឡូវ
នេះចុះ ។ គ្រានោះ មេឃិយៈដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត
នឹងចីវរ ក្នុងបុព្វល្លាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ជន្មត្រាម ដើម្បីបិណ្ឌបាត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស នវកន្ទិបាតោ

ជន្មត្ថាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌាចា-
តប្បជិត្តន្តោ យេន កំមិកាឡាយ នទិយា
តីរំ តេនុបសង្កមិ ។ អន្ទសា ខោ អាយស្មា
មេយិយោ កំមិកាឡាយ នទិយា តីរេ ជង្គវិហារំ
អនុចង្កមមាណោ អនុវិចារមាណោ អម្ពវនំ ចាសាទិកំ
រមណីយំ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ ចាសាទិកំ
វតិទំ អម្ពវនំ រមណីយំ អលំ វតិទំ កុលបុត្តស្ស
បធានត្ថិកស្ស បធានាយ សចេ មំ ភគវា អនុ-
ជាធម្មេ អាគច្ឆេយ្យហំ ឥមំ អម្ពវនំ បធានាយាតិ ។
អថខោ អាយស្មា មេយិយោ យេន ភគវា តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ អាយស្មា មេយិយោ
ភគវន្តំ ឯតទរោច ឥធាហំ ភន្តេ បុព្វល្លាសមយំ
និវាសេត្វា បត្តចីវរមាធាយ ជន្មត្ថាមំ បិណ្ឌាយ ចារិសី

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ នវគ្គនិកាយ

លុះត្រេចទៅបិណ្ឌបាតក្នុងជន្មត្រាមហើយ ក៏ត្រឡប់អំពីបិណ្ឌបាតក្នុង
 កាលជាខាងក្រោយនៃកត្ត ក៏ចូលទៅរកឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា ។ ព្រះ
 មេឃឹមៈដ៏មានអាយុ កំពុងចង្រ្គឹមតាមលំដាប់ ត្រេចទៅតាមលំដាប់
 ដើម្បីសំរកស្ទឹង ទៀបឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា បានឃើញព្រៃស្វាយ
 ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ លុះឃើញហើយលោកក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នេះថា ឧហ្មា⁺ ព្រៃស្វាយនេះ ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ ឧហ្មា⁺
 ព្រៃស្វាយនេះ គួរដល់ការតាំងព្យាយាមរបស់កុលបុត្ត អ្នកត្រូវការដោយ
 ការតាំងព្យាយាម ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យ
 អាត្មាអញ អាត្មាអញនឹងមកកាន់ព្រៃស្វាយនេះ ដើម្បីតាំងសេចក្តី
 ព្យាយាម ។ លំដាប់នោះ ព្រះមេឃឹមៈ ដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះមេឃឹមៈ ដ៏មានអាយុ អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាតនឹងចីវរ
 ក្នុងបុព្វល្លាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ជន្មត្រាម ដើម្បីបិណ្ឌបាត

បណ្ណសកេ សម្តែងវិញ្ញាណ

ជន្មតាមេ ចិល្ហាយ ចរិត្តា បច្ឆាភត្តំ ចិល្ហាចា.
 តប្បដិក្ខន្តោ យេន កិមិកាឡាយ នទិយា តីរំ
 តេនុបសង្កមី អន្ទសំ ខោ អហំ កន្តេ កិមិកាឡាយ
 នទិយា តីរេ ជង្គុវិហារំ អនុចង្កមមាណោ អនុវិចរមាណោ
 អម្ពវំ ចាសាទិកំ រមណីយំ ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ
 ចាសាទិកំ វតីទំ អម្ពវំ រមណីយំ អលំ វតីទំ
 កុលបុត្តស្ស បធានត្ថិតស្ស បធានាយ សចេ មំ
 កកវា អនុជានេយ្យ អាគច្ឆេយ្យហំ ឥមំ អម្ពវំ
 បធានាយាតិ ។ សចេ មំ កកវា អនុជានេយ្យ
 កច្ឆេយ្យហំ តំ អម្ពវំ បធានាយាតិ ។ ឯវំ
 វុត្តេ កកវា អាយស្មន្តំ មេយិយំ ឯតទរោច
 អាគមេហិ តាវ មេយិយ ឯតកក្ខត្តិ តាវ យាវ
 អញ្ញាចិ កោចិ ភិក្ខុ ទិស្សត្វតិ ។ ទុតិយម្បិ
 ខោ អាយស្មា មេយិយោ កកវន្តំ ឯតទរោច

បណ្ណសក សម្តែងវិធី

លុះត្រចៅបិណ្ឌបាត ក្នុងជន្មត្រាមហើយ ត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត
ក្នុងកាលជាខាងក្រោយនៃភក្តី រួចក៏ចូលទៅរកឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងដើរចង្រ្កឹមតាមលំដាប់ ត្រចៅតាម
លំដាប់ ដើម្បីសម្រាកស្ទឹងទៀបឆ្នេរស្ទឹងភិមិកាឡា បានឃើញព្រៃស្វាយ
ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ លុះឃើញហើយខ្ញុំព្រះអង្គក៏មានសេចក្តី
ត្រិះរិះដូច្នេះថា ឧហ្ម៍ ព្រៃស្វាយនេះ ជាទីជ្រះថ្លា ជាទីត្រកអរ ឧហ្ម៍
ព្រៃស្វាយនេះ គួរដល់ការតាំងព្យាយាមរបស់កុលបុត្រ អ្នកត្រូវការដោយ
ការតាំងព្យាយាម ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអាត្មា
អញ អាត្មាអញនឹងមកកាន់ព្រៃស្វាយនេះ ដើម្បីតាំងសេចក្តីព្យាយាម ។
ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គ
នឹងទៅកាន់ព្រៃស្វាយនោះ ដើម្បីតាំងសេចក្តីព្យាយាម ។ កាលបើ
ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ ពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្ចាស់មេឃិយៈ
អ្នកចូរបង្កើនសិនចុះ កុំកាល ដ្បិតតថាគតតែម្នាក់ឯង ទម្រាំមានភិក្ខុណា
មួយឯទៀត មកប្រាកដសិន (សិរអ្នកទៅចុះ) ។ ព្រះមេឃិយៈ
ដ៏មានអាយុ ត្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ ២ ដងដូច្នេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស នវកនិបាតោ

កក្កវតោ កន្លេ នត្ថិ កិញ្ចំ ឧត្តរី ករណីយំ នត្ថិ
 កតស្ស បដិច្ចយោ មយ្ហំ ខោ បន កន្លេ អត្ថិ
 ឧត្តរី ករណីយំ អត្ថិ កតស្ស បដិច្ចយោ សចេ
 មំ កកវា អនុជានេយ្យ កច្ឆេយ្យហំ តំ អម្ពវំ
 បដាធាយាតិ ។ អាគមេហំ តាវ មេយិយ ឯកកម្មិ
 តាវ យាវ អញ្ញាបិ កោចិ ភិក្ខុ ទិស្សត្ថតិ ។
 តតិយម្យិ ខោ អាយស្មា មេយិយោ កកវំ ឯត-
 ទវេច កកវតោ កន្លេ នត្ថិ កិញ្ចំ ឧត្តរី ករណីយំ
 នត្ថិ កតស្ស បដិច្ចយោ មយ្ហំ ខោ បន កន្លេ អត្ថិ
 ឧត្តរី ករណីយំ អត្ថិ កតស្ស បដិច្ចយោ សចេ មំ
 កកវា អនុជានេយ្យ កច្ឆេយ្យហំ តំ អម្ពវំ បដាធា-
 យាតិ ។ បដានន្តិ ខោ មេយិយ វទេហំ កំន្តិ វទេ-
 យ្យម យស្សនាទិ ត្ថំ មេយិយ កាលំ មញ្ញសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ ឧបាសិទ្ធពិញ្ញាបនបត្រ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កិច្ចដែលត្រូវធ្វើតទៅទៀតបន្តិចបន្តួច របស់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនមាន ការសន្សំនូវកិច្ចដែលធ្វើហើយមិនមានទេ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គ នៅមានករណីយកិច្ចតទៅ
 ទៀត នៅមានការសន្សំនូវកិច្ច ដែលធ្វើហើយ ប្រសិនបើ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទៅកាន់ព្រៃ
 ស្វាយនោះ ដើម្បីតាំងព្យាយាម ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ អ្នកចូរបង្អង់
 សិនចុះ កុំអាល ដ្បិតតថាគតតែម្នាក់ឯង ទម្រាំមានភិក្ខុណាមួយ
 ឯទៀត មកប្រាកដសិន (សម្តែងអ្នកទៅចុះ) ។ ព្រះមេឃឹមៈដ៏មានអាយុ
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ ៣ ដងដូច្នេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ករណីយកិច្ចតទៅទៀតបន្តិចបន្តួចរបស់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ មិនមាន ការសន្សំនូវកិច្ចដែលធ្វើហើយមិនមាន បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គ នៅមានករណីយកិច្ចតទៅទៀត នៅមាន
 ការសន្សំនូវកិច្ចដែលធ្វើហើយ ប្រសិនបើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីទៅកាន់ព្រៃស្វាយនោះ ដើម្បី
 តាំងព្យាយាម ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ តថាគតគប្បីនិយាយដូចម្តេច
 នឹងអ្នក ដែលចេះតែនិយាយថា ការតាំងព្យាយាមដូច្នេះ ម្ចាស់មេ-
 ឃឹមៈ អ្នកចូរសំគាល់នូវកាល ដែលគួរនឹងទៅក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។

បណ្ណសកេ សម្មោធិត្តោ

អថខោ អាយស្មា មេយិយោ ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា បទត្តិលំ កត្វា យេន តំ អម្ពវន្តំ
 តេនុបសុដ្ឋមិ ឧបសុដ្ឋមិត្វា តំ អម្ពវន្តំ អន្លោ-
 តាហេត្វា អញ្ញាតវស្មី រុក្ខមូលេ ទិវាវិហារំ និសីទិ ។
 អថខោ អាយស្មតោ មេយិយស្ស តស្មី អម្ពវន្តំ
 វិហារន្តស្ស យេកុយ្យេន តយោ ចាបកា អកុសលា
 វិតក្កា សមុទាចរន្តំ សេយ្យដីទំ កាមវិតក្កោ
 ព្យាបាទវិតក្កោ វិហីសាវិតក្កោ ។ អថខោ អាយស្មតោ
 មេយិយស្ស ឯតទហោសិ អច្ឆរិយំ វិត កោ អត្តុកំ
 វិត កោ សទ្ធាយ តម្មា អតាវស្មា អនតារិយំ
 បព្វជិតា អថ ច បនិមេហិ តីហិ ចាបកេហិ
 អកុសលេហិ វិតក្កេហិ អន្ធាសត្តា កាមវិតក្កេន
 ព្យាបាទវិតក្កេន វិហីសាវិតក្កេនាតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មេយិយោ យេន កកវា តេនុបសុដ្ឋមិ
 ឧបសុដ្ឋមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា មេយិយោ

បណ្ណសារ សម្តែងវគ្គ

ត្រានោះឯង ព្រះមេឃិយៈ ដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ
 ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្យណហើយចូលទៅរកវត្ត
 ស្វាយនោះ លុះទៅដល់ហើយ ក៏ចូលទៅកាន់វត្តស្វាយនោះ អង្គុយ
 សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ទៀបគល់ឈើ ១ ដើម ។ លំដាប់នោះ កាល
 ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុនៅក្នុងវត្តស្វាយនោះ អកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក
 ៣ យ៉ាង គឺកាមវិតក្កៈ ១ ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ ក៏ពុះ
 ពោរឡើងរឿយៗ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ
 ក៏មានសេចក្តីគ្រិះរិះដូច្នេះថា យីអើ អស្ចារ្យណាស់ យីអើ ចំឡែក
 ណាស់ហ្ន៎ បុគ្គលទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះនោះ ចូលកាន់ផ្ទះដោយ
 សុទ្ធ ក៏នៅតែមានអកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក ៣ ប្រការនេះ គឺកាម-
 វិតក្កៈ ១ ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ តាមរូបរឹតទៀត ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះព្រះមេឃិយៈដ៏មានអាយុអង្គុយ ក្នុងទីសមគួរហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាណិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

កកវន្តំ ឯតទលោច វេទ មយ្ហំ កន្លេ តស្មី អម្ពវនេ
 វិហារន្តស្ស យេកុយ្យេន តយោ ទាបកោ អកុសលា
 វិតក្កា សមុទាចវន្តំ សេយ្យដំទំ កាមវិតក្កោ
 ព្យាបាទវិតក្កោ វិហីសាវិតក្កោ តស្ស មយ្ហំ កន្លេ
 ឯតទយោសិ អច្ឆរិយំ វត កោ អព្ពនំ វត កោ
 សទ្ធាយ តម្មា អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជិតា អថ ច
 បនិមេហំ ភីហំ ទាបកេហំ អកុសលេហំ វិតក្កេហំ
 អម្ពាសន្តា កាមវិតក្កេន ព្យាបាទវិតក្កេន វិហីសា-
 វិតក្កេនាតិ ។ អបរិបក្កាយ មេយិយ ចេតោវិមុត្តិយា
 បញ្ច ធម្មា បរិបក្កាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ បញ្ច ។
 វេទ មេយិយ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យា-
 ណាសហាយោ កល្យាណសម្បវត្តោ ។ អបរិបក្កាយ
 មេយិយ ចេតោវិមុត្តិយា អយំ បឋមោ ធម្មោ បរិបក្កាយ
 សំវត្ថន្តិ ។ ពុន ច បរំ មេយិយ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ
 ទាតិមោក្ខសំវាសំវតោ វិហារតិ អាចារកោចរសម្បជ្ជោ

សុត្តន្តបិដក អង្គុត្តរនិកាយ នវកថិបាត

ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទី
 ឯណោះ កាលខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងព្រៃស្វាយនោះ អកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក
 ៣ ប្រការ គឺកាមវិតក្កៈ ១ ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ តែង
 ពុះពោរឡើងវៀយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យីអើ អស្ចារ្យណាស់ យីអើ ចំឡែកណាស់
 កុលបុត្តទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះនោះ ចូលកាន់ផ្លូវដោយសង្ខារហើយ
 ក៏នៅតែមានអកុសលវិតក្កៈដ៏លាមក ៣ ប្រការនេះ គឺកាមវិតក្កៈ ១
 ព្យាបាទវិតក្កៈ ១ វិហឹសាវិតក្កៈ ១ តាមរូបរឹតទៀត ។ ម្ចាស់
 មេឃឹមយៈ ធម៌ទាំងឡាយ ៥ យ៉ាងតែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ
 ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើ
 ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់មេឃឹមយៈ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប្បនឹងមិត្តល្អ ។ ម្ចាស់មេឃឹមយៈ នេះជាធម៌
 ទី ១ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់
 ក្លាឡើងបាន ។ ម្ចាស់មេឃឹមយៈ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកមានសីល សង្រួម
 ហើយដោយការសង្រួមក្នុងធម៌មាតិកា បរិបូណ៌ដោយអាចារៈនឹងគោចរៈ

បណ្ណាសកេ សម្ពោធជំព្រោះ

អណ្តាមត្តេស្យ វជ្ជេស្យ ភយទស្សនី សមាទាយ
សំវត្ថុតិ សំវត្ថាបទេស្យ ។ អបរិបក្កាយ មេឃីយ
ចេតោវិមុត្តិយា អយំ ធុតិយោ ធម្មោ បរិបក្កាយ
សំវត្ថុតិ ។ បុន ច បរំ មេឃីយ ភិក្ខុ យាយំ
កថា អភិសល្លេខិកា ចេតោវិវរណសប្បាយា
សេយ្យេដំ អប្បិច្ឆកថា សន្តដ្ឋិកថា បរិវេកកថា
អសំសគ្គកថា វិរិយាម្ពកថា សីលកថា សមាធិ-
កថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា
ឯវរុបិយា កថាយ ធិកាមលាភី ហោតិ អភិច្ឆលាភី
អភិសិរលាភី ។ អបរិបក្កាយ មេឃីយ ចេតោវិមុត្តិយា
អយំ ធុតិយោ ធម្មោ បរិបក្កាយ សំវត្ថុតិ ។ បុន
ច បរំ មេឃីយ ភិក្ខុ អារទ្ធវិរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ
ធម្មានំ បហាទាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្មទាយ
ថាមវា ទទ្សបរក្កមោ អនិក្ខត្តដុរោ កុសលេស្យ
ធម្មេស្យ ។ អបរិបក្កាយ មេឃីយ ចេតោវិមុត្តិយា
អយំ ចតុត្ថោ ធម្មោ បរិបក្កាយ សំវត្ថុតិ ។

បណ្ណសក សម្ពោធវគ្គ

ឃើញភ័យ ក្នុងទោសទាំងឡាយសូម្បីបន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សា
 ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្នាលមេឃឹមៈ នេះជាធម៌ទី ២
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លា
 ឡើងបាន ។ ម្នាលមេឃឹមៈ មួយទៀត ភិក្ខុជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា
 បានមិនលំបាក បានដោយនិយមនូវកថាមានសភាពយ៉ាងនេះ ដែល
 ជាកថាដ៏ផ្លូវផង ជាទីសប្បាយទូលាយចិត្ត គឺអប្បច្ចេកថា សន្មដ្ឋិកថា
 បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា វិវិយារម្តកថា សីលកថា សមាធិកថា
 បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ។ ម្នាល
 មេឃឹមៈ នេះជាធម៌ទី ៣ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែល
 ពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។ ម្នាលមេឃឹមៈ មួយទៀត
 ភិក្ខុជាអ្នកប្រាជ្ញនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវពួកអកុសលធម៌
 ចេញ ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជាអ្នកមានកម្លាំង
 មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំមួន មិនដាក់គុរៈចោលក្នុងកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលមេឃឹមៈ នេះជាធម៌ទី ៤ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីចេតោវិមុត្តិ ដែលពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។

បុន ច បរំ មេយិយ ភិក្ខុ បញ្ចវា ហោតិ ឧទយត្តតា-
 មិទិយា បញ្ចាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ នំព្វេនិកាយ
 សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិទិយា ។ អបរិបក្កាយ មេយិយ
 ចេតោវិមុត្តិយា អយំ បញ្ចមោ ធម្មោ បរិបក្កាយ
 សំវត្ថុតំ ។ កល្យាណមិត្តស្មេតំ មេយិយ ភិក្ខុនោ
 ចាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្ម-
 វដ្តស្ស សីលវា ភវិស្សតិ ។ បេ ។ សមាទាយ
 សិក្ខិតស្សតិ សិក្ខាបទេសុ ។ កល្យាណមិត្តស្មេតំ
 មេយិយ ភិក្ខុនោ ចាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស
 កល្យាណសម្មវដ្តស្ស យាយំ កថា អភិសល្យឱកា
 ចេតោវិវរណសប្បាយា សេយ្យដំនំ អប្បិច្ឆកថា ។ បេ ។
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ឯវុច្ចិយា កថាយ និកាម-
 លាភី ភវិស្សតិ អតិច្ឆលាភី អតសិរលាភី ។ កល្យា-
 ណមិត្តស្មេតំ មេយិយ ភិក្ខុនោ ចាដិកង្ខំ កល្យា-
 ណសហាយស្ស កល្យាណសម្មវដ្តស្ស អារទ្ធវិរិយោ
 វិហរិស្សតិ ។ បេ ។ អនិក្ខត្តជុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួរនិកាយ ឥរិយបិដក

ម្ចាស់មេឃឹមៈ មួយទៀត គឺកុំដាក់អ្នកមានប្រាជ្ញាប្រកបដោយប្រាជ្ញា ដែលកំណត់នូវការកើតឡើង នឹងវិនាសទៅ ជាគ្រឿងទំលាយនូវ កំលេសដ៏ប្រសើរ ជាធម្មជាតិដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។

ម្ចាស់មេឃឹមៈ នេះជាធម៌ទី ៥ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចេតនាវិមុត្តិ ដែល ពុំទាន់ចាស់ក្លា ឲ្យចាស់ក្លាឡើងបាន ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ ហេតុនេះ វេមន៍កើតប្រាកដដល់កិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹង មិត្តល្អ គឺកិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ ហេតុនេះវេមន៍កើតប្រាកដ ដល់កិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺកិក្ខុ នោះនឹងបានជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយ ងាយ នូវកថាមានសភាពយ៉ាងនេះ ដែលជាកថាដ៏ផ្លូវផង ជាទីសប្បាយ ទូលាយចិត្ត គឺអប្បច្ចេកថា ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ។ ម្ចាស់ មេឃឹមៈ ហេតុនេះ វេមន៍កើតប្រាកដដល់កិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ មាន សំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺកិក្ខុនោះនឹងបានជាអ្នកប្រាសនូវសេចក្តី ព្យាយាម ។ បេ ។ ជាអ្នកមិនដាក់ពុរចោល ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ។

បណ្ណាសកេ សម្តោធិញ្ច

កល្យាណមិត្តស្បៀតំ មេឃីយ ភិក្ខុនោ ចាដិកដ្ឋំ
 កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្មវដ្តស្ស បញ្ចវា
 ភវិស្សតិ ។ បេ ។ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិនិយា ។
 តេន ច បន មេឃីយ ភិក្ខុនា ឥមេសុ បញ្ចសុ
 ធម្មេសុ បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ ធម្មា ឧត្តរី កាវេតញ្ច
 អសុភា កាវេតញ្ច វាគស្ស បហានាយ មេត្តា
 កាវេតញ្ច ព្យាចានស្ស បហានាយ អាធាចានស្សតិ
 កាវេតញ្ច វិតក្ខបច្ឆេនាយ អនិច្ចសញ្ញា កាវេតញ្ច
 អស្មំមានសមុត្ថក្សតាយ ។ អនិច្ចសញ្ញានោ មេឃីយ
 អនត្តសញ្ញា សណ្ឋាតិ អនត្តសញ្ញា អស្មំមាន-
 សមុត្ថក្សតំ ចាបុណាតិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ និព្វានន្តំ ។

(៤) ឯកំ សមយំ ភកវា សាវត្ថិយំ វិហាតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អាយស្មា នន្ទកោ
 ឧបដ្ឋានសាលាយំ ភិក្ខុ ធម្មិយា កថាយ សន្ទ-
 ស្សតិ សមាទមេតិ សមុត្តរជេតិ សម្មហំសេតិ ។

បណ្ណាសក សម្មោធិវគ្គ

ម្ចាស់មេឃឹមៈ ហេតុនេះរវែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានមិត្តល្អ
 មានសំឡាញ់ល្អ សមគប្បនឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះ នឹងបានជាអ្នក
 មានបញ្ញា ។ បេ ។ ជាធម្មជាតិដល់នូវកិរិយាអស់ទៅ នៃទុក្ខដោយ
 ប្រពៃ ។ ម្ចាស់មេឃឹមៈ មួយទៀត ភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងធម៌ទាំង៥
 នេះហើយ គប្បីចំរើននូវធម៌៤ យ៉ាងតទៅគឺចំរើនអសុក ដើម្បីលះ
 រាគៈ ចំរើនមេត្តា ដើម្បីលះព្យាបាទ ចំរើនអាទានបាសុភិ ដើម្បីផ្តាច់បង់
 នូវវិភក្តៈ ចំរើនអនិច្ចសញ្ញា ដើម្បីដកចោលនូវអស្មិមានៈ ។ ម្ចាស់
 មេឃឹមៈ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រវែងប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមាន
 សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន
 រវែងដល់ព្រះនិព្វានជាគ្រឿងដកចោលនូវអស្មិមានៈ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

(៤) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 នន្ទកៈដ៏មានអាយុ បានញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
 យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម៌កថា ក្នុងឧបដ្ឋានសាលា ។

អថខោ ភកកា សាយ ល្អាសមយំ បដិសល្លាតា វុដ្ឋិតោ
 យេនុបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ពហិ-
 ទ្វារកោដ្ឋកេ អដ្ឋាសិ កថាបរិយោសានំ អាគម-
 យមាណោ ។ អថខោ ភកកា កថាបរិយោសានំ វុដ្ឋិតា
 ឧត្តាសេត្វា អត្ថធឿ អាតោដេសិ ។ វិវរឹសុ ខោ
 តេ ភិក្ខុ ភកកាតោ ទ្វារំ ។ អថខោ ភកកា ឧបដ្ឋាន-
 សាលំ បរិស័ត្វា បញ្ចត្តេ អាសវនេ និសីទិ ។ និសដ្ឋ
 ខោ ភកកា អាយស្មន្តំ នន្ទកំ ឯតទរោច ជីយោ ខោ
 ត្យាយំ នន្ទក ធម្មបរិយាយោ ភិក្ខុនំ បដិភាសិ
 អថ មេ ចិដ្ឋិ អាតិលាយតិ ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ
 បិតស្ស កថា បរិយោសានំ អាគមយមាណស្សាតិ ។
 ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា នន្ទកោ សាវដ្ឋមាទរូថោ
 ឡិត្តប្បមាណោ^(១) ភកកន្តំ ឯតទរោច ន ខោបន មយំ
 កន្តេ ជានាម ភកកា ពហិទ្វារកោដ្ឋកេ បិតោតិ
 សេច ហិ មយំ កន្តេ ជានេយ្យម ភកកា ពហិទ្វារ-
 កោដ្ឋកេ បិតោតិ ឯត្តកំបិ នោ នប្បដិភាសេយ្យាតិ ។

១ ឆ. ឧត្តប្បមាណេតិ. អយំ បាវោ ន វិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ វិវាទបិដក

ត្រាខ្លះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចេញអំពីទីពឹងសម្លឹង ក្នុងសាយ ល្អា-
សម័យ ចូលទៅឧបង្គោនសាលា លុះស្ដេចចូលទៅដល់ហើយ ក៏
ប្រថាប់នៅទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ រង់ចាំចប់កថា ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ថាចប់កថាហើយ ក៏ត្រឡប់មក
ហើយគោះសន្ទនាទ្វារ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បើកទ្វារថ្វាយព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ស្ដេចចូលទៅ
ក្នុងឧបង្គោនសាលាហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេត្រាលថ្វាយ ។
លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះនន្ទកៈដ៏មាន
អាយុថា នន្ទន្ទកៈ ធម្មបរិយាយរបស់អ្នកនេះ វែងពេកណាស់ប្រាកដ
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ប៉ុន្តែអម្បាល តថាគតឈរទៀបក្លោងទ្វារខាង
ក្រៅ រង់ចាំទំរាំតែចប់កថាទាល់តែរោយខ្លាំង ។ កាលបើព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះនន្ទកៈដ៏មានអាយុ ក៏អៀន
អន់ខ្លាច បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំមិនដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រថាប់នៅទៀប
ក្លោងទ្វារខាងក្រៅទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើប្រសិនជា ខ្ញុំព្រះ
អង្គដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សណ្ឋិតនៅទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ
ដូច្នេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏មិនគប្បីសំដែងនូវពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះទេ ។

បណ្ណសកេ សម្ពោធិវិញ្ញា

អថ ខោ កកវា អាយស្មន្តំ នន្ទកំ ភារជ្ជមាទ្ធរូបំ
 វិទិត្វា អាយស្មន្តំ នន្ទកំ ឯតនេវេច សាធុ សាធុ
 នន្ទក ឯតំ ខោ នន្ទក តុម្ហាតំ បដិវ្យបំ កុលបុត្តានំ
 សទ្ធាយ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជិតានំ យំ តុម្រេ
 ធម្មិយា កថាយ សន្និសីទេយ្យាជ សន្និបតិតានំ
 ពោ នន្ទក ទ្ធិយំ តារណីយំ ធម្មំ វា កថា អវិយោ
 វា តុល្លាភារោ ។ សទ្ធា នន្ទក ភិក្ខុ ហោតិ នោ
 សីលវា ឯវំ សោ តេនទ្កេន អបរិប្បោ ហោតិ តេន
 តំ អន្តំ បរិប្បទេតំ តិណ្ហហំ^(១) សទ្ធា ច អស្សំ
 សីលវា ចាតិ ។ យតោ ច ខោ នន្ទក ភិក្ខុ
 សទ្ធា ច ហោតិ សីលវា ច ឯវំ សោ តេនទ្កេន
 បរិប្បោ ហោតិ សទ្ធា ច នន្ទក ភិក្ខុ ហោតិ
 សីលវា ច នោ ច លាភី អដ្ឋតំ ចេតោស
 មាធិស្ស^(២) ឯវំ សោ តេនទ្កេន អបរិប្បោ ហោតិ
 តេន តំ អន្តំ បរិប្បទេតំ តិណ្ហហំ សទ្ធា ច អស្សំ
 សីលវា ច លាភី ច អដ្ឋតំ ចេតោសមាធិស្សតិ ។

១ ទ. កិណ្ហហំ ។ ២ ខ. ពេកោសមថស្ស ។

បណ្ណាសក សម្តែងវិគ្គ

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រាប់ច្បាស់នូវព្រះនន្ទកៈ
 ដ៏មានអាយុ ជាអ្នកមានសភាពអៀនអន ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹង
 ព្រះនន្ទកៈ ដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្ចាស់នន្ទកៈ ប្រពៃហើយ ។
 ម្ចាស់នន្ទកៈ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីអន្តរាយប្រជុំគ្នា ដោយធម្មិកថា
 ណា ការអន្តរាយប្រជុំគ្នាដោយធម្មិកថានេះ សមគួរដល់អ្នកទាំងឡាយ
 ដែលជាកុលបុត្រចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្លូវ ដោយសង្ខារហើយ ម្ចាស់
 នន្ទកៈ អ្នកទាំងឡាយដែលប្រជុំគ្នាហើយ គប្បីធ្វើកិច្ចព័រយ៉ាងគឺ ធម្ម-
 កថា ១ អរិយគុណីភាព ១ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាតែគ្មាន
 សីល កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះទេ
 ភិក្ខុនោះ ត្រូវបំពេញអង្គនោះដោយគិតថា អាត្មាអញគប្បីជាអ្នកមាន
 សទ្ធាផង មានសីលផង មិនដូច្នោះឬ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ កាលណា
 ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថាជាអ្នកពេញដោយអង្គនោះ ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុមានសទ្ធាផង
 មានសីលផង តែមិនបាននូវចេតនាសមាធិខាងក្នុងសន្តាន កាលបើ
 យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
 បំពេញអង្គនោះដោយគិតថា អាត្មាអញគប្បីជាអ្នកមានសទ្ធាផង មាន
 សីលផង បាននូវចេតនាសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង មិនដូច្នោះឬ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

យតោ ច ខោ នន្ទក ភិក្ខុ សន្នោ ច ហោតិ សីលវា
 ច លាភី ច អជ្ឈតំ ចេតោសមាធិស្ស ឯ ឯ សោ
 តេនឆ្នេន បរិបូរោ ហោតិ សន្នោ ច នន្ទក ភិក្ខុ
 ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈតំ ចេតោសមា-
 ធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឯ ឯ សោ
 តេនឆ្នេន អបរិបូរោ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ នន្ទក
 ទ្ធិវាទកោ ចតុប្បាទកោ តស្ស តស្ស ឯកោ
 វាទោ ធុមកោ លាមកោ ឯ ឯ សោ តេនឆ្នេន
 អបរិបូរោ អស្ស ឯ ឯ ឯ ខោ នន្ទក ភិក្ខុ សន្នោ ច
 ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈតំ ចេតោស-
 មាធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឯ ឯ សោ
 តេនឆ្នេន អបរិបូរោ ហោតិ តេន តំ អង្គំ បរិបូរេតតំ
 តំ ឆ្នាហំ សន្នោ ច អស្សំ សីលវា ច លាភី ច
 អជ្ឈតំ ចេតោសមាធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្ស-
 នាយាតិ ។ យតោ ច ខោ នន្ទក ភិក្ខុ សន្នោ ច
 ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈតំ ចេតោ-
 សមាធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឯ ឯ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ វេរិនិបាត

ម្នាលនន្ទ្រៈ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង បានទូរ
 ចេតនាសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 ជាអ្នកពេញដោយអង្គនោះ ម្នាលនន្ទ្រៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មាន
 សីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ ខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបានទូរ
 អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាមិន
 ពេញដោយអង្គនោះ ។ ម្នាលនន្ទ្រៈ ដូចសត្វជើង ២ សត្វជើង ៤
 តែជើង ១ របស់សត្វនោះៗ ថោកថយ អន់ កាលបើយ៉ាងនេះ សត្វ
 នោះឈ្មោះថា មិនពេញដោយអង្គនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលនន្ទ្រៈ
 ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ
 ខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបានទូរអធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា កាលបើ
 យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវ
 បំពេញអង្គនោះ ដោយគិតថា អាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមានសទ្ធាផង
 មានសីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ ខាងក្នុងសន្តានផង បានទូរអធិ-
 ប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាផង មិនដូច្នោះឬ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលនន្ទ្រៈ
 កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង បានទូរចេតនាសមាធិ
 ខាងក្នុងសន្តានផង បានទូរអធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាផង កាលបើយ៉ាងនេះ

បណ្ណាសកេ សម្ពោធិវគ្គោ

សោ តេនង្គេន បរិបូរោ ហោតិ ។ ឥធម៌វេច កកវា
 ឥទំ វត្ថាន សុគតោ ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ ចារិសិ ។
 អថទោ អាយស្មា នន្ទតោ អចិរយ្យត្តន្តស្ស កកវតោ
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥនាធាវសោ កកវា ចត្វហំ បទេហំ
 កេវលបរិបូណ៌ំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ បតាសេត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បរិដ្ឋោ សន្នោ នន្ទក ភិក្ខុ
 ហោតិ នោ សីលវា ឯវំ សោ តេនង្គេន អបរិបូរោ
 ហោតិ តេន តំ អង្គំ បរិបូរេតតំ តិច្ឆាហំ សន្នោ
 ច អស្សំ សីលវា ចាតិ ។ យតោ ច ទោ នន្ទក
 ភិក្ខុ សន្នោ ច ហោតិ សីលវា ច ឯវំ សោ
 តេនង្គេន បរិបូរោ ហោតិ សន្នោ ច នន្ទក
 ភិក្ខុ ហោតិ សីលវា ច នោ ច លាភី អជ្ឈតំ
 ចេតោសមាធិស្ស ។ បេ ។ លាភី ច អជ្ឈតំ
 ចេតោសមាធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្ស-
 នាយ ឯវំ សោ តេនង្គេន អបរិបូរោ ហោតិ

បណ្ណាសក សម្តោធវិគ្គ

ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ជាអ្នកពេញដោយអង្គនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ពាក្យនេះចប់ហើយ លុះព្រះសុគតទ្រង់ពោលពាក្យនេះហើយ
 ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចូលទៅកាន់វិហារ ។ គ្រានោះ ព្រះនន្ទកៈ
 ដ៏មានអាយុ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគច្រៀសចេញទៅ មិនយូរប៉ុន្មាន
 ក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់អារ៉ុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ គ្រប់ទាំង
 អស់ដោយបទទាំងឡាយ ៤ ហើយទ្រង់ស្តេចក្រោកចាកអាសនៈចូល
 ទៅកាន់វិហារ ត្រាស់ថា ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាតែគ្មាន
 សីល កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនពេញដោយអង្គនោះ
 ភិក្ខុនោះត្រូវតែបំពេញអង្គនោះដោយគិតថា អាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមាន
 សទ្ធាផង មានសីលផង មិនដូច្នោះឬ ។ ម្ចាស់នន្ទកៈ កាលណា
 ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថា ពេញដោយអង្គនោះ ម្ចាស់នន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង
 មានសីលផង តែមិនបាននូវចេតោសមាធិ ខាងក្នុងសន្តាន ។ បេ ។
 បាននូវចេតោសមាធិ ខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបាននូវអធិប្បញ្ញាធម្ម-
 វិបស្សនា កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនពេញដោយអង្គនោះ

សេយ្យថាមី នន្ទក ទ្ធិបាទកោ ចតុប្បាទកោ វស្ស
 វស្ស ឯកោ បាទោ ឱមកោ លាមកោ ឯវំ សោ
 តេនន្ទេន អបរិប្បរោ អស្ស ឯវមេវ ទោ នន្ទក ភិក្ខុ
 សទ្ធោ ច ហោតិ សីលវា, ច លាភី ច អជ្ឈតំ ចេតោ-
 សមាធិស្ស ន លាភី អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឯវំ
 សោ តេនន្ទេន អបរិប្បរោ ហោតិ តេន តំ អង្គំ
 បរិប្បតេតំ កិច្ចាហំ សទ្ធោ ច អស្សំ សីលវា ច លាភី
 ច អជ្ឈតំ ចេតោសមាធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្ម-
 វិបស្សនាយាតិ ។ យតោ ច ទោ នន្ទក ភិក្ខុ សទ្ធោ
 ច ហោតិ សីលវា ច លាភី ច អជ្ឈតំ ចេតោសមា-
 ធិស្ស លាភី ច អធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ឯវំ សោ
 តេនន្ទេន បរិប្បរោ ហោតិតិ ។ បញ្ចមេ អាវុសោ
 អាទិសំសា កាលេន ធម្មស្សវេន កាលេន ធម្មសា-
 កញ្ញាយ ។ កតមេ បញ្ច ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេ-
 កល្យាណំ បរិយោសាទកល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ
 កេវលបរិប្បណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ បញ្ចកនិបាត

ម្នាលនន្ទកៈដូចសត្វជើង ២ សត្វជើង ២ តែជើងមួយរបស់សត្វនោះ ។
 ថោកថយ អន់ កាលបើយ៉ាងនេះសត្វនោះឈ្លោះថាមិនពេញដោយអង្គ
 នោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលនន្ទកៈ ភិក្ខុជាអ្នកមានសព្វាផ្សំ មាន
 សីលផង បាននូវចេតោសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង តែមិនបាននូវអធិ-
 ប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនា កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្លោះថាមិនពេញដោយ
 អង្គនោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវបំពេញអង្គនោះ ដោយគិតថា អាត្មាអញ
 គប្បីជាអ្នកមានសព្វាផ្សំ មានសីលផង បាននូវចេតោសមាធិខាងក្នុង
 សន្តានផង បាននូវអធិប្បញ្ញាធម្មវិបស្សនាផង មិនដូច្នោះឬ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្នាលនន្ទកៈ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសព្វាផ្សំ មាន
 សីលផង បាននូវចេតោសមាធិខាងក្នុងសន្តានផង បាននូវអធិប្បញ្ញាធម្ម-
 វិបស្សនាផង កាលបើយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ឈ្លោះថាពេញដោយ
 អង្គនោះ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អានិសង្សក្នុងការស្តាប់ធម៌
 តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្សីធម៌តាមកាលគួរនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។
 អានិសង្ស ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ សំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌ពីរោះបទ
 ដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកបដោយអត្ថ ប្រកប
 ដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាស នូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់

បណ្ណាល័យ សម្តេចវិញ្ញាណ

យថា យថាវុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ
 អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានក-
 ល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា តស្ស តស្ស
 សត្តំ បិយោ ហោតិ មនាហោ ច កុ ច
 ការីយោ ។ អយំ អាវុសោ បឋមោ អាទិសំសោ
 កាលេន ធម្មស្សវេន កាលេន ធម្មសាកត្តាយ ។
 បុន ច បរំ អាវុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ
 អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានក-
 ល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ យថា យថាវុសោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ ។ បេ ។
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា សោ តស្មី
 ធម្មេ អត្ថប្បដិសំវេទី ច ហោតិ ធម្មប្បដិសំវេទី
 ច ។ អយំ អាវុសោ ទុតិយោ អាទិសំសោ
 កាលេន ធម្មស្សវេន កាលេន ធម្មសាកត្តាយ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធវិគ្គ

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌
 ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកបដោយ
 អត្ថ ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌
 ទាំងអស់ ដោយប្រការណាៗ ភិក្ខុនោះ ជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទី
 គាប់ចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់គ្រូនោះៗ ដោយ
 ប្រការដូច្នោះៗ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្សទី ១ ក្នុង
 ការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្សីធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល
 អាវុសោទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌
 ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកបដោយអត្ថ ប្រកប
 ដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់
 ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌ពីរោះ
 បទដើម ។ បេ ។ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដោយប្រការណាៗ ភិក្ខុ
 នោះ ជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវអត្ថផង ដឹងច្បាស់នូវធម៌ផង ក្នុងធម៌នោះ
 ដោយប្រការដូច្នោះៗ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្ស
 ទី ២ ក្នុងការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្សីធម៌តាមកាលគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូរិយស្ស នវកនិយាយោ

បុន ច បរំ អារុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ
 អាទិកកល្យាណំ មជ្ឈេកកល្យាណំ បរិយោសានក-
 ល្យាណំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កោវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ យថា យថារុសោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកកល្យាណំ ។ បេ ។
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា សោ តស្មី ធម្ម
 ភម្មីរំ អត្ថបទំ បញ្ញាយ បដិវឌ្ឍំ បស្សតិ ។ អយំ
 អារុសោ តតិយោ អាទិសំសោ កាលេន ធម្មស្សវនេ
 កាលេន ធម្មសាគញ្ញាយ ។ បុន ច បរំ អារុសោ
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកកល្យាណំ ។ បេ ។
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តថា តថា នំ សព្វញ្ញាវ
 ឧត្តរំ សម្មារេន្តំ អន្ធា អយមាយស្មា បត្តោ វា
 កច្ចតិ វាតិ ។ អយំ អារុសោ ចតុត្តោ អាទិសំសោ
 កាលេន ធម្មស្សវនេ កាលេន ធម្មសាគញ្ញាយ ។
 បុន ច បរំ អារុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លរណិយ ឧវិកនិបាត

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជាធម៌ពីពេលបទដើម ពីពេលបទកណ្តាល ពីពេលបទចុង ប្រកបដោយ
 អត្ថ ប្រកបដោយព្យញ្ជន ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌
 ទាំងអស់ ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជាធម៌ពីពេលបទដើម ។ បេ ។ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយ
 ប្រការណា ។ ភិក្ខុនោះ រមែងឃើញច្បាស់នូវអត្ថនឹងបទដ៏ជ្រាលជ្រៅ
 ក្នុងធម៌នោះ ដែលខ្លួនចាក់ឆ្លុះ ដោយបញ្ញាដោយប្រការដូច្នោះៗ ។
 ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ នេះជាអាទិសង្ឃទី ៣ ក្នុងការស្តាប់
 ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្ខីធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល អារុសោ
 ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាធម៌
 ពីពេលបទដើម ។ បេ ។ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ សព្វព្រហ្មចារី
 បុគ្គលទាំងឡាយ តែងសរសើរនូវភិក្ខុនោះតទៅ ដោយប្រការដូច្នោះៗ
 ថា ភិក្ខុដ៏មានអាយុនេះ ដល់ហើយឬ នឹងដល់ (នូវព្រះអរហត្ត
 មិនខាន) ។ ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ នេះជាអាទិសង្ឃទី ៤ ក្នុង
 ការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការសាក្ខីធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល
 អារុសោ ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ

បណ្ណាសកេ សម្តោធរំព្រា

អាទិត្យល្បាលំ មជ្ឈេត្យល្បាលំ បរិយោសានក-
 ល្បាលំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ
 ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ យថា យថាវុសោ ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ធ
 ធម្មំ ទេសេតិ អាទិត្យល្បាលំ មជ្ឈេត្យល្បាលំ បរិ-
 យោសានកល្បាលំ សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ
 បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ តត្ថ យេ តេ ភិក្ខុ
 សេក្ខា អប្បត្តមានសា អនុត្តរំ យោគកេមំ បត្តយមាណ
 វិហារន្តំ តេ តំ ធម្មំ សុត្វា វីរិយំ អារភន្តំ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនិច្ចតតស្ស អនិច្ចមាយ អសង្ខតតស្ស
 សង្ខតិរិយាយ យេ បន តត្ថ ភិក្ខុ អរហន្តោ វិណា-
 សវា វុសិតវន្តោ កតករណីយា ឱហិតភារា អនុប្បត្ត-
 សទត្តា បរិក្ខីណាភវសញ្ញាជនា សម្មទញ្ញា វិមុត្តា តេ
 តំ ធម្មំ សុត្វា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ យេវ អនុយុត្តា វិហារន្តំ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធនៃ

ជាធម៌ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកបដោយ
អត្ថ ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ
បរិបូណ៌ ទាំងអស់ ម្ចាស់គាត់សោទាំងឡាយ ក៏កុំសង្ស័យធម៌ដល់ក៏កុំ
ទាំងឡាយ ជាធម៌ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង
ប្រកបដោយអត្ថ ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈ ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏
បរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់ ដោយប្រការណា ។ បណ្ណាភិក្ខុទាំងនោះ
ពួកភិក្ខុណា ជាសេដ្ឋកៈ មានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងចិត្តគឺអរហត្តមិនទាន់សម្រេច
ប្រាថ្នានូវធម៌ក្សេមចាកយោគដ៏ប្រសើរ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានស្តាប់
ធម៌នោះហើយ ក៏រមែងប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវធម៌ដែល
ខ្លួនមិនទាន់ដល់ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ដែលខ្លួនមិនទាន់ត្រាស់ដឹង
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធម៌ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មួយទៀត
បណ្ណាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុណា ជាអរហន្តទ័ណស្រព ប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ចប់ហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើស្រេចហើយ មានការ
ដាក់ចុះហើយ បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួនដោយលំដាប់ហើយ
មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងកតាអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះ
ហើយ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុទាំងនោះ បានស្តាប់ធម៌នោះ
ហើយ រមែងប្រកបរឿយ ។ នូវធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឧបាសិកា

អយំ អារុសោ បញ្ចមោ អាទិសំសោ កាលេន
 ធម្មស្សវេន កាលេន ធម្មសាកក្ខាយ ។ ឥមេ ខោ
 អារុសោ បញ្ច អាទិសំសោ កាលេន ធម្មស្សវេន
 កាលេន ធម្មសាកក្ខាយាតិ ។

[៥] ចត្តារិមាទិ ភិក្ខុវេ ពលាទិ ។ កតមាទិ
 ចត្តារិ ។ បញ្ចាពលំ វីរិយពលំ អនវជ្ជពលំ សង្កហ-
 ពលំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ បញ្ចាពលំ ។ យេ ធម្មា
 កុសលា កុសលសង្ខតា យេ ធម្មា អកុសលា
 អកុសលសង្ខតា យេ ធម្មា សាវជ្ជា សាវជ្ជសង្ខតា
 យេ ធម្មា អនវជ្ជា អនវជ្ជសង្ខតា យេ ធម្មា កណ្ណា
 កណ្ណសង្ខតា យេ ធម្មា សុក្កា សុក្កសង្ខតា
 យេ ធម្មា អសេវិត្វា អសេវិត្វសង្ខតា យេ
 ធម្មា សេវិត្វា សេវិត្វសង្ខតា យេ ធម្មា ជាល-
 មរិយា ជាលមរិយសង្ខតា យេ ធម្មា អលមរិយា
 អលមរិយសង្ខតា ត្បស្ស ធម្មា បញ្ចាយ វេទិដ្ឋា
 ហោន្តិ វេចរិតា ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ បញ្ចាពលំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឥវានិព្វត

ម្នាល អារុសោទាំងឡាយ នេះជាអាទិសង្ឃទី ៥ ក្នុងការស្តាប់ធម៌តាម
កាលគួរ ក្នុងការសាក្សីធម៌តាមកាលគួរ ។ ម្នាល អារុសោទាំងឡាយ
នេះជាអាទិសង្ឃ ៥ ប្រការ ក្នុងការស្តាប់ធម៌តាមកាលគួរ ក្នុងការ
សាក្សីធម៌តាមកាលគួរ ។

(៥) ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ពលៈនេះមាន ៤ យ៉ាង ។
ពលៈ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺ បញ្ញាពលៈ ១ វិរិយពលៈ ១ អនុវដ្ត-
ពលៈ ១ សង្គហពលៈ ១ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបញ្ញាពលៈ
តើដូចម្តេច ។ ធម៌ទាំងឡាយណា ជាភុសល រាប់ថាជាភុសល ធម៌
ទាំងឡាយណា ជាអភុសល រាប់ថាជាអភុសល ធម៌ទាំងឡាយណា
មានទោស រាប់ថាមានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា មិនមានទោស
រាប់ថាមិនមានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ខ្មៅ រាប់ថាជាធម៌ខ្មៅ
ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ស រាប់ថាជាធម៌ស ធម៌ទាំងឡាយណាមិន
គួរសេព រាប់ថាជាធម៌មិនគួរសេព ធម៌ទាំងឡាយណាគួរសេព រាប់
ថាជាធម៌គួរសេព ធម៌ទាំងឡាយណា មិនគួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថាជា
ធម៌មិនគួរដល់ព្រះអរិយៈ ធម៌ទាំងឡាយណាគួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថា
ជាធម៌គួរដល់ព្រះអរិយៈ ធម៌ទាំងនោះ បុគ្គលឃើញច្បាស់ ស្ទើរចុះ
ដោយបញ្ញាតាមពិត ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បញ្ញាពលៈ ។

បណ្ណាសកេ សម្តោធិត្តោ

កតមញ្ច ភិក្ខុវេ វីរិយពាលំ ។ យេ ធម្មា អកុសលា
 អកុសលសង្ខតា យេ ធម្មា សាវជ្ជា សាវជ្ជសង្ខតា
 យេ ធម្មា កណ្ណា កណ្ណសង្ខតា យេ ធម្មា
 អសេវិតញ្ច អសេវិតញ្ចសង្ខតា យេ ធម្មា ផាលមរិយា
 ផាលមរិយសង្ខតា តេសំ ធម្មានំ បហាឆាយ ធម្មំ
 ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ណាតិ
 បទហតិ ។ យេ ធម្មា កុសលា កុសល-
 សង្ខតា យេ ធម្មា អនវជ្ជា អនវជ្ជសង្ខតា
 យេ ធម្មា សុក្កា សុក្កសង្ខតា យេ ធម្មា
 សេវិតញ្ច សេវិតញ្ចសង្ខតា យេ ធម្មា អលមរិយា
 អលមរិយសង្ខតា តេសំ ធម្មានំ បដិលាភាយ ធម្មំ
 ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ណាតិ
 បទហតិ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ វីរិយពាលំ ។ កតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ អនវជ្ជពាលំ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវកោ អនវជ្ជេន កាយកម្មេន សមដ្ឋាគតោ
 ហោតិ អនវជ្ជេន វចីកម្មេន សមដ្ឋាគតោ ហោតិ

បណ្ណាសក សម្ពោធរត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះវិរិយពលៈតើដូចម្តេច ។ ធម៌ទាំងឡាយ
 ណា ជាអកុសល រាប់ថាជាអកុសល ធម៌ទាំងឡាយណា មានទោស
 រាប់ថាជាធម៌ មានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ខ្មៅ រាប់ថាជា
 ធម៌ខ្មៅ ធម៌ទាំងឡាយណា មិនគួរសេព រាប់ថាជាធម៌ មិនគួរសេព
 ធម៌ទាំងឡាយណា មិនគួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថាជាធម៌ មិនគួរដល់
 ព្រះអរិយៈ បុគ្គលក៏បានញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែងប្រាព្វព្យាយាម
 ផ្តន់ចិត្ត ដកល់ចិត្ត ដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងនោះ ។ ធម៌ទាំងឡាយ
 ណា ជាអកុសល រាប់ថាជាអកុសល ធម៌ទាំងឡាយណា មិនមាន
 ទោស រាប់ថាជាធម៌ មិនមានទោស ធម៌ទាំងឡាយណា ជាធម៌ស
 រាប់ថាជាធម៌ស ធម៌ទាំងឡាយណា គួរសេព រាប់ថាជាធម៌ គួរសេព
 ធម៌ទាំងឡាយណា គួរដល់ព្រះអរិយៈ រាប់ថាជាធម៌គួរដល់ព្រះអរិយៈ
 បុគ្គលក៏បានញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែងប្រាព្វព្យាយាម ផ្តន់ចិត្ត
 ដកល់ចិត្ត ដើម្បីឲ្យបាននូវធម៌ទាំងនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
 ហៅថា វិរិយពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអនវដ្ឋពលៈ តើដូច
 ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 ប្រកបដោយកាយកម្មមិនមានទោស ប្រកបដោយវច្ចកម្មមិនមានទោស

សុត្តន្តបិដកេ អនុត្តរនិកាយស្ស ឥវិកនិបាតោ

អនុវន្តេន មនោកម្មេន សមម្នាគតោ ហោតិ វេទំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ អនុវន្តេតាលំ ។ កតមញ្ញំ ភិក្ខុវេ សង្កហា-
 តាលំ ។ ចត្តារមាជិ ភិក្ខុវេ សង្កហាវត្ថុនំ ទានំ
 បេយ្យវន្តំ អត្ថចរិយា សមាទត្តតា ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ
 ទានានំ យទិទំ ធម្មទានំ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ បេយ្យ-
 វន្តានំ យទិទំ អត្ថិកស្ស ឪហិតសោតស្ស បុនប្បនំ
 ធម្មំ ទេសេតិ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ អត្ថចរិយានំ យទិទំ
 អស្សន្ធនំ សម្មាសម្មទាយ សមាទបេតិ ជីវេសេតិ
 បតិជ្ជាបេតិ ទុស្សីលំ សីលសម្មទាយ មច្ឆរី
 ចាគសម្មទាយ ទុប្បត្តំ បញ្ញាសម្មទាយ សមាទបេតិ
 ជីវេសេតិ បតិជ្ជាបេតិ ឯតទក្កំ ភិក្ខុវេ សមាទត្តតានំ
 យទិទំ សោតាបន្នេន^(១) សោតាបន្នស្ស សមាទត្តោ

១ ឱ. ម. សោតាបន្នោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារិយ ឧទិយាន

ប្រកបដោយមនោគម្មមិនមានទោស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
អនុវដ្តពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសង្គហពលៈ តើដូចម្តេច ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្គហវត្ថុនេះមាន ៤ យ៉ាង គឺ ការឲ្យទាន ១ ការ
ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ១ ការប្រព្រឹត្តិអំពើឲ្យជាប្រយោជន៍ ១ ភាព
ជាអ្នកតាំងខ្លួនស្មើ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាទានទាំងឡាយ ទាន
ដែលប្រសើរបំផុតនេះ គឺធម្មទាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាការពោល
ពាក្យជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ការពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ដ៏ប្រសើរ
បំផុតនេះ គឺធម្មកថិក សំដែងធម៌រឿយៗ ដល់អ្នកត្រូវការស្តាប់ អ្នក
ផ្សេងត្រចៀកស្តាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាការប្រព្រឹត្តិអំពើឲ្យ
ជាប្រយោជន៍ទាំងឡាយ ការប្រព្រឹត្តិអំពើឲ្យជាប្រយោជន៍ដ៏ប្រសើរនេះ
គឺបុគ្គលអ្នកញ៉ាំងជនមិនមានសទ្ធា ឲ្យកាន់យក ឲ្យតាំងនៅ ឲ្យដកល់
សិប្បកម្មសទ្ធាសម្បទា ញ៉ាំងជនទ្រុស្តសីល ឲ្យកាន់យក ឲ្យតាំងនៅ
ឲ្យដកល់សិប្បកម្មសីលសម្បទា ញ៉ាំងជនអ្នកមានសេចក្តីកំណាញ់ឲ្យកាន់
យក ឲ្យតាំងនៅ ឲ្យដកល់សិប្បកម្មចាតសម្បទា ញ៉ាំងជនអ្នកមិនមាន
បញ្ញាឲ្យកាន់យក ឲ្យតាំងនៅ ឲ្យដកល់សិប្ប ក្នុងបញ្ញាសម្បទា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាភាពជាអ្នកតាំងខ្លួនស្មើទាំងឡាយ ភាពជាអ្នកតាំង
ខ្លួនស្មើដ៏ប្រសើរនេះ គឺសោភាបន្នបុគ្គល មានខ្លួនស្មើនឹងសោភាបន្នបុគ្គល

សកទាតាមីនា(១) សកទាតាមីស្ស សមាធន្តោ
 អនាតាមីនា(២) អនាតាមីស្ស សមាធន្តោ អរហតោ
 អរហតោ សមាធន្តោ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សង្ក-
 ហពលំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្តារិ
 ពលាធិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្ថហិ ពលេហិ
 សមម្ពាគតោ អរិយស្សវកោ បញ្ច កយាធិ
 សមតិក្កន្តោ ហោតិ ។ កតមាធិ បញ្ច ។ អាជីវិតកយំ
 អសីលោកកយំ បរិសំ សាវជ្ជកយំ មរណកយំ
 ទុក្ខតិកយំ ។ សោ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ
 ឥតិ បជិសញ្ចិត្តតិ នាហំ អាជីវិតកយស្ស កាយាមិ
 តិស្សហំ អាជីវិតកយស្ស កាយិស្សមិ អត្ថំ មេ
 ចត្តារ ពលាធិ បញ្ចពលំ វិរិយពលំ អនុវដ្ឋពលំ
 សង្កហពលំ ។ ទុប្បញ្ញោ ខោ អាជីវិតកយស្ស
 កាយេយ្យ កុសីតោ អាជីវិតកយស្ស កាយេយ្យ
 សាវជ្ជកាយ កម្មន្តវចិ កម្មន្តមនោ កម្មន្តអាជីវិតកយស្ស
 កាយេយ្យ អសង្កហកោ អាជីវិតកយស្ស កាយេយ្យ

បណ្ណាសក សម្ពោធិត្ថ

សកតាគាមិបុគ្គល មានខ្លួនស្មើនឹងសកតាគាមិបុគ្គល អនាគាមិបុគ្គល
 មានខ្លួនស្មើនឹងអនាគាមិបុគ្គល អវហន្ត មានខ្លួនស្មើនឹងអវហន្ត ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សន្តិហតលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពលៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ប្រកប
 ដោយពលៈ ៤ យ៉ាងនេះហើយ រមែងជាអ្នកឆ្លងផុតភ័យ ៥ យ៉ាង ។ ភ័យ
 ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺ អាជីវិតភ័យៈ (ភ័យអំពីការចិញ្ចឹមជីវិត) ១
 អសិលោភភ័យៈ (ភ័យអំពីការមិនសរសើរ) ១ បរិសំសារដ្ឋភ័យៈ
 (ភ័យអំពីការកោតញញើតក្នុងបរិសទ្ធ) ១ មរណភ័យៈ (ភ័យអំពី
 សេចក្តីស្លាប់) ១ ទុគ្គតិភ័យៈ (ភ័យអំពីទុគ្គតិ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវកនោះ ពិចារណាដូច្នេះថា អាត្មាអញមិនខ្លាច ចំពោះអាជីវិត-
 ភ័យ អាត្មាអញនឹងខ្លាចអាជីវិតភ័យដូចម្តេច បើពលៈទាំង ៤ គឺបញ្ញាពលៈ
 វិរិយពលៈ អនវដ្ឋពលៈ សន្តិហតលៈ របស់អាត្មាអញ មានស្រេច
 ហើយ ។ ឯបុគ្គលគ្មានប្រាជ្ញា គប្បីខ្លាចអាជីវិតភ័យ បុគ្គលខ្ជិល គប្បី
 ខ្លាចអាជីវិតភ័យ គប្បីខ្លាចអាជីវិតភ័យដោយកាយកម្ម វចីកម្ម មនោកម្ម
 ដែលមានទោស បុគ្គលជាអ្នកមិនសង្ឃឹះ គប្បីខ្លាច អាជីវិតភ័យ

នាហំ អសិលោកកយស្ស កាយាមិ ។ បេ ។

នាហំ បរិសំ សាវជ្ជកយស្ស កាយាមិ នាហំ មរណ-
 កយស្ស កាយាមិ នាហំ ទុក្ខតិកយស្ស កាយាមិ
 ក៏ស្សហំ ទុក្ខតិកយស្ស កាយិស្សាមិ អត្ថំ មេ ចត្តារិ
 ពលានិ បញ្ញាពលំ វិរិយពលំ អនុវដ្ឋពលំ សង្កហ-
 ពលំ ។ ទុប្បញ្ញោ ខោ ទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ
 កុសីនោ ទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ សាវជ្ជកាយ-
 កម្មន្តវីចីកម្មន្តមនោកម្មន្តទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ
 អសង្កហកោ ទុក្ខតិកយស្ស កាយេយ្យ ។ ឥមេហិ
 ខោ កិក្ខុវេ ចត្វហិ ពលេហិ សមញ្ញាគតោ អរិយស្សា-
 វកោ ឥមាជំ បញ្ច កយានំ សមតិក្កន្តោ ហោតីតិ ។

(៦) តត្រ ខោ អាយស្មា សាវីបុត្តោ កិក្ខុ
 អាមន្តេសិ ។ បេ ។ អាយស្មា សាវីបុត្តោ ឯតទកេច
 បុត្តលោបិ អាវុសោ ទុរិយេន វេទិតព្វោ សេវិតព្វោបិ
 អសេវិតព្វោបិ ចីវរម្បិ អាវុសោ ទុរិយេន វេទិតព្វំ
 សេវិតព្វម្បិ អសេវិតព្វម្បិ បិណ្ឌាទាតោបិ អាវុសោ
 ទុរិយេន វេទិតព្វោ សេវិតព្វោបិ អសេវិតព្វោបិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ នវគ្គនិបាត

អាត្មាអញ មិនខ្លាចអសីលោកភ័យទេ ។ បេ ។ អាត្មាអញមិនខ្លាច
 បរិសំសារជ្ជក័យទេ អាត្មាអញ មិនខ្លាចមរណភ័យទេ អាត្មាអញ
 មិនខ្លាចទុគ្គតិក័យទេ អាត្មាអញនឹងខ្លាចទុគ្គតិក័យដូចម្តេច បើ ពលៈ
 ទាំង ៤ គឺ បញ្ចាពលៈ វិរិយពលៈ អនុវដ្តពលៈ សន្តិហពលៈ
 របស់អាត្មាអញ មានស្រេចហើយ ។ ឯបុគ្គលគ្មានប្រាជ្ញា គប្បី
 ខ្លាចទុគ្គតិក័យ បុគ្គលខ្ជិល គប្បីខ្លាចទុគ្គតិក័យ គប្បីខ្លាចទុគ្គតិក័យ
 ដោយកាយកម្ម វចីកម្ម មនោកម្ម ដែលមានទោស បុគ្គលមិន
 មានសេចក្តីសង្រួះ គប្បីខ្លាចទុគ្គតិក័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវក ប្រកបដោយពលៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកកន្លងផុតនូវភ័យ
 ទាំង ៥ នេះបាន ។

[៦] ក្នុងទីនោះឯង ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ។ បេ ។ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ បានពោលដូច្នេះថា
 ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បុគ្គលពីរពួក គឺ
 បុគ្គលគួរសេពគប៌ ១ បុគ្គលមិនគួរសេពគប៌ ១ ម្នាលអាវុសាទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ចីវរពីរយ៉ាង គឺចីវរគួរប្រើប្រាស់ ១
 មិនគួរប្រើប្រាស់ ១ ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បី
 ស្គាល់ បិណ្ឌបាតពីរយ៉ាង គឺបិណ្ឌបាតគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១

បណ្ណាសកេ សម្តោធជរិត្តោ

សេនាសនម្បី អារុសោ ធុរិយេន វេទិតតំ សេរិតត្វម្បី
 អសេរិតត្វម្បី តាមនិកមោចិ អារុសោ ធុរិយេន វេទិ-
 តត្វោ សេរិតត្វោចិ អសេរិតត្វោចិ ជនបទប្បទេសោចិ
 អារុសោ ធុរិយេន វេទិតត្វោ សេរិតត្វោចិ អសេរិ-
 តត្វោចិ ។ បុគ្គលោចិ អារុសោ ធុរិយេន វេទិតត្វោ
 សេរិតត្វោចិ អសេរិតត្វោចិតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
 កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា បុគ្គលំ
 ឥមំ ខោ មេ បុគ្គលំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា
 អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ យេ ច
 ខោ មេ បព្វជិតេន ជីវិតបរិក្ខារា សមុទានេតត្វា
 ចីវរបិណ្ឌមាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារា
 តេ ច កសិវេន សមុទាហរន្តិ^(១) យស្ស
 ចម្មំ អត្តាយ អតារស្សា អនការិយំ បព្វជិតោ

 ១ ឧ. ប. សមុទាហរន្តិ. ។

បណ្ណាសក សម្មាសម្ពុទ្ធ

ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ សេនាសនៈ
 ពីរយ៉ាង គឺសេនាសនៈគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ម្នាលអារុសោ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ស្រុកនឹងនិគមពីរយ៉ាង
 គឺស្រុកនឹងនិគម គួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ម្នាលអារុសោ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេសពីរយ៉ាងគឺ
 ជនបទនឹងប្រទេសដែលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ។ កុំពាក្យថា
 ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បុគ្គលពីរពួក
 គឺបុគ្គលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នេះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។
 បណ្ណាបុគ្គលទាំងពីរពួកនោះ បើបុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណាថា កាលបើ
 អាត្មាអញសេពគប់បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង
 កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងវិនាសទៅ មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងឡាយណា គឺថវីរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយកេសដ្ឋ-
 បរិក្ខារ ដែលអាត្មាអញ ជាបព្វជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងនោះ តែងមូលមកបានដោយក្រ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាកផ្ទះ
 ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

សោ ច មេ សាមញ្ញត្ថោ ន ភាវនាចារិយ្យី កច្ចតីតិ
 តេជារុសោ បុគ្គលេន សោ បុគ្គលោ សង្ខាបិ^(១)
 រត្តិភាគំ វា ទិវសភាគំ វា អនាបុច្ឆា វា បក្កមិភព្វោ
 ធានុតន្ធិតព្វោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញោ បុគ្គលំ ឥមំ ខោ មេ
 បុគ្គលំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ យេ ច ខោ មេ បព្វជិតេន
 ជីវិតបរិក្ខារា សមុទានេតព្វា ចីវរវិណ្ឌានាតសេនា-
 សនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា តេ ច អប្បក-
 សិវេន សមុទាហរន្តិ យស្ស ចម្ចី អត្តាយ អភាវស្មោ
 អនតារិយំ បព្វជិតោ សោ ច មេ សាមញ្ញត្ថោ ភាវនា-
 ចារិយ្យី កច្ចតីតិ តេជារុសោ បុគ្គលេន សោ បុគ្គលោ
 សង្ខាបិ យាវជីវិ^(២) អនុតន្ធិតព្វោ ន បក្កមិភព្វោ ។

១ ឱ. សង្ខាបិដ្ឋិ អយំ បាវេ នត្ថិ ។ ២ ឱ. ម. យាវជីវន្តិ បាវេ នត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរដិកាយ ទវិកនិបាត

ប្រយោជន៍នៃសមណៈនោះ មិនដល់នូវការបរិបូណ៌ ដោយការវិនាសដល់
 អាត្មាអញដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ ទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកសេពគប់នោះ
 លុះដឹងក្នុងចំណែកកត្តិក្ខ័ ក្នុងចំណែកថ្លៃក្ខ័ មិនគប្បីលាហើយចៀស
 ចេញទៅ ឬក៏មិនគប្បីជាប់តាមបុគ្គលមិនគួរសេពគប់នោះឡើយ ។

បណ្តាបុគ្គលទាំងពីរពួកនោះ បុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណា ថា កាលបើ
 អាត្មាអញសេពគប់បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងវិនាសទៅ
 កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងឡាយណា គឺថវីវេ ចិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈ
 បរិក្ខារ ដែលអាត្មាអញ ជាបព្វជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិត
 ទាំងនោះតែងមូលមកបានដោយងាយ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាក
 ផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្ទះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា
 ប្រយោជន៍នៃសមណៈនោះ ដល់នូវការបរិបូណ៌ដោយការវិនាស ដល់អាត្មា
 អញ ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ បើស្គាល់ហើយ គប្បី
 ជាប់តាមបុគ្គលនោះ មិនគប្បីចៀសចេញទៅដរាបដល់អស់ជីវិតឡើយ ។

បណ្ណសកេ សម្តែងវិញ្ញាណ

តត្ថ យំ ជញ្ញា បុគ្គលំ ឥមំ ខោ មេ បុគ្គលំ
 សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា
 ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ យេ ច ខោ មេ បព្វជិតេន ជីវិត-
 បរិក្ខារា សមុទានេតញ្ចា ចីវរវិណ្ឌាទាតសេនាសន-
 តិលានប្បច្ចយភេសន្តបរិក្ខារា តេ ច អប្បកសិរេន
 សមុទាហរន្តិ យស្ស ចម្លី អត្តាយ អការស្មា
 អនការិយំ បព្វជិតោ សោ ច មេ សាមញ្ញត្ថោ
 ការាទាវិប្បី កត្តតិ តេនាសោ បុគ្គលេន សោ
 បុគ្គលោ យាវជីវី(១) អនុពន្ធិតញ្ចោ ន បក្កមិ-
 តញ្ចោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា បុគ្គលំ ឥមំ ខោ
 មេ បុគ្គលំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ យេ ច មេ
 បព្វជិតេន ជីវិតបរិក្ខារា សមុទានេតញ្ចា ចីវរវិណ្ឌា-
 ទាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយភេសន្តបរិក្ខារា តេ
 ច អប្បកសិរេន សមុទាហរន្តិ យស្ស
 ចម្លី អត្តាយ អការស្មា អនការិយំ បព្វជិតោ

 ១ ឧ. ម. យាវជីវន្តិ បាលី ឆន្ទី ។

បណ្ណាសក សម្ពោធនៃ

បណ្ណាបុគ្គលទាំងពីរពួកនោះ បុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណាថា កាលអាត្មា
អញសេពគប់បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងវិនាសទៅ កុសល-
ធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំង
ឡាយណា គឺចីវរ ចិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ
ដែលអាត្មាអញ ជាមពូជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំងនោះ
មូលមកបានដោយងាយ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាកផ្ទះចូលទៅ
កាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា ប្រយោជន៍
នៃសមណៈនោះ តែងដល់នូវការបរិបូណ៌ ដោយការវិនាសនៃអាត្មាអញ
ដូច្នេះ ម្ចាស់អាវុស្តទាំងឡាយ បុគ្គលនោះគប្បីជាម៉តាមបុគ្គលនោះ
មិនគប្បីចៀសចេញទៅដកបដល់អស់ជីវិតឡើយ ។ បណ្ណាបុគ្គលទាំង
ពីរពួកនោះ បុគ្គលស្គាល់បុគ្គលណាថា កាលបើអាត្មាអញសេពគប់
បុគ្គលនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌
ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង មួយទៀត គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំង
ឡាយណា គឺចីវរ ចិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ
ដែលអាត្មាអញ ជាមពូជិតត្រូវប្រមូលមក ក៏គ្រឿងបម្រុងជីវិតទាំង
នោះ មូលមកបានដោយងាយ មួយទៀត អាត្មាអញចេញចាកផ្ទះ
ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រយោជន៍នៃសមណៈណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឥវកនិបាតោ

សោ ច មេ សាមញ្ញត្ថោ ភាវនាចារិច្ចរំ កច្ចតីតិ
តេនាវុសោ បុគ្គលេន សោ បុគ្គលោ យាវជីវំ
អនុពាទ្ធិតព្វោ ន បក្កមិតព្វោ អបិ បនុដ្ឋេមានេន ។
បុគ្គលាបំ អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតព្វោ សេវិតព្វោបិ
អសេវិតព្វោបីតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច
វុត្តំ ។ ចីវរម្បិ អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតព្វំ សេវិ-
តព្វម្បិ អសេវិតព្វម្បីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា ចីវរំ ឥទំ ខោ
មេ ចីវរំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ
កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តីតិ វិវរុបំ ចីវរំ ន សេវិ-
តព្វំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា ចីវរំ ឥទំ ខោ មេ ចីវរំ
សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា
ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ វិវរុបំ ចីវរំ សេវិតព្វំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គជួរទី៣ ឧបាសិកា

ប្រយោជន៍នៃសមណៈនោះ តែងដល់នូវការបរិច្ចណិ ដោយការនាដល់
 អាត្មាអញ ដូច្នេះ ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ បុគ្គលនោះចេះប្រឹក្សា
 គេបណ្តាញចេញ គប្បីជាប់តាមបុគ្គលនោះ មិនគប្បីប្រៀសចេញ
 ទៅដរាបដល់អស់ជីវិតឡើយ ។ ពាក្យណាថា ម្ចាស់អាវុសាទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បុគ្គលពីរពួក គឺបុគ្គលគួរសេព ១
 មិនគួរសេព ១ ដូច្នេះដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោល
 ហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា ម្ចាស់អាវុសា
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ពីរពីរយ៉ាង គឺពីរគួរប្រើប្រាស់ ១
 មិនគួរប្រើប្រាស់ ១ ដូច្នេះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោល
 ហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យ ហេតុដូចម្តេច ។ បណ្តាពីរទាំងពីរយ៉ាង
 នោះ ភិក្ខុស្គាល់ពីរណាថា កាលអាត្មាអញប្រើប្រាស់ពីរនេះហើយ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែង
 សាបសូន្យទៅដូច្នេះ ពីរឯបែបនេះ ភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់ឡើយ ។ បណ្តា
 ពីរទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់ពីរឯបែបណាថា កាលបើអាត្មាអញប្រើ
 ប្រាស់ពីរនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌
 ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង ដូច្នេះ ពីរឯបែបនេះ ភិក្ខុគួរប្រើប្រាស់បាន ។

បណ្ណាសកេ សម្តែងវិញ្ញា

បីវរម្បី អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតត្វំ សេវិតត្វម្បី
 អសេវិតត្វម្បីតំ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច
 វុត្តំ ។ បិណ្ឌាចារតាបិ អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតត្វោ
 សេវិតត្វោបិ អសេវិតត្វោបីតំ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
 កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា បិណ្ឌាចារតំ
 ឥមំ ខោ មេ បិណ្ឌាចារតំ សេវិតោ អកុសលា ធម្មា
 អភិវឌ្ឍន្តំ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ ឯវុចោ
 បិណ្ឌាចារតោ ន សេវិតត្វោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា
 បិណ្ឌាចារតំ ឥមំ ខោ មេ បិណ្ឌាចារតំ សេវិតោ អកុ-
 សលា ធម្មា បរិហាយន្តិតិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិតិ
 ឯវុចោ បិណ្ឌាចារតោ សេវិតត្វោ ។ បិណ្ឌាចារតាបិ
 អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតត្វោ សេវិតត្វោបិ អសេវិ-
 តត្វោបីតំ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធរឿង

ពាក្យណាថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុស្គាល់ចំរើនមាន២ យ៉ាង
 គឺចំរើនគួរប្រើប្រាស់១ មិនគួរប្រើប្រាស់១ ដូច្នេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា
 ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បិណ្ឌបាត២ យ៉ាង
 គឺបិណ្ឌបាតគួរសេព១ មិនគួរសេព១ ដូច្នេះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។ បណ្ណា
 បិណ្ឌបាតទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់បិណ្ឌបាតណាថា កាលបើ
 អាត្មាអញសេពនូវបិណ្ឌបាតនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើន
 ឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅដូច្នេះ បិណ្ឌបាតបែប
 នេះ ភិក្ខុមិនគួរសេពឡើយ ។ បណ្ណាបិណ្ឌបាតទាំង២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុ
 ស្គាល់បិណ្ឌបាតណាថា កាលបើអាត្មាអញ សេពនូវបិណ្ឌបាតនេះ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ
 តែងចំរើនឡើងដូច្នេះ បិណ្ឌបាតបែបនេះ ភិក្ខុគួរសេពបាន ។ ពាក្យ
 ណាថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់បិណ្ឌ-
 បាត ២ យ៉ាង គឺបិណ្ឌបាតគួរសេព១ មិនគួរសេព១ ដូច្នេះ ដែលខ្ញុំ
 ពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឥវាទិបាតោ

សេនាសនម្បី អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតតំ សេវិ-
 តត្ថម្បី អសេវិតតត្ថម្បីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ
 កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា សេនា-
 សនំ ឥទំ ខោ មេ សេនាសនំ សេវតោ អក្ក-
 សលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ក្យសលា ធម្មា បរិហា-
 យន្តិ ឃីវរំ សេនាសនំ ន សេវិតតំ ។ តត្ថ
 យំ ជញ្ញា សេនាសនំ ឥទំ ខោ មេ សេនាសនំ
 សេវតោ អក្កសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ ក្យសលា
 ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឃីវរំ សេនាសនំ សេវិ-
 តត្ថ ។ សេនាសនម្បី អាវុសោ ធុរិយេន វេទិតតំ
 សេវិតតត្ថម្បី អសេវិតតត្ថម្បីតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ
 ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តាមនិកមោបិ អាវុសោ
 ធុរិយេន វេទិតតោ សេវិតតោបិ អសេវិតតោបិតិ
 ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ នវកនិបាត

ក៏ពាក្យថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ឥប្បីស្គាល់
សេនាសនៈ២ យ៉ាង គឺសេនាសនៈគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នេះ
នេះដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យ
ហេតុដូចម្តេច ។ បណ្តាសេនាសនៈទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់
សេនាសនៈណាថា កាលបើអាត្មាអញសេពសេនាសនៈនេះ អកុសល
ធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាប
សូន្យទៅដូច្នេះ សេនាសនៈបែបនេះ ភិក្ខុមិនគួរសេពឡើយ ។ បណ្តា
សេនាសនៈទាំង ២ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុស្គាល់សេនាសនៈណាថា កាល
បើអាត្មាអញសេពសេនាសនៈនេះហើយ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែង
សាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើងដូច្នេះ សេនា-
សនៈបែបនេះ ភិក្ខុគួរសេពបាន ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលអារុសោទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយឥប្បីស្គាល់សេនាសនៈមាន២ យ៉ាង គឺសេនាសនៈ
គួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំ
ពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា ម្នាលអារុសោ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ឥប្បីស្គាល់ស្រុកនឹងនិគម ២ យ៉ាង គឺ ស្រុក
នឹងនិគមគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នេះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។

បណ្ណាសកេ សម្មោធិព្វោ

តត្ថ យំ ជញ្ញា តាមនិគមំ ឥមំ ខោ មេ តាមនិគមំ
 សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា
 ធម្មា បរិហាយន្តិ ឯតំ ឯវុទោ តាមនិគមោ ន
 សេវិតព្វោ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា តាមនិគមំ ឥមំ
 ខោ មេ តាមនិគមំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា
 បរិហាយន្តិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឯតំ ឯវុទោ
 តាមនិគមោ សេវិតព្វោ ។ តាមនិគមោបិ អារុសោ
 ធុរិយេន វេទិតព្វោ សេវិតព្វោបិ អសេវិតព្វោបីតិ
 ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ជនបទប្បទេ-
 សោបិ អារុសោ ធុរិយេន វេទិតព្វោ សេវិតព្វោបិ
 អសេវិតព្វោបីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុត្តំ ។ តត្ថ យំ ជញ្ញា ជនបទប្បទេសំ
 ឥមំ ខោ មេ ជនបទប្បទេសំ សេវតោ អកុសលា
 ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ ឯតំ

បណ្ណាសក សម្តោធវិញ

បណ្ណាស្រុកនឹងនិគមទាំង ២ យ៉ាងនោះ ក៏កុស្តាល់នូវស្រុកនឹងនិគមណា
 ថា កាលបើអាត្មាអញសេពស្រុកនឹងនិគមនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅដូច្នេះ ស្រុក
 នឹងនិគមបែបនេះ ក៏កុមិទគួរសេពឡើយ ។ បណ្ណាស្រុកនឹងនិគម២ យ៉ាង
 នោះ ក៏កុស្តាល់ស្រុកនឹងនិគមណាថា កាលបើអាត្មាអញ សេពស្រុក
 នឹងនិគមនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌
 ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើងដូច្នេះ ស្រុកនឹងនិគមបែបនេះ ក៏កុគួរសេព
 បាន ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្ចាស់អាវុស្តទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីស្គាល់ស្រុកនឹងនិគម ២ យ៉ាង គឺស្រុកនឹងនិគមគួរសេព ១ មិនគួរ
 សេព ១ ដូច្នេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ក៏ពាក្យថា ម្ចាស់អាវុស្តទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេស ២ យ៉ាង គឺ ជនបទនឹងប្រទេស
 ដែលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នេះនេះ ដែលខ្ញុំពោលហើយ ពាក្យ
 ដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។ បណ្ណា
 ជនបទនឹងប្រទេសទាំង ២ យ៉ាងនោះ ក៏កុស្តាល់ជនបទនឹងប្រទេសណា
 ថា កាលបើអាត្មាអញសេពជនបទនឹងប្រទេសនេះ អកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយ តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងសាបសូន្យទៅដូច្នេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរយស្ស ទវកនិបាតោ

ឯវរុទ្ធោ ជនបទប្បទេសោ ន សេវិតញោ ។ តត្ថ
 យំ ជញ្ញា ជនបទប្បទេសំ ឥទំ ខោ មេ ជនបទប្ប-
 ទេសំ សេវិតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ
 កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិតិ ឯវរុទ្ធោ ជនបទប្ប-
 ទេសោ សេវិតញោ ។ ជនបទប្បទេសោបិ អាវុសោ
 ទុរិយេន វេទិតញោ សេវិតញោបិ អសេវិតញោបិ
 ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទេមេតំ បដិច្ច វុត្តន្តិ ។

(៧) ឯកំ សមយំ ភក្កវា រាជគហោ វិហារតិ
 ភិជ្ឈក្ខុជេ បព្វតេ ។ អថខោ សុតវា បរិព្វាជកោ
 យេន ភក្កវា តេនុបស្សន្តមិ ឧបស្សន្តមិត្វា ភក្កវតា
 សន្តិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កបំ សារាណីយំ
 វិតិសារត្វា ឯកមន្តំ ចិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ចិសីន្នោ
 ខោ សុតវា បរិព្វាជកោ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារិកាយ ឆវវគ្គបិដក

ជនបទនឹងប្រទេសបែបនេះ ក៏គួរមិនគួរសេពឡើយ ។ បណ្តាជនបទនឹង
 ប្រទេសទាំង ២ យ៉ាងនោះ ក៏គួរស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេសណាថា កាល
 បើអាត្មាអញ សេពនូវជនបទនឹងប្រទេសនេះ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ តែងចំរើនឡើងដូច្នេះ
 ជនបទនឹងប្រទេសបែបនេះ ក៏គួរមិនគួរសេពបាន ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្ចាស់
 អាវុសាទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីស្គាល់ជនបទនឹងប្រទេស ២ យ៉ាង
 គឺជនបទនឹងប្រទេសដែលគួរសេព ១ មិនគួរសេព ១ ដូច្នេះ ដែលខ្ញុំ
 ពោលហើយ ពាក្យដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

(៧) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើភ្នំគិដ្ឋក្នុង
 ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជក ឈ្មោះសុត្តរន្ត ចូលទៅ
 គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ
 ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យ
 ដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសុត្តរន្តបរិព្វាជក
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

ចល្លាសកេ សម្តោជវត្តោ

ឯកមិទាហំ កន្លេ សមយំ កគវា ឥវេវ រាជគហេ
 វិហារមិ តិវត្ថុជេ^(១) ។ តត្រ ខោ^(២) មេ កន្លេ កគវតោ
 សម្មទា សុតំ សម្មទា បដិគ្គហិតំ យោ សោ សុតវា
 ភិក្ខុ អរហំ វិណាសវេ វុសិតវា តតករណីយោ
 ឌីហិតកាហេ អនុប្បត្តសនត្តោ បរិក្ខណាករសញ្ញោ
 ជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ អកញ្ចោ សោ បញ្ចដ្ឋានាជិ
 អដ្ឋាបរិតុំ អកញ្ចោ វិណាសវេ ភិក្ខុ សញ្ញាច្ច ចាលំ
 ជីវិតា វេហេបេតុំ អកញ្ចោ វិណាសវេ ភិក្ខុ អនិច្ចំ
 ថេយ្យសម្មាតំ អាទាតុំ អកញ្ចោ វិណាសវេ ភិក្ខុ
 មេតុំ ធម្មំ បដិសេវិតុំ អកញ្ចោ វិណាសវេ ភិក្ខុ
 សម្មជាទមុសា កាសិតុំ អកញ្ចោ វិណាសវេ ភិក្ខុ
 សន្និធិការតំ^(៣) តាមេ បរិក្ខញ្ញតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វ
 អតារិយក្ខតោ^(៤) តត្ថិ មេតំ កន្លេ កគវតោ
 សុស្សតំ សុត្តហិតំ សុមនសំ តតំ ស្វបធាវតន្តិ ។

១ ឧ. ឯកមិទំ កន្លេ សមយំ កគវា ឥវេវ រាជគហេ វិហារិ តិវត្ថុជេ ។ ២ ឧ. ម.
 ខោស្សទ្ធ នត្ថិ ។ ៣ ឧ. ម. សន្និធិការោ ។ ៤ ឧ. អតារិយក្ខតោ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធវិគ្គ

បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន សម័យមួយ ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងក្រុង
 រាជគ្រឹះ ដែលមានក្នុង (ឥន្ទជុំវិញ) ដូចជាកាលនេះឯង ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ បានស្តាប់ចំពោះព្រះករុណា បាន
 ទទួលយកចំពោះព្រះករុណានៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងនោះថា ម្ចាស់
 សុត្តន្ត ភិក្ខុណា ជាអរហន្តវិណាស្រព មានព្រហ្មចរិយធម៌ បាន
 ប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោធនសកិច្ច បានធ្វើស្រេចហើយ មានការ
 ដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍ របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ មានធម៌
 ជាគ្រឿងប្រកបសព្វក្នុងកតាស្រស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ ព្រោះដឹង
 ដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៥ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុ
 ជាវិណាស្រព មិនគួរក្លែងប្លែងបង្កើតសត្វ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 មិនគួរកាន់យកនូវវត្ថុ ដែលគេមិនបានឱ្យ ដែលហៅថា លួច ១ ភិក្ខុ
 ជាវិណាស្រព មិនគួរសេពមេដុនធម្ម ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរ
 ពោលពាក្យកុហកទាំងដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរធ្វើ
 នូវការសន្សំទុក ហើយបរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ ដូចជានៅជា
 គ្រហស្ថក្នុងកាលមុន ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់
 ល្អហើយ បានទទួលល្អហើយ បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ ចាំ
 បានល្អហើយនូវព្រះពុទ្ធដ៏ត្រឹមត្រូវ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនូវមែន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយស្ស វិភាគិយគោ

តក្ស តេ ឯតំ សុស្សតំ សុត្តហិតំ សុមនសិតំ
 សូបធារិតំ បុព្វេ ចាហំ សុត្តរា ឯតរហំ ច ឯវំ វនាមិ
 យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ វិណាសរោ វុសិតរា
 តតករណីយោ ឌីហិតកាវោ អនុប្បត្តសទន្តោ
 បរិក្ខីណាភវសញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ អភព្វោ
 សោ នវដ្ឋានានំ អដ្ឋាចរិតំ អភព្វោ វិណាសរោ
 ភិក្ខុ សញ្ញច្ច ចាលំ ជីវិតា វេរោបេតំ អភព្វោ
 វិណាសរោ ភិក្ខុ អទិន្នំ ថេយ្យសម្មាតំ អាទាតំ
 អភព្វោ វិណាសរោ ភិក្ខុ មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវិតំ
 អភព្វោ វិណាសរោ ភិក្ខុ សម្មជាទមុសា កាសិតំ
 អភព្វោ វិណាសរោ ភិក្ខុ សន្និធិការកំ កាមេ
 បរិកុញ្ញិតំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អតារិយគ្គតោ អភព្វោ
 វិណាសរោ ភិក្ខុ ធម្មាគតី គន្ធិំ អភព្វោ វិណាសរោ
 ភិក្ខុ ទោសាគតី គន្ធិំ អភព្វោ វិណាសរោ ភិក្ខុ
 មោហាគតី គន្ធិំ អភព្វោ វិណាសរោ ភិក្ខុ ភយាគតី
 គន្ធិំ បុព្វេ ចាហំ សុត្តរា ឯតរហំ ច ឯវំ វនាមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករនិកាយ នវកនិបាត

អើពាក្យនេះ អ្នកស្តាប់ល្អហើយ រៀនល្អហើយ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ
 ចាំល្អហើយ ម្នាលសុត្តរ្យ ក្នុងកាលពីដើមភ្នំ ក្នុងកាលឥឡូវនេះភ្នំ
 គថាគត តែងពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា ជាអរហន្តវិណាស្រព
 មានព្រហ្មចរិយធម៌បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ច បានធ្វើ
 ស្រេចហើយ មានការងារដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេច
 ហើយ មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ
 ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងខ្សែហេតុ ៨ យ៉ាង
 គឺភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរក្លែងផ្កាប់បង្ខំជីវិតសត្វ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 មិនគួរកាន់យកទ្វារក្នុងផ្ទះដែលគេមិនបានឲ្យ ដែលហៅថាលួច ១ ភិក្ខុជា
 វិណាស្រព មិនគួរសេពមេថ្មនធម្ម ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរ
 ពោលពាក្យកុហកទាំងដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរធ្វើនូវការ
 សន្សំទុកហើយបរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ ដូចជានៅជាគ្រហស្ថក្នុងកាល
 មុន ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រពមិនគួរលុះក្នុងឆន្ទាគតិ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 មិនគួរលុះក្នុងទោសាគតិ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរលុះក្នុងមោហា-
 គតិ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរលុះក្នុងភយាគតិ ១ ម្នាលសុត្តរ្យ
 ក្នុងកាលពីដើមភ្នំ ក្នុងកាលឥឡូវនេះភ្នំ គថាគតតែងពោលយ៉ាងនេះថា

បណ្ណសកេ សម្ពោធិវត្ថោ

យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ វិណាសកោ វុសិតវា
 កតករណីយោ ឌីហិតកាហោ អនុប្បត្តសទត្ថោ
 បរិក្ខុណាភវសញ្ញោជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ អភព្វោ
 សោ ឥមាជំ នវដ្ឋានាជំ អជ្ឈបវត្ថុនំ ។

[៨] ឯកំ សមយំ ភកវា រាជគហោ វិហារតំ
 កំជ្ឈក្យដេ បព្វតេ ។ អថទោ សជ្ឈេ បរិព្វាជកោ
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវតោ
 សុទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កតំ សារាណីយំ វិគ្គិ-
 សារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ទោ
 សជ្ឈេ បរិព្វាជកោ ភកវន្តំ ឯតទលោច ឯកមិទាហំ
 កន្តេ សមយំ ភកវា ឥនេវ រាជគហោ វិហារាមិ
 កិវត្ថុដេ^(១) ។ តត្រ មេ កន្តេ ភកវតោ សម្មទា
 សុតំ សម្មទា បដិគ្គហិតំ យោ សោ សជ្ឈ
 ភិក្ខុ អរហំ វិណាសកោ វុសិតវា កតករណីយោ

១ ឧ. ឯកមិទំ រាត្នេ សមយំ ភកវា ឥនេវ រាជគហោ វិហារិ គិវិត្ថេ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធិ៍

កិក្ខុណាជាអរហន្តវិណាស្រព ដែលមានព្រហ្មចរិយធម៌ បានប្រព្រឹត្ត
 រួចហើយ មានសោឡសកិច្ច បានធ្វើស្រេចហើយ មានភារៈដាក់ចុះ
 ហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកប
 សត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ កិក្ខុ
 នោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងទូរហេតុទាំង ៩ យ៉ាងនេះ ។

(៨) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលគង់លើភ្នំគិដ្ឋក្នុង ទៀប
 ក្រុងកដ្ឋគិរី ។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជកឈ្មោះសង្ឃៈ ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួរលឺក
 ហើយ ក៏អធិស្ឋានសមគួរ ។ លុះសង្ឃបរិព្វាជក អធិស្ឋានសមគួរ
 ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដ៏ចម្រើន សម័យមួយ ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងក្រុងកដ្ឋគិរី ដែលមានភ្នំ
 (ភ័ន្ទជុំវិញ) ដូចជាគ្រាលនេះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបាន
 ស្តាប់ចំពោះព្រះភក្ត្រ បានទទួលយកចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់សង្ឃៈ កិក្ខុណាជាអរហន្តវិណាស្រព មានព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេចហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស វិវាទនិបាតោ

ឌីហ៍តកាពេ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណាភវសញ្ញោជនោ
 សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ អភព្វោ សោ បញ្ចដ្ឋានោនិ អដ្ឋាបរតំ
 អភព្វោ ឌីណាសវោ ភិក្ខុ សញ្ញាច្ច ចាលាំ ជីវិតា
 វោពេបេតំ អភព្វោ ឌីណាសវោ ភិក្ខុ អនិច្ចំ
 ថេយ្យសម្មាទំ អាទាទំ អភព្វោ ឌីណាសវោ
 ភិក្ខុ មេវុទំ ធម្មំ បដិសេវិតំ អភព្វោ ឌីណាសវោ
 ភិក្ខុ សម្មជាទមុសា ភាសិតំ អភព្វោ ឌីណាសវោ
 ភិក្ខុ សន្និធិការកំ កាមេ បរិក្ខត្នំ សេយ្យថាបិ
 បុព្វេ អតារិយក្ខតោ កត្វិ មេតំ កន្លេ កកវតោ សុស្សតំ
 សុត្តហិតំ សុមនសិកតំ សូបដាវតន្តំ ។ តក្ស
 តេ ឯតំ សជ្ឈ សុស្សតំ សុត្តហិតំ សុមនសិកតំ
 សូបដាវតំ ។ បុព្វេ ចាហំ សជ្ឈ ឯតហិ ច ឯវំ
 វនាមិ យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ ឌីណាសវោ វុសិតវា
 កតករណីយោ ឌីហ៍តកាពេ អនុប្បត្តសទត្ថោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបទ្វិបិដក

មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ មាន
ធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នកច្នៃស្រឡះ ព្រោះដឹង
ដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះមិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៥ យ៉ាង គឺភិក្ខុជា
វិណាស្រព មិនគួរក្លែងផ្គាប់បង្ខំវិសត្វ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រពមិនគួរ
កាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឱ្យដែលហៅថាលួច ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព
មិនគួរសេពនូវមេប៉ុនធម្ម ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរពោលនូវពាក្យ
កុហកទាំងដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរធ្វើនូវការសន្សំទុក
ហើយបរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ ដូចជានៅជាគ្រហស្ថក្នុងកាលមុន ១
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ល្អហើយ បានទទួលល្អហើយ
បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ ចាំបានល្អហើយនូវព្រះពុទ្ធដ៏តានុះ របស់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគមែនប្អូន ។ ម្ចាស់សង្ឃៈ អើពាក្យនេះ អ្នកបានស្តាប់
ល្អហើយ បានទទួលល្អហើយ បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អហើយ បានចាំទុក
ល្អហើយ ។ ម្ចាស់សង្ឃៈ ក្នុងកាលពីដើមក្តី ឥឡូវនេះក្តី គឺថាគត
កំពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា ជាអរហន្តវិណាស្រព ជាអ្នកមាន
ព្រហ្មចរិយធម៌ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេច
ហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ

បណ្ណាសកេ សង្កេតវិញ្ញាណ

បរិក្ខណ៍ណាក៏សញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ អកញ្ញោ
 សោ នវដ្ឋានានិ អដ្ឋាបរិក្ខំ អកញ្ញោ វិណាសកេ
 ភិក្ខុ សញ្ញាច្ច ចាណំ ជីវិតា កេហេបេតុំ ។ បេ ។
 អកញ្ញោ វិណាសកេ ភិក្ខុ សង្ខិច្ចការកំ កាមេ
 បរិក្ខណ៍តុំ សេយ្យថាមិ បុព្វេ អតារិយក្ខតោ
 អកញ្ញោ វិណាសកេ ភិក្ខុ ពុទ្ធិ បច្ចក្ខានុំ អកញ្ញោ
 វិណាសកេ ភិក្ខុ ធម្មំ បច្ចក្ខានុំ អកញ្ញោ វិណា-
 សកេ ភិក្ខុ សង្ឃំ បច្ចក្ខានុំ អកញ្ញោ វិណាសកេ
 ភិក្ខុ សិក្ខំ បច្ចក្ខានុំ បុព្វេ ចាហំ សង្ឃ ឯតរហំ
 ច ឯវំ វនាមិ យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ វិណាសកេ
 វុសិតវា កតតករណីយោ ឌីហិតកាហេ អនុប្បត្តស-
 ទត្តោ បរិក្ខណ៍ណាក៏សញ្ញាជនោ សម្មទញ្ញាវិមុត្តោ
 អកញ្ញោ សោ វេមាជំ នវដ្ឋានានិ អដ្ឋាបរិក្ខំ ។

(៧) នវយមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា សន្តោ
 សំវិជ្ជមានា លោកិស្មី ។ កតមេ នវ ។ អរហា

បណ្ណាសក សម្ពោធវគ្គ

មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ
 ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះមិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៧ យ៉ាង
 គឺភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរក្លែងផ្តាច់បង់ជីវិតសត្វ ១ ។ បេ ។ ភិក្ខុជា
 វិណាស្រព មិនគួរធ្វើនូវការសន្យាទុក ហើយបរិភោគនូវតាម
 តាំងឡាយ ដូចជានៅជាគ្រហស្ថក្នុងកាលមុន ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 មិនគួរលះបង់ព្រះពុទ្ធ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរលះបង់ព្រះធម៌ ១
 ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិនគួរលះបង់ព្រះសង្ឃ ១ ភិក្ខុជាវិណាស្រព មិន
 គួរលះបង់សិក្ខា ១ ម្ចាស់សង្ឃៈ ក្នុងកាលពីដើមភិក្ខុ ឥឡូវនេះភិក្ខុ
 តថាគតកំរោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា ជាអវហន្តវិណាស្រព មាន
 ព្រហ្មចរិយធម៌ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ មានសោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេច
 ហើយ មានការដាក់ចុះហើយ មានប្រយោជន៍របស់ខ្លួនសម្រេចហើយ
 មានធម៌ជាគ្រឿងប្រកបសត្វក្នុងភពអស់ហើយ ជាអ្នករួចស្រឡះ ព្រោះ
 ដឹងដោយប្រពៃ ភិក្ខុនោះ មិនគួរប្រព្រឹត្តកន្លងនូវហេតុ ៧ យ៉ាងនេះ ។

(៧) ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ តែងមាន
 ប្រាកដ ក្នុងលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺអវហន្ត ១

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយស្ស នវិក័ណ្ឌោ

អរហត្តាយ បដិបន្នោ អនាគាមី អនាគាមីដល-
សច្ចិក្ខិយាយ បដិបន្នោ សកទានាគាមី សកទា-
នាមីដលសច្ចិក្ខិយាយ បដិបន្នោ សោតាបន្នោ
សោតាបត្តិដលសច្ចិក្ខិយាយ បដិបន្នោ បុគ្គជ្ជោ ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ នវ បុគ្គលា សន្តោ សិរីជ្ជមាណ
លោកស្មិន្តិ ។

[១០] នវយិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យ
ទាហុនេយ្យ ទិត្តិណេយ្យ អញ្ចលីកវណីយា អនុត្តរំ
បុញ្ញកេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេ នវ ។ អរហា
អរហត្តាយ បដិបន្នោ អនាគាមី អនាគាមីដលសច្ចិក្ខិ-
យាយ បដិបន្នោ សកទានាគាមី សកទានាមីដល-
សច្ចិក្ខិយាយ បដិបន្នោ សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដល-
សច្ចិក្ខិយាយ បដិបន្នោ តោត្រក្វ ។ ឥមេ ខោ
ភិក្ខុវេ នវ បុគ្គលា អាហុនេយ្យ ។ បេ ។ អនុត្តរំ
បុញ្ញកេត្តំ លោកស្សតិ ។

សម្តោធវិជ្ជោ បរិមោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គឧទ្ទិសិកាយ សិរីភិណ្ឌ

បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បីអវហន្ត ១ អនាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បី
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ១ សកទាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គលប្រតិបត្តិ
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ១ សោតាបន្នបុគ្គល ១ បុគ្គល
ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ១ បុថុជន ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះឯង តែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។

(១០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរទទួល
នូវចតុប្បក្ខ័យ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុទាន ដែលគេនាំ
មកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិដ្ឋិណាទាន គួរដល់អញ្ញាលិកម្ម ជាបញ្ចកេត្ត
ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺអវហន្ត ១
បុគ្គលប្រតិបត្តិដើម្បីអវហន្ត ១ អនាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គលប្រតិបត្តិ
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល ១ សកទាគាមិបុគ្គល ១ បុគ្គល
ប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល ១ សោតាបន្នបុគ្គល ១
បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ១ គោត្រិក្ខុ-
បុគ្គល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំង ៧ ពួកនេះឯង ជាអ្នក
គួរទទួលនូវចតុប្បក្ខ័យ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបញ្ចកេត្ត
ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

ចប់ សម្តែងវគ្គទី ១ ។

ចល័តសកេ សម្ពោធិវត្តោ

តត្រ្យាទំ វារីតិ

សម្ពោធិ ជិស្សយោ ចេវ មេឃិយំ នន្ទតំ ពល

សេវនា សុតវា សង្ឃោ ឫត្តលោ អាហុនេយ្យោ ពាតិ ។

បណ្ណាសក សម្ពោធជំគ្នា

ឧទានកិច្ចសម្រោងវិគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការត្រាស់ដឹង ១ អំពីនិស្ស័យ ១ អំពីមេឃ-

យត្ថេរ ១ អំពីនន្ទកត្ថេរ អំពីពលៈ ១ អំពីការសេព ១

អំពីសុត្តន្តបិដក ១ អំពីសង្ឃបិដក ១ អំពីបុគ្គល ១

អំពីអាហារនេយ្យបុគ្គល ១ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរត្តោ

(១១) ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថុយំ វិហរតិ

ជេតវនេ អនាថិបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ

អាយស្មា សាវីបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមំ

ឧបសង្កមំត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ អាយស្មា សាវីបុត្តោ ភគវន្តំ

ឯតទហេច វុដ្ឋោ មេ ភន្តេ សាវត្ថុយំ វស្សាវាសោ

ឥន្ទ្រាមហំ ភន្តេ ជនបទចារិកំ បក្កមិត្តន្តិ ។

យស្សនាទិ ភំ សាវីបុត្ត កាលំ មញ្ញាសីតិ ។

អថខោ សោ អាយស្មា សាវីបុត្តោ ឧដ្ឋា-

យាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា

បក្កាមំ ។ អថខោ អញ្ញាតហេ ភិក្ខុ អចរ-

ប្បកន្តេ អាយស្មន្តេ សាវីបុត្តេ ភគវន្តំ ឯតទហេច

បណ្ណាសក សំហេតុវិគ្គ

(១១) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ ព្រះសាវបុត្ត
ដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
ព្រះសាវបុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការនៅចាំវស្សា
ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ខ្ញុំព្រះអង្គនៅរួចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ
ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាថ្នា ដើម្បីទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
មាលសាវបុត្ត អ្នកចូលសំគាល់នូវកាលគួរ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។
លំដាប់នោះ ព្រះសាវបុត្តដ៏មានអាយុនោះ ក្រោកចាកអាសនៈ
ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សណ៍ហើយចៀសចេញទៅ ។
លំដាប់នោះ កាលព្រះសាវបុត្តដ៏មានអាយុ ចៀសចេញទៅមិន
យូរប៉ុន្មាន ភិក្ខុ ១ រូប បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

អាយស្មា មំ កន្លែ សារីបុត្តោ អាសង្ក៍(១) អប្ប-
 ដិទិស្សដ ចារិកំ បក្កន្តោតិ ។ អថខោ កកវា
 អញ្ញាតំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ ឯហំ ភំ ភិក្ខុ មម
 វចនេន សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ សត្តា តំ អាវុសោ
 សារីបុត្ត អាមន្តេតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ខោ សោ
 ភិក្ខុ កកវតោ បដិស្សត្ថា យេនាយស្មា សារីបុត្តោ
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្ថា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ
 ឯតនោច សត្តា តំ អាវុសោ សារីបុត្ត អាម-
 ន្តេតិ ។ ឯវំអាវុសោតិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 តស្ស ភិក្ខុនោ បច្ឆស្សេសិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា ច មហាមោក្ខល្លាដោ
 អាយស្មា ច អាជន្តោ អចាប្បវណំ អាទាយ វិហារំ
 អាហំណ្ហន្តំ អភិក្ខុមថាយស្មន្តោ អភិក្ខុមថាយស្មន្តោ

១ អាបដ្ឋាតិបិ បាបោ វិស្សតិ ។

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ បានប៉ះ (១) ខ្ញុំព្រះ
អង្គ មិនបានឧបាទោស ហើយចៀសចេញទៅកាន់ឧរិក ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ១ រូប មកថា
មាលភិក្ខុ អ្នកចូរមកអាយ ចូរទៅហៅសាវ័បុត្តតាមពាក្យគាត់ថាគតថា
មាលអារុសោសាវ័បុត្ត ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ហៅលោក ។ ភិក្ខុនោះ
ទទួលព្រះតុទ្ធដីកា នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ
ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ
បាននិយាយនឹងព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ដូច្នេះថា មាលអារុសោសាវ័បុត្ត
ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ហៅលោក ។ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ទទួល
ពាក្យភិក្ខុនោះថា ករុណាអារុសោ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហា-
មោគ្គលូនដ៏មានអាយុ នឹងព្រះមានន្ទ ដ៏មានអាយុ កាន់យកទូរ
កូនសោ ដើរចូលទៅកាន់វិហារហើយនិយាយថា លោកដ៏មានអាយុ
ទាំងឡាយ ចូរទៅឆាប់ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរទៅឆាប់

១ មានដំណាលថា កាលព្រះសាវ័បុត្តថ្វាយបង្គំលា ព្រះទេសពលញ្ញាណ ហើយថយ
ពេញពីទីនោះទៅ ដោយបរិវេណក៏បក់ទៅប៉ះសរីរភិក្ខុនោះបន្តិច ព្រោះហេតុនោះ បានដា
ឆិក្ខុនោះចងធំធំ លុះឃើញព្រះសាវ័បុត្ត ភិក្ខុបរិវារចោមរោមច្រើន ក៏យកសេចក្តីនេះ
ក្រាបបង្គំទូលព្រះ ដើម្បីធ្វើឲ្យអាក់ខានដំណើរនោះ ដោយសេចក្តីព្រាង ។ អដ្ឋកថា។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស ឆវគ្គនិកាយោ

ឥន្ទានាយស្មា សារីបុត្តោ កកវតោ សម្មាសីហា-
 នាទំ នទិស្សតីតិ ។ អថោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្តំ
 ោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ កកវា ឯតទរោច ឥធ តេ
 សារីបុត្ត អញ្ញាតរោ សព្វាហ្មចារី ទីយធម្មំ អាបន្នោ
 អាយស្មា មំ កន្តេ សារីបុត្តោ អាសន្ន អប្បជិ-
 និស្សន្ន ចារីកំ បក្កន្តោតិ ។ យស្ស ន្ទន កន្តេ
 កាយេ កាយគតា សតិ អនុបជ្ជិតា អស្ស សោ
 ឥធ អញ្ញាតរំ សព្វាហ្មចារី អាសន្ន អប្បជិនិស្សន្ន
 ចារីកំ បក្កមេយ្យ សេយ្យថាបិ កន្តេ បឋវីយំ សុចិម្បំ
 និក្ខិបន្តំ អសុចិម្បំ និក្ខិបន្តំ ក្វដកតម្បំ និក្ខិបន្តំ
 មុត្តកតម្បំ និក្ខិបន្តំ ទេឡកតម្បំ និក្ខិបន្តំ បុព្វកតម្បំ
 និក្ខិបន្តំ លោហិតកតម្បំ និក្ខិបន្តំ ន ច តេន បឋវី
 អន្តិយតិ វា ហរាយតិ វា ជិក្ខុច្ឆតិ វា ឯវមេវ ោ
 អហំ កន្តេ បឋវីសមេន ចេតសា វិហរាមិ វិបុលេន
 មហាភូតេន អប្បមាលោន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ នវកនិកាយ

ដ្បិតព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ នឹងបន្ទីន្យវាសីហនាទ ចំពោះព្រះកត្តិ
នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ត្រាវនោះ ព្រះសាវ័បុត្ត
ដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាប
ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់សាវ័បុត្ត ក្នុងទីនេះ មានសព្វហូចារិក១រូប
អាក់អន់ចិត្តនឹងអ្នកថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ
បានប៉ះខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានឧទាទោស ហើយចៀសចេញទៅកាន់
ចារិក ។ ព្រះសាវ័បុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយ-
គតាសតិ ដែលបុគ្គលណាមិនបានតាំងទុកក្នុងកាយហើយ បុគ្គលនោះ
ប៉ះ សព្វហូចារិកណាមួយក្នុងលោកនេះ មិនបានឧទាទោស ហើយ
ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកអ្នកផងដាក់វត្ថុ
ស្អាតក្តី ដាក់វត្ថុមិនស្អាតក្តី ដាក់ឈាមក្តី ដាក់ម្មត្រក្តី ដាក់ទឹកមាត់ក្តី
ដាក់ខ្លូក្តី ដាក់ឈាមក្តី លើផែនដី ផែនដីមិនធុញច្រាន់ មិនឡើយ
ណាយ មិនឡើយអើម ដោយវត្ថុនោះទេ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្មើដោយផែនដី ជាចិត្តទូលាយ
ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ យ៉ាងនោះឯង ។

យស្ស នួន កន្លែ កាយេ កាយេ កតា សតិ
 អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អញ្ញាតំ សត្រឡាចារី
 អាសន្ន អប្បដិទិស្សន្ន ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។
 សេយ្យថាបិ កន្លែ អាបស្មី សុចិម្បិ ជោវន្តិ អសុ-
 ចិម្បិ ជោវន្តិ ក្ខុដកតម្បិ មុត្តកតម្បិ ខេឡកតម្បិ
 បុព្វកតម្បិ លោហិតកតម្បិ ជោវន្តិ ន ច តេន
 អាចោ អដ្ឋយតិ វា ហារាយតិ វា ជិតុច្ឆតិ វា
 វិហរេ ខោ អហំ កន្លែ អាចោសមេន ចេតសា
 វិហរមិ វិបុលេន មហាគ្គតេន អប្បមាលោន អវេរេន
 អព្យាបន្នេន ។ យស្ស នួន កន្លែ កាយេ កាយេ-
 កតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អញ្ញាតំ
 សត្រឡាចារី អាសន្ន អប្បដិទិស្សន្ន ចារិកំ បក្ក-
 មេយ្យ ។ សេយ្យថាបិ កន្លែ តេជោ សុចិម្បិ
 ឧបាតិ អសុចិម្បិ ឧបាតិ ក្ខុដកតម្បិ មុត្តកតម្បិ
 ខេឡកតម្បិ បុព្វកតម្បិ លោហិតកតម្បិ ឧបាតិ ន
 ច តេន តេជោ អដ្ឋយតិ វា ហារាយតិ វា ជិតុច្ឆតិ វា

បណ្ណាសក សីហនាវវត្ត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណាមិនបានតាំង
 ទុកហើយ ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ សព្វហ្មឋានណាមួយ
 ក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកអ្នកផង លាងវត្ថុស្អាតក្តី លាងវត្ថុមិនស្អាតក្តី
 លាងលាមកក្តី មូត្រក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្វះក្តី ឈាមក្តី ក្នុងទឹក ទឹករមែង
 មិនធុញទ្រាន់ ឬនឿយណាយ ឬក៏ខ្លើមរមើមដោយវត្ថុនោះទេ យ៉ាង
 ណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្នើដោយទឹក ជាចិត្ត
 ធំទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាង
 នោះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា
 មិនបានតាំងទុកហើយ ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ សព្វហ្ម
 ឋានណាមួយក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់
 ចារិក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភ្លើងតែងឆេះវត្ថុស្អាតក្តី ឆេះវត្ថុមិនស្អាតក្តី
 ឆេះលាមកក្តី មូត្រក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្វះក្តី ឈាមក្តី ភ្លើងរមែងមិនធុញ
 ទ្រាន់ ឬនឿយណាយ ឬក៏ខ្លើមរមើមដោយវត្ថុនោះ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

ឯវមេវ ខោ អហំ កន្តោ តេជោសមេន ចេតសា
 វិហារមិ វិបុលេន មហាគ្គតេន អប្បមាលោន អវេវេន
 អព្យាបជ្ឈេន ។ យស្ស ទ្ធន កន្តោ កាយេ កាយ-
 កតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អញ្ញាតំ
 សត្រិហ្មចារី អាសន្នេ អប្បដិទ្ធិស្សន្នេ ចារិកំ បក្ក-
 មេយ្យ ។ សេយ្យថាមិ កន្តោ វាយោ សុចិម្បំ ឧបវាយតិ
 អសុចិម្បំ ឧបវាយតិ ភូមិកតម្បំ មុត្តកតម្បំ ខេឡកតម្បំ
 បុព្វកតម្បំ លោហិតកតម្បំ ឧបវាយតិ ន ច តេន
 វាយោ អន្តិយតិ វា ហារាយតិ វា ជិក្ខុច្ឆតិ វា ឯវមេវ
 ខោ អហំ កន្តោ វាយោសមេន ចេតសា វិហារមិ
 វិបុលេន មហាគ្គតេន អប្បមាលោន អវេវេន អព្យា-
 បជ្ឈេន ។ យស្ស ទ្ធន កន្តោ កាយេ កាយកតា
 សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធិ អញ្ញាតំ សត្រិហ្ម-
 ចារី អាសន្នេ អប្បដិទ្ធិស្សន្នេ ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឥវិនិច្ឆ័យ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្មើដោយភ្លើង ជាចិត្តធំ
 ទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ
 ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែល
 បុគ្គលណា មិនបានតាំងទុកហើយ ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គល
 នោះប៉ះ សព្វហ្មតារីណាមួយ ក្នុងលោកនេះ ហើយមិនបាន
 ខមាទោស គប្បីថ្ងៃសចេញទៅកាន់ចារិក ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ខ្យល់បក់វត្ថុស្អាតក្តី បក់វត្ថុមិនស្អាតក្តី បក់លាមកក្តី
 ម្ស្រក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្ទះក្តី ឈាមក្តី ខ្យល់វែមមិនធុញទ្រាន់ ឬនឿយ
 ណាយ ឬក៏ខ្លើមរមើមដោយវត្ថុនោះ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្ត ស្មើដោយខ្យល់ ជាចិត្តធំទូលាយ
 ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា មិនបាន
 តាំងទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ សព្វហ្មតារីណាមួយក្នុង
 លោកនេះ មិនបានខមាទោស គប្បីថ្ងៃសចេញទៅកាន់ចារិក ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរត្តោ

សេយ្យថាមិ កន្លេ រដោហារណំ សុចំម្បិ មុញ្ចតិ
 អសុចំម្បិ មុញ្ចតិ ក្ខុបកតម្បិ មុត្តកតម្បិ ខេឡកតម្បិ
 បុព្វកតម្បិ លោហិតកតម្បិ មុញ្ចតិ ន ច តេន
 រដោហារណំ អដ្ឋិយតិ វា ហារយតិ វា ជិត្តច្នតិ
 វា ឯវមេវ ខោ អហំ កន្លេ រដោហារណាសមេន
 ចេតសា វិហារមិ វិបុលេន មហាក្កតេន អប្បមា-
 ណេន អវេរេន អព្យាបដ្ឋេន ។ យស្ស ទ្ធន កន្លេ
 កាយេ កាយកតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ
 វេន អញ្ញាតំ សុត្រហ្មចារី អាសដ្ឋេ អប្បដិទ្ធិស្សដ្ឋេ
 ចារិកំ បក្កមេយ្យ ។ សេយ្យថាមិ កន្លេ ចណ្ណាល-
 កុមារកោ វា ចណ្ណាលកុមារិកា វា កន្សោបិ-
 ហត្ថោ នន្តិតវាសី តាមំ វា និកមំ វា បរិសន្តោ
 ជីចចិត្តំយេវ ឧបដ្ឋបេត្វា បរិសតិ ឯវមេវ ខោ អហំ កន្លេ
 ចណ្ណាលកុមារកសមេន ចេតសា វិហារមិ វិបុលេន
 មហាក្កតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបដ្ឋេន ។

បណ្ណាសក សីហនាវរិក្ខ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលដ៏តវត្ថុ ស្អាតក្តី ដ្បិតវត្ថុមិនស្អាតក្តី
 ដ្បិតលាមកក្តី មូត្រក្តី ទឹកមាត់ក្តី ខ្លួនក្តី ឈាមក្តី ដោយសំពត់
 សម្រាប់ដ្បិតធូលី។ រមែងមិនផ្សព្វទាន់ ប្តូរឡើយណាយ ប្តូរក៏ខ្លើម
 រមែងនឹងវត្ថុនោះទេ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 មានចិត្តស្មើដោយសំពត់សម្រាប់ដ្បិតធូលី ជាចិត្តធំ ទូលាយ ប្រមាណ
 មិនបាន មិនមានព្យាបាទ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា មិនបានតាំង
 ទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះសព្វហូចារណាមួយ ក្នុង
 លោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចណ្ឌាលកុមារក្តី ចណ្ឌាលកុមារីក្តី មានដៃ
 កាន់កញ្ជើ ស្បៀកពាក់សំពត់រេចដោយ ចូលទៅកាន់ស្រុកក្តី ទឹកមក្តី
 រមែងដាក់ចិត្តឲ្យទាប ហើយចូលទៅ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្តស្មើដោយចណ្ឌាលកុមារ ជាចិត្តធំ ទូលាយ
 ប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយស្ស នវិវាទនិកាយ

យស្ស ទ្ធន កន្លែ កាយេ កាយភតា សតិ
អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ វេទ អញ្ញាតំ សព្វេហ្មចារី
អាសន្ន អប្បជិនិស្សន្ន ចារិតំ បក្កមេយ្យ ។
សេយ្យថាបិ កន្លែ ឧសភោ ជិន្នវិសាលោកា សុរតោ
សុទន្លោ សុសិត្តិតោ^(១) រជិយាយ រជិយំ សិដ្ឋាជកេន
សិដ្ឋាជកំ អន្ធាហិណ្ឌាន្តោ ន កិត្តិ ហិសតិ ចានេន
វា វិសាលោក វា ឯវមេវ ចោ អហំ កន្លែ ឧសភជិន្ន-
វិសាលាសមេន ចេតសា វិហារមិ វិបុលេន មហាគ្គតេន
អប្បមាលោក អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ។ យស្ស ទ្ធន
កន្លែ កាយេ កាយភតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស
សោ វេទ អញ្ញាតំ សព្វេហ្មចារី អាសន្ន អប្បជិនិស្សន្ន
ចារិតំ បក្កមេយ្យ ។ សេយ្យថាបិ កន្លែ វត្ថុ វា
បុរិសោ វា ទហារោ វា យុវា វា មណ្ឌានកដាតិតោ^(២)
អហិតុណាបេន វា កុក្កុរកុណាបេន វា^(៣) កណ្ណោ
អាសន្នេន^(៤) អន្លិយេយ្យ ហារយេយ្យ ជិត្តុន្នេយ្យ

១ ឧ. ម សុវិនិច្ឆ័យ ។ ២ ឧ. ឯត្ថន្តរេ សីសំ នហោតោតិ បាបេ អត្ថិ ។ ៣ ឧ.
៦. ឯត្ថន្តរេ មនុស្សកុណាបេន វាតិ បាបេ អត្ថិ ។ ៤ ឧ. ម. អាសន្តេន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឧបាសិក

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាយគតាសត ដែលបុគ្គលណា មិនបាន
 តាំងទុក ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះសព្វហ្មធារណមួយ
 ក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គោតម បាក់ស្មែងជាសត្វស្លូត ដែលគេ
 ទូន្មានហើយ បង្ហាត់ល្អហើយ ដើរទៅកាន់ច្រកតាមច្រក ដើរទៅកាន់
 ផ្លូវបែក តាមផ្លូវបែក មិនដែលបៀតបៀនអ្វីៗ ដោយជើងក្តី ដោយ
 ស្មែងក្តី យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានចិត្ត
 ស្មើដោយគោតមបាក់ស្មែង ជាចិត្តធំ ទូលាយ ប្រមាណមិនបាន
 មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន កាយគតាសត ដែលបុគ្គលណា មិនបានតាំងទុកហើយ
 ក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះសព្វហ្មធារណមួយ ក្នុងលោកនេះ
 មិនបានឧបាស គប្បីចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ស្រី ឬបុរសកំឡោះ ឬដំឡើង ប្រកបដោយជាតិជាអ្នក
 ស្មិតស្ម័គ្រ គប្បីធុញទ្រាន់ នឿយណាយ ភ្លើងរម័ម នឹងសាក-
 សពពស់ ឬសាកសពកូនស្រី ដែលជាប់ត្រង់ក យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកេ សីហនាវរត្តោ

ឯវមេវ ខោ អហំ កន្លេ ឥមំនា បូតិកាយេន អដ្ឋិយាមិ
 ហរាយាមិ ជិតុច្ឆាមិ ។ យស្ស ន្ទន កន្លេ កាយេ
 កាយកតា សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធ អព្ភាតរំ
 សព្វាហារំ អាសន្ន អប្បដិទ្ធិស្សន្ន ចារិកំ បក្ក-
 មេយ្យ ។ សេយ្យថាមំ កន្លេ បុរិសោ មេធកថាលិកំ
 ចរិហរេយ្យ ជំន្ទាវជំន្ទំ ឧក្សរន្តំ បក្សរន្តំ ឯវមេវ ខោ
 អហំ កន្លេ ឥមំ កាយំ ចរិហរាមិ ជំន្ទាវជំន្ទំ ឧក្សរន្តំ
 បក្សរន្តំ ។ យស្ស ន្ទន កន្លេ កាយេ កាយកតា
 សតិ អនុបដ្ឋិតា អស្ស សោ ឥធ អព្ភាតរំ
 សព្វាហារំ អាសន្ន អប្បដិទ្ធិស្សន្ន ចារិកំ
 បក្កមេយ្យតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយាសនា
 ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ ករិត្ធា កករតោ ចានេសុ សិរសា
 ជំបតិត្វា កករន្តំ ឯតទរោច អច្ចយោ មំ កន្លេ
 អច្ចកមា យថាពាលំ យថាម្ពន្ធិ យថាអកុសលំ

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ន

បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ រមែងធុញទ្រាន់ នឿយណាយ ខ្លឹម
 រមើម នឹងកាយសួយនេះ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 កាយគតាសតិ ដែលបុគ្គលណា បានតាំងទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គល
 នោះប៉ះសព្វហូចារីណាមួយ ក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បី
 ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុរសរក្សាភាវនា
 សម្រាប់ដាក់ខ្លាញ់ ដែលមានរន្ធតូច-ធំ ហូរចេញចូល យ៉ាងណាមិញ
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គរក្សានូវកាយនេះ ដែលមានរន្ធតូច-ធំ
 ហូរចេញចូល ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាយគតា-
 សតិ ដែលបុគ្គលណាបានតាំងទុកក្នុងកាយដោយពិត បុគ្គលនោះប៉ះ
 សព្វហូចារីណាមួយក្នុងលោកនេះ មិនបានឧបាទោស គប្បីចៀសចេញ
 ទៅកាន់ចារិក ។ លំដាប់នោះ កិត្តុនោះ ត្រេកចាកអាសនៈ ធ្វើសំពត់
 ឧត្តរិសង្គៈធៀងស្នាម្នាង ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ដោយក្បាល ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លងហើយ នូវខ្ញុំព្រះអង្គ
 ព្រោះជាមនុស្សពាល ជាមនុស្សរង្វើង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស យ៉ាងណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស ឥវរិកនិបាតោ

យោ អម្បា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ អសតា តុច្ឆា
 មុសា អក្ខតេន អញ្ញាចិក្ខុំ តស្ស មេ កន្តេ
 ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណាតុ អាយតី
 សំវាយាតិ ។ តត្បតំ កិក្ខុ អច្ចយោ អច្ចកមា យថា-
 ពាលំ យថាម្បឡំ យថាអកុសលំ យោ ត្វំ សារីបុត្តំ
 អសតា តុច្ឆា មុសា អក្ខតេន អញ្ញាចិក្ខុំ យតោ
 ច ខោ ត្វំ កិក្ខុ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ
 បដិគ្គរោសិ តន្តំ មយំ បដិគ្គណាម វុឡំ ហេសា
 កិក្ខុ អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា
 យថាធម្មំ បដិគ្គរោតិ អាយតី សំវំ អាបជ្ជតីតិ ។
 អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ ឧម
 សារីបុត្ត ឥមស្ស មោយបុរិសស្ស បុបាយំ តត្ថេវ
 សត្តនា មុទ្ធា ដលីស្សតីតិ ។ ឧមាមហំ កន្តេ តស្ស
 អាយស្មតោ សចេ មមំ សោ អាយស្មា ឯវមាហ
 ឧមតុ ច មេ សោ អាយស្មាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ នវិកនិបាត

ខ្ញុំព្រះអង្គណា និយាយបង្ហាត់ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ដោយពាក្យ
មិនមែន ជាពាក្យទេ ជាពាក្យកុហក មិនពិត បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ អត់ទោសតាមទោស ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ
ដើម្បីសង្រួមតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុ អើទោសកំហុស ដែលប្រព្រឹត្តកន្លង
នូវអ្នកព្រោះ ជាមនុស្សពាល ជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សមិនឈ្លាស
យ៉ាងណា អ្នកពាលបង្ហាត់សាវ័បុត្ត ដោយពាក្យមិនមែន ជាពាក្យ
ទេ កុហកមិនពិត ម្នាលភិក្ខុ កាលណាបើអ្នក ឃើញទោសតាម
ទោស ដែលប្រព្រឹត្តកន្លងហើយ ត្រឡប់ធ្វើឲ្យត្រូវតាមធម៌វិញ តថាគត
ក៏អត់ទោសអ្នក បើបុគ្គលណាឃើញទោសតាមទោស ដែលប្រព្រឹត្ត
កន្លងហើយ ត្រឡប់ធ្វើឲ្យត្រូវតាមធម៌វិញ ដល់នូវការសង្រួមតទៅ
ម្នាលភិក្ខុ នេះជាសេចក្តីចម្រើន ក្នុងវិន័យរបស់ព្រះអរិយៈ ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាល
សាវ័បុត្ត លោកចូរអត់ទោសដល់មោឃបុរសនេះចុះ ដ្បិតមោឃបុរស
នេះ នឹងបែកក្បាលជា ៧ ភាគ ក្នុងទីនោះឯង ។ ព្រះសាវ័បុត្តក្រាប
បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គអត់ទោសដល់លោកដ៏មាន
អាយុនោះ បើលោកដ៏មានអាយុនោះ និយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះ
សូមលោកដ៏មានអាយុនោះ អត់ទោសដល់ខ្ញុំព្រះអង្គវិញ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវត្តោ

[១២] ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថុយំ
 វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
 អថខោ អាយស្មា សាវីបុត្តោ បុព្វណ្ណាសមយំ
 ធិវាសេត្វា បត្តចីវរាមាយ សាវត្ថុ បិណ្ឌាយ
 ចារិសំ ។ អថខោ អាយស្មតោ សាវីបុត្តស្ស ឯត-
 ទហោសិ អតិប្បតោ ខោ តាវ សាវត្ថុយំ បិណ្ឌាយ
 ចរិតុំ យន្ទនាហំ យេន អញ្ញតិត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ
 អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា
 សាវីបុត្តោ យេន អញ្ញតិត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ
 អារាមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ
 អញ្ញតិត្ថយេហិ បរិព្វាជកេហិ សុទ្ធិ សម្មោទិ
 សម្មោទនីយំ កបំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ
 ធិសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តេសំ
 អញ្ញតិត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ សង្កសំណ្ឌំ សង្កបតិ-
 តានំ អយមន្តរកថា ឧទទាទិ យោ ហិ កោចិ
 អារុសោ សឧទាទិសេសោ កាលំ ករោតិ សព្វោ
 សោ អបរិមុត្តោ និរយា អបរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា

បុណ្យសក សីហនាវរត្ត

(១២) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏ត្រងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ ព្រះ
 សាវត្ថុដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀងប្រាប់បាត្រនឹងចម្រើក្នុងបុព្វ ណ្ឌសម័យ
 ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវត្ថុដ៏
 មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ការគ្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុង
 សាវត្ថី នៅព្រឹកនៅឡើយ បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញ ឈៀងចូលទៅ
 ឯអារាមពួកអន្សត្ថិយបរិព្វាជកសិន ។ ទើបព្រះសាវត្ថុដ៏មានអាយុ
 ឈៀងចូលទៅឯអារាម របស់ពួកអន្សត្ថិយបរិព្វាជក លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយទៅរកពួកអន្សត្ថិយបរិព្វាជក លុះ
 បញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ សម័យនោះឯង អន្តរាគមន៍នេះ កើតដល់ពួក
 អន្សត្ថិយបរិព្វាជក ដែលកំពុងអង្គុយប្រជុំគ្នាទាំងនោះថា ម្ចាស់អារាមសោ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ជាសុខបាទិសេស ធ្វើមរណកាលទៅ
 បុគ្គលទាំងអស់នោះ មិនដែលផុតអំពីនរក មិនផុតអំពីកំណើតតិរច្ឆាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស វិវាទិយកោ

អបរិមុត្តោ បិត្តិសយា អបរិមុត្តោ អទាយទុក្ខតិវិនិច្ឆា-
តាតិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ តេសំ អញ្ញាតិវិ-
យានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទំ នប្បជិ-
ក្កោសំ អនភិនន្ទិត្វា អប្បជិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
បក្កាមំ កកវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ
អាជានិស្សម័តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បញ្ញាកត្ថំ បិណ្ឌទាតប្ប-
ដិក្កន្តោ យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា
កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។ ឯតមន្តំ
និសីន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ កកវន្តំ ឯត-
នវេច ឥនាហំ កន្តេ បុព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា
បត្តចីវរមាធាយ សាវត្ថី បិណ្ឌាយ ចារិសី ។ តស្ស
មយ្ហំ កន្តេ ឯតនបោសំ អតិប្បកោ ខោ តាវ
សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វំ យន្ធនាហំ យេន អញ្ញាតិវិ-
យានំ បរិព្វាជកានំ អាហោ តេនុបសង្កមេយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវិកនិបាត

មិនផុតអំពីចិត្តវិស័យ មិនផុតអំពីអបាយ ទុក្ខតិ នឹងវិនិបាតទេ ។ គ្រានោះ
 ព្រះសាវ័បុត្តង្គីមានអាយុ មិនត្រឹមត្រូវ មិនដំទាស់នឹងកាសិក របស់
 អន្សតិរិយបរិព្វាជកទាំងនោះ លុះមិនត្រឹមត្រូវ មិនដំទាស់ហើយ ទើប
 ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងជ័ង
 នូវសេចក្តីនៃកាសិកនេះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះសាវ័បុត្តង្គីមានអាយុ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះ
 ត្រឡប់ចាកបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយកត្តហើយ ក៏ចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសាវ័បុត្តង្គីមានអាយុ អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត
 នឹងចីវរ ក្នុងបុព្វល្បាសម័យ ដើម្បីចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នេះថា ការចូល
 ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី នៅព្រឹកនៅឡើយ បើដូច្នោះគួរតែ
 អាត្មាអញឈៀងចូលទៅឯអាហារ របស់ពួកអន្សតិរិយបរិព្វាជកសិន ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវត្តោ

អថខោហំ កន្លេ យេន អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ
 អាវាមោ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា តេហំ អញ្ញត្តិ-
 យេហំ បរិព្វាជកេហំ សទ្ធិ សម្មោទី សម្មោទនីយំ
 កុដំ សាវណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទី ។
 តេន ខោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វា-
 ជកានំ សន្និសីដ្ឋានំ សន្និបតិកានំ អយមន្តរកថា
 ឧទទាទិ យោ ហំ កោចិ អាវុសោ សឧទាទិសេសោ
 កាលំ ករោតិ សព្វោ សោ អបរិមុត្តោ និរយា
 អបរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា អបរិមុត្តោ បិត្តិសយា
 អបរិមុត្តោ អថាយទុក្ខតិវិទិទាតាតិ ។ អថខោហំ
 កន្លេ តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ កាសីតំ នេវ
 អភិនន្តិ នប្បជិក្កោសី អនភិនន្តិត្វា អប្បជិក្កោសិត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមី ភកវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស
 កាសីតស្ស អន្តំ អាជានិស្សមីតិ ។ កេចិ សាវ័បុត្ត
 អញ្ញត្តិយា បរិព្វាជកា ពាលា អព្យត្តា កេចិ
 សឧទាទិសេសំ វា សឧទាទិសេសោតិ ជានិស្សន្តិ

បណ្ណាសក សីហនាវត្ត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទើបខ្ញុំព្រះអង្គឈៀងចូលទៅឯអាវាម របស់ពួក
អន្យត្តិយបរិព្វាជក លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយទៅ
រកអន្យត្តិយបរិព្វាជកទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹង
ពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ សម័យនោះឯង
អន្តរាគមន៍នេះ កើតឡើងដល់ពួកអន្យត្តិយបរិព្វាជក ដែលកំពុងអង្គុយ
ប្រជុំគ្នាថា ម្ចាស់អាវាសាទាំងឡាយ បុគ្គលណានីមួយ ជាសុបាទិ-
សេស ធ្វើមរណកាលទៅ បុគ្គលទាំងអស់នោះ មិនដែលផុតអំពីនរក មិន
ផុតអំពីកំណើតតិរច្ឆាន មិនផុតអំពីបិត្តវិស័យ មិនផុតអំពីអបាយ ទុគ្គតិ
នឹងវិនិបាតទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិន
ត្រេកអរ មិនជំទាស់នឹងភាសិត របស់ពួកអន្យត្តិយបរិព្វាជកទាំងនោះ
លុះខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរ មិនជំទាស់ហើយ ទើបត្រាកាចាកអាសនៈ
ចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងដឹងនូវសេចក្តីនៃភាសិតនេះ
ក្នុងសំណាក់នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់សាវ័បុត្ត
ពួកអន្យត្តិយបរិព្វាជកនីមួយ ជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សមិនឈ្លាស
ពួកណាខ្លះនឹងដឹងនូវសុបាទិសេសបុគ្គល ថាជាសុបាទិសេសបុគ្គលក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

អនុចាទិសេសំ វា អនុចាទិសេសោតិ ជានិស្សន្និ ។
 នវយមេ សារីបុត្ត បុគ្គលា សឧចាទិសេសា
 កាលំ កុរុមាណា បរិមុត្តា និរយា បរិមុត្តា តិរច្ឆាន-
 យោនិយា បរិមុត្តា ចិត្តិវិសយា បរិមុត្តា អចាយ-
 ទុក្ខតិវិជិចាតា ។ កតមេ នវ ។ វេជ សារីបុត្ត
 ឯកក្ខោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី ហោតិ
 សមាធិស្មី បរិប្បីការី បញ្ញាយ^(១) មត្តសោការី^(២)
 សោ បញ្ចន្នំ ឡិក្កាភិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខុយា
 អន្តរាបរិជិត្វាយំ ហោតិ ។ អយំ សារីបុត្ត បឋមោ
 បុគ្គលោ សឧចាទិសេសោ កាលំ កុរុមាណា បរិមុត្តា
 និរយា បរិមុត្តា តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តា ចិត្តិវិសយា
 បរិមុត្តា អចាយទុក្ខតិវិជិចាតា ។ បុន ចបរិ
 សារីបុត្ត វេជកក្ខោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី
 ហោតិ សមាធិស្មី បរិប្បីការី បញ្ញាយ មត្តសោការី

១ ឧ. ឯត្ថន្តេ ន បរិប្បីការីតិ បាវោ អត្ថិ ។ ២ ឧ. មត្តសោការីតិ វេយំ បាវោ នត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ នវកថិណ្ឌ

នឹងដឹងនូវអនុបាទិសេសបុគ្គល ថាជាអនុបាទិសេសបុគ្គលក្តី ។ ម្នាល

សាវ័ប្ត បុគ្គលជាសុបាទិសេសនេះ មាន ៧ ពួក កាលធ្វើមរណ-

កាលទៅ តែងផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើតតិរច្ឆាន ផុតចាក

បិត្តវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាត ។ បុគ្គល ៧ ពួកដូច

មេចខ្លះ ។ ម្នាលសាវ័ប្ត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកធ្វើ

ឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសីល ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសមាធិ តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណ

ក្នុងបញ្ញា បុគ្គលនោះ ជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់សំយោជនៈជា

ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលសាវ័ប្ត នេះជា សុបាទិសេស-

បុគ្គលទី ១ កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើត

តិរច្ឆាន ផុតចាកបិត្តវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាតហើយ ។

ម្នាលសាវ័ប្ត មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកធ្វើឲ្យបរិបូណ៌

ក្នុងសីល ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសមាធិ តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា

បណ្ណសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

សោ បញ្ចុន្នំ ឱរម្ហាតិយាជំ សំយោជនាជំ បរិក្ខុយា
 ឧបហត្ថបរិជិត្វាយី ហោតិ អសដ្ឋារបរិជិត្វាយី ហោតិ
 សសដ្ឋារបរិជិត្វាយី ហោតិ ឧទ្ធិសោតោ ហោតិ អក-
 ជំដ្ឋតាមី ។ អយំ សាវីបុត្ត បញ្ចមោ បុគ្គលោ សឧទា-
 ទិសេសោ កាលំ កុរុមាណោ បរិមុត្តោ និរយា បរិមុត្តោ
 តិរច្ឆានយោជិយា បរិមុត្តោ បិត្តិសយា បរិមុត្តោ អទា-
 យឧត្តតិរិជិតាតា ។ បុន ចបរំ សាវីបុត្ត ឥនេកក្ខោ
 បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី ហោតិ សមាជិស្មី
 មត្តសោការី បញ្ចាយ មត្តសោការី សោ តិណំ
 សំយោជនាជំ បរិក្ខុយា រាគនោសមោហាជំ តនុត្តា
 សកទាតាមី ហោតិ សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ធា
 ឧត្តស្សន្នំ ករោតិ ។ អយំ សាវីបុត្ត ធម្មោ
 បុគ្គលោ សឧទាទិសេសោ កាលំ កុរុមាណោ បរិមុត្តោ
 និរយា ។ បេ ។ បរិមុត្តោ អទាយឧត្តតិរិជិតាតា ។ បុន
 ចបរំ សាវីបុត្ត ឥនេកក្ខោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី
 ហោតិ សមាជិស្មី មត្តសោការី បញ្ចាយ មត្តសោការី

បណ្ណសក សីហនាវរត្ត

បុគ្គលនោះ ជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ជាសសង្ខារ-
 បរិនិព្វាយី ជាទុំសោតអកនិដ្ឋតាមី ព្រោះអស់ទៅ នៃសំយោជនៈជា
 ចំណែកខាងក្រោម៥ ។ ម្នាលសារីបុត្ត នេះជាសឧបាទិសេសបុគ្គលទី៥
 កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើតវិញ្ញាណ ផុត
 ចាកបិទ្កិវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនីវិទិនិបាតហើយ ។ ម្នាលសារីបុត្ត
 មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យ
 ល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា បុគ្គលនោះ ជា
 សកទាគាមី ព្រោះអស់សំយោជនៈ៣ ព្រោះមានរាគៈ ទោសៈ មោហៈ
 ស្រាលស្មើ មកកាន់មនុស្សលោកនេះម្តងទៀត ទើបធ្វើទីបំផុតទុក្ខបាន ។
 ម្នាលសារីបុត្ត នេះជាសឧបាទិសេសបុគ្គលទី ៦ កាលធ្វើមរណកាលទៅ
 ផុតចាកនរក ។ បេ ។ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនីវិទិនិបាតហើយ ។
 ម្នាលសារីបុត្ត មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌
 ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឥរិកនិបាតោ

សោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឯកតីដី
 ហោតិ ឯកំយេវ មាធិសកំ ករំ និព្វត្តេត្វា
 ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ ។ អយំ សាវ័បុត្ត សត្តមោ
 បុគ្គលោ សឧបាទិសេសោ កាលំ កុរុមាធា បរិមុត្តោ
 ជិវយា ។ បេ ។ បរិមុត្តោ អចាយទុក្ខតិវិនិបាតា ។
 បុន ចបរំ សាវ័បុត្ត ឥនេកក្ខោ បុគ្គលោ សីលេសុ
 បរិប្បីការី ហោតិ សមាធិស្មី មត្តសោការី បញ្ញាយ
 មត្តសោការី សោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា
 កោលំកោលោ ហោតិ ទ្វេ វា តីណិ វា កុលានិ
 សន្ធាវិត្វា សំសរិត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ ។ អយំ សាវ័បុត្ត
 អដ្ឋមោ បុគ្គលោ សឧបាទិសេសោ កាលំ កុរុមាធា
 បរិមុត្តោ ជិវយា ។ បេ ។ បរិមុត្តោ អចាយទុក្ខ-
 តិវិនិបាតា ។ បុន ចបរំ សាវ័បុត្ត ឥនេកក្ខោ
 បុគ្គលោ សីលេសុ បរិប្បីការី ហោតិ សមាធិស្មី
 មត្តសោការី បញ្ញាយ មត្តសោការី សោ តិណ្ណំ
 សំយោជនានំ បរិក្ខយា សត្តក្ខត្តំបរមោ^(១) ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឥសិកបិដក

បុគ្គលនោះ ជាឯកតីដ៏ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣ (ត្រូវកើតក្នុង
មនុស្សភព ម្តងទៀត ទើបធ្វើទីបំផុតទុក្ខបាន ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត
នេះជាសុខបាទិសេសបុគ្គលទី ៧ កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាក
នរក ។ បេ ។ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាតហើយ ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត
មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យ
ល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងបញ្ញា បុគ្គលនោះ
ជាគោលគោលៈ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣ (តាមវង្វាស់ អន្តោល
ទៅកាន់ត្រកូលពីរ ឬបីទៀត ទើបធ្វើទីបំផុតទុក្ខបាន ។ ម្ចាស់
សារីបុត្ត នេះជាសុខបាទិសេសបុគ្គលទី ៨ កាលធ្វើមរណកាលទៅ
ផុតចាកនរក ។ បេ ។ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាតហើយ ។
ម្ចាស់សារីបុត្ត មួយវិញទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើឲ្យបរិបូណ៌
ក្នុងសីល តែធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុងសមាធិ ធ្វើឲ្យល្មមប្រមាណក្នុង
បញ្ញា បុគ្គលនោះ ជាសក្កគត្តបរមៈ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣

បណ្ណសកេ សំហេតុវិញ្ញា

សត្វកុត្តរំបរមំ ទេវេ ច មនុស្សេ ច សន្ធាវិត្តា
 សំសរិត្តា ទុក្ខស្សន្នំ កកោតិ ។ អយំ សារីបុត្ត
 នវមោ បុគ្គលោ សឧទាទិសេសោ កាលំ ក្សុរមាធា
 បរិមុត្តោ និរយា បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តោ
 បិត្តវិសយា បរិមុត្តោ អទាយទុក្ខតិវិនិច្ឆាតា ។ កេចិ
 សារីបុត្ត អញ្ញតិវិសយា បរិមុត្តោ ពាលា អព្យត្តា
 កេចិ សឧទាទិសេសំ វា សឧទាទិសេសោតិ
 ជាទិស្សន្នំ អនុទាទិសេសំ វា អនុទាទិសេសោតិ
 ជាទិស្សន្នំ ។ ឥមេ ខោ សារីបុត្ត នវ បុគ្គលា
 សឧទាទិសេសា កាលំ ក្សុរមាធា បរិមុត្តោ និរយា
 បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តោ បិត្តវិសយា
 បរិមុត្តោ អទាយទុក្ខតិវិនិច្ឆាតា ។ ន តាវាយំ សារីបុត្ត
 ធម្មបរិយាយោ បតិកាសិ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនីនំ ឧទាស-
 កានំ ឧទាសិកានំ ។ តំ កតិស្ស ហេតុ ។ មា ឥមំ
 ធម្មបរិយាយំ សុត្តា បមាទំ អាហរីសូតិ អបិ ច
 មយា យោ បញ្ញាធិប្បាយេន កាសិកោតិ ។

បណ្ណាសក សីហនាវរត្ន

ត្រាច់វង្គត់ អន្តោលទៅ កាន់ទៅលោកនឹងមនុស្សលោក ៧ ដងទៀត
 ដោយច្រើន ទើបធ្វើទីបំផុតទុកបាន ។ ម្នាលសារីបុត្រ នេះជា
 សុបាទិសេសបុគ្គលទី ៧ កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុត
 ចាកកំណើតតិរច្ឆាន ផុតចាកបិត្តវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹង
 វិនិបាតហើយ ។ ម្នាលសារីបុត្រ ពួកអន្យតរិយបរិព្វាជកនីមួយ ជា
 មនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាស ពួកណាខ្លះនឹងដឹងនូវសុបាទិសេសបុគ្គល
 ថាជាសុបាទិសេសបុគ្គលក្តី នឹងដឹងនូវអនុបាទិសេសបុគ្គល ថាជា
 អនុបាទិសេសបុគ្គលក្តី ។ ម្នាលសារីបុត្រ សុបាទិសេសបុគ្គលទាំង ៧
 ពួកនេះឯង កាលធ្វើមរណកាលទៅ ផុតចាកនរក ផុតចាកកំណើត
 តិរច្ឆាន ផុតចាកបិត្តវិស័យ ផុតចាកអបាយ ទុគ្គតិនឹងវិនិបាតហើយ ។
 ម្នាលសារីបុត្រ ធម្មបរិយាយនេះ មិនទាន់ភ្លឺច្បាស់ដល់ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី
 ឧបាសក ឧបាសិកា នៅឡើយទេ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ព្រោះថា ធម្មបរិយាយណា ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយបញ្ញា-
 ធិប្បាយ ពួកជនបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនោះហើយ ចូរកុំដល់នូវសេចក្តី
 ប្រមាទឡើយ ។

[១៣] អថខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ យេ ចា-
យស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយ-
ស្មតា សារីបុត្តេន សទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ
សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ
សារីបុត្តំ ឯតទវេច កិណ្ឌខោ អាវុសោ សារីបុត្ត យំ
កម្មំ ទិដ្ឋជម្មវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ សម្បរាយវេទនីយំ
ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្ថាយ ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ
វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។ កី បនាវុសោ
សារីបុត្ត យំ កម្មំ សម្បរាយវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ
ទិដ្ឋជម្មវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្ថាយ ភកវតិ
ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។ កិណ្ឌ
ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ សុខវេទនីយំ តំ មេ
កម្មំ ទុក្ខវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្ថាយ ភកវតិ
ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។ កី

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ នវគ្គនិបាត

(១៣) គ្រានោះ ព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះ
សាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយ
នឹងព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យ
ដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មាន
អាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានសួរព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុដូច្នេះ
ថា ម្ចាស់អារុសោសាវ័បុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលឲ្យ
ផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផល ក្នុងបរលោកដល់អាត្មាអញ
វិញ បានឬ ។ ម្ចាស់អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្ចាស់អារុសោសាវ័បុត្ត
ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យផល ក្នុងបរលោក សូមឲ្យ
កម្មនោះឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្នដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្ចាស់
អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្ចាស់អារុសោសាវ័បុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុ
នេះថា កម្មណាដែលឲ្យផលជាសុខ សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផលជាទុក្ខ
ដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្ចាស់អារុសោ មិនបានទេ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវវត្តោ

បណ្ណាសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ ទុក្ខវេទនីយំ តំ មេ
 កម្មំ សុខវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។
 កំន្ទ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ បរិបក្កវេទនីយំ
 តំ មេ កម្មំ អបរិបក្កវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស
 អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ
 អាវុសោ ។ កី បណ្ណាសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ អបរិ-
 បក្កវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ បរិបក្កវេទនីយំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។
 នោ ហំទំ អាវុសោ ។ កំន្ទ ខោ អាវុសោ
 សារីបុត្ត យំ កម្មំ ពហុវេទនីយំ តំ មេ កម្មំ
 អប្បវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។

បណ្ណាសក សីហនាវត្ថុ

ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យ
 ផលជាទុក្ខ សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផល ជាសុខដល់អាត្មាអញវិញ បាន
 ដែរឬ ។ ម្នាល អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត
 ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈឲ្យផល សូម
 ឲ្យកម្មនោះទៅជាមានវារៈ មិនឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។
 ម្នាល អារុសោ មិនបានទេ ។ ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈមិនឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ទៅ
 ជាមានវារៈ ឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាល អារុសោ
 មិនបានទេ ។ ម្នាល អារុសោ សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ
 ធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុ
 នេះថា កម្មណាឲ្យផលច្រើន សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ទៅជាឲ្យផលតិច
 ដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាល អារុសោ មិនបានទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស វិវាទិយភោ

កី បនាវុសោ សាវីបុត្ត យំ កម្មំ អវេទនីយំ តំ មេ
 កម្មំ ពហុវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ ភកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។
 តិទ្ធ ខោ អាវុសោ សាវីបុត្ត យំ កម្មំ វេទនីយំ តំ
 មេ កម្មំ អវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
 ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។
 កី បនាវុសោ សាវីបុត្ត យំ កម្មំ អវេទនីយំ តំ
 មេ កម្មំ វេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
 ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ នោ ហំទំ អាវុសោ ។

តិទ្ធ ខោ អាវុសោ សាវីបុត្ត យំ កម្មំ ទិដ្ឋជម្ម-
 វេទនីយំ តំ មេ កម្មំ សម្បរាយវេទនីយំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ
 បុដ្ឋោ សមាធា នោ ហំទំ អាវុសោតិ វេទនី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ ឥវកនិបាត

ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យ
 ផលតិច សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ទៅជាឲ្យផលច្រើនដល់អាត្មាអញវិញ
 បានដែរឬ ។ ម្នាលអារុសោ មិនបានទេ ។ ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត
 ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា ដែលឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ
 ត្រឡប់ជាមិនឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាលអារុសោ
 មិនបានទេ ។ ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ
 ធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា
 កម្មណាដែលមិនឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ជាឲ្យផលដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ ។ ម្នាលអារុសោ មិនបានទេ ។

ព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មានអាយុពេលថា កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា
 ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែល
 ឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ន សូមឲ្យកម្មនោះឲ្យផល ក្នុងបរលោកដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្នាលអារុសោ មិនបានទេ ។

បណ្ណសកេ សីហនាវត្តោ

កី បណ្ណុសោ សាវ័បុត្ត យំ កម្មំ សម្បរាយវេទ-
 ជ័យំ តំ មេ កម្មំ ទិដ្ឋធម្មវេទជ័យំ ហោត្វតិ ឯតស្ស
 អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ
 សមាធា ធា ហិទំ អាវុសោតិ វេទសិ ។ កីន្ទ ខោ
 អាវុសោ សាវ័បុត្ត យំ កម្មំ សុខវេទជ័យំ តំ មេ កម្មំ
 ទុក្ខវេទជ័យំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា ធា ហិទំ
 អាវុសោតិ វេទសិ ។ កី បណ្ណុសោ សាវ័បុត្ត យំ កម្មំ
 ទុក្ខវេទជ័យំ តំ មេ កម្មំ សុខវេទជ័យំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ
 ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា ធា ហិទំ អាវុសោតិ វេទសិ ។

បណ្ណសក សីហនាទវគ្គ

កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសា សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលឲ្យផល ក្នុងបរលោក សូមឲ្យកម្មនោះ
 ឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា
 ម្ចាស់អាវុសា មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសា
 សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាឲ្យផលជាសុខ
 សូមឲ្យកម្មនោះ ឲ្យផលជាទុក្ខដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោក
 ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសា មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា
 ម្ចាស់អាវុសា សារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា
 ដែលឲ្យផលជាទុក្ខ សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ឲ្យផលជាសុខដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសា មិនបានទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស វេរិយនិកាយោ

កំណ្ឌ ខោ អារុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ បរិបក្កវេ-
 ទន្ទិយំ តំ មេ កម្មំ អបរិបក្កវេទន្ទិយំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ
 បុដ្ឋោ សមាធា នោ ហិទំ អារុសោតិ វទេសំ ។
 កី បធារុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ អបរិបក្កវេទន្ទិយំ
 តំ មេ កម្មំ បរិបក្កវេទន្ទិយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
 កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា
 នោ ហិទំ អារុសោតិ វទេសំ ។ កំណ្ឌ ខោ អារុសោ
 សារីបុត្ត យំ កម្មំ ពហុវេទន្ទិយំ តំ មេ កម្មំ អប្ប-
 វេទន្ទិយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា នោ ហិទំ អារុសោតិ
 វទេសំ ។ កី បធារុសោ សារីបុត្ត យំ កម្មំ
 អប្បវេទន្ទិយំ តំ មេ កម្មំ ពហុវេទន្ទិយំ ហោត្វតិ
 ឯតស្ស អត្តាយ កកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ
 បុដ្ឋោ សមាធា នោ ហិទំ អារុសោតិ វទេសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ និកាយិកា

កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ មានវារៈ
 មិនឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ
 មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត
 ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលមានវារៈមិនឲ្យផល សូមឲ្យ
 កម្មនោះ មានវារៈឲ្យផលដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា
 ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់
 អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណាដែលឲ្យ
 ផលច្រើន សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ឲ្យផលតិចដល់អាត្មាអញវិញ បាន
 ដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរ
 ដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត ចុះបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុង
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា
 ដែលឲ្យផលតិច សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ជាឲ្យផលច្រើនដល់អាត្មា
 អញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ មិនបានទេ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាទវិញ្ញោ

កក្កដា ខោ អាវុសោ សាវ័ប្បត្ត យំ កក្កដំ វេទនីយំ
 តំ មេ កក្កដំ អវេទនីយំ ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ
 កក្កតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា
 ធា ហិទំ អាវុសោតិ វទេសំ ។ កី បធាវុសោ
 សាវ័ប្បត្ត យំ កក្កដំ អវេទនីយំ តំ មេ កក្កដំ វេទនីយំ
 ហោត្វតិ ឯតស្ស អត្តាយ កក្កតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា ធា ហិទំ អាវុសោតិ
 វទេសំ អថ កក្កដំ ចរតាវុសោ^(១) កក្កតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតីតិ ។ យំ ខោស្ស អាវុសោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ អប្បត្តំ
 អសច្ច័កតំ អនកិសមេតំ វស្ស ញាណាយ ទស្សនាយ
 បតិយា សច្ច័កិរិយាយ អកិសមយាយ កក្កតិ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ឥទំ ទុក្ខន្តំ ខោស្ស អាវុសោ អយំ
 ទុក្ខសមុទយោតិ ខោស្ស អាវុសោ អយំ ទុក្ខនិរោធាតិ

១ ឧ. បរហវុសោ ។

បណ្ណាសក សីហនាទវគ្គ

កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសាសារីបុត្ត ចុះបុគ្គល ប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 ហេតុនេះថា កម្មណា ដែលឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់
 ជាមិនឲ្យផល ដល់អាត្មាអញវិញ បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់
 អាវុសា មិនបានទេ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសា
 សារីបុត្ត ចុះបុគ្គល ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ហេតុនេះថា កម្មណា ដែល
 មិនឲ្យផល សូមឲ្យកម្មនោះ ត្រឡប់ជាឲ្យផល ដល់អាត្មាអញវិញ
 បានដែរឬ លោកឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសា មិនបានទេ ម្ចាស់អាវុសា
 កាលបើដូច្នេះ ចុះបុគ្គល ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ តើប្រព្រឹត្តដើម្បីអ្វី ។ ម្ចាស់អាវុសា គុណជាតណា
 ដែលបុគ្គលមិនបានដឹង មិនបានឃើញ មិនបានដល់ មិនបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ មិនបានត្រាស់ដឹងនៅឡើយ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
 ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដឹង ដើម្បីឃើញ ដើម្បីដល់ ដើម្បី
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង នូវគុណជាតនោះ ម្ចាស់អាវុសា នេះ
 ជាទុក្ខ ម្ចាស់អាវុសា នេះជាទុក្ខសមុទ័យ ម្ចាស់អាវុសា នេះជាទុក្ខនិរោធ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វិវាទនិបាតោ

ខោស្ស អាវុសោ អយំ ទុក្ខនិរោធតាមិនី បដិបទានតំ
 ខោស្ស អាវុសោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ អប្បត្តំ អសច្ចិកតំ
 អនភិសមេតំ តស្ស ញាណាយ ទស្សនាយ បត្តិយា
 សច្ចិករិយាយ អភិសមយាយ ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ វេទំ ខោស្ស អាវុសោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ
 អប្បត្តំ អសច្ចិកតំ អនភិសមេតំ តស្ស ញាណាយ
 ទស្សនាយ បត្តិយា សច្ចិករិយាយ អភិសមយាយ
 ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។

[១៤] អថខោ អាយស្មា សមិទ្ធិ យេនាយស្មា
 សាវ័បុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ
 សាវ័បុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯក-
 មន្តំ និសីទ្ធិ ខោ អាយស្មន្តំ សមិទ្ធិ អាយស្មា
 សាវ័បុត្តោ ឯតទរោច តិមារម្មណា សមិទ្ធិ
 វុស្សស្ស សង្កប្បវតក្កា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ នាមរុទារម្មណា
 កន្លេតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ ក្ស នាទត្ថំ កប្បន្តិតិ ។

‘សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារិយ ឥន្ទ្រវិហារ

ម្នាល អារុសោ នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា ដែលបុគ្គល
 មិនបានដឹង មិនបានឃើញ មិនបានដល់ មិនបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនបានត្រាស់ដឹង បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
 ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដឹង ដើម្បីឃើញ ដើម្បីដល់
 ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវគុណជាតនោះ ម្នាល អារុសោ
 នេះឯង ជាគុណជាត ដែលបុគ្គល មិនបានដឹង មិនបានឃើញ
 មិនបានដល់ មិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនបានត្រាស់ដឹង បុគ្គល
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដឹង
 ដើម្បីឃើញ ដើម្បីដល់ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវ
 គុណជាតនោះ ។

(១៤) គ្រានោះ ព្រះសមិទ្ធិដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះ
 សាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសមិទ្ធិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសម
 គួរហើយ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ សួរដូច្នេះថា ម្នាលសមិទ្ធិ វិតក្កៈ
 ជាសង្គហៈ របស់បុរស មានអ្វី ជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រះសមិទ្ធិ
 ឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាននាមនីរូប ជាអារម្មណ៍ ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ ដល់នូវភាពផ្សេងគ្នា ក្នុងទីដូចម្តេច ។

បញ្ញាសព្វ សីហនាវរុក្ខា

ជាត្រុស្ស កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ ក៏សមុទយាតិ ។
 ដស្សសមុទយា កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ
 ក៏សមោសារណាតិ ។ វេទនាសមោសារណា កន្លែតិ ។
 តេ បន សមិទ្ធិ ក៏បមុខាតិ ។ សមាធិប្បមុខា
 កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ ក៏អាធិបតេយ្យាតិ ។
 សតាធិបតេយ្យា កន្លែតិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ
 ក៏ឧត្តរាតិ ។ បញ្ចត្តរា កន្លែតិ ។ តេ បន
 សមិទ្ធិ ក៏សារាតិ ។ វិមុត្តិសារា កន្លែតិ ។ តេ
 បន សមិទ្ធិ ក៏ឱកាតិ ។ អមតោកា កន្លែតិ ។
 កិមារម្មណា សមិទ្ធិ បុរិសស្ស សង្ឃប្បវិតក្កា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា ជាម្យហារម្មណា
 កន្លែតិ វេទសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ ក្ស ធានតំ កច្ឆន្តិ
 ឥតិ បុដ្ឋោ សមាធា ជាត្រុស្ស កន្លែតិ វេទសិ ។

បណ្ណាសក សីហនាវវត្ត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងពួកធាតុ ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំង
 នោះ មានអ្វី ជាដៃនកើត ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាន
 ផស្សៈ ជាដៃនកើត ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជា
 ទីប្រជុំចុះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវេទនា ជាទីប្រជុំចុះ ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះមានអ្វី ជាប្រធាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន មានសមាធិ ជាប្រធាន ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មាន
 អ្វី ជាអធិបតី ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានសតិ ជាអធិបតី ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជារបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ ។ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានបញ្ញា ជារបស់ខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំង
 នោះ មានអ្វី ជាខ្លឹម ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវិមុត្តិ ជាខ្លឹម ។
 ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាទីតាំងនៅស៊ប់ ។ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានអមតៈ ជាទីតាំងនៅស៊ប់ ។ កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្នាល
 សមិទ្ធិ វិតក្កៈ ជាសន្តិច្ចៈ របស់បុរសមានអ្វី ជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង
 លោកឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាននាមនឹងរូប ជាអារម្មណ៍ ។
 កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្នាលសមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះដល់នូវភាពផ្សេងគ្នា ក្នុងទី
 ដូចម្តេច លោកឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងពួកធាតុ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស ឧវកមិច្ឆាតោ

តេ បន សមិទ្ធិ កីសមុទយានិ ឥតិ បុដ្ឋា
សមាធា ជស្សសមុទយា កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ
បន សមិទ្ធិ កីសមោសរណានិ ឥតិ បុដ្ឋា សមាធា
វេទនាសមោសរណា កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ
កីបមុខានិ ឥតិ បុដ្ឋា សមាធា សមាធិប្បមុខា
កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កីអាជិបតេយ្យានិ
ឥតិ បុដ្ឋា សមាធា សតាធិបតេយ្យា កន្តេតិ
វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កីឧត្តរានិ ឥតិ បុដ្ឋា
សមាធា បញ្ចត្តរា កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន
សមិទ្ធិ កីសារានិ ឥតិ បុដ្ឋា សមាធា វិមុត្តិសារា
កន្តេតិ វទេសិ ។ តេ បន សមិទ្ធិ កីធុគណានិ
ឥតិ បុដ្ឋា សមាធា អមតោគណា កន្តេតិ វទេសិ ។
សាធុ សាធុ សមិទ្ធិ សាធុ ចោ ត្វំ សមិទ្ធិ បញ្ចំ
បុដ្ឋា វិស្សជ្ជេសិ តេន វា មា មញ្ញតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរណិយ វិភង្គិយ

កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាដែនកើត លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានផស្សៈ ជាដែនកើត ។ កាល
ដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាទីប្រជុំចុះ លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវេទនា ជាទីប្រជុំចុះ ។ កាល
ដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាប្រធាន លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានសមាធិ ជាប្រធាន ។ កាល
ដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាអធិបតី លោកឆ្លើយ
ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានសតិ ជាអធិបតី ។ កាលដែលខ្ញុំ
សួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាវេស្សន៍ខ្ពង់ខ្ពស់ លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានបញ្ញា ជាវេស្សន៍ខ្ពង់ខ្ពស់ ។
កាលដែលខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាខ្លឹម លោក
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានវិមុត្តិ ជាខ្លឹម ។ កាលដែល
ខ្ញុំសួរថា ម្ចាស់សមិទ្ធិ ធម៌ទាំងនោះ មានអ្វី ជាទីតាំងនៅស៊ីប លោកឆ្លើយ
ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានអមតៈ ជាទីតាំងនៅស៊ីប ។ ម្ចាស់
សមិទ្ធិ ប្រពៃណាស់ ម្ចាស់សមិទ្ធិ អ្នកវិសជ្ជនាប្រសាដែលខ្ញុំសួរហើយត្រូវ
ណាស់ មួយទៀត អ្នកកុំបានចិត្តព្រោះការវិសជ្ជនាប្រសានោះឡើយ ។

បណ្ណាល័យ សីហនុវិថ្លា

(១៥) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ គណ្ណោ អនេក-
 វស្សកណ៌កោ តស្សស្ស ឈ វណមុខានិ ឈ
 អភេទនមុខានិ តតោ យំ កំព្វំ បក្សវេយ្យ
 អសុច្ឆិយេវ បក្សវេយ្យ ទុក្ខន្ធិយេវ បក្សវេយ្យ
 ជេតុច្ឆិយេវ បក្សវេយ្យ យំ កំព្វំ បសវេយ្យ
 អសុច្ឆិយេវ បសវេយ្យ ទុក្ខន្ធិយេវ បសវេយ្យ
 ជេតុច្ឆិយេវ បសវេយ្យ ។ គណ្ណាតិ ទោ ភិក្ខុវេ
 វេមស្មេតំ ចាតុម្ពហាក្ខតិកស្ស កាយស្ស អធិ-
 វចនំ មាតាបេតិកសក្កស្ស ឱទនក្កម្មាសុបបយស្ស
 អធិច្ចុប្បាទនបរិមទ្គនភេទនវិទ្ធិសនធម្មស្ស តស្ស ឈ
 វណមុខានិ ឈ អភេទនមុខានិ តតោ យំ កំព្វំ
 បក្សាតិ អសុច្ឆិយេវ បក្សាតិ ទុក្ខន្ធិយេវ
 បក្សាតិ ជេតុច្ឆិយេវ បក្សាតិ យំ កំព្វំ
 បសវាតិ អសុច្ឆិយេវ បសវាតិ ទុក្ខន្ធិយេវ បសវាតិ
 ជេតុច្ឆិយេវ បសវាតិ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ វេមស្មី
 កាយេ និព្វិន្ទថាតិ ។

ច្បាប់សក សីហនាវវគ្គ

[១៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចបូសរាប់ដោយឆ្នាំមិនតែមួយ
មុខដង្សៀវមាន ៧ គឺមុខដង្សៀវដែលមិនមានអ្នកណាទំលាយទាំង ៧ របស់
បូសនោះទេ វត្ថុនីមួយៗគឺប្បីហូរចេញ របស់មិនស្អាតក៏គឺប្បីហូរចេញ ក្លិន
អាក្រក់ ក៏គឺប្បីផ្សាយចេញ របស់គួរឆ្អើមក៏គឺប្បីហូរចេញ វត្ថុនីមួយៗក៏គឺប្បី
ជ្រាបចេញ របស់មិនស្អាតក៏គឺប្បីជ្រាបចេញ ក្លិនអាក្រក់ក៏គឺប្បីផ្សាយ
ចេញ របស់ដែលគួរឆ្អើមក៏គឺប្បីផ្សាយចេញអំពីមុខដង្សៀវនោះ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា បូសនេះ ជាឈ្មោះរបស់កាយ ដែលប្រកប
ដោយមហាក្ខត្រូប ៤ នេះ មានមាតាបិតា ជាដៃនកើត ចំរើនដោយ
បាយនិងទំកុម្ភាស មានសេចក្តីមិនទៀង មានកិរិយាប្រោះព្រំ គត់ច្របាច់
បែកឆ្ងាយ វិនាសខ្ចាត់ខ្ចាយជាធម្មតា មុខដង្សៀវមាន ៧ គឺមុខដង្សៀវ
ដែលមិនមានអ្នកណាទំលាយទាំង ៧ របស់កាយនោះទេ វត្ថុមួយតែងហូរ
ចេញ របស់មិនស្អាតក៏ហូរចេញ ក្លិនអាក្រក់ក៏ហូរចេញ របស់
គួរឆ្អើមក៏ហូរចេញ វត្ថុនីមួយៗក៏ជ្រាបចេញ របស់មិនស្អាតក៏ជ្រាប
ចេញ ក្លិនអាក្រក់ក៏ជ្រាបចេញ របស់គួរឆ្អើមក៏ជ្រាបចេញ អំពីមុខ
ដង្សៀវនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ
អ្នកទាំងឡាយ ចូរឡើយណាយក្នុងកាយនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស នវកនិបាតោ

[១៦] នវយិមា ភិក្ខុវេ សញ្ញា ភាវិតា តហុល្លិ-
 កតា មហាប្បលា ហោន្តិ មហានិសំសា អមតោគជា
 អមតបរិយោសាទា ។ កតមា នវ ។ អសុភសញ្ញា
 មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា សព្វលោកេ
 អនភិវតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ
 អនតសញ្ញា បហានសញ្ញា វិវាទសញ្ញា ។ ឥមា ខោ
 ភិក្ខុវេ នវ សញ្ញា ភាវិតា តហុល្លិកតា មហាប្បលា
 ហោន្តិ មហានិសំសា អមតោគជា អមតបរិយោ-
 សាទាតិ ។

[១៧] នវហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមន្នាគតំ កុលំ
 អនុបកត្វំ វា នាលំ ឧបកត្តំ ឧបកត្វំ វា នាលំ
 និសីទិតំ ។ កតមេហិ នវហិ ។ ន មនាបេន
 បច្ចុជ្ជន្តិ ន មនាបេន អភិវន្តេន្តិ ន មនាបេន អាសនំ
 ទេន្តិ សន្តមស្ស បរិកុយន្តិ តហុកម្យំ ថោកំ ទេន្តិ
 បណ្ឌិតម្យំ លូទំ ទេន្តិ អសក្កច្ចំ ទេន្តិ នោ សក្កច្ចំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ វិវាទិយាន

(១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គល
ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន
មានអមតៈ ជាទីតាំងនៅស៊ប់ មានអមតៈ ជាបរិយាសាន ។ សញ្ញា
៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ អសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១ អាហារេ
បដិកូលសញ្ញា ១ សព្វលោកេ អនភិវត្តសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១
អនិច្ចទុក្ខសញ្ញា ១ ទុក្ខអនត្តសញ្ញា ១ បហានសញ្ញា ១ វិរាគសញ្ញា ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើន
ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានអមតៈ
ជាទីតាំងនៅស៊ប់ មានអមតៈជាបរិយាសាន ។

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧
ដែលភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅ ក៏មិនគួរចូលទៅ បើភិក្ខុចូលដែលទៅហើយ
ក៏មិនគួរអង្គុយ ។ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
គឺគេមិនក្រាកទទួល ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនថ្វាយបង្គំ ដោយ
សេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនឲ្យអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ លាក់
របស់ដែលមាន ១ របស់មានច្រើនឲ្យតិច ១ មានរបស់ដែលថ្លៃថ្លា
ឲ្យរបស់ស្រាប្បង ១ ឲ្យដោយមិនគោរព មិនឲ្យ ដោយគោរព ១

បណ្ណាសកេ សីហនាវត្តោ

ន ឧបនិស័ទន្តិ ធម្មស្សវនាយ ភាសិតមស្ស ន
 វម៌ស្សន្តិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ នវហន្តេហំ សមន្នាគតំ
 កុលំ អនុបកុដ្ឋា វា នាលំ ឧបកន្តំ ឧបកុដ្ឋា វា
 នាលំ និស័ទិតុំ ។ នវហំ ភិក្ខុវេ អន្តេហំ សមន្នាគតំ
 កុលំ អនុបកុដ្ឋា វា អលំ ឧបកន្តំ ឧបកុដ្ឋា វា អលំ
 និស័ទិតុំ ។ កតមេហំ នវហំ ។ មនាបេន បច្ឆុដ្ឋេន
 មនាបេន អភិវាទេន្តិ មនាបេន អាសនំ ទេន្តិ
 សន្តមស្ស ន បរិគុយន្តិ ពហុកម្មំ ពហុកំ ទេន្តិ
 បណ៌តម្មំ បណ៌តំ ទេន្តិ សក្កច្ចំ ទេន្តិ នោ អសក្កច្ចំ
 ឧបនិស័ទន្តិ ធម្មស្សវនាយ ភាសិតមស្ស វម៌ស្សន្តិ ។
 ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ នវហន្តេហំ សមន្នាគតំ កុលំ
 អនុបកុដ្ឋា វា អលំ ឧបកន្តំ ឧបកុដ្ឋា វា អលំ
 និស័ទិតុំ ។

បណ្ណាសក សីហនាវវត្ត

មិនចូលទៅអង្គុយជិត ដើម្បីស្តាប់ធម៌ដោយគោរព ១ មិនត្រេកអរនឹង
 ភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រិកូលប្រកបដោយ
 អង្គ ៧ នេះឯង ដែលភិក្ខុមិនធ្លាប់ចូលទៅ ក៏មិនគួរចូលទៅ ឬចូល
 ជ្រួលទៅហើយ ក៏មិនគួរអង្គុយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រិកូល
 ប្រកបដោយអង្គ ៧ ដែលភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅ ក៏គួរចូលទៅបាន ឬចូល
 ទៅហើយ ក៏គួរអង្គុយបាន ។ ត្រិកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺគេក្រោកទទួល ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ថ្វាយបង្គំ
 ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ឲ្យអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិន
 លាក់របស់ដែលមាន ១ របស់ដែលមានច្រើនឲ្យច្រើន ១ របស់ដែលថ្លៃថ្លា
 ឲ្យរបស់ថ្លៃថ្លា ១ ឲ្យដោយគោរព មិនឲ្យ ដោយមិនគោរព ១ ចូល
 ទៅអង្គុយជិត ដើម្បីស្តាប់ធម៌ ១ ត្រេកអរនឹងភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រិកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ នេះឯង ដែលភិក្ខុមិន
 ទាន់ចូលទៅ ក៏គួរចូលទៅបាន ឬចូលទៅហើយ ក៏គួរអង្គុយបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឧបាសម្ពោ

[១៨] ឆវហង្កេហិ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុវេ ឧបា-
 សថោ ឧបវុត្តោ មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ
 មហាជុតិកោ មហាវិទ្យារោ ។ កថំ ឧបវុត្តោ ច ភិក្ខុវេ
 ឆវហង្កេហិ សមណ្ឌកតោ ឧបាសម្ពោ មហាប្បលោ
 ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិទ្យារោ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ យាវ-
 ជីវំ អរហន្តោ ចាណាតិចាតំ បហាយ ចាណាតិចាតា
 បដិវរតា និហិតទណ្ឌោ និហិតសត្តោ លង្គិ ឧយាបន្នោ
 សព្វប្បណក្ខតហិតានុកម្មិនោ វិហារន្តំ អហម្បដ្ឋ
 ឥមញ្ច រត្តំ ឥមញ្ច ទិវសំ ចាណាតិចាតំ បហាយ
 ចាណាតិចាតា បដិវរតោ និហិតទណ្ឌោ និហិត-
 សត្តោ លង្គិ ឧយាបន្នោ សព្វប្បណក្ខតហិតានុកម្មី
 វិហារមិ ឥមិនាបន្តេន អរហតំ អនុករេមិ ឧបា-
 សថោ ច មេ ឧបវុត្តោ ភវិស្សតីតិ ឥមិនា
 បមេន ចន្តេន សមណ្ឌកតោ ហោតិ ។ មេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ នវកនិកាយ

(១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសថប្រកបដោយអង្គ៩
 ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មាន
 អានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មានការផ្សាយទៅច្រើន ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសថប្រកបដោយអង្គ៩ ប្រការ ដែលបុគ្គល
 ចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តី
 រុងរឿងច្រើន មានការផ្សាយទៅច្រើន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាដូច្នេះថា
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត
 មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសស្ត្រាដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តី
 ខ្មាសដល់នូវសេចក្តីអាណិតអាសូរ អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដល់សត្វ
 ទាំងអស់ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកអាត្មាអញក៏លះបង់នូវបាណា-
 តិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿង
 សស្ត្រាដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តីខ្មាស ដល់នូវសេចក្តីអាណិតអាសូរ
 អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដល់សត្វទាំងពួង អស់យប់នេះ នឹងថ្ងៃនេះ
 ដែរ អាត្មាអញយកតម្រាប់ព្រះអរហន្តផង អាត្មាអញនឹងចាំរក្សាឧបា-
 សថដោយអង្គនេះផង ឧបាសថប្រកបដោយអង្គទី១ នេះ ដូច្នេះ ។ បេ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវត្តោ

យាវជីវំ អរហន្តោ ឧត្តាសយនមហាសយនំ បហាយ
 ឧត្តាសយនមហាសយនា បដិវរតា ជីវសេយ្យំ កប្បេន្តិ
 មញ្ញុកេ វា តិណ្ហសន្តរកេ វា អហម្បជ្ឈ ឥមញ្ញុ
 រត្តិ ឥមញ្ញុ ជិវសំ ឧត្តាសយនមហាសយនំ បហាយ
 ឧត្តាសយនមហាសយនា បដិវរតោ ជីវសេយ្យំ
 កប្បេមិ មញ្ញុកេ វា តិណ្ហសន្តរកេ វា ឥមិនាបង្កេន
 អរហតំ អនុករោមិ ឧទោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ
 ភវិស្សតីតិ ឥមិនា អដ្ឋមេន ចង្កេន សមដ្ឋាកតោ
 ហោតិ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ
 ដវិត្វា វិហរតិ តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ
 ឥតិ ឧទ្ទមនោ តិវិយំ សព្វជិ សព្វត្ថតាយ សព្វាវុត្តំ
 លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហក្ក-
 តេន អប្បមាលោន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ដវិត្វា
 វិហរតិ ឥតិ ឥមិនា នវមេន ចង្កេន សមដ្ឋាកតោ
 ហោតិ ។ ឯវញ្ច ឧបុត្តោ ខោ ភិក្ខុវេ នវដ្ឋសមដ្ឋា-
 កតោ ឧទោសថោ មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ
 មហាជុតិកោ មហាវិទ្យាហោតិ ។

បណ្ណាសក សីហនាវរិក្ខ

ព្រះអរហន្ត លះបង់ទីដេកដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ វៀរចាកទី
 ដេកដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវទីដេកដ៏ទាប គឺលើ
 គ្រឿងចក្ក លើកម្រាលស្មៅក្តី ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែក
 អាត្មាអញ ក៏លះបង់ទីដេកដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ វៀរចាកទីដេក
 ដ៏ខ្ពស់ នឹងទីដេកដ៏ប្រសើរ សម្រេចទីដេកដ៏ទាប គឺលើគ្រឿងចក្ក
 លើកម្រាលស្មៅក្តី អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ អាត្មាអញយកតម្រាប់
 ព្រះអរហន្តផង អាត្មាអញនឹងរក្សាទុកទោសថដោយអង្គនេះឯង ទុកទោសថ
 ប្រកបដោយអង្គទី ៨ នេះដូច្នេះ បុគ្គលមានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ផ្សាយ
 ទៅកាន់ទិសទី ១ ទី ២ ទី ៣ ទី ៤ ក៏ដូចៗគ្នា ផ្សាយទៅកាន់ទិស
 ខាងលើ ខាងក្រោម នឹងទិសទីផង មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តាធំ
 ទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ផ្សាយទៅ
 កាន់សត្វលោកទាំងពួង ដោយយកខ្លួនប្រៀបផ្ទុំមិនសត្វទាំងពួង ក្នុងទី
 ទាំងពួង ទុកទោសថប្រកបដោយអង្គទី ៩ នេះដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ទុកទោសថប្រកបដោយអង្គ ៩ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ
 រមែងមានផលច្រើន មានកាន់សង្ឃច្រើន មានតេជះច្រើន មានការ
 ផ្សាយទៅច្រើន យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស វេរិយភិក្ខុ

[១៧] ឥមញ្ច ភិក្ខុវេ វត្ថុ សម្មហុណ ទេវតា
អភិក្កន្តាយ វត្ថុយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្ប
ជេតវនំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមីសុ
ឧបសង្កមីត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋសុ ។
ឯកមន្តំ បិតា ខោ ភិក្ខុវេ តា មំ ឯតទវេច្ចំ
ឧបសង្កមីសុ នោ ភន្តេ បុព្វេ មនុស្សក្ខតានំ
បព្វជិតា អតារាជំ តេ មយំ ភន្តេ បច្ចដិម្ហ នោ ច
ខោ អភិវាទិម្ហ តេ មយំ ភន្តេ អបរិបុណ្ណាកម្មន្តា
វិប្បដិសារិទិយោ បច្ឆានុតាបិទិយោ ហីនំ កាយំ
ឧបបន្នាតិ ។ អបរាបិ មំ ភិក្ខុវេ សម្មហុណ
ទេវតា ឧបសង្កមីត្វា ឯតទវេច្ចំ ឧបសង្កមីសុ
នោ ភន្តេ បុព្វេ មនុស្សក្ខតានំ បព្វជិតា អតារាជំ
តេ មយំ ភន្តេ បច្ចដិម្ហ ច អភិវាទិម្ហ ច
នោ ច ខោ អាសនំ អទិម្ហ តេ មយំ ភន្តេ
អបរិបុណ្ណាកម្មន្តា វិប្បដិសារិទិយោ បច្ឆានុតាបិទិយោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបាសិដ្ឋាន

(១៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេលាយប់នេះ ពួកទេវតាជាច្រើន
 កាលដែលរាត្រីបឋមយាម កន្លងទៅហើយ មានវស្សាជុំវិញព្រំវត្ត
 ជេតពនទាំងអស់ឲ្យភ្លឺច្បាស់ ចូលមករកតថាគត លុះចូលមកដល់ហើយ
 ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លុះពួកទេវតាទាំងនោះ បិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានពោលនឹងតថាគតដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិត
 បានមកកាន់ផ្ទះយើងខ្ញុំព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះ បានក្រោកឡើង
 ហើយ តែមិនបានថ្វាយបង្គំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គ
 ទាំងនោះ ជាអ្នកមានបុព្វកម្ម មិនបរិបូណ៌ គួរឲ្យមានសេចក្តីស្តាយ
 ក្តៅក្រហាយជាខាងក្រោយ ទើបបានទៅកើត ក្នុងពួកថោកទាប ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតាជាច្រើនពួកទៀត ចូលមករកតថាគត
 ហើយពោលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិតចូលមកកាន់ផ្ទះ
 របស់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន យើងខ្ញុំព្រះ
 អង្គទាំងនោះបានក្រោកឡើងផង បានថ្វាយបង្គំផង ហើយតែមិនបាន
 ប្រគេនអាសនៈ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះ ជាអ្នក
 មានបុព្វកម្ម មិនបរិបូណ៌ មានសេចក្តីស្តាយ ក្តៅក្រហាយជាខាងក្រោយ

បណ្ណាសកេ សីហនាវរោ

ហ្នឹង កាយំ ឧបបន្នាតំ ។ អបរាមំ មំ ភិក្ខុវេ
 សុត្តហុណ ទេវតា ឧបសង្កម្ភិត្វា ឯតទរោប្បំ ឧបសង្ក-
 មីសុ នោ កន្តេ បុព្វេ មនុស្សក្ខតានំ បព្វជិតា
 អតារាជំ តេ មយំ កន្តេ បច្ចុជ្ជិត្វា ច អភិវាទិត្វា
 ច អាសនញ្ច អទិត្វា នោ ច ខោ យថាសត្តំ
 យថាពលំ សំវិកទិត្វា ។ បេ ។ យថាសត្តំ យថាពលំ
 សំវិកទិត្វា នោ ច ខោ ឧបនិស័ទិត្វា ធម្មស្សវនាយ
 ឧបនិស័ទិត្វា ធម្មស្សវនាយ នោ ច ខោ ឡិហិត-
 ស្សោតា ធម្មំ សុណិត្វា ឡិហិតស្សោតា ធម្មំ សុណិត្វា
 នោ ច ខោ សុត្វា ធម្មំ ជារយិត្វា សុត្វា ច ធម្មំ
 ជារយិត្វា នោ ច ខោ ធនានំ ធម្មានំ អត្ថំ
 ឧបហិក្ខិត្វា ធនានញ្ច ធម្មានំ អត្ថំ ឧបហិក្ខិត្វា នោ
 ច ខោ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបទិត្វា
 តេ មយំ កន្តេ អបរិបុណ្ណកម្មន្តា វិប្បដិសារិទិយោ
 បច្ឆានុតាបិទិយោ ហ្នឹង កាយំ ឧបបន្នាតំ ។

បណ្ណាសក សីហនាវវិគ្គ

ទើបបានទៅកើត ក្នុងពួកថោកទាប ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 ទេវតាជាច្រើនផ្សេងៗ ទៀត ចូលមករកគេថាគត បានពោលដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិតបានចូលមកកាន់ផ្ទះរបស់យើងខ្ញុំ
 ព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនោះបានក្រោកទទួលផង ថ្វាយបង្គំផង បាន
 ប្រគេនអាសនៈផង តែមិនបានចាត់ចែង តាមសមគួរដល់យសស័ក្តិ
 តាមសមគួរដល់កម្លាំង ។ បេ ។ ចាត់ចែងតាមសមគួរដល់
 យសស័ក្តិ តាមសមគួរដល់កម្លាំងហើយ តែមិនបានចូលទៅអង្គុយជិត
 ដើម្បីស្តាប់ធម៌ បានចូលទៅអង្គុយជិត ដើម្បីស្តាប់ធម៌ហើយ តែមិន
 បានផ្តល់ត្រចៀកស្តាប់ធម៌ បានផ្តល់ត្រចៀកស្តាប់ធម៌ហើយ តែថា
 ស្តាប់ធម៌ហើយមិនបានចាំទុក បានស្តាប់ធម៌ចាំទុកហើយ តែថា
 មិនបានពិចារណាសេចក្តីនៃធម៌ដែលចាំទុក ពិចារណាសេចក្តីនៃធម៌
 ដែលចាំទុកបានហើយ តែថាយល់អត្ថ យល់ធម៌ហើយ មិនបាន
 ប្រតិបត្តិធម៌ តាមសមគួរដល់ធម៌ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះ
 អង្គទាំងនោះ ជាអ្នកមានបុព្វភក្ត្រ មិនបរិបូណ៌ គួរឲ្យមានសេចក្តី
 ស្តាយ ក្តៅក្រហាយខាងក្រោយ ទើបទៅកើត ក្នុងពួកថោកទាប ៖

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាណិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

អបរាមំ មំ ភិក្ខុវេ សម្មហុណា ទេវតា ឧបសង្កម្ភិត្វា
 ឯតទេវេតំ ឧបសង្កម្ភឹសុ នោ កន្តេ បុព្វេ មនុស្ស
 ក្ខតានំ បព្វជិតា អតារាជំ តេ មយំ កន្តេ បច្ឆដិម
 ច អភិវាទិម្ហ ច អាសនញ្ច អទិម្ហ យថាសត្ត
 យថាពលំ សំវិកជិម្ហ ឧបនិស័ទិម្ហ ច ធម្មស្សនាយ
 ឱហិតស្សោតា ច ធម្មំ សុណិម្ហ សុត្វា ធម្មំ ជារយិម្ហ
 ធនានញ្ច ធម្មានំ អត្ថំ ឧបបរិក្ខិម្ហ អត្ថមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបដ្ឋិម្ហ តេ មយំ កន្តេ
 បរិបុណ្ណកម្មន្តា អវិប្បដិសារិនិយោ អបច្ឆានុតាបិនិយោ
 បណ្ឌិតំ កាយំ ឧបបន្នាតិ ។ ឯតានិ ភិក្ខុវេ រុក្ខម្ហ-
 លានិ ឯតានិ សុញ្ញតារាជំ ឈាយថ ភិក្ខុវេ មា
 បមាទថ មា បច្ឆារិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ សេយ្យថាបិ
 តា បុរិមីកា ទេវតាតិ ។

លុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបាសិទ្ធពិញ្ញាបនបត្រ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតាជាច្រើនផ្សេងទៀត ចូលមករកតថាគត
 ហើយពោលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកបព្វជិតចូលមកកាន់ផ្ទះ
 របស់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងកាលមុន យើងខ្ញុំព្រះ
 អង្គទាំងនោះ បានក្រោកទទួលផង បានថ្វាយបង្គំផង បានប្រគេន
 អាសនៈផង បានចាត់ចែង តាមសមគួរដល់យសសក្តិ តាមសមគួរដល់
 កំឡាំងផង ចូលទៅអង្គុយជិតស្តាប់ធម៌ផង ផ្តល់ត្រចៀកស្តាប់ធម៌ផង
 ស្តាប់ធម៌ហើយ បានចាំទុកផង បានពិចារណាសេចក្តីនៃធម៌ដែលចាំ
 ទុកផង យល់អត្ថ យល់ធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌តាមសមគួរដល់ធម៌ផង
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះ ជាអ្នកមានបញ្ញាកម្ម
 បរិបូណ៌ មិនមានសេចក្តីស្តាយ ក្តៅក្រហាយខាងក្រោយ ទើបបាន
 ទៅកើត ក្នុងពួកខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជារក្សមូល នេះជា
 សុញ្ញតារដ្ឋាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចម្រើនឈាន
 ចូរកុំប្រមាទ ចូរកុំមានសេចក្តីស្តាយ ក្នុងកាលខាងក្រោយ ដូចជាពួក
 ទេវតា មុននោះឡើយ ។

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ចោ

(២០) ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថុយំ វិហាតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ
 អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិ
 ភគវា ឯតទវោច អបិ នុ តេ គហបតិ កុលេ
 ទានំ ទិយ្យតីតិ ។ ទិយ្យតិ មេ ភន្តេ កុលេ
 ទានំ តញ្ច ខោ ល្ងទំ កាលាជកំ តិលង្កន្តុន្តយន្តិ ។
 ល្ងទំ វាបិ គហបតិ ទានំ ទេតិ បណ្ឌិតំ វា តញ្ច
 អសក្កប្បំ ទេតិ អបចិត្តំ កត្វា ទេតិ អសហត្វា
 ទេតិ អបវិដ្ឋំ ទេតិ អនាគមនទ្ធិដ្ឋិកោ ទេតិ
 យត្ថ យត្ថ តស្ស តស្ស ទានស្ស វិហាកោ
 និព្វត្តតិ ន ឧទ្យាវាយ ភត្តកោតាយ ចិត្តំ នមតិ
 ន ឧទ្យាវាយ ភត្តកោតាយ ចិត្តំ នមតិ ន ឧទ្យាវាយ
 យានកោតាយ ចិត្តំ នមតិ ន ឧទ្យាវេសុ បញ្ចសុ
 កាមគុណេសុ កោតាយ ចិត្តំ នមតិ យេបិស្ស
 តេ ហោន្តិ បុត្តាតិ វា ទារាតិ វា ទាសាតិ វា

បណ្ណាសក សីហនាវវត្ត

(២០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិក
 គហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ក្រាបថ្វាយ
 បង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអធិសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិក
 គហបតី អធិសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
 សួរដូច្នេះថា ម្ចាស់គហបតី ទានក្នុងត្រកូលអ្នកនៅតែឲ្យដែរឬ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទានក្នុងត្រកូលខ្ញុំព្រះអង្គនៅតែឲ្យដែរ តែទាន
 នោះឯងសៅហ្មង គឺបាយចុងអង្ករនឹងទឹកជ្រក់ជាតំរប់ពីរ ។ ម្ចាស់
 គហបតី បុគ្គលឲ្យទានសៅហ្មងក្តី ឲ្យទានថ្លៃថ្នាំក្តី តែឲ្យទាន
 នោះមិនគោរព ធ្វើសេចក្តីមិនរកាកត្រង់ហើយឲ្យ មិនឲ្យដោយដៃ
 ខ្លួនឯង បោះឲ្យ យល់ថាមិនមានផលហើយឲ្យ វិបាករបស់ទាននោះ។
 កើតក្នុងត្រកូលណា ។ ចិត្តក៏មិនឧទេស ដើម្បីប្រើប្រាស់នូវកត្តដ៏ថ្លៃថ្នាំ
 ចិត្តមិនឧទេស ដើម្បីប្រើប្រាស់នូវសំពត់ដ៏ថ្លៃថ្នាំ ចិត្តមិនឧទេស ដើម្បី
 ប្រើប្រាស់យានដ៏ថ្លៃថ្នាំ ចិត្តមិនឧទេស ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងកាមគុណ ៥
 ដ៏ថ្លៃថ្នាំ មួយទៀត ពួកជនណា ដែលជាកូនក្តី ប្រពន្ធក្តី ទាសៈក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឥវានិបាតោ

វេស្សាតិ វា កម្មករាតិ វា តេបិ ន សុស្សសន្តិ
 ន សោតំ ឱទហន្តិ អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋបេន្តិ ។ តំ
 កឹស្ស ហេតុ ។ ឯវញ្ជេតំ កហបតិ ហោតិ អសក្កច្ច-
 កតានំ កម្មានំ វិចាកោ ល្ងទំ វាបិ កហបតិ
 ទានំ ទេតិ បណ្ឌិតំ វា តញ្ច សក្កច្ចំ ទេតិ បចិត្តំ
 កត្វា ទេតិ សហត្ថា ទេតិ អនបវិជ្ជំ ទេតិ អាគម-
 នទ្ធិដ្ឋិកោ ទេតិ យត្ថ យត្ថ តស្ស តស្ស ទានស្ស
 វិចាកោ និព្វត្តតិ ឧទ្យោរាយ ភត្តកោតាយ ចិត្តំ នមតិ
 ឧទ្យោរាយ វត្ថកោតាយ ចិត្តំ នមតិ ឧទ្យោរាយ យាន-
 កោតាយ ចិត្តំ នមតិ ឧទ្យោវេសុ បញ្ចសុ កាមគុ-
 ណោសុ ភោតាយ ចិត្តំ នមតិ យេបិស្ស តេ ហោន្តិ
 បុត្តាតិ វា ទារាតិ វា ទាសាតិ វា វេស្សាតិ វា
 កម្មករាតិ វា តេបិ សុស្សសន្តិ សោតំ ឱទហន្តិ ន
 អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋបេន្តិ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។ ឯវញ្ជេតំ
 កហបតិ ហោតិ សក្កច្ចកតានំ កម្មានំ វិចាកោ ។
 ភូតបុព្វំ កហបតិ វេលាមោ ធាម ព្រាហ្មណោ
 អហោសិ សោ ឯវុបំ ទានំ អទាសិ មហាទានំ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ នវិវេណិយ

អ្នកបំរើក្តី កម្មករក្តី របស់បុគ្គលនោះ ជនទាំងនោះមិនស្តាប់ មិនផ្ដល់
ត្រចៀកស្តាប់ រមែងបញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងការម្នាក់ដទៃ ។ ដំណើរនោះ
ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលគហបតី ព្រោះថា វិបាកនៃកម្មទាំងឡាយ
ដែលបុគ្គលធ្វើដោយមិនគោរព រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្នាលគហបតី
បុគ្គលឲ្យទានសៅហ្មងក្តី ថ្ងៃថ្នាំក្តី តែឲ្យទាននោះដោយគោរព ធ្វើសេចក្តី
កោតក្រែងហើយឲ្យ ឲ្យដោយដៃខ្លួនឯង មិនបោះឲ្យ យល់ថាមានផល
ហើយឲ្យ វិបាករបស់ទាននោះៗ កើតក្នុងត្រកូលណា ។ ចិត្តក៏រមែងទុរ
ទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់កត្តដ៏ថ្លៃថ្នាំ ចិត្តរមែងទុរទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់
សំពត់ដ៏ថ្លៃថ្នាំ ចិត្តរមែងទុរទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់យានដ៏ថ្លៃថ្នាំ ចិត្តរមែង
ទុរទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងកាមគុណ ៥ ដ៏ថ្លៃថ្នាំ មួយទៀត ពួកជនណា
ដែលជាកូនក្តី ប្រពន្ធក្តី ទាសក្តី អ្នកបំរើក្តី កម្មករក្តី របស់បុគ្គលនោះ
ជនទាំងនោះ រមែងស្តាប់ ផ្ដល់ត្រចៀកស្តាប់ មិនបញ្ជូនចិត្ត ទៅក្នុង
ការម្នាក់ដទៃឡើយ ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលគហបតី
ព្រោះថាវិបាករបស់កម្មទាំងឡាយ ដែលបុគ្គលធ្វើដោយគោរព រមែង
មានយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលគហបតី កាលពីព្រេងនាយ មានព្រាហ្មណ៍
ឈ្មោះវេលាម លោកបានឲ្យទាន ជាមហាទាន មានសភាពយ៉ាងនេះ

បណ្ណាសកេ សីហនាវរិញ្ញោ

ចតុរាសីតិ សុវណ្ណាទាតិសហស្សានិ អនាសិ រូបិយ-
 ប្បរាជំ ចតុរាសីតិ រូបិយទាតិសហស្សានិ អនាសិ
 សុវណ្ណប្បរាជំ ចតុរាសីតិ កំសទាតិសហស្សានិ អនាសិ
 ហិរញ្ញប្បរាជំ ចតុរាសីតិ ហត្ថិសហស្សានិ អនាសិ
 សោវណ្ណាលង្ការាជំ សោវណ្ណន្ទជានិ ហេមជាលប្ប-
 ដិច្ចន្ទានិ ចតុរាសីតិ រថសហស្សានិ អនាសិ សីហ-
 ចម្ពបរិវារាជំ ព្យក្សចម្ពបរិវារាជំ ធិប័ចម្ពបរិវារាជំ បណ្ណ-
 កម្ពលបរិវារាជំ សោវណ្ណាលង្ការាជំ សោវណ្ណន្ទជានិ
 ហេមជាលប្បដិច្ចន្ទានិ ចតុរាសីតិ ធនុសហស្សានិ
 អនាសិ ធុក្កុលសណ្ឋានានិ កំស្វបដារណានិ ចតុរាសីតិ
 កញ្ញាសហស្សានិ អនាសិ អាមុត្តមណីកុណ្ឌលាយោ
 ចតុរាសីតិ បល្ល័ង្កសហស្សានិ អនាសិ តោនកត្តតានិ
 បដិកត្តតានិ បដលិកត្តតានិ កនលិមិកប្បវរ្យប្បត្ត-
 រណានិ សឧត្តរច្ឆនានិ ឧកតោលោហិតក្រូបដានានិ
 ចតុរាសីតិ វត្ថុកោដិសហស្សានិ អនាសិ ខោមសុ-
 ខុមាជំ កោសេយ្យសុខុមាជំ កប្បាសិកសុខុមាជំ

បណ្ណាសក សីហនាវរុក្ខ

គឺបានឲ្យកាជន់មាស ៨៤.០០០ ដែលពេញដោយប្រាក់ បានឲ្យកាជន់
 ប្រាក់ ៨៤.០០០ ដែលពេញដោយមាស បានឲ្យកាជន់សំរិទ្ធិ ៨៤.០០០
 ដែលពេញដោយប្រាក់ បានឲ្យដំរី ៨៤.០០០ ដែលមានគ្រឿងអលង្ការ
 មាស មានទង់ជ័យមាស ព្រមទាំងបាំងដោយបណ្ណាញមាស បានឲ្យរថ
 ៨៤.០០០ ដែលពាសដោយស្បែកស័ហៈ ដែលពាសដោយស្បែកខ្លាធំ
 ពាសដោយស្បែកខ្លាដំបង ពាសដោយសំពត់កម្ពុល មានពណ៌លឿង
 មានគ្រឿងអលង្ការមាស មានទង់ជ័យមាស បិទបាំងដោយបណ្ណាញ
 មាស បានឲ្យមេតា ៨៤ ០០០ សម្រាប់រូតបង្កូរ (ទឹកដោះ) មាន
 កាជន់សំរិទ្ធិសម្រាប់ត្រង បានឲ្យនាងកញ្ញា ៨៤.០០០ ដែលពាក់
 កែវមណីនិងកណ្តាល បានឲ្យបល្ល័ង្ក ៨៤.០០០ ដែលក្រាលដោយព្រំ
 ក្រាលដោយកម្រាលរោម មានពណ៌ស ក្រាលដោយកម្រាលរោម
 មានផ្កាជាចង្កោម ក្រាលដោយកម្រាល ដ៏ប្រសើរធ្វើពីរោមម្រឹគ
 ឈ្នួស មានខ្នើយមានពណ៌ក្រហម ទាំងពីរខាង ព្រមទាំងពិតាន
 មានពណ៌ក្រហម បានឲ្យកោដិ^(១) នៃសំពត់ ៨៤.០០០ គឺ សំពត់ថ្មីមាន
 សាច់ល្អិត សំពត់ស្ងួតមានសាច់ល្អិត សំពត់អម្បោះមានសាច់ល្អិត

១ កោដិក្នុងទីនេះសំដៅយក សំពត់សាជិត ១០ ហៅថាមួយកោដិ ។ អង្គកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឥវិកនិបាតោ

កោ បទ វាទោ អន្ទស្ស ទានស្ស ខន្ធស្ស កោជនស្ស
 លេបនស្ស សេយ្យស្ស នន្ទោ មញ្ញោ វិសន្ទន្តំ សំយា
 ទោ បទ តេ កហបតិ ឯវមស្ស អញ្ញោ ទ្ធជន តេន
 សមយេន វេលាមោ ព្រាហ្មណោ អហោសិ សោ
 តំ ទានំ អទាសិ មហាទានន្តំ ។ ន ទោ បទេតំ
 កហបតិ ឯវំ ទន្ធាតំ អហំ តេន សមយេន វេលាមោ
 ព្រាហ្មណោ អហោសិ អហំ តំ ទានំ អទាសិ
 មហាទានំ ។ តស្មី ទោ បទ កហបតិ ទានេ ន
 កោចិ ទត្ថុណោយ្យោ អហោសិ ន តំ កោចិ
 ទត្ថុណំ វិសោធនតំ ។ យំ កហបតិ វេលាមោ
 ព្រាហ្មណោ ទានំ អទាសិ មហាទានំ យោ ចេកំ
 ទិដ្ឋិសឡន្តំ កោដេយ្យ វេទំ តតោ មហាច្ចលតំ យោ
 ច សតំ ទិដ្ឋិសឡន្តំ កោដេយ្យ យោ ចេកំ
 សកទាតាមី កោដេយ្យ ។ បេ ។ យោ ច សតំ
 សកទាតាមីនំ កោដេយ្យ យោ ចេកំ អទាតាមី
 កោដេយ្យ យោ ច សតំ អទាតាមីនំ កោដេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ ឧបាសិទ្ធពិញ្ញាបនបត្រ

បាចនិយាយថ្វី ដល់បាយ ទឹក បង្កើម ភោជន គ្រឿងលាប
 ទំងេក ដូចជាស្ទឹងតែងហូរទៅ ម្នាលគហបតី អ្នកប្រហែលជាមាន
 សេចក្តីសំគាល់នូវវេលាមត្រាហ្មណ៍⁺នេះ យ៉ាងនេះថា ក្នុងសម័យនោះ
 វេលាមត្រាហ្មណ៍ជាបុគ្គលដទៃដោយពិត (ក្រៅពីគឺថាគត) លោក
 បានឲ្យទាននោះជាមហាទាន ។ ម្នាលគហបតី ហេតុ⁺នេះ អ្នកមិនត្រូវ
 យល់យ៉ាងនេះឡើយ ក្នុងសម័យនោះ វេលាមត្រាហ្មណ៍ ក៏គឺថាគត
 ទានដែលគឺថាគតបានឲ្យនោះ ជាមហាទាន ។ ម្នាលគហបតី មិនមាន
 ទុក្ខិណេយ្យបុគ្គលណាមួយ ក្នុងទាននោះទេ មិនមានបុគ្គលណាមួយ
 សំអាតទុក្ខិណាទាននោះទេ ។ ម្នាលគហបតី វេលាមត្រាហ្មណ៍បាន
 ឲ្យទានណា ដែលឈ្មោះថាមហាទាន នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គលដែល
 មានទិដ្ឋិល្អ ១ រូប (សោតាបន្ទបុគ្គល) ឲ្យបរិភោគ ទាននេះ ជាទាន
 មានផលច្រើនជាងមហាទាន បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ដែលមានទិដ្ឋិ
 ល្អ ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាសកទាតាមី
 ១ រូបឲ្យបរិភោគ ។ បេ ។ បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាសកទាតាមី ១០០
 រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនាតាមី ១ រូបឲ្យ
 បរិភោគ បើបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនាតាមី ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ

បណ្ណាសកេ សីហនាវត្តោ

យោ ចេតំ អវហន្តំ កោដេយ្យ យោ ច សតំ
 អវហន្តំ កោដេយ្យ យោ ចេតំ បច្ចេកតុទ្ធី
 កោដេយ្យ យោ ច សតំ បច្ចេកតុទ្ធានំ កោដេយ្យ
 យោ ច តថាគតំ អវហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ កោដេយ្យ
 យោ ច តុទ្ធប្បមុខំ កិក្ខុសង្ឃំ កោដេយ្យ យោ ច
 ចាតុទ្ធិសំ សង្ឃំ ឧទ្ធិស្ស វិហារំ ការាបេយ្យ
 យោ ច បសន្នចិត្តោ តុទ្ធិញ្ច ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច
 សវណំ កច្ឆេយ្យ យោ ច បសន្នចិត្តោ សិក្ខាបទានិ
 សមាទិយេយ្យ ចាណាតិចាតា វេរមណី អទិដ្ឋានា
 វេរមណី កាមេស្ម មិច្ឆាចារា វេរមណី មុសាវាទា
 វេរមណី សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី យោ
 ច បសន្នចិត្តោ សិក្ខាបទានិ សមាទិយេយ្យ
 ចាណាតិចាតា វេរមណី ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ឈប្ប-
 មាទដ្ឋានា វេរមណី យោ ច អន្តមសោ គុទ្ធិបាទ-
 មត្តម្បី^(១) មេត្តចិត្តំ កាវេយ្យ វេទំ តតោ មហាម្មលតរំ ។

១ ម. គន្ធាហនមត្តម្បី ។ អដ្ឋកថាយំ បន គន្ធាហនមត្តំ តោហោហនមត្តំ វាពិ ទិស្សតិ ។

បណ្ណាល័យ សីហនុវិថី

នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គលជាព្រះអរហន្ត ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា
ញ៉ាំងបុគ្គលជាព្រះអរហន្ត ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំង
ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ១ អង្គឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះបច្ចេកពុទ្ធ
១០០ អង្គឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះតថាគត អរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជា
ប្រធានឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ឲ្យគេធ្វើវិហារ ទទួលសំពះ
សង្ឃមកពីទិសទាំង ៤ បុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លាដល់នូវព្រះពុទ្ធផង្គ
ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹង នឹងបុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លា
សមាទាន នូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ គឺចេតនាវៀរចាកបាណាតិបាត
វៀរចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកការមសុមិច្ឆាចារ វៀរចាកបុស្សាវាទ
វៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ដោយការផឹក នូវទឹកស្រវឹង
គឺសុរាទាំងមេរ័យ បុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លា សមាទាន នូវសិក្ខាបទទាំង
ឡាយ គឺចេតនាវៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ ។ វៀរចាកហេតុ
ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ដោយការផឹក នូវទឹកស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ
ដោយហោចទៅ បុគ្គលណា ចំរើននូវមេត្តាចិត្ត សូម្បីអស់កាល
ត្រឹមតែមួយរូតទឹកដោះគោប៉ុណ្ណោះ ការចំរើនមេត្តាចិត្តនេះ របស់
បុគ្គលទាំងនោះ មានផលច្រើន ជាងទាននោះទៅទៀត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ឥវានិបាតោ

យញ្ច គហបតិ វេលាមោ ព្រាហ្មណោ នាទំ អនាសិ
 មហានាទំ យោ ចេតំ ទិដ្ឋិសម្បជ្ជំ កោដេយ្យ យោ
 ច សតំ ទិដ្ឋិសម្បជ្ជានំ កោដេយ្យ យោ ចេតំ សក-
 នាតាមី កោដេយ្យ យោ ច សតំ សកនាតាមីនំ
 កោដេយ្យ យោ ចេតំ អនាតាមី កោដេយ្យ យោ ច
 សតំ អនាតាមីនំ កោដេយ្យ យោ ចេតំ អរហន្តំ
 កោដេយ្យ យោ ច សតំ អរហន្តានំ កោដេយ្យ
 យោ ចេតំ បច្ចេកតុទ្ធិំ កោដេយ្យ យោ ច សតំ
 បច្ចេកតុទ្ធានំ កោដេយ្យ យោ ច តថាគតំ អរហន្តំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិំ កោដេយ្យ យោ ច តុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ
 កោដេយ្យ យោ ច ចាតុទ្ធិសំ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារំ
 កាវរមេយ្យ យោ ច បសន្នចិត្តោ តុទ្ធិញ្ច ធម្មញ្ច
 សង្ឃញ្ច សរណំ កថេយ្យ យោ ច បសន្នចិត្តោ
 សិក្ខាបទានិ សមាទិយេយ្យ ចាណាតំចាតា
 វេរមណី ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ វិចិត្របិដក

ម្ចាស់គហបតី វេលាមត្រាហ្មឺន បានឲ្យទាន ជាមហាទានណា
 នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គលមានទិដ្ឋិល្អ ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា
 ញ៉ាំងបុគ្គលមានទិដ្ឋិល្អ ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំង
 បុគ្គល ជាសកទាតាមី ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជា
 សកទាតាមី ១០០ រូបឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនា-
 តាមី ១ រូបឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងបុគ្គល ជាអនាតាមី ១០០ រូប
 ឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះអរហន្ត ១ អង្គឲ្យបរិភោគ បុគ្គល
 ណា ញ៉ាំងព្រះអរហន្ត ១០០ អង្គឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំង
 ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ១ អង្គឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងពួកព្រះបច្ចេកពុទ្ធ
 ១០០ អង្គឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ញ៉ាំងព្រះតថាគត អរហន្ត សម្មា-
 សម្ពុទ្ធឲ្យបរិភោគ បុគ្គលណា ញ៉ាំងភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន
 ឲ្យបរិភោគ នឹងបុគ្គលណា ឲ្យគេធ្វើវិហារ ទុទ្ទិសចំពោះសង្ឃមកអំពី
 ទិសទាំង ៤ បុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លាដល់នូវព្រះពុទ្ធផង ព្រះធម៌ផង
 ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹង នឹងបុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លា សមាទាននូវ
 សិក្ខាបទទាំងឡាយ គឺចេតនារៀវចាកបាណាតិបាត ។ បេ។ រៀវចាកហេតុ
 ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ដោយការផឹក នូវទឹកស្រវឹងគឺសុកនឹងមេរ័យ

បណ្ណាសកេ សីហនាវរុដ្ឋោ

យោ ច អន្តមសោ គន្ធិបាធមត្ថម្មិ មេត្តចិត្តំ កាវេយ្យ
 យោ ច អច្ឆរាសង្ខាតមត្ថម្មិ អនិច្ចសញ្ញំ កាវេយ្យ
 វេទំ តតោ មហាប្បលតរុទ្ធំ ។

សីហនាវរុដ្ឋោ ទុតិយោ ។

តត្រ័ទានំ

វុត្តោ សទ្ធាទីសេសោ ច កោដ្ឋតេន សម័ទ្ធិនា
 គន្ធាសញ្ញា តុលេ សត្តា^(១) ទេវតា វេលាមេន ចាតិ ។

១ ឱ. ម. មេត្តា ។

បណ្ណសក សីហនាវវត្ត

ដោយហោចទៅ នឹងបុគ្គលណា ចំរើននូវមេត្តាចិត្ត សូម្បីអស់
 កាលត្រឹមតែមួយរូតទឹកដោះគោប៉ុណ្ណោះ នឹងបុគ្គលណា ចំរើននូវ
 អនិច្ចសញ្ញា សូម្បីអស់កាលគ្រាន់តែផ្គាត់ម្រាមដៃប៉ុណ្ណោះ ការចំរើននេះ
 មានផលច្រើនជាងទាននោះទៅទៀត ។

ចប់ សីហនាវវត្តទី ២ ។

ឧទានកងសីហនាវវត្តនោះគឺ

និយាយអំពីការចាំរក្សាឧបោសថ ១ សឧបាទិសេស នឹង
 អនុបាទិសេស ១ ព្រះកោដ្ឋិតកិក្ខុ ១ ព្រះសមិទ្ធិកិក្ខុ ១
 កាយដូចជាបូស ១ សញ្ញា ១ ត្រកូល ១ មេត្តា ១
 ទេវតា ១ វេលាមព្រាហ្មណ៍ ១ ។

តតិយោ សត្តាវិសរិគោ

(២១) តីហិ ភិក្ខុវេ ហំនេហិ ឧត្តរក្យកា
មនុស្សា នេវេ ច តាវត្ថីសេ អធិក្កណ្ឌន្តិ ជម្ពុទ្ធិបកេ
ច មនុស្សេ ។ កតមេហិ តីហិ ។ អមមា អបរិក្កហា
និយតាយុកា វិសេសកុនោ ។ វេមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
តីហិ ហំនេហិ ឧត្តរក្យកា មនុស្សា នេវេ ច
តាវត្ថីសេ អធិក្កណ្ឌន្តិ ជម្ពុទ្ធិបកេ ច មនុស្សេ ។
តីហិ ភិក្ខុវេ ហំនេហិ នេវ តាវត្ថីសា ឧត្តរក្យកេ
ច មនុស្សេ អធិក្កណ្ឌន្តិ ជម្ពុទ្ធិបកេ ច មនុស្សេ ។
កតមេហិ តីហិ ។ ទិព្វេន អាយុនា ទិព្វេន វណ្ណេន
ទិព្វេន សុខេន ។ វេមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ តីហិ ហំនេហិ
នេវ តាវត្ថីសា ឧត្តរក្យកេ ច មនុស្សេ អធិក្កណ្ឌន្តិ
ជម្ពុទ្ធិបកេ ច មនុស្សេ ។ តីហិ ភិក្ខុវេ ហំនេហិ
ជម្ពុទ្ធិបកា មនុស្សា ឧត្តរក្យកេ ច មនុស្សេ
អធិក្កណ្ឌន្តិ នេវេ ច តាវត្ថីសេ ។ កតមេហិ តីហិ ។

សត្តាវិសិក្ខ ទី ៣

[២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរក្ករទ្វីប
ខ្ពង់ខ្ពស់ ហួសពួកទេវតាជាន់តាវត្ថីវ្យុផង នឹងពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូប
ផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង ។ ស្ថាន ៣ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺមិន
មានសេចក្តីអន្ទះសា ១ មិនមានសេចក្តីហ្នឹងវៃហ្នឹង ១ មានអាយុទៀង
មានកំណើតដ៏វិសេស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សនៅ
ក្នុងឧត្តរក្ករទ្វីប តែងខ្ពង់ខ្ពស់ ហួសពួកទេវតាជាន់តាវត្ថីវ្យុផង នឹងពួក
មនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូបផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថីវ្យុ ខ្ពង់ខ្ពស់ហួសពួកមនុស្សអ្នក
នៅក្នុងឧត្តរក្ករទ្វីបផង នឹងពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូបផង ដោយ
ស្ថាន ៣ យ៉ាង ។ ស្ថាន ៣ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺអាយុ
ជាទិព្វ ១ សម្បវជាទិព្វ ១ សេចក្តីសុខជាទិព្វ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថីវ្យុ តែងខ្ពង់ខ្ពស់ហួសពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរ-
ក្ករទ្វីបផង នឹងពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូបផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងជម្ពូប
ខ្ពង់ខ្ពស់ ហួសពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរក្ករទ្វីបផង នឹងពួកទេវតាជាន់
តាវត្ថីវ្យុផង ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង ។ ស្ថាន ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

បណ្ណាសកេ សត្តានិស្សីទ្ធោ

សុរា សតិមន្តោ អធិត្រាហ្មចរិយវាសា^(១) ។ នមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ តីហិ ហំនេហិ ជម្ពុជីបកា មនុស្សា
 ឧត្តរក្យុកេ ច មនុស្សេ អធិក្កណាតិ នេវេ ច
 តាវត្ថីសេតិ ។

[២២] តយោ ច ភិក្ខុវេ អស្សៈខធូដ្ឋោ^(២)
 នេសេស្សាមិ តយោ ច បុរិសខធូដ្ឋោ តយោ ច
 អស្សសទេស្សេ តយោ ច បុរិសសទេស្សេ តយោ
 ច កន្ថេ អស្សាជាតិយេ តយោ ច កន្ថេ បុរិសាជា-
 តិយេ តំ សុណាថ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ តយោ
 អស្សៈខធូដ្ឋោ ។ នធិ ភិក្ខុវេ ឯកេត្វោ អស្សៈខធូដ្ឋោ
 ជវសម្មន្នោ ហោតិ ន វណ្ណសម្មន្នោ ន អាភេ-
 ហាបរិណាហសម្មន្នោ ។ នធិ បន ភិក្ខុវេ ឯកេត្វោ
 អស្សៈខធូដ្ឋោ ជវសម្មន្នោ ហោតិ វណ្ណសម្មន្នោ ន
 អាភេហាបរិណាហសម្មន្នោ ។ នធិ បន ភិក្ខុវេ
 ឯកេត្វោ អស្សៈខធូដ្ឋោ ជវសម្មន្នោ ច ហោតិ

១ ឧ. ប. ឥធូត្រាហ្មចរិយវាសោ ។ ២ ឧ. ប. អស្សៈខធូដ្ឋោ ។ អន្តិកថាយម្បិ វ្យាទិសោ
 យោតិ ។

បណ្ណាល័យ សង្កាសវិទ្យា

គឺមានសេចក្តីក្លែងក្លា ១ មានស្មារតី (ខ្ជាប់ខ្ជួន) ១ មានការបំពេញ
ព្រហ្មចរិយធម៌វិសេស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្ស
នៅក្នុងជម្ងឺប តែងខឹងខ្ពស់ ហួសពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងឧត្តរក្កវិជ្ជបធន
នឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្តិវ័ន្ត ដោយស្មាន ព យ៉ាងនេះឯង ។

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនឹងសំដែងនូវសេចក្តី(១)

ព ពួកផង នូវបុរសខ្សៀន ព ពួកផង នូវសេះ(២) សទស្សៈ ព
ពួកផង នូវបុរសសទស្សៈ ព ពួកផង នូវសេះអាដានេយ្យ(៣)
ដ៏ប្រសើរ ព ពួកផង នូវបុរសអាដានេយ្យដ៏ប្រសើរ ព ពួកផង ចូរអ្នក
ទាំងឡាយ ស្តាប់នូវធម៌នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេចក្តីខ្សៀន
ព ពួកដើម្បីមេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីខ្សៀនខ្លះ ក្នុង
លោកនេះ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ តែមិនបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ
មិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេច
ក្តីខ្សៀនខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ បរិបូណ៌ដោយ
ពណ៌សម្បុរ តែមិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីខ្សៀនខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង

១ ពាក្យថាខ្សៀននេះគឺ ជាគោត្របស់សេះមួយពួក ។ សំដៅយកពួកសេះគុណអង្គជាងគេ
បំផុត ។ ២ សំដៅយកសេះគុណពណ៌ (ល្អជាងពួកសេះខ្សៀន) ។ ៣ ពួកសេះ
ដែលស្គាល់ហេតុខុស - ត្រូវ (សេះគុណបំផុត) ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គទូរនិកាយស្ស ឆវិកនិបាតោ

វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ អស្សុខធឿន្តោ ។ កតមេ
 ច ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសខធឿន្តោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ឯកក្ខោ បុរិសខធឿន្តោ ជវសម្បជ្ជោ ហោតិ ន វណ្ណ-
 សម្បជ្ជោ ន អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ ឯកក្ខោ បុរិសខធឿន្តោ ជវសម្បជ្ជោ ហោតិ
 វណ្ណសម្បជ្ជោ ន អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ។ ឥធិ
 បន ភិក្ខុវេ ឯកក្ខោ បុរិសខធឿន្តោ ជវសម្បជ្ជោ ច
 ហោតិ វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ
 ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសខធឿន្តោ ។
 កថត្វា ភិក្ខុវេ បុរិសខធឿន្តោ ជវសម្បជ្ជោ
 ហោតិ ន វណ្ណសម្បជ្ជោ ន អាភោហាបរិណា-
 ហសម្បជ្ជោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥទ្ធ
 ទុក្ខន្តិ យថាក្ខតំ បជាធាតិ អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ
 យថាក្ខតំ បជាធាតិ អយំ ទុក្ខនិរោធាតិ យថាក្ខតំ
 បជាធាតិ អយំ ទុក្ខនិរោធតាមិនី បដិបទាតិ
 យថាក្ខតំ បជាធាតិ ឥន្ទមស្ស ជវស្មី វនាមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវកថិយាន

បរិបូណ៌ដោយពណ៌សម្បជ្ជន៍ បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះខ្សែង្គៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសខ្សែង្គៈ ៣ ពួកតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សែង្គៈខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្តិៈ តែមិនបរិបូណ៌ដោយគុណ មិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សែង្គៈខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្តិៈ បរិបូណ៌ដោយគុណ តែមិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សែង្គៈខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្តិៈផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សែង្គៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសខ្សែង្គៈ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្តិៈ តែមិនបរិបូណ៌ដោយគុណ មិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាធម៌រំលត់ទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទជាដំណើរទៅកាន់ធម៌រំលត់ទុក្ខ គឺថាគតពោលថា នេះជាសន្តិៈរបស់ភិក្ខុនោះ

បណ្ណាសកេ សុត្តាភិសុត្តោ

អភិធម្មេ ខោ បន អភិវន្ថយេ បញ្ចំ បុដ្ឋោ
 វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្មាទេតិ^(១) ឥន្ទមស្ស ន វណ្ណស្មី
 វនាមិ ន ខោ បន លាភី ហោតិ ចីវរបិណ្ឌាចាត-
 សេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារាធំ ឥន្ទមស្ស
 ន អាហេហបរិណាហស្មី វនាមិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បុរិសឧឡុម្ពោ ជវសម្បន្នោ ហោតិ ន វណ្ណសម្បន្នោ
 ន អាហេហបរិណាហសម្បន្នោ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 បុរិសឧឡុម្ពោ ជវសម្បន្នោ ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ
 ប ន អាហេហបរិណាហសម្បន្នោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឥន្ទំ ទុក្ខន្ទំ យថាភ្នតំ បដាចាតិ ។ បេ ។
 អយំ ទុក្ខនិរោធតាមិធំ បដិបទាតិ យថាភ្នតំ
 បដាចាតិ ឥន្ទមស្ស ជវស្មី វនាមិ អភិធម្មេ ខោ បន
 អភិវន្ថយេ បញ្ចំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្មាទេតិ
 ឥន្ទមស្ស វណ្ណស្មី វនាមិ ន ខោ បន លាភី ហោតិ
 ចីវរបិណ្ឌាចាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារា-
 ធំ ឥន្ទមស្ស ន អាហេហបរិណាហស្មី វនាមិ ។

១ ឧ. សំសារេតិ នោ វិស្សជ្ជេតិ ។

បណ្ណាសក សត្វាវាសវន្ត

កាលបើគេសួរប្រសា ក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យា ដោះស្រាយ
 មិនបរិបូណ៌ គឺថាគតពោលថា នេះមិនមែនជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះទេ
 ទាំងអ្នកឆ្លើយលាភចំពោះ ចីវរ ប័ណ្ណបាត សេនាសនៈ គិលា-
 នប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារ គឺថាគតពោលថា នេះមិនមែនជាកំពស់
 នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សោច្ន៍ អ្នក
 បរិបូណ៌ដោយសន្ទុះ តែមិនបរិបូណ៌ដោយគុណ មិនបរិបូណ៌ដោយ
 កំពស់នឹងទំហំយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរស អ្នក
 បរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង តែមិនបរិបូណ៌ដោយ
 កំពស់នឹងទំហំ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។
 ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទ ជាដំណើរទៅកាន់ធម៌វិលត់ទុក្ខ
 គឺថាគតពោលថា នេះជាសន្ទុះរបស់ភិក្ខុនោះ កាលបើគេសួរ
 ប្រសាក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យា ដោះស្រាយរួច មិនទើបទាល់
 ឡើយ គឺថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ប៉ុន្តែអ្នកឆ្លើយ
 លាភចំពោះ ចីវរ ប័ណ្ណបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារ
 គឺថាគតពោលថា នេះមិនមែនជាកំពស់នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូរនិកាយស្ស វិភង្គិយភោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ បុរិសខឡង្គោ ជវសម្បជ្ជោ ហោតិ វណ្ណ-
សម្បជ្ជោ ច ន អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ។ កតញ្ច
ភិក្ខុវេ បុរិសខឡង្គោ ជវសម្បជ្ជោ ច ហោតិ វណ្ណ-
សម្បជ្ជោ ច អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។ ឥធិ
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥធិ ទុក្ខន្តំ យថាភ្នតំ បដាធាតិ ។ បេ ។
អយំ ទុក្ខន្តំរោធតាមិនំ បដិបទាតិ យថាភ្នតំ បដា-
ធាតិ ឥធិមស្ស ជវស្មី វទាមិ អភិធម្មេ ខោ បន
អភិវិនយេ បញ្ចំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្បទេតិ
ឥធិមស្ស វណ្ណស្មី វទាមិ លាភី ខោ បន ហោតិ ចីវរ-
បិណ្ឌចាតសេនាសននិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារាធិ
ឥធិមស្ស អាភោហាបរិណាហស្មី វទាមិ ។ ឯវំ ខោ
ភិក្ខុវេ បុរិសខឡង្គោ ជវសម្បជ្ជោ ច ហោតិ វណ្ណ-
សម្បជ្ជោ ច អាភោហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។ ឥមេ
ខោ ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសខឡង្គោ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ
តយោ អស្សសទស្ស(១) ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកាច្ឆា
អស្សសទស្សោ ។ បេ ។ ជវសម្បជ្ជោ ច ហោតិ

១ ម. អស្សបស្សោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ឧបាសិក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សោច្ន៍ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង តែមិនបរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសខ្សោច្ន៍ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទជាដំណើរទៅកាន់ធម៌វលត្ថទុក្ខ តថាគតពោលថា នេះជាសន្ទុះរបស់ភិក្ខុនោះ កាលបើគេស្រូបស្រាវក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យា ដោះស្រាយរួចមិនទើសទាល់ឡើយ តថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ទាំងជាអ្នកស្វាគមន៍លាភចំពោះ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយរកស៊ីផ្សេងៗ តថាគតពោលថា នេះជាកំពស់នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សោច្ន៍ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសខ្សោច្ន៍មាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេសទស្សៈ ៣ ពួកតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេសទស្សៈខ្លះក្នុងលោកនេះ ។ បេ ។ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង

បណ្ណសកេ សត្តាវិសរុត្តោ

វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ អស្សសទស្សោ ។ កតមេ
 ច ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសសទស្សោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ឯកត្វោ បុរិសសទស្សោ ។ បេ ។ ជវសម្បជ្ជោ ច
 ហោតិ វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិណាហសម្បជ្ជោ
 ច ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុរិសសទស្សោ ជវ-
 សម្បជ្ជោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិ-
 ណាហសម្បជ្ជោ ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បញ្ចន្ត
 ឱវម្ហាតិយាធំ សំយោជនាធំ បរិក្ខយា ឱបទាតិកោ
 ហោតិ តត្ថ បរិជញ្ញាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា
 ឥទមស្ស ជវស្មី វនាមិ អភិធម្មេ ខោ បន អភិវិជយេ
 បញ្ចំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្បទេតិ ឥទមស្ស
 វណ្ណស្មី វនាមិ លាភី ខោ បន ហោតិ ចីវរ-
 បិណ្ឌាចាតសេនាសនតិលាទប្បច្ចយ កេសជ្ជបរិក្ខារាធំ
 ឥទមស្ស អាភេហាបរិណាហស្មី វនាមិ ។ វរំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បុរិសសទស្សោ ជវសម្បជ្ជោ ច ហោតិ
 វណ្ណសម្បជ្ជោ ច អាភេហាបរិណាហសម្បជ្ជោ ច ។

បណ្ណាសក សត្តាវិសិដ្ឋ

បរិបូណ៌ដោយពណ៌សម្បុរផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេះសទស្សៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ចុះបុរសសទស្សៈ ៣ ពួកតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសសទស្សៈខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ។ បេ ។ អ្នកបរិបូណ៌
 ដោយសន្តះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់
 នឹងទំហំផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសសទស្សៈ អ្នកបរិបូណ៌
 ដោយសន្តះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹង
 ទំហំផង តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង
 សាសនានេះ ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥
 ជាឧបបាតកសត្វ បរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មានសភាពមិនបានត្រឡប់ចាក
 លោកនោះ គឺថាគតពោលថា នេះជាសន្តះរបស់ភិក្ខុនោះ កាលបើគេសួរ
 ប្រស្នាក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិទ្យា ដោះស្រាយរួច មិនទើបចាស់
 គឺថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ទាំងជាអ្នកស្ងាត់លាក់
 ចំពោះ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គឺលានប្បបូជយកេសជ្ជបរិក្ខារ
 គឺថាគតពោលថា នេះជាកំពស់នឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសសទស្សៈ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្តះផង បរិបូណ៌
 ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឧវិកនិបាតោ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ បុរិសសទស្សា ។ កតមេ
 ច ភិក្ខុវេ តយោ ភន្តា អស្សជានិយា ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ឯកទ្វោ ភន្តោ អស្សជានិយោ ។ បេ ។
 ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អាភេ-
 ហបរិណាហសម្បន្នោ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 តយោ ភន្តា អស្សជានិយា ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ
 តយោ ភន្តា បុរិសាជានិយា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកទ្វោ
 ភន្តោ បុរិសាជានិយោ ។ បេ ។ ជវសម្បន្នោ ច
 ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អាភេហបរិណាហសម្បន្នោ
 ច ។ កតញ្ច ភិក្ខុវេ ភន្តោ បុរិសាជានិយោ ។ បេ ។
 ជវសម្បន្នោ ច ហោតិ វណ្ណសម្បន្នោ ច អាភេហា-
 បរិណាហសម្បន្នោ ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភន្តោ
 បុរិសាជានិយោ អាសវានំ ខយា អនាសវញ្ចោតោវមុត្តិ
 បញ្ចាវមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សង្ខតត្វា
 ឧបសម្បជ្ជេ វិហារតិ ឥទមស្ស ជវស្មី វនាមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ នវកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសសទស្សៈមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ចុះសេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ៣ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ ។ បេ ។ ជាសត្វបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយពណ៌
 សម្បុរផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរមាន ៣ ពួកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះបុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ៣ ពួកតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ។ បេ ។
 ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយ
 កំពស់នឹងទំហំផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុរសអាជានេយ្យ
 ដ៏ប្រសើរ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ បេ ។ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 សន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់នឹងទំហំ
 ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោក
 នេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម
 ដោយខ្លួនឯងក្នុងបឋមជ្ឈម គឺថាគតពោលថា នេះជាសន្ទុះរបស់ភិក្ខុនោះ

បណ្ណាសកេ សុត្តន្តបិដក

អភិធម្មេ ខោ បន អភិវិនយេ បញ្ចំ បុដ្ឋោ
 វិស្សជ្ជេតិ នោ សម្មាទេតិ ឥន្ទមស្ស វណ្ណស្មី
 វនាមិ លាភី ខោ បន ហោតិ ជីវ-
 ចំណ្ឌាចាតសេនាសនតិលាទប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារាទំ
 ឥន្ទមស្ស អាហេហបរិណាហស្មី វនាមិ ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ កន្តោ បុរិសាជាទិយោ ជវសម្មន្នោ ច ហោតិ
 វណ្ណសម្មន្នោ ច អាហេហបរិណាហសម្មន្នោ ច ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ តយោ កន្តោ បុរិសាជាទិយាតិ ។

[២៣] ឯវំ ភិក្ខុវេ តណ្ហាមូលកេ ធម្មេ
 ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ ។ បេ ។ តតមេ ច ភិក្ខុវេ
 ឯវំ តណ្ហាមូលកា ធម្មា ។ តណ្ហំ បដិច្ច បរិយេសនា
 បរិយេសនំ បដិច្ច លាភោ លាភំ បដិច្ច វិនិច្ឆយោ
 វិនិច្ឆយំ បដិច្ច ធន្តរាតោ ធន្តរាភំ បដិច្ច អដ្ឋោសានំ
 អដ្ឋោសានំ បដិច្ច បរិក្កហោ បរិក្កហំ បដិច្ច មច្ឆរិយំ

បណ្ណាសក សន្តាវាសវ័ន្ត

កាលបើគេសួរប្រស្នាក្នុងអភិធម្ម ឬក្នុងអភិវិន័យ អាចដោះស្រាយរួច មិន
 ទើសទាល់ឡើយ តថាគតពោលថា នេះជាគុណរបស់ភិក្ខុនោះ ទាំងជា
 អ្នកស្នាក់លាក់ចំពោះ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ឥលានប្បច្ចយ-
 ភេសជ្ជៈបរិក្ខារ តថាគតពោលថា នេះជាកំពស់ទីនឹងទំហំរបស់ភិក្ខុនោះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 សន្ទុះផង បរិបូណ៌ដោយគុណផង បរិបូណ៌ដោយកំពស់ទីនឹងទំហំផង
 យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ
 មាន ៣ ពួកនេះឯង ។

[២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវពួកធម៌
 ដែលមានតណ្ហាជាបួសគល់ ៩ យ៉ាង អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវធម៌
 នោះចុះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពួកធម៌ដែលមានតណ្ហា
 ជាបួសគល់ ៩ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺការអាស្រ័យតណ្ហា ទើប
 មានការស្វែងរក ១ អាស្រ័យការស្វែងរក ទើបកើតលាភ ១ អាស្រ័យ
 លាភទើបកើតសេចក្តីត្រិះរិះ ១ អាស្រ័យសេចក្តីត្រិះរិះ ទើបកើតសេចក្តី
 ប្រាថ្នា សេចក្តីត្រេកអរ ១ អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីត្រេកអរ
 ទើបកើតសេចក្តីជឿស៊ាប់ ១ អាស្រ័យសេចក្តីជឿស៊ាប់ ទើបកើតការហ្មង
 ហែងទុក ១ អាស្រ័យការហ្មងហែងទុក ទើបកើតសេចក្តីកំណាញ់ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស ឥវាទិបារោ

មជ្ឈិមំ បដិច្ច អារត្នោ អារត្នាជិត្តរណំ ទណ្ឌាទា-
នសត្តានានគលហរិក្កហរិវាទា តុរំតុរំ បេសុញ្ញមុសា-
វាទា អនេកេ ចាបកា អកុសលា ធម្មា សម្មវន្តំ ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ នវ តណ្ហាមូលកា ធម្មាតិ ។

(២២) នវយំមេ ភិក្ខុវេ សត្តាវាសោ ។ កតមេ
នវំ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ សត្តា នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ
សេយ្យថាមិ មនុស្សា ឯកច្ឆេ ច ទេវា ឯកច្ឆេ ច
វិជិចាតិកា អយំ បវមោ សត្តាវាសោ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ
សត្តា នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ សេយ្យថាមិ
ទេវា ព្រហ្មកាយិកា បវមាភិជិព្វត្តា អយំ ឧតិយោ
សត្តាវាសោ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ សត្តា ឯកត្តកាយា
នានត្តសញ្ញិនោ សេយ្យថាមិ ទេវា អាកស្សរា
អយំ តតិយោ សត្តាវាសោ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ
សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ សេយ្យថាមិ
ទេវា សុភកិណ្ឌា អយំ ចតុត្តោ សត្តាវាសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទ្យា ឧបាសម្ព័ន្ធនិកាយ

អាស្រ័យសេចក្តីកំណាញ់ ទើបកើតការរក្សាទុក ១ អាស្រ័យការរក្សា
ជាហេតុហើយ ទើបអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមកជាច្រើន គឺការ
កាន់ដង្ហែ កាន់គ្រឿងស្រាវុធ ឈ្មោះទាសទែង ដដែលគ្នាថាឯង ។
ទាំងនិយាយញុះញង់ និយាយកុហកកំភើតឡើង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ពួកធម៌មានតណ្ហាជាបួសគល់ មាន ៩ យ៉ាងនេះឯង ។

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្តារាស (ប្រទេសជាទី
នៅរបស់សត្វ) នេះមាន ៩ យ៉ាង ។ សត្តារាស ៩ យ៉ាងតើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វមានកាយផ្សេងគ្នា មាន
សញ្ញាផ្សេងគ្នា ក៏មាន ដូចពួកមនុស្សនឹងទៅតាពួកខ្លះ នឹងអស្ស-
រកាយពួកខ្លះ នេះជាសត្តារាសទី ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
សត្វមានកាយផ្សេងគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា ក៏មាន ដូចពួកព្រហ្មកា-
យិកទៅតា ដែលកើតកងជាន់បឋមជ្ឈានភូមិ នេះជាសត្តារាសទី ២ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វមានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា
ក៏មាន ដូចពួកទៅតា ជាន់អាកាស្យរៈ នេះជាសត្តារាសទី ៣ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វមានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា
ក៏មាន ដូចពួកទៅតាជាន់សុភក្តិណ្ឌៈ នេះជាសត្តារាសទី ៤ ។

បណ្ណសកេ សត្តារាសីវង្សោ

សន្តិ ភិក្ខុវេ សត្តា អសញ្ញោ អប្បជំសំវេទិនោ
 សេយ្យថាមិ ទេវា អសញ្ញសត្តា អយំ បញ្ចមោ
 សត្តារាសោ ។ សន្តិ ភិក្ខុវេ សត្តា សព្វសោ
 រូបសញ្ញាធំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាធំ អត្ថុដ្ឋមា
 ធានត្ថសញ្ញាធំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ
 អាកាសានញ្ញាយតនុបតា អយំ ធម្មោ សត្តារាសោ ។
 សន្តិ ភិក្ខុវេ សត្តា សព្វសោ អាកាសានញ្ញា-
 យតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណានិ វិញ្ញាណញ្ញា-
 យតនុបតា អយំ សត្តមោ សត្តារាសោ ។ សន្តិ
 ភិក្ខុវេ សត្តា សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ
 សមតិក្កម្ម ធន្តិ កិញ្ចិវិ អាកិញ្ញញ្ញាយតនុបតា
 អយំ អដ្ឋមោ សត្តារាសោ ។ សន្តិ ភិក្ខុវេ សត្តា
 សព្វសោ អាកិញ្ញញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ធម៌សញ្ញា-
 ធាសញ្ញាយតនុបតា អយំ ធម៌មោ សត្តារាសោ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ធម៌ សត្តារាសាតិ ។

បណ្ណាសក សត្តាវសន្តិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វឥតសញ្ញា ឥតមានទទួលការជើង
 ក៏មាន ដូចពួកទេវតាជាន់អសញ្ញាសត្វ នេះជាសត្តាវសន្តិ ៥ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វលុះបានកន្លងរូបសញ្ញា បានរម្ងាប់
 បរិយសញ្ញា មិនបានធ្វើទុក្ខកងចិត្តចំពោះនាគសញ្ញា ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ហើយបានដល់អាកាសានញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយបរិកម្មថា
 អាកាស មិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ក៏មាន នេះជាសត្តាវសន្តិ ៦ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វកន្លងអាកាសានញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ហើយបានដល់វិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយបរិកម្មថា
 វិញ្ញាណ មិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ក៏មាន នេះជាសត្តាវសន្តិ ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកសត្វកន្លងវិញ្ញាណញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង
 ហើយបានដល់អាកាសញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយបរិកម្មថា វត្ថុតិចតួច
 មិនមានដូច្នេះ នេះជាសត្តាវសន្តិ ៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
 សត្វកន្លងអាកាសញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយបាន
 ដល់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន នេះជាសត្តាវសន្តិ ៩ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្តាវសមាន ៩ យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរដិកាយស្ស ឧវកនិបាតោ

(២៥) យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុប្បចិត្តំ ហោតិ តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 កល្យ វចនាយ ធិណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាជានីតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុប្បចិត្តំ
 ហោតិ ។ វីតរាគំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ ចិត្តំ
 សុប្បចិត្តំ ហោតិ វីតនោសំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុប្បចិត្តំ ហោតិ វីតមោហំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុប្បចិត្តំ ហោតិ អសរាគធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ
 បញ្ញាយ ចិត្តំ សុប្បចិត្តំ ហោតិ អសនោសធម្មំ មេ
 ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុប្បចិត្តំ ហោតិ អសមោ
 ហធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុប្បចិត្តំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ខវិក្ខុវិភង្គ

[២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា បើចិត្តដែលភិក្ខុបាន
សន្សំល្អហើយដោយប្រាជ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសន្សំរបស់ភិក្ខុ
នោះគួរពោលថា ភិក្ខុនោះ រមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ មគ្គ-
ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបាន
ធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាភិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះ
ទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អ
ហើយ ដោយប្រាជ្ញា តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំ
ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាសចាករាគៈហើយ
ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ
ប្រាសចាកទោសៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា
ថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាសចាកមោហៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំ
ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកប
ដោយរាគៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្ត
របស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកបដោយទោសៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបាន
សន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិន
ប្រកបដោយមោហៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា

បណ្ណាសកេ សត្តាវិសិដ្ឋោ

អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ កាមរាគាយាតិ បញ្ញាយ ចិត្តំ
 សុបរិច្ឆតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ រូបរាគា-
 យាតិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច្ឆតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ
 មេ ចិត្តំ អរូបរាគាយាតិ បញ្ញាយ ចិត្តំ សុបរិច្ឆតំ
 ហោតិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បញ្ញាយ
 ចិត្តំ សុបរិច្ឆតំ ហោតិ តស្សេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 កល្យំ វចនាយ ធិណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បដាបាតីតិ^(១) ។

(២៦) ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារី-
 បុត្តោ អាយស្មា ច ចន្ទិកាបុត្តោ រាជគហេ
 វិហរន្តិ វេឡុវនេ កលទ្ធកកងិវាបេ ។ តត្រ ខោ
 អាយស្មា ចន្ទិកាបុត្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 ទេវទត្តោ អាវុសោ ភិក្ខុនំ ឈំ ធម្មំ ទេសេតិ

១ ឧ. ម. បព្វនាមីតិ ។

បណ្ណាសក សត្តាវិសិដ្ឋ

ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនត្រឡប់ទៅដើម្បីតាមរាគ ចិត្តដែល
 ភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មាន
 សភាពមិនត្រឡប់ទៅដើម្បីរូបរាគៈ ចិត្តដែលភិក្ខុបានសន្សំល្អហើយ
 ដោយប្រាជ្ញាថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនត្រឡប់ទៅដើម្បី
 អរូបរាគ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើ ចិត្តដែលភិក្ខុ
 បានសន្សំល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការសន្សំ
 របស់ភិក្ខុនោះ គួរពោលថា ភិក្ខុនោះដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់
 ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច
 ក៏អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 សោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។

(២៦) សម័យមួយ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ នឹងព្រះចន្ទិកាបុត្ត
 ដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងវត្តវេទ្យវន ជាកលទ្ធកនិករបស្ចានដ៏តម្រករាជគ្រិះ ។
 ក្នុងទីនោះឯង ព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាល
 អារុសោទាំងឡាយ ទេវទត្តសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស ឥរិយយាមោ

យតោ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ^(១) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កលំ វេយ្យា-
 ករណាយ ឌីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ
 ករណីយំ នាបរំ ឥន្ទ្រត្តាយាតិ បដាណាតីតិ^(២) ។
 ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា សាវុត្តោ អាយស្មន្តំ ចន្ទិ-
 កាបុត្តំ ឯតទវោច ន ខោ អាវុសោ ចន្ទិកាបុត្ត
 ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ យតោ ខោ
 អាវុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ សុបរិច្ឆិតំ
 ហោតិ^(៣) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កលំ វេយ្យាករណាយ
 ឌីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ
 នាបរំ ឥន្ទ្រត្តាយាតិ បដាណាតីតិ ។ ឯវញ្ច ខោ
 អាវុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ

១ ម. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។ ២ ឧ. ម. បដាណាតីតិ ។ ៣ ម. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនកាយ វេរិយបិដក

ម្នាល អារុសោទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយ
ចិត្ត ចិត្ត⁺នេះ របស់ភិក្ខុនោះគួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា
ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបាន
ប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ
មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមាន
ឡើយ ។ កាលបើព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ ពោលយ៉ាងនេះហើយ
ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ពោលទៅនឹងព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ
ដូច្នេះថា ម្នាល អារុសោចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តមិនសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ យ៉ាងនេះទេថា ម្នាល អារុសោទាំងឡាយ វេលាណា
ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បី
ព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញ អស់
ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច
អាត្មាអញ បានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាល អារុសោ
ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តបានតែសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះទេ

បណ្ណាសកេ សុត្តាភិសុត្តោ

យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កល្យ វេយ្យា-
 ករណាយ ធិណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ
 ករណីយំ នាបរំ ឥន្ទត្តាយាតិ បដាណតីតិ ។
 ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា ចន្ទិកាបុត្តោ ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ នេវទត្តោ អារុសោ ភិក្ខុនំ ឯវំ ធម្មំ
 នេសេតិ យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 ចិត្តំ សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ^(១) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ
 កល្យ វេយ្យាករណាយ ធិណា ជាតិ វុសិតំ
 ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥន្ទត្តា-
 យាតិ បដាណតីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា
 សារីបុត្តោ អាយស្មន្តំ ចន្ទិកាបុត្តំ ឯវនិវាច ន
 ខោ អារុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ឯវំ
 ធម្មំ នេសេតិ យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ
 ចេតសា ចិត្តំ សុបរិច្ឆិតំ ហោតិ^(២) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ

បណ្ណាសក សត្វាវសវត្ថុ

ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយ
 ចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា
 ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញបានប្រព្រឹត្ត
 រួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវេនាកិច្ច
 ដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។
 ព្រះចន្ទិកាបុគ្គដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ជាគំរប់ពីរដងទៀតថា
 ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ ទេវទត្តសំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាង
 នេះថា ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹង
 ច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញ
 បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ
 មគ្គការវេនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមាន
 ឡើយ ។ ព្រះសារីបុគ្គដ៏មានអាយុ ពោលទៅនឹងព្រះចន្ទិកាបុគ្គដ៏មាន
 អាយុ ជាគំរប់ពីរដងទៀតដូច្នេះថា ម្នាល អារុសោ ចន្ទិកាបុគ្គ ទេវទត្តមិន
 សំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្នាល អារុសោ ទាំងឡាយ
 វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្ត ចិត្ត⁺នេះរបស់ភិក្ខុនោះ

សុត្តន្តបដិកេ អង្គត្ថវគីកាយស្ស ឥវកនិបាតោ

កល្លំ វេយ្យាករណាយ ធិណា ជាតិ វុសិតំ
 ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥន្ទត្តាយាតិ
 បដាជានីតិ ។ ឯវេញ ខោ អាវុសោ ចន្ទិកាបុត្ត
 ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ធម្មំ ទេសេតិ យតោ ខោ
 អាវុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ សុបរិច័តំ ហោតិ
 តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កល្លំ វេយ្យាករណាយ
 ធិណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ
 នាបរំ ឥន្ទត្តាយាតិ បដាជានីតិ ។ តតិយម្បិ
 ខោ អាយស្មា ចន្ទិកាបុត្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 ទេវទត្តោ អាវុសោ ភិក្ខុនំ ឯវេ ធម្មំ ទេសេតិ
 យតោ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិច័តំ ហោតិ^(១) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កល្លំ
 វេយ្យាករណាយ ធិណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥន្ទត្តាយាតិ បដាជានីតិ ។

១ ឃ. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧទ្ទិសនិបាត

គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញ
អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡស-
កិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាលអារុសោចន្តិកាបុត្ត
ទេវទេពបានតែសំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្នាលអារុសោ
ទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្ត ចិត្តន្ត៖
របស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់
អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ
សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ព្រះចន្ទិ-
កាបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ជាគំរប់បីដងទៀតថា ម្នាល
អារុសោទាំងឡាយ ទេវទេពសំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា
ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយ
ចិត្ត ចិត្តន្ត៖របស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា
ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្ត
រួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនា-
សកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។

បញ្ញាសកេ សត្តាវិសរុត្តោ

តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ អាយស្មន្តំ
 ចន្ទិកាបុត្តំ ឯតទរោច ន ខោ អារុសោ ចន្ទិ-
 កាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ
 យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា ចិត្តំ
 សុបរិចិត្តំ ហោតិ(១) តស្សេតំ ភិក្ខុនោ កល្យ
 វេយ្យាករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាធាតីតិ ។
 ឯវញ្ច ខោ អារុសោ ចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តោ ភិក្ខុនំ
 ធម្មំ ទេសេតិ យតោ ខោ អារុសោ ភិក្ខុនោ
 ចេតសា ចិត្តំ សុបរិចិត្តំ ហោតិ តស្សេតំ ភិក្ខុនោ
 កល្យ វេយ្យាករណាយ ទីណា ជាតិ វុសិតំ
 ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ
 បជាធាតីតិ ។ កថញ្ច អារុសោ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 ចិត្តំ សុបរិចិត្តំ ហោតិ ។ វីតាភំ មេ ចិត្តន្តិ
 ចេតសា ចិត្តំ សុបរិចិត្តំ ហោតិ វីតនោសំ
 មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ សុបរិចិត្តំ ហោតិ

 ១ ម. ចេតសា ចិត្តំ ហោតិ ។

បណ្ណសក សត្តាវិសុទ្ធ

ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ពោលទៅនឹងព្រះចន្ទិកាបុត្តដ៏មានអាយុ ជា
 គំរប់ ៗ ដងដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តមិនសំដែងធម៌
 ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ វេលាណា
 ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្ត ចិត្តនេះរបស់ភិក្ខុនោះ គួរដើម្បីព្យាករ
 ថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ មគ្គ-
 ព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញ
 បានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ច
 នេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោចន្ទិកាបុត្ត ទេវទត្តបានតែ
 សំដែងធម៌ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះទេថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ
 វេលាណា ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្ត ចិត្តនេះរបស់ភិក្ខុនោះ
 គួរដើម្បីព្យាករថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់
 ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច
 អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 សោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោ ចិត្តដែលភិក្ខុ
 ចំរើនល្អហើយដោយចិត្ត តើដូចម្តេច ។ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញប្រាសចាករតៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុ
 ចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាសចាកទោសៈហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ឧបសម្ព័ន្ធគោ

វិវាទោហំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ
អសវាគធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ
ហោតិ អសខោសធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា ចិត្តំ
សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ អសមោហធម្មំ មេ ចិត្តន្តិ ចេតសា
ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ កាម-
ភវាយាតិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិ-
ធម្មំ មេ ចិត្តំ រូបភវាយាតិ ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិ-
ច្ឆិតំ ហោតិ អនាវត្តិធម្មំ មេ ចិត្តំ អរូបភវាយាតិ
ចេតសា ចិត្តំ សុប្បិច្ឆិតំ ហោតិ ។ ឯវំ សម្មាវិមុត្តិ-
ចិត្តស្ស^(១) ខោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ភុសា ចេចិ
ចក្កវិញ្ញយ្យា រូបា ចក្កស្ស អាចារិ អាគន្ធន្តិ
នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ
ហោតិ វិវាទំ អាណេញ្ញប្បត្តំ វយញ្ញស្សនុបស្សតិ ភុសា
ចេចិ សោតវិញ្ញយ្យា សទ្ធា ។ បេ ។ យានវិញ្ញយ្យា កត្វា

១ ឱ. ប. សម្មាវិមុត្តិចិត្តស្ស ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវកនិបាត

ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ប្រាស
 ចាកមោហៈហើយ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់
 អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកបដោយរតៈ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនប្រកបដោយទោសៈ
 ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មាន
 សភាពមិនប្រកបដោយមោហៈ ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយដោយចិត្តថា
 ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនបានត្រឡប់មក ដើម្បីកាមភព
 ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មាន
 សភាពមិនបានត្រឡប់មក ដើម្បីរូបភព ចិត្តដែលភិក្ខុចំរើនល្អហើយ
 ដោយចិត្តថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានសភាពមិនបានត្រឡប់មក ដើម្បី
 អរូបភព ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុដែលមានចិត្តរួចស្រឡះដោយប្រពៃយាង
 នេះហើយ ទោះរូបដ៏ក្រៃលែងដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ មកកាន់គន្លង
 នៃចក្ខុ ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះមិនបានឡើយ ចិត្តភិក្ខុនោះមិន
 ជាប់ស្អិត ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការមិនញាប់ញ័រ ភិក្ខុនោះរមែង
 ពិចារណាឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាសទៅនៃចិត្តនោះ ទោះបីសំឡេង
 ដ៏ក្រៃលែង គប្បីដឹងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ក្នុងគប្បីដឹងដោយចម្រុះ

បណ្ណាសកេ សត្តាវាសវិញ្ញោ

ជំពូកវិញ្ញោយ្យា រសា កាយវិញ្ញោយ្យា ដោដ្ឋព្វា មនោវិញ្ញោ-
 យ្យា ធម្មា មនស្ស អាចារ័ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ
 បរិយាទិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិទំ
 អាណេញ្ចប្បត្តំ វយញ្ចស្សនុបស្សតិ សេយ្យថាបិ អាវុសោ
 សិលាយូរោ សោឡិសក្កក្កិ^(១) តស្ស^(២) អដ្ឋ ក្កក្ក
 ហេដ្ឋានេមជ្ឈមា^(៣) អដ្ឋ ក្កក្ក ឧបរំ នេមស្ស អថ
 បុរត្ថមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វាតុវុដ្ឋិ
 នេវ សំកម្មេយ្យ ន សម្មកម្មេយ្យ ន សម្មវេទេយ្យ
 អថ បច្ឆិមាយ អថ ឧត្តរាយ អថ ទក្ខណាយ ចេបិ
 ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ កុសា វាតុវុដ្ឋិ នេវ សំកម្មេយ្យ
 ន សម្មកម្មេយ្យ ន សម្មវេទេយ្យ ។ តំ កិស្ស
 ហេតុ ។ កម្មីត្តា អាវុសោ នេមស្ស សុនិខាតត្តា
 សិលាយូរស្ស ឯវមេវ ខោ អាវុសោ ឯវំ សម្មាវុត្ថិ-
 ចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ កុសា ចេបិ ចក្កវិញ្ញោយ្យា រូចា
 ចក្កស្ស អាចារ័ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ
 អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ បិទំ អាណេញ្ចប្បត្តំ

១ ឧ. ម. សោឡិសក្កក្កោ ។ អដ្ឋកថាយំ សោឡិសក្កក្កោតិបិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. តស្ស
 អស្ស ។ ម. តស្សស្ស ។ ៣ ឧ. ហេដ្ឋា នេមស្ស ។

បណ្ណាសក សត្តាវិសិដ្ឋ

រសគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ដោយដូច្នេះគប្បីដឹងដោយកាយ ធម្មារម្មណ៍
 គប្បីដឹងដោយចិត្ត មកកាន់គន្លងនៃចិត្ត ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ
 មិនបានឡើយ ចិត្តភិក្ខុនោះមិនជាប់ស្អិត ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការ
 មិនញាប់ញ័រ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណាឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាស
 ទៅនៃចិត្តនោះ ម្នាលអារុសោ ដូចសសរថ្ម មានប្រវែង១៦ ហត្ថ
 សសរថ្មនោះដាំចុះទៅ ខាងក្រោមរណ្តៅ ៨ ហត្ថ សល់នៅខាងលើ
 រណ្តៅ ៨ ហត្ថ ខាងក្រោយមក ទោះបីភ្លៀងប្រកបដោយខ្យល់យ៉ាងខ្លាំង
 មកពីទិសខាងកើត ក៏មិនកម្រើក មិនញាប់ញ័រ មិនរំភើប ទោះបីភ្លៀង
 ប្រកបដោយខ្យល់យ៉ាងខ្លាំង មកពីទិសខាងលិច មកពីទិសខាងជើង
 ឬមកពីទិសខាងត្បូង ក៏មិនកម្រើក មិនញាប់ញ័រ មិនរំភើបដែរ ។
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលអារុសោ ព្រោះថា សសរថ្មដែលគេ
 ដកដាំជ្រៅល្អយ៉ាងណាមិញ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុដែលមានចិត្តរួចស្រឡះ
 ដោយប្រព័ន្ធយ៉ាងនេះហើយ ទោះបីរូបដ៏ក្រៃលែង ដែលគប្បីដឹងដោយ
 ចក្ខុ មកកាន់គន្លងនៃចក្ខុ ក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនបានឡើយ
 ចិត្តភិក្ខុនោះ មិនជាប់ស្អិត ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការមិនញាប់ញ័រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរយស្ស ឆវកនិបាតោ

វ័យញ្ចស្សនុបស្សតិ ភុសា ចេហិ សោតវិញ្ញេយ្យា
 សម្មា ។ បេ ។ យាធនវិញ្ញេយ្យា កត្វា ជីវ្ហវិញ្ញេយ្យា
 រសា កាយវិញ្ញេយ្យា ដោជ្ជត្វា មនោវិញ្ញេយ្យា
 ធម្មា មនស្ស អាចាមំ អាគច្ឆន្តិ នេវស្ស ចិត្តំ
 បរិយាធិយន្តិ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ វិវត្តំ
 អាធនេញប្បវត្តំ វ័យញ្ចស្សនុបស្សតិ ។

[២៧] អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ កហាបតិ
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធិ
 ខោ អនាថបិណ្ឌិកំ កហាបតី ភកវា ឯតទរោច
 យតោ ខោ កហាបតិ អរិយស្សាវកស្ស បញ្ច
 កយានិ វេរានិ រូបសន្តានិ ហោន្តិ ចត្វាហិ
 ច សោតាបត្តិយដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតោ ហោតិ សោ
 អាភិដ្ឋមាធនោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ
 វិណាជិវយោម្ហំ វិណាតិវត្តានយោជិយោ វិណាចិត្តិវស-
 យោ វិណាចាយនុត្តតិវនិចាតោ សោតាបដ្ឋេហាមស្មិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ នវកនិបាត

ភិក្ខុនោះរមែងពិចារណាឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាសទៅនៃចិត្តនោះ
 នោះបីសំឡេងដ៏ក្រៃលែង គប្បីដឹងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ក្លិនគប្បីដឹង
 ដោយច្រមុះ រសគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ផោដ្ឋព្វៈគប្បីដឹងដោយកាយ
 ធម្មារម្មណ៍ គប្បីដឹងដោយចិត្ត មកកាន់គន្លងនៃចិត្ត ក៏គ្របសង្កត់ចិត្ត
 របស់ភិក្ខុនោះ មិនបានឡើយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនជាប់ស្អិត
 ជាចិត្តតាំងនៅ ដល់នូវការមិនញាប់ញ័រ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណា
 ឃើញច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាសទៅនៃចិត្តនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(២៧) ត្រាចនោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់
 គហបតី វេលាណាអរិយសាវក បានរម្ងាប់នូវក័យនឹងព្រៀរទាំង ៥ នឹង
 ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ ២ យ៉ាងហើយ អរិយសាវកនោះ កាល
 ប្រាថ្នាគប្បីព្យាករនូវខ្លួនដោយខ្លួនឯងបានថា អាត្មាអញ មាននរកអស់
 ហើយ មានតិរច្ឆានកំណើតអស់ហើយ មានបិត្តវិស័យអស់ហើយ
 មានអបាយទុគ្គតិវិនិបាតអស់ហើយ អាត្មាអញ ជាអ្នកដល់នូវសោតៈ

បណ្ណាសកេ សត្វាវាសវត្តោ

អវំនិទាតធម្មោ និយតោ សម្មោធិបរាយនោ ។
 កតមាជំ បញ្ច កយាជំ វេរាជំ វ្យុបសន្តាជំ ហោន្តំ ។
 យំ កហាបតិ ចាណាតិទាតិ ចាណាតិទាតប្បត្ថយា
 ទិដ្ឋធម្មិកម្មំ កយំ វេរំ បសវតិ សម្បរាយិកម្មំ
 កយំ វេរំ បសវតិ ចេតសិកម្មំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ
 បដិសំវេទេតិ ចាណាតិទាតា បដិវរតោ នេវ ទិដ្ឋធម្មិ-
 កម្មំ កយំ វេរំ បសវតិ ន សម្បរាយិកម្មំ កយំ វេរំ
 បសវតិ ន ចេតសិកម្មំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ
 ចាណាតិទាតា បដិវរតស្ស ឯវំ តំ កយំ វេរំ
 វ្យុបសន្តំ ហោតិ ។ យំ កហាបតិ អទិន្នាយី ។ បេ ។
 កាមេសុ មិច្ឆាចារី មុសាវាទី សុរាមេរយមជ្ឈប្បមា-
 ទដ្ឋាយី សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានប្បត្ថយា ទិដ្ឋធម្មិ-
 កម្មំ កយំ វេរំ បសវតិ សម្បរាយិកម្មំ កយំ វេរំ
 បសវតិ ចេតសិកម្មំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ

បណ្ណាសក សញ្ញាវិស័យ

មានសភាពមិនបានធ្លាក់ចុះ ជាបុគ្គលទៀង មានការត្រាស់ដឹងប្រព្រឹត្ត
 ទៅខាងមុខ ។ ភ័យនឹងពៀរ៥ ដែលអរិយសាវក បានរម្ងាប់ហើយ
 គឺដូចម្តេច ។ ម្នាលគហបតី បុគ្គលជាអ្នកសម្លាប់សត្វ រមែងបាននូវ
 ភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរ
 ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងលោកខាងមុខផង ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង ព្រោះការសម្លាប់សត្វជាបច្ច័យ បុគ្គលជាអ្នករៀរ
 ចាកបាណាតិបាត រមែងមិនបាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុង
 បច្ចុប្បន្នផង មិនបាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោកខាង
 មុខផង មិនបានទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្សដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង
 កាលបើបុគ្គលរៀរចាកបាណាតិបាតហើយ ទើបភ័យនឹងពៀរនោះ ស្ងប់
 រម្ងាប់ទៅបានយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលគហបតី បុគ្គលជាអ្នកកាន់យកនូវរបស់
 ដែលគេមិនបានឱ្យ ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ជា
 អ្នកពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែលជា
 ទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ តែងបាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុង
 បច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោកខាងមុខផង
 ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង ព្រោះការផឹក
 នូវទឹកស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទជាបច្ច័យ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស វេរកនិបាតោ

សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវរតោ នេវ ទិដ្ឋងម្ហិ-
 កម្មំ ភយំ វេរំ បសវតិ ន សម្បរាយិកម្មំ
 ភយំ វេរំ បសវតិ ន ចេតសិកម្មំ ទុក្ខំ
 ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា
 បដិវរតស្ស ឃរំ តំ ភយំ វេរំ វ្យបសន្តំ ហោតិ ។
 ឥមាទំ បញ្ច ភយាទំ វេរាទំ វ្យបសន្តាទំ ហោន្តិ ។
 កតមេហំ ចត្វហំ សោតាបតិយុដ្ឋេហំ សមន្នា-
 គតោ ហោតិ ។ ឥធន គហបតិ អរិយស្សាវកោ
 តុទ្ធោ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥតិច្ចំ
 សោ កគរា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណា-
 សម្បជ្ជោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិស-
 ទម្ពសារថំ សត្វា ទេវមនុស្សានំ តុទ្ធោ កគរាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរនិកាយ នវិកនិបាត

បុគ្គលជាអ្នកវៀរចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទិន្នមេរ័យ ដែលជាទី
តាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ រមែងមិនបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្ត
ទៅក្នុងបច្ចុប្បន្នផង មិនបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោក
ខាងមុខផង មិនទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
ចិត្តផង កាលបើបុគ្គលវៀរចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទិន្នមេរ័យ
ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ ទើបភ័យនឹងពៀរនោះស្ងប់ម្យ៉ាង
ទៅបានយ៉ាងនេះឯង ។ ភ័យនឹងពៀរ ដែលអរិយសាវ័ក បានម្យ៉ាង
ហើយមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ អរិយសាវ័ក ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ
៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលគហបតី អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ
ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនកម្រើកក្នុងព្រះពុទ្ធថា ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយចាកសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ព្រះអង្គ
ត្រាស់ដឹងនូវព្រាហ្មធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ព្រះអង្គ
បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ ព្រះអង្គមានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិរ្ពាន
ព្រះអង្គជាបច្ច្យាសនូវត្រៃលោក ព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ
រកបុគ្គល ណាមួយស្មើគ្មាន ព្រះអង្គជាអ្នកទូទាញនូវបុរស ដែលគួរ
ទូទាញបាន ព្រះអង្គជាគ្រូនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះអង្គត្រាស់
ដឹងនូវចតុរារិយសច្ច ព្រះអង្គលែងវិលត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ។

បណ្ណសក សត្វាវស្ថាន

ឆម្មេ អវេច្ចប្បសាទេន សមដ្ឋានតោ ហោតិ ស្វាគ្វា-
 តោ ភកវតោ ឆម្មោ សន្និដ្ឋិតោ អកាលិតោ
 ឯហិចស្សិតោ ឱបនយិតោ បច្ចុតំ វេទិតញ្ច
 វិញ្ញាបិតំ ។ សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមដ្ឋានតោ
 ហោតិ សុប្បដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ ឧដ្ឋ-
 ប្បដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ ញាយប្បដិបន្នោ
 ភកវតោ សាវកសង្ឃោ សាមីចិប្បដិបន្នោ ភកវតោ
 សាវកសង្ឃោ យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុតានិ
 អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា ឯស ភកវតោ សាវកសង្ឃោ
 អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ នក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិ-
 ករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេតំ លោកស្មាតិ ។
 អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមដ្ឋានតោ ហោតិ
 អក្ខណ្ឌេហិ អច្ឆន្ទេហិ អសតលេហិ អកម្មាសេហិ

បណ្ណាសក សព្វាវសរិត្ត

អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនកម្រើកក្នុងព្រះធម៌ថា
 ព្រះហឫទ័យ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយល្អ
 ជាធម៌ដែលបុគ្គល គប្បីឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ជាធម៌ឲ្យនូវផល
 មិនរង់ចាំកាល ជាធម៌គួរដល់ឯហិបស្សវិធី ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បី
 បង្កាន់ចូលមកទុកក្នុងខ្លួន ជាធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ គប្បីឃើញ
 ច្បាស់ក្នុងចិត្តនៃខ្លួន ។ អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តី
 ជ្រះថ្លាមិនកម្រើកក្នុងព្រះសង្ឃថា ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ប្រតិបត្តិដោយប្រពៃ ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិ
 ត្រង់ ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិដើម្បីត្រាស់
 ដឹងនូវព្រះនិព្វាន ព្រះសង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិ
 សមគួរ គឺប្រតិបត្តិគួរដល់សីល សមាធិ បញ្ញា បុរសបុគ្គលណា
 បើកប៉េជាតូបាន ៤ តូ បើកប៉េរៀងជាបុរសបុគ្គលមាន ៨ ព្រះសង្ឃសាវក
 របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ លោកគួរទទួលនូវចតុប្បយ្យ ដែល
 បុគ្គលនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកថាន គួរទទួលនូវទុក្ខិណាថាន
 គួរដល់អញ្ញាលិកម្ម ជាបុញ្ញកេតនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃក្រៃ
 លែងជាងគ្មាន ។ អរិយសាវកនោះ ប្រកបដោយសីល ជាទីត្រកអរ
 របស់ព្រះអរិយៈ ជាសីលមិនដាច់ មិនធ្លុះ មិនពព្រៃស មិនពពាល

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយស្ស នវិនិបាតោ

កុជិស្សេហំ វិញ្ញាប្បសត្តេហំ អបរាមជ្ជេហំ សមាធិ-
 សំវត្ថនិកេហំ ។ ឥមេហំ ចត្វហំ សោតាបត្តិយន្ត្រេហំ
 សមម្ពាគតោ ហោតិ ។ យតោ ខោ គហបតិ
 អរិយស្សាវកស្ស ឥមាធិ បញ្ច កយានិ វេរាធិ
 វ្រុបសន្តានិ ហោន្តិ ឥមេហំ ច ចត្វហំ សោតាបត្តិ-
 យន្ត្រេហំ សមម្ពាគតោ ហោតិ សោ អាគម្ព័មាធា
 អត្ថនា វ អត្ថានំ ព្យាករេយ្យ ឪណានិរយោម្ហិ
 ឪណាតិវច្ឆានយោនិយោ ឪណាបិត្តិវិសយោ ឪណា-
 ចាយទុក្ខតិវិនិចាតោ សោតាបម្ពោហាមស្មំ អវិនិចាត-
 ធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយនោតិ ។

[២៨] យតោ ខោ កិត្តវេ អរិយស្សាវកស្ស
 បញ្ច កយានិ វេរាធិ វ្រុបសន្តានិ ហោន្តិ ចត្វហំ ច
 សោតាបត្តិយន្ត្រេហំ សមម្ពាគតោ ហោតិ សោ
 អាគម្ព័មាធា អត្ថនា វ អត្ថានំ ព្យាករេយ្យ
 ឪណានិរយោម្ហិ ឪណាតិវច្ឆានយោនិយោ ឪណាបិត្តិវិស-
 យោ ឪណាចាយទុក្ខតិវិនិចាតោ សោតាបម្ពោហាមស្មំ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ ឧបាសិក

ជាសីលជានា ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ ជាសីលមិនបោះបង់
អង្គុលដោយតណ្ហា ជាសីលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ ។ អរិយសាវក
ជាអ្នកប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលគហបតី
វេលាណា អរិយសាវក បានរម្ងាប់នូវភ័យនឹងព្រៀរទាំង ៥ នេះ ទាំង
ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិទាំង ៤ យ៉ាងនេះហើយ អរិយសាវកនោះ
កាលបើប្រាថ្នាគប្បីព្យាករខ្លួនដោយខ្លួនឯងបានថា អាត្មាអញ មាននរក
អស់ហើយ មានតិរច្ឆានកំណើតអស់ហើយ មានបិត្តវិស័យអស់ហើយ
មានអបាយទុគ្គតនឹងវិនិបាតអស់ហើយ អាត្មាអញជាអ្នកដល់នូវសោតៈ
ហើយ ជាអ្នកមានសភាព មិនបានធ្លាក់ចុះ ជាអ្នកទៀង មានសេចក្តី
ត្រាស់ដឹងប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ។

[២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណា អរិយសាវក បាន
រម្ងាប់ នូវភ័យនឹងព្រៀរទាំង ៥ ទាំងប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ
ទាំង ៤ យ៉ាងហើយ អរិយសាវកនោះ កាលបើប្រាថ្នា គប្បី
ព្យាករខ្លួនដោយខ្លួនឯងបានថា អាត្មាអញ មាននរកអស់ហើយ
មានតិរច្ឆានកំណើតអស់ហើយ មានបិត្តវិស័យអស់ហើយ មាន
អបាយ ទុគ្គតនឹងវិនិបាតអស់ហើយ អាត្មាអញជាអ្នកដល់នូវសោតៈ

បណ្ណាសក សព្វាវាសវគ្គ

ជាអ្នកមានសភាពមិនបានធ្លាក់ចុះ ជាអ្នកទៀង មានសេចក្តីត្រាស់ដឹង
 ប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ។ ភ័យនឹងពៀរទាំង ៥ ដែលអរិយសាវក
 បានរម្ងាប់ហើយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែល
 ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ តែងបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោក
 ខាងមុខផង ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ចិត្តផង ព្រោះការសម្លាប់សត្វ ជាបច្ច័យ បុគ្គលជាអ្នកវៀរចាកការ
 សម្លាប់សត្វ ។ បេ ។ ទើបភ័យនឹងពៀរនោះ រម្ងាប់ទៅបានយ៉ាង
 នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិន
 បានឱ្យ ។ បេ ។ បុគ្គលជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ ជាអ្នក
 ពោលពាក្យកុហក ជាអ្នកផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែល
 ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ តែងបាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បាននូវភ័យនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោក
 ខាងមុខផង ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ចិត្តផង ព្រោះការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែល
 ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ជាបច្ច័យ បុគ្គលអ្នកវៀរចាកការផឹកនូវទឹក
 ស្រវឹង គឺសុរាទាំងមេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស ឥវកនិបាតោ

នេវ ទិដ្ឋង្គិកម្មំ កយំ វេរំ បសវតិ ន
 សម្បរាយិកម្មំ កយំ វេរំ បសវតិ ន ចេត-
 សិកម្មំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ សុរាមេ-
 រយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិតស្ស ឯវំ តំ កយំ
 វេរំ វុបសន្តំ ហោតិ ។ ឥមាធិ បញ្ច កយាធិ
 វេរាធិ វុបសន្តាធិ ហោន្តិ ។ កតមេហិ ចត្វហិ
 សោតាបត្តិយង្គេហិ សមម្ពាគតោ ហោតិ ។ ឥធន
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ ពុទ្ធោ អវេច្ចប្បសាទេន
 សមម្ពាគតោ ហោតិ ឥតិចិ សោ កកវា ។ បេ ។
 សត្តា នេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ កកវាតិ ។ ធម្មេ ។ បេ ។
 សង្ឃេ ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមម្ពា-
 គតោ ហោតិ អក្ខុណ្ណេហិ អច្ឆិទ្កេហិ អសត-
 លេហិ អកម្មាសេហិ កុដិស្សេហិ វិញ្ញាប្បសត្តេហិ
 អបរាមជ្ជេហិ សមាធិសំវត្ថនិកេហិ ។ ឥមេហិ
 ចត្វហិ សោតាបត្តិយង្គេហិ សមម្ពាគតោ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរតិកាយ ខវិកនិបាត

តែងមិនបានឡើយនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង មិន
បានឡើយនឹងពៀរ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងលោកខាងមុខផង មិន
ទទួលនូវទុក្ខនឹងទោមនស្ស ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តផង កាលបើ
បុគ្គលវៀរចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺស្ករនឹងមេរ័យ ដែលជាទី
តាំងនៃសេចក្តីប្រមាទហើយ ទើបក៏យនឹងពៀរនោះ រម្ងាប់ទៅ
បានយ៉ាងនេះ ។ ក៏យនឹងពៀរដែលអរិយសាវ័ក បានរម្ងាប់ហើយ
មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះអរិយសាវ័ក ដែលប្រកបដោយអង្គនៃ
សោតាបត្តិ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក
ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាមិនកម្រើក ក្នុង
ព្រះពុទ្ធថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គជាគ្រូនៃ
ទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចតុករិយសច្ច
ព្រះអង្គលែងរិលមកកាន់កាប់ឡើយ ។ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។ ក្នុង
ព្រះសង្ឃ ។ អរិយសាវ័ក ប្រកបដោយសីលទាំងឡាយ ដែលជាទី
ត្រេកអររបស់ព្រះអរិយៈ ជាសីលមិនដាច់ មិនធ្លុះ មិនពត្រស
មិនពពាល ជាសីលជាដាច់ ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ ជាសីល
មិនបបោសអង្គុលដោយតណ្ហា ជាសីលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ ។
អរិយសាវ័ក ប្រកបដោយអង្គនៃសោតាបត្តិ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណាសកេ សព្វាវសវត្តោ

យតោ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកស្ស ឥមាជំ
 បញ្ច ភយាជំ វេរាជំ វុបសន្តាជំ ហោន្តំ ឥមេហិ ច
 ចត្វហិ សោតាបត្តិយន្តេហិ សមញ្ញកតោ ហោតិ
 សោ អាកង្ខមាលោ អត្តនា វ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ
 ជីណាជិវយោម្ហំ ជីណាតិវត្តានយោជិយោ ជីណាបិត្តិវិស-
 យោ ជីណាទាយទុក្ខតិវិជិតាតោ សោតាបន្នោហមស្មំ
 អវិជិតាតធម្មោ និយតោ សម្មោជិបរាយនោតិ ។

(២៧) នវយិមាជំ ភិក្ខុវេ អាយាតវត្ថុនំ ។

កតមាជំ នវ ។ អនត្ថំ មេ ចរតីតំ អាយាតំ
 ពន្ធតិ អនត្ថំ មេ ចរតីតំ អាយាតំ ពន្ធតិ

បណ្ណាល័យ សត្វាសវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាណា អរិយសាវក បានរម្ងាប់នូវភ័យនឹង
 ពៀវ៥ យ៉ាងនេះ ទាំងប្រកបហើយដោយអង្គនៃសោតាបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង
 នេះហើយ អរិយសាវកនោះ កាលបើប្រាថ្នាគប្បីព្យាករនូវខ្លួនដោយ
 ខ្លួនឯងបានថា អាត្មាអញ មាននរកអស់ហើយ មានតិរច្ឆានកំណើត
 អស់ហើយ មានបិត្តវិស័យអស់ហើយ មានអបាយ ទុក្ខតិនីវិនិបាត
 អស់ហើយ អាត្មាអញ ជាអ្នកដល់នូវសោតៈ ជាអ្នកមានសភាព មិន
 បានធ្លាក់ចុះ ជាអ្នកទៀង មានការត្រាស់ដឹងប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ។

(៤៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាឃាតវត្ថុ (ហេតុជា
 ទីតាំងនៃសេចក្តីគុគ្គន) នេះមាន ៩ យ៉ាង ។ អាឃាតវត្ថុទាំង ៩ យ៉ាង
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិត
 ថា ជនឯណោះកំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស នវកនិបាតោ

អនតំ មេ ចរិស្សតីតិ អាយាតំ ពន្ធតិ បិយស្ស

មេ មនាបស្ស អនត្ថំ អចរិតំ អាយាតំ ពន្ធតិ

បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ ចរិតីតិ អាយាតំ

ពន្ធតិ បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ ចរិស្សតីតិ

អាយាតំ ពន្ធតិ អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស អត្ថំ

អចរិតំ អាយាតំ ពន្ធតិ អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស

អត្ថំ ចរិតីតិ អាយាតំ ពន្ធតិ អប្បិយស្ស មេ

អមនាបស្ស អត្ថំ ចរិស្សតីតិ អាយាតំ ពន្ធតិ ។

ឥមាធិ ខោ កិក្ខវេ នវ អាយាតវត្ថុនីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវកនិយាត

ចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះនឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍
 ដល់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ បានប្រព្រឹត្ត
 ហើយនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វនឹងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទី
 គាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ កំពុង
 ប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់
 ជាទីពេញចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វនឹងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់
 ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិនជាទីស្រឡាញ់
 មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 កំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិនជាទី
 ស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ចង់គំនុំ ដោយគិតថា
 ជនឯណោះនឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិន
 ជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អាយាតវត្ថុមាន ៩ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណាសកេ សព្វាវិសុត្តោ

(៣០) នវយមេ ភិក្ខុវេ អាឃាតប្បដិវិ-

នយា ។ កតមេ នវ ។ អនត្ថំ មេ អចរឹតំ តំ

កុតេត្ថំ លព្ភាតំ អាឃាតំ បដិវិនេតំ អនត្ថំ មេ

ចរឹតំ តំ កុតេត្ថំ លព្ភាតំ អាឃាតំ បដិវិនេតំ

អនត្ថំ មេ ចរិស្សតិកំ តំ កុតេត្ថំ លព្ភាតំ

អាឃាតំ បដិវិនេតំ បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ

អចរឹតំ តំ កុតេត្ថំ លព្ភាតំ អាឃាតំ បដិវិនេតំ

បណ្ណាសក សត្តាវាសវគ្គ

[៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាយាតប្បជីវិន័យ (ការកំចាត់បង់
 នូវសេចក្តីគំនុំ) នេះមាន៧ យ៉ាង ។ អាយាតប្បជីវិន័យទាំង៧ យ៉ាង
 តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលកំចាត់បង់នូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ
 បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ
 អាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ⁺ អំពី
 ណា ១ កំចាត់បង់នូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ កំពុងប្រព្រឹត្ត
 នូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ
 គប្បីបាននូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ⁺ អំពីណា ១ កំចាត់
 បង់នូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជា
 ប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញគប្បីបាននូវអំពើ
 មិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ⁺ អំពីណា ១ កំចាត់បង់នូវគំនុំ
 ដោយគិតថា ជនឯណោះបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើ មិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វ
 នឹងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ
 អាត្មាអញគប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនុ៎ះ⁺ អំពី ណា ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស នវកនិបាតោ

បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ ចរតីតំ តំ

កុតេត្ថំ លព្ពាតិ អាឃាតំ បដិវេនេតិ បិយស្ស

មេ មនាបស្ស អនត្ថំ ចរស្សតីតំ តំ កុតេត្ថំ

លព្ពាតិ អាឃាតំ បដិវេនេតិ អប្បិយស្ស មេ

អមនាបស្ស អត្ថំ អចរតីតំ តំ កុតេត្ថំ លព្ពាតិ

អាឃាតំ បដិវេនេតិ អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស

អត្ថំ ចរតីតំ តំ កុតេត្ថំ លព្ពាតិ អាឃាតំ បដិវេនេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ ឥសិកនិបាត

កំចាត់បង្ខំនូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ កំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ
 មិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់
 អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះអាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍
 នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះ⁺ អំពើណា ១ កំចាត់បង្ខំនូវគំនុំ ដោយគិតថា
 ជនឯណោះ នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ ជាទី
 ស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ
 គប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះ⁺ អំពើណា ១ កំចាត់
 បង្ខំនូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើជា
 ប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្ត
 របស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើជា
 ប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះ⁺ អំពើណា ១ កំចាត់បង្ខំនូវគំនុំ ដោយ
 គិតថា ជនឯណោះកំពុងប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ
 មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ
 អាត្មាអញគប្បីបាននូវអំពើជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះ⁺ អំពើណា ១

បណ្ណាសកេ សត្តាវាសវិញ្ញោ

អប្បយស្ស មេ អមនាបស្ស អន្តំ ចរិស្សត្តតិ
តំ កុតេត្ថ លត្តាតិ អាឃាតំ បដិវិនេតិ ។ ឥមេ
ខោ ភិក្ខុវេ នវ អាឃាតប្បដិវិនយាតិ ។

[៣០] នវយមេ ភិក្ខុវេ អនុបុព្វនិហោនា ។
កតមេ នវ ។ បឋមជ្ឈានំ សមាបន្នស្ស
អាមិសសញ្ញា^(១) ជិវុទ្ធា ហោតិ ធុត្តយជ្ឈានំ
សមាបន្នស្ស វិតក្កវិចារា ជិវុទ្ធា ហោន្តិ តតិយជ្ឈានំ
សមាបន្នស្ស បីតិ ជិវុទ្ធា ហោតិ ចតុត្ថជ្ឈានំ
សមាបន្នស្ស អស្សាសប្បស្សាសា ជិវុទ្ធា ហោន្តិ
អាគាសានញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស រូបសញ្ញា
ជិវុទ្ធា ហោតិ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស
អាគាសានញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុទ្ធា ហោតិ អា-
កិញ្ញញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស វិញ្ញាណញ្ញាយតន
សញ្ញា ជិវុទ្ធា ហោតិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ
សមាបន្នស្ស អាគិញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុទ្ធា ហោតិ

១ ឧ. ម. រាមសញ្ញា ។

បណ្ណសក សត្តាវិសិដ្ឋ

កំចាត់បង្ខំនូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ នឹងប្រព្រឹត្តនូវអំពើ
 ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វនឹងសង្ខារ មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់
 ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុនោះ អាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើ
 ជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនេះអំពីណា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អាមាតប្បជ័វិន័យ មាន ៩ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វនិរោធិ (ធម៌ជាគ្រឿង
 រលត់ដោយលំដាប់យាន) នេះ មាន ៩ យ៉ាង ។ អនុបុព្វនិរោធិ
 ទាំង ៩ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺកាលបុគ្គលចូលបឋមជ្ឈានហើយ
 អាមិសសញ្ញា រលត់ទៅ ១ កាលចូលទុតិយជ្ឈាន វិតក្កៈវិចារៈ
 រលត់ទៅ ១ កាលចូលតតិយជ្ឈាន បីតិរលត់ទៅ ១ កាលចូល
 ចតុត្ថជ្ឈាន អស្សាសៈនឹងបស្សាសៈ រលត់ទៅ ១ កាលចូលអាគា-
 សានញ្ចាយតនជ្ឈាន រូបសញ្ញារលត់ទៅ ១ កាលចូលវិញ្ញាណញ្ចា-
 យតនជ្ឈាន អាគាសានញ្ចាយតនសញ្ញារលត់ទៅ ១ កាលចូលតា-
 កិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញារលត់ទៅ ១ កាលចូល
 នេវេសញ្ញាវាសញ្ញាយតនជ្ឈាន តាកិញ្ចញ្ចាយតនសញ្ញា រលត់ទៅ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស ខវិក័ច្ឆាគោ

សញ្ញាវេទយ៍តនិរោធំ សមាបន្តស្ស សញ្ញា ច វេទនា
ច ជំរុទ្ធា ហោន្តិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ នវ
អនុបុព្វនិរោធាតិ ។

សត្តាវិសវត្ថោ តតិយោ ។

តព្រ័ត្តទ្ធានំ ភវិតិ

ឋានឧទ្យុដ្ឋោ តណ្ហា វត្ថុសញ្ញា សំលាយូតោ
ទ្វេ វេរា ទ្វេ អាយាតានិ អនុបុព្វនិរោធនេ ចាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ នវគ្គបិដក

កាលចូលសញ្ញាវេទយិតនិរោធសញ្ញានឹងវេទនាលក្ខណ៍ ១ ។ មាលក្ខិក្ខ
តាំងឡាយ អនុបុព្វនិរោធមាន ៩ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សត្តាវិសវគ្គទី ៣ ។

ឧទានក្នុងសត្តាវិសវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីហេតុដ៏ប្រសើរ ១ អំពីគោត្រ ១ អំពីតណ្ហា-
មូលកធម៌ ១ អំពីវត្ថុសញ្ញា ១ អំពីការប្រៀបដោយ
សសរថ្ម ១ អំពីពៀរមានពីរលើក អំពីអាយាតវត្ថុមាន
ពីរលើក អំពីអនុបុព្វនិរោធមាន ១ ។

បត់ត្រា មហាវិគ្គោ

[៣២] ឆយមេ ភិក្ខុវេ អនុបុព្វវិហារា ។ កតមេ

ឆ ។ បឋមជ្ឈានំ ធុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ

អាគាសានិកាយននំ វិញ្ញាណិកាយននំ អាភិក្ខុ-

ញាយននំ ធូរសញ្ញានិកាយននំ សញ្ញាវេទយេ-

តនិរោធា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ឆ អនុបុព្វវិហារាតិ ។

[៣៣] ឆយិមា ភិក្ខុវេ អនុបុព្វវិហារសមាបត្តិ-

យោ ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ ។ បេ ។ កតមា

ច ភិក្ខុវេ ឆ អនុបុព្វវិហារសមាបត្តិយោ ។ យត្ថ

កាមា ជំរុជ្ឈនិ យេ ច កាមេ និរោធទ្វា និរោ-

ធទ្វា វិហរន្តិ អន្ធា តេ អាយស្មន្តោ និច្ឆាតា

និព្វតា តិណ្ណា ចារុតា តទ្រ័ណតិ វនាមិ ។

មហាវិគ្គទី ៤

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វវិហារ (ធម៌ជាត្រៀងនៅតាមលំដាប់) នេះ មាន ៧ យ៉ាង ។ អនុបុព្វវិហារ ៧ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ ភីបថមជ្ឈាន១ ទុតិយជ្ឈាន១ តតិយជ្ឈាន១ ចតុត្ថជ្ឈាន១ អាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន១ វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន១ រោកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន១ នៅសញ្ញានាសញ្ចាយតនជ្ឈាន១ សញ្ញាវេទេច៌តនិរោធិ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វវិហារមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអនុបុព្វវិហារសមាបត្តិ ៧ យ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់នូវអនុបុព្វវិហារសមាបត្តិនោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុបុព្វវិហារសមាបត្តិ ៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ តថាគតពោលថា តាមទាំងឡាយរលត់ទៅ ក្នុងទីណា មួយទៀត ជនទាំងឡាយណា បានរំលត់អស់ហើយ នូវតាមទាំងឡាយ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រេកយូន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវតាមទាំងឡាយ បានដល់នូវត្រឹម ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស ឥរិកនិបាតោ

កត្ត កាមា ជីវុជ្ឈន្តំ តេ ច កាមេ ជិរោ-
 ធជត្វា ជិរោធជត្វា វិហារន្តំ អហមេតំ ន ជានាមិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វទេយ្យ
 សោ ឯវមស្ស វចនីយោ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ
 កាមេហិ វិវិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ
 សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារតំ ឯត្ត កាមា ជីវុជ្ឈន្តំ តេ ច កាមេ ជិរោធជត្វា
 ជិរោធជត្វា វិហារន្តិតំ ។ អន្ទា ភិក្ខុវេ អសហោ
 អមាយាវី សាធូតិ កាសីតំ អភិនន្ទេយ្យ អនុមោ-
 ទេយ្យ សាធូតិ កាសីតំ អភិនន្ទត្វា អនុមោទិត្វា
 នមស្សមាធ�ោ បញ្ចលីកោ បយ័រុចាសេយ្យ ។ យត្ត
 វិតក្កវិចារា ជីវុជ្ឈន្តំ យេ ច វិតក្កវិចារេ ជិរោធជត្វា
 ជិរោធជត្វា វិហារន្តំ អន្ទា តេ អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា
 ជិព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា តទដ្ឋេនាតិ វទាមិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ នវគ្គនិកាយ

(បើ) បុគ្គលណាមួយ គប្បីពោលយ៉ាងនេះដូច្នេះថា កាមទាំងឡាយ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេចដែលរំលត់អស់
 ហើយនូវកាមទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុ
 នេះទេ បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់
 អារាមសា ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់
 ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ បានដល់បឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីត្រីនឹងសុខៈ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់
 កាមទាំងឡាយ តែងរលត់ទៅក្នុងបឋមជ្ឈាននេះ បុគ្គលទាំងនោះឈ្មោះ
 ថា បានរំលត់អស់ហើយនូវកាមទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រកអរ គប្បីអនុមោទនា
 នូវកាសិតថា សាធុដូច្នេះ ដោយពិត លុះត្រកអរនឹងអនុមោទនា
 នូវកាសិតថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីមស្សារប្រណម្យអញ្ចលីហើយ
 ចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា វិតក្កៈនឹងវិចារៈទាំងឡាយ
 រលត់ទៅ ក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរំលត់អស់ហើយ
 នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈទាំងឡាយ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះ
 ថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំង
 ឡាយ បានដល់នូវត្រឹម ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

បណ្ណសក មហាវិទ្យា

កត្ត វិតក្កវិចារា ជំរុជ្ឈន្តិ តេ ច វិតក្កវិចារេ
 ជំរេធន្ទា ជំរេធន្ទា វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជានាមិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតំ ឥតិ យោ ឯវំ វទេយ្យ សោ
 ឯវមស្ស វចនីយោ ឥន្ទារុសោ ភិក្ខុ វិតក្កវិចារាជំ
 វុបសមា ។ បេ ។ ទុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ
 ឯត្ត វិតក្កវិចារា ជំរុជ្ឈន្តិ តេ ច វិតក្កវិចារេ
 ជំរេធន្ទា ជំរេធន្ទា វិហារន្តិតំ ។ អន្ទា ភិក្ខុវេ
 អសហោ អមាយាវី សាធូតិ ភាសិតំ អភិទន្ទេយ្យ
 អនុមោទេយ្យ សាធូតិ ភាសិតំ អភិទន្ទិត្វា អនុមោ-
 ទិត្វា នមស្សមាណោ បញ្ចលំកោ បយ្សីទាសេយ្យ ។
 យត្ត បីតំ ជំរុជ្ឈន្តិ យេ ច បីតំ ជំរេធន្ទា
 ជំរេធន្ទា វិហារន្តិ អន្ទា តេ អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា
 ជិព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា តទន្ទេនាតំ វិនាមិ ។

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

(បើ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា វិតក្កៈនឹងវិចារៈ រលត់ទៅក្នុង
 ទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ
 ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ បុគ្គលនោះ អ្នកទាំង
 ឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ ព្រោះម្សប់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈាន
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ តែងរលត់ទៅ ក្នុងទុតិយជ្ឈាននេះ បុគ្គលទាំងនោះ
 ឈ្មោះថា រំលត់អស់ហើយនូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនា
 នូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះ ដោយពិត លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិត
 ថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យអុញ្ចលីហើយចូលទៅ
 អង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា បីតិរលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត
 ពួកជនណា បានរំលត់អស់ហើយ នូវបីតិ អ្នកដ៏មានអាយុទាំង
 នោះឈ្មោះថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រេកឃ្លាន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវ
 កាមទាំងឡាយ បានដល់នូវត្រិយដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

កត្ត បីតិ និរុជ្ឈតិ កេ ច បីតិ និរោធចត្វា និរោធចត្វា
 វិហារន្តំ អហមេតំ ន ជាធាមិ អហមេតំ ន
 បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វទេយ្យ សោ ឯវមស្ស
 វចនីយោ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ បីតិយា ច វិវាតា ។ បេ ។
 តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ ឯត្ថ បីតិ និរុជ្ឈតិ
 តេ ច បីតិ និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហារន្តំតិ ។
 អន្ធា ភិក្ខុវេ អសហោ អមាយាវី សាធូតិ កាសិកំ
 អភិនន្តេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាធូតិ កាសិកំ
 អភិនន្តិត្វា អនុមោទិត្វា នមស្សមាណោ បញ្ចលំកោ
 បយ័រុទាសេយ្យ ។ យត្ថ ឧបេក្ខាសុខំ និរុជ្ឈតិ យេ
 ច ឧបេក្ខាសុខំ និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហារន្តំ
 អន្ធា តេ អាយស្មន្តោ និច្ឆាតា និព្វតា តិល្លា
 ចារុតតា តទន្តេនាតិ វធាមិ ។ កត្ត ឧបេក្ខា-
 សុខំ និរុជ្ឈតិ កេ ច ឧបេក្ខាសុខំ និរោធចត្វា
 និរោធចត្វា វិហារន្តំ អហមេតំ ន ជាធាមិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វទេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រហ្មទាន វិទកិណ្ឌ

(បើ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា បីតិរលត់ទៅ ក្នុងទីដូចម្តេច មួយវិញទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយនូវបីតិ ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អារាមសាទាំងឡាយ ក៏កកសាសនានេះ ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ។ បេ ។ បានដល់តតិយជ្ឈានបីតិ តែងរំលត់ទៅក្នុងតតិយជ្ឈាននេះ បុគ្គលទាំងនោះឈ្មោះថារំលត់អស់ហើយនូវបីតិ ។ ម្ចាស់ក៏ទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអ្នកអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនា នូវកាសិតថា សាធុដូច្នេះ ដោយពិត លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវកាសិតថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យអញ្ចលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា សេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខារលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណាបានរំលត់អស់ហើយនូវសេចក្តីសុខ ក្នុងឧបេក្ខា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះឈ្មោះថា អ្នកមានសេចក្តីស្រែកយាន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំងឡាយ បានដល់នូវត្រិយ ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។

(បើ) បុគ្គលណាពោលយ៉ាងនេះថា សេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខារលត់ទៅក្នុងទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេចដែលរំលត់អស់ហើយនូវសេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ

សោ ឯវេស្ស វេចនីយោ ឥនាវុសោ ភិក្ខុ សុខស្ស
 ច បហាណ ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរតិ
 ឯត្ថ ឧបេក្ខាសុខំ និរុជ្ឈតិ តេ ច ឧបេក្ខាសុខំ
 និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហរន្តិ ។ អន្ធា ភិក្ខុវេ
 អសហោ អមាយាវី សាធូតិ ភាសិតំ អភិនន្តេយ្យ
 អនុមោទេយ្យ សាធូតិ ភាសិតំ អភិនន្តិត្វា អនុមោ-
 ទិត្វា នមស្សមាណោ បញ្ចលីកោ បយ័រុទាសេយ្យ ។
 យត្ថ រូបសញ្ញា និរុជ្ឈន្តិ យេ ច រូបសញ្ញា
 និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហរន្តិ អន្ធា តេ អាយស្មន្តោ
 និច្ឆាតា និព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា តទទ្រ័នាតិ វេទាមិ ។
 កត្ថ រូបសញ្ញា និរុជ្ឈន្តិ តេ ច រូបសញ្ញា
 និរោធចត្វា និរោធចត្វា វិហរន្តិ អហមេតំ ន ជានាមិ
 អហមេតំ ន បស្សាមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វេទេយ្យ

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយគួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុកងសាសនានេះ ព្រោះលះបង់នូវសុខផង ។ បេ ។ បានដល់
 ចតុត្ថជ្ឈាន សេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខា តែងរលត់ទៅក្នុងចតុត្ថជ្ឈាននេះ⁺
 ជនទាំងនោះឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវសេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខា ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអត្តភាវី មិនមានមាយា
 គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះ ដោយពិត
 លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនិមន្តរ
 ប្រណម្យអញ្ជូលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា
 រូបសញ្ញា រលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរំលត់
 អស់ហើយ នូវរូបសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នក
 មិនមានសេចក្តីស្រេកយូន អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំង
 ឡាយ បានដល់នូវត្រឹម ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។
 (បើ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា រូបសញ្ញារលត់ទៅ ក្នុង
 ទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយ
 នូវរូបសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ⁺

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស ឧវកនិពាហេ

សោ ឯវេស្ស វេចនីយោ ឥន្ទ្រសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 រូបសញ្ញាធំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាធំ អន្តរ្កមា
 ធានត្ថសញ្ញាធំ អមនសិកាវា អនន្តោ អាគាសោតិ
 អាគាសានញ្ញាយតធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ឯត្ថ
 រូបសញ្ញា ជិវុជ្ជតិ តេ ច រូបសញ្ញា ជិវេនេត្វា
 ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ ។ អន្តា ភិក្ខុវេ អសហេ អមាយាវ
 សាច្ចតិ កាសិតំ អភិនន្តេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាច្ចតិ
 កាសិតំ អភិនន្តិត្វា អនុមោទិត្វា នមស្សមាណោ
 បញ្ចលំកោ បយ័រុចាសេយ្យ ។ យត្ថ អាគាសា-
 នញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុជ្ជតិ យេ ច អាគាសានញ្ញា-
 យតនសញ្ញា ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ អន្តា តេ
 អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា ជិព្វតា តិល្លា ចារុតតា
 តនន្តេនាតិ វេនាមិ ។ កត្ថ អាគាសានញ្ញាយតន-
 សញ្ញា ជិវុជ្ជតិ តេ ច អាគាសានញ្ញាយតន-
 សញ្ញា ជិវេនេត្វា ជិវេនេត្វា វិហារន្តិ អបាមេតំ ន
 ជាជានិ អបាមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវ វេនេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវិកនិបាត

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយគួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវរូបសញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ព្រោះ
 អស់ទៅនៃបដិយសញ្ញាហើយលែងធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាគសញ្ញា ហើយ
 បានដល់នូវអាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាស
 មិនមានទីបំផុតដូច្នេះ រូបសញ្ញាតែងលេចទៅក្នុងអាកាសានញ្ចាយតន-
 ជ្ឈាននេះ ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវរូបសញ្ញា ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បី
 ត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះដោយពិត លុះត្រេកអរ
 អនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យ
 អញ្ជូលហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា អាកាសានញ្ចាយ-
 តនសញ្ញា លេចទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរំលត់អស់
 ហើយនូវអាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា
 អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវត្រិយ ដោយអង្គនៃឈាននោះ ដោយពិត ។ (បើ)
 បុគ្គលណាពោលយ៉ាងនេះថា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាលេចទៅ ក្នុងទី
 ដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយនូវ អាកា-
 សានញ្ចាយតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

សោ ឯវេស្ស វេនិយោ ឥន្ទ្រោ កិក្ខុ សព្វសោ
 អាគាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ
 វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតំ ឯត្ថ
 អាគាសានញ្ចាយតនសញ្ញា ធុរុជ្ឈតិ តេ ច អាគា-
 សានញ្ចាយតនសញ្ញា ធុរុជ្ឈតិ ធុរុជ្ឈតិ វិហារន្តិ ។
 អន្ទា កិក្ខុវេ អសហេ អមាយាវី សាធុតិ
 កាសិវតំ អភិជន្នេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាធុតិ កាសិវតំ
 អភិជន្នត្វា អនុមោទិត្វា ធម្មស្សមាទោ បញ្ចលំកោ
 បយ្ហិរុទាសេយ្យ ។ យត្ថ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា
 ធុរុជ្ឈតិ យេ ច វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា ធុរុជ្ឈតិ
 ធុរុជ្ឈតិ វិហារន្តិ អន្ទា តេ អាយស្មន្តោ
 ធុន្ទាតា ធុព្វតា តិល្លា ចារុតា តនន្តេ-
 នាតិ វេនាមិ ។ កត្ត វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា
 ធុរុជ្ឈតិ តេ ច វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញា ធុរុជ្ឈតិ
 ធុរុជ្ឈតិ វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជាជានិ
 អហមេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វេនេយ្យ

បណ្ណសក មហាវិគ្គ

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អ្នកសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងទៅអាគាសានញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់នូវវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ អាគាសានញ្ចយតនសញ្ញា
 តែងរលត់ទៅក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនៈ⁺ ផងទាំងនោះ ឈ្មោះថា បាន
 រលត់អស់ហើយនូវអាគាសានញ្ចយតនសញ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោ-
 ទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះដោយពិត លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវ
 ភាសិតថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យអញ្ញលី ហើយ
 ចូលទៅអង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា វិញ្ញាណញ្ចយតនសញ្ញា
 រលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរលត់អស់ហើយនូវ
 វិញ្ញាណញ្ចយតនសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នកមិន
 មានសេចក្តីស្រេកយូន អ្នករលត់ទុក បានឆ្លងទៅកាមទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវត្រឹម ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។ (បី)

បុគ្គលណា ពោលយ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណញ្ចយតនសញ្ញាតែងរលត់ទៅ
 ក្នុងទីដូចម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេចដែលរលត់អស់ហើយនូវវិញ្ញា-
 ណញ្ចយតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ⁺ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនេះទេ⁺

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយសុរ ឧបិសេនា

សោ ឯវេស្ស វេចនិយោ ឥន្ទ្រសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមត្តក្កម្ម នត្តំ កក្កាតំ អាត្មញ្ញ-
 ញ្ញាយតនំ ឧបសម្ពជ្ឈ វិហរតិ ឯត្ថ វិញ្ញាណញ្ញាយ-
 តនសញ្ញា ជិវុជ្ឈតិ តេ ច វិញ្ញាណញ្ញាយតនសញ្ញា
 និរោធបា និរោធបា វិហរន្តិ ។ អន្ធា ភិក្ខុវេ
 អសហេ អមាយាវី សាធូតិ កាសិទំ អភិទន្ទេយ្យ
 អនុមោទេយ្យ សាធូតិ កាសិទំ អភិទន្ទត្វា អនុមោទិត្វា
 នមស្សមាដោ បញ្ចលំកោ បយិរុចាសេយ្យ ។ យត្ថ
 អាត្មញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា ជិវុជ្ឈតិ យេ ច អាត្ម-
 ញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា និរោធបា និរោធបា វិហរន្តិ អន្ធា
 តេ អាយស្មន្តោ និច្ឆាតា និព្វតា តិណ្ណា ចារុតតា
 តនន្តោនាតិ វេទាមិ ។ កត្ត អាត្មញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា
 ជិវុជ្ឈតិ តេ ច អាត្មញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា និរោធបា
 និរោធបា វិហរន្តិ អហមេតំ ន ជាជាមិ អហមេតំ
 ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវេ រទេយ្យ សោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ និរុទ្ទិសបិដក

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវវិញ្ញាណញាយតនជ្ឈាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់នូវអាភិញ្ញាញាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុក្ខ
 កងចិត្តថា របស់អ្វីបន្តិចបន្តួចមិនមានដូច្នេះ វិញ្ញាណញាយតនសញ្ញា
 តែងរលត់ទៅក្នុងអាភិញ្ញាញាយតនៈនេះ ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា បាន
 រលត់អស់ហើយនូវវិញ្ញាណញាយតនសញ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោ-
 ទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះ លុះត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិតថា
 សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនមស្ការប្រណម្យអញ្ចលីហើយ ចូលទៅ
 អង្គុយជិត ។ តថាគតពោលថា អាភិញ្ញាញាយតនសញ្ញា តែង
 រលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត ពួកជនណា បានរលត់អស់
 ហើយ នូវអាភិញ្ញាញាយតនសញ្ញា អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះឈ្មោះ
 ថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រេកយូន អ្នករលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំង
 ឡាយ បានដល់នូវត្រិយ ដោយអង្គនៃឈាននោះ ។ (បើ) បុគ្គលណា
 ពោលយ៉ាងនេះថា អាភិញ្ញាញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅក្នុងទីដូច
 ម្តេច មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរលត់អស់ហើយនូវអាភិញ្ញា-
 ញាយតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុនេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុនោះទេ

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

ឯវេស្ស វេទនីយោ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 អាគីញ្ញញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញាណសញ្ញាយ-
 តនំ ឧបសម្ព័ន្ធំ វិហារតិ ឯត្ថ អាគីញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា
 ជំរុជ្ឈតិ តេ ច អាគីញ្ញញ្ញាយតនសញ្ញា ជិរោធបា
 ជិរោធបា វិហារន្តិ ។ អន្ធា ភិក្ខុវេ អសហេ
 អមាយាវី សាធូតិ ភាសិតំ អភិទន្ទេយ្យ អនុមោទេយ្យ
 សាធូតិ ភាសិតំ អភិទន្ទិគ្វា អនុមោទិគ្វា នមស្ស-
 មាណោ បញ្ចលំកោ បយ័រុចាសេយ្យ ។ យត្ថ
 នេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនសញ្ញា ជំរុជ្ឈតិ យេ ច
 នេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនសញ្ញា ជិរោធបា ជិរោធបា
 វិហារន្តិ អន្ធា តេ អាយស្មន្តោ ជិច្ឆាតា ជិព្វតា
 តិណ្ណា ចារុតា តទន្តេនាតិ វេនាមិ ។ កត្ថ
 នេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនសញ្ញា ជំរុជ្ឈតិ ក ច
 នេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនសញ្ញា ជិរោធបា ជិរោ-
 ធបា វិហារន្តិ អហមេតំ ន ជាជានិ អហ-
 មេតំ ន បស្សមីតិ ឥតិ យោ ឯវំ វទេយ្យ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អារុសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវអាកិញ្ចាយតនៈ ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ហើយបានដល់នូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន អាកិញ្ចាយ-
 តនសញ្ញា តែងរលត់ទៅ ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ⁺នេះ ជនទាំង
 នោះ ឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវអាកិញ្ចាយតនសញ្ញា ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា គប្បី
 ត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះដោយពិត លុះ
 ត្រេកអរអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនិមន្ត
 ប្រណម្យអញ្ញាលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ គថាគតពោលថា
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅក្នុងទីណា មួយទៀត
 ពួកជនណា បានរំលត់អស់ហើយនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា
 អ្នកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នកមិនមានសេចក្តីស្រេកឃ្លាន
 អ្នករំលត់ទុក្ខ បានឆ្លងនូវកាមទាំងឡាយហើយ បានដល់នូវត្រិយ
 ដោយអង្គនៃឈាននោះដោយពិត ។ (បើ) បុគ្គលណា ពោលយ៉ាង
 នេះថា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅក្នុងទីដូចម្តេច
 មួយទៀត ពួកជនដូចម្តេច ដែលរំលត់អស់ហើយនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យតនសញ្ញា ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវហេតុ⁺នេះ ខ្ញុំមិនឃើញនូវហេតុ⁺នេះទេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស នវិវាទបិដកេ

សោ ឯវមស្ស វិចីយោ សំណុំសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញវេទយិ-
 តនិរោធំ ឧបសម្ពន្ធ វិហារតិ ឯត្ថ នេវសញ្ញានា-
 សញ្ញាយតនសញ្ញា ជំរុជ្ឈតិ តេ ច នេវសញ្ញានា-
 សញ្ញាយតនសញ្ញា ជំរុជ្ឈតិ និរោធន្តា និរោធន្តា វិហារន្តតិ ។
 អន្តា ភិក្ខុវេ អសហេ អមាយាវី សាធូតិ ភាសិតំ
 អភិនន្តេយ្យ អនុមោទេយ្យ សាធូតិ ភាសិតំ
 អភិនន្តិត្វា អនុមោទិត្វា នមស្សមាណោ បញ្ចលំភោ
 បយ័រុទាសេយ្យ ។ សមា ខោ ភិក្ខុវេ នវ អនុបុព្វ-
 វិហារសមាបត្តិយោតិ ។

(៣៤) ឯតំ សមយំ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ
 រាជគហោ វិហារតិ វេទ្យវនេ កលន្តកនិវាបេ ។ តត្រ
 ខោ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សុខមិទំ
 អាវុសោ ជំព្វានំ សុខមិទំ អាវុសោ ជំព្វានន្តំ ។ ឯវំ វុត្តេ
 អាយស្មា ឧទាយិ អាយស្មន្តំ សាវ័បុត្តំ ឯតទរោច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបិសេន

បុគ្គលនោះ អ្នកទាំងឡាយ គួរប្រាប់យ៉ាងនេះទៅវិញថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវនេវេសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ដោយប្រការទាំងពួង បានដល់នូវសញ្ញាវេទយ័តទិវេទ នេវេសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនសញ្ញា តែងរលត់ទៅក្នុងសញ្ញាវេទយ័តទិវេទនេះ ជន
 ទាំងនោះ ឈ្មោះថា បានរំលត់អស់ហើយនូវនេវេសញ្ញានាសញ្ញាយតន-
 សញ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមិនអួតអាង មិនមានមាយា
 គប្បីត្រេកអរ គប្បីអនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះដោយពិត លុះ
 ត្រេកអរ អនុមោទនានូវភាសិតថា សាធុដូច្នេះហើយ គប្បីនមស្ការ
 ប្រណម្យអញ្ជលី ហើយចូលទៅអង្គុយជិត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អនុបុព្វវិហារសមាបត្តិ មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣២) សម័យមួយ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងវត្ត
 វេទ្យវន ជាកលទ្ធកនិវេសនា នៃក្បួនក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្នុងទី
 នោះឯង ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់
 អាវុសោទាំងឡាយ និព្វាននេះជាសុខ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
 និព្វាននេះជាសុខ ។ កាលបើព្រះសាវ័បុត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
 ឧបាសិកដ៏មានអាយុក៏បានពោលទៅនឹងព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុដូច្នេះថា

តី បនេត្ត អារុសោ សារីបុត្ត សុខំ យនេត្ត
 ធន្តិ វេទយិតន្តិ ។ ឯតនេវ ខេត្ត អារុសោ
 សុខំ យនេត្ត ធន្តិ វេទយិតំ ។ បញ្ចមេ អារុសោ
 កាមគុណា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្កវិញ្ញយ្យា រូបា
 ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា បិយរូបា កាម្មបសញ្ញតា
 រជនីយា សោតវិញ្ញយ្យា សន្តា ។ បេ ។ យានវិញ្ញយ្យា
 កត្តា ជីវ្ហវិញ្ញយ្យា រសា កាយវិញ្ញយ្យា ដោដ្ឋព្វា
 ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា បិយរូបា កាម្មបសញ្ញតា
 រជនីយា ។ ឥមេ ខោ អារុសោ បញ្ច កាមគុណា ។
 យំ ខោ អារុសោ ឥមេ បញ្ច កាមគុណោ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 សុខំ សោមនស្សំ ឥនំ វុច្ចតារុសោ កាមសុខំ ។
 ឥនារុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈនំ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ តស្ស ចេ អារុសោ ភិក្ខុនោ
 ឥមំនា វិហារេន វិហារតោ កាមសហគតា សញ្ញាម-
 នសិកាវា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាធោ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលអារុសោសារីបុត្ត ការដឹងណា ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះ មិនមានទេ
 ចុះសុខ ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះតើដូចម្តេច ។ ម្នាលអារុសោ ការដឹងណា
 ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះ មិនមានទេ ហ្នឹងហើយជាសុខ ក្នុងព្រះនិព្វាននុ៎ះ
 ឯង ។ ម្នាលអារុសោ កាមគុណទាំងឡាយនេះ មាន៥ យ៉ាង ។
 កាមគុណ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក
 ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់
 ប្រកបដោយកាម ជាទីរីករាយ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយត្រ-
 ចៀក ។ បេ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ រសដែលគប្បីដឹងដោយ
 អណ្តាត ផោដ្ឋព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ
 ជាទីគាប់ចិត្ត មានសភាព ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាទី
 រីករាយ ។ ម្នាលអារុសោ កាមគុណមាន៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 អារុសោ សុខនឹងសោមនស្សណា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យនូវ
 កាមគុណ ៥ យ៉ាងនេះ ម្នាលអារុសោ នេះហៅថា កាមសុខ ។ ម្នាល
 អារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បាន
 ដល់បឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយ
 វិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ (ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសញ្ញា)
 ប្រកបដោយកាម ក៏ច្រលំច្រលំឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរនិកាយស្ស ឧវិកនិបាតោ

សេយ្យថា មិ អារុសោ សុខំ នោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ
 យាវនេវ អាពាធិយ ឯវមេវស្ស តេ កាមសហគតា
 សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ
 អាពាធិ ។ យោ ខោ បនាវុសោ អាពាធិ
 ទុក្ខមេតំ វុត្តំ ភកវតា ។ ឥមំនាមិ ខោ ឯតំ អារុសោ
 បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ និព្វានំ ។ បុន
 ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ វិតក្កវិចារានំ វ្របសមា ។ បេ ។
 ទុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ តស្ស ចេ
 អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមំនា វិហារេន វិហារតោ
 វិតក្កសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាពាធិ ។ សេយ្យថា មិ អារុសោ
 សុខំ នោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាពាធិយ
 ឯវមេវស្ស តេ វិតក្កសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាធិ ។
 យោ ខោ បនាវុសោ អាពាធិ ទុក្ខមេតំ
 វុត្តំ ភកវតា ។ ឥមំនាមិ ខោ ឯតំ អារុសោ
 បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ និព្វានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបាសិកា

ម្នាលភាវ្យសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខគប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តី
សុខជាហេតុឲ្យកើតអាពាធ ជាកំណត់យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈ
ប្រកបដោយកាមទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ច្រួលច្រាល់ឡើង នោះ
ជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភាវ្យសោ អាពាធ
ណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធ⁺នេះមានព្រះភាគទ្រង់ពោលថា
ជាទុក្ខ ។ ម្នាលភាវ្យសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា⁺
គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាលភាវ្យសោ មួយទៀត ភិក្ខុ
ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់ទុតិយជ្ឈាន
ម្នាលភាវ្យសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ
សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ក៏ច្រួលច្រាល់ឡើង នោះជា
អាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភាវ្យសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើង
ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុឲ្យកើតអាពាធ ជាកំណត់យ៉ាង
ណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកបដោយវិតក្កៈទាំងនោះ របស់ភិក្ខុ
នោះច្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
ម្នាលភាវ្យសោ អាពាធនាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធ⁺នេះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលភាវ្យសោ ព្រះនិព្វាន
ដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា⁺ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

បុព្វេ ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ បីតិយា ច វិហតា ។ បេ ។
 តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហរតិ តស្ស ចេ
 អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហរតោ
 បីតិសហគតា សញ្ញាមនសីការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាតោ ។ សេយ្យថាបិ អារុសោ
 សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាតោនាយ
 ឯវមេវស្ស តេ បីតិសហគតា សញ្ញាមនសីការា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាតោ ។ យោ ចោ
 បនារុសោ អាតោ ទុក្ខមេតំ វុតំ កកវតា ។
 ឥមិនាបិ ចោ ឯតំ អារុសោ បរិយាយេន
 វេទិតតំ យថាសុខំ និព្វានំ ។ បុព្វេ ចបរំ
 អារុសោ ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហាជា ។ បេ ។
 ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហរតិ តស្ស ចេ
 អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហរតោ
 ឧបេក្ខាសហគតា សញ្ញាមនសីការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាតោ ។ សេយ្យថាបិ អារុសោ
 សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាតោនាយ

បណ្ឌិត មហាវិញ្ញាណ

ម្ចាស់អាវុស មួយទៀត ភិក្ខុព្រះឡើយណាយចាកបីតិវង្ស ។ បេ ។
 បានដល់តតិយជ្ឈាន ម្ចាស់អាវុស កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅ
 ដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយបីតិ
 ក៏ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្ចាស់អាវុស
 ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុ
 ឲ្យកើតអាពាធជាកំណត់ យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈ ដែល
 ប្រកបដោយបីតិទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជា
 អាពាធ របស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់អាវុស អាពាធ
 ណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធន្ត្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពោល
 ថាជាទុក្ខ ។ ម្ចាស់អាវុស ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាង
 ណានេះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្ចាស់អាវុស មួយទៀត
 ភិក្ខុព្រះលះបង្គំនូវសុខផង ។ បេ ។ បានដល់ចតុត្ថជ្ឈាន ម្ចាស់អាវុស
 កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ
 ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ក៏ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុ
 នោះ ។ ម្ចាស់អាវុស ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គល
 ដែលមានសេចក្តីសុខ ជាហេតុឲ្យកើតអាពាធជាកំណត់ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីរាយស្ស ឧវកនិបាតោ

ឯវមេវស្ស តេ ឧបេក្ខាសហគតា សញ្ញាមនសិការា
 សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាធា ។ យោ
 ចោ បនាវុសោ អាពាធា ទុក្ខមេតំ វុត្ថំ ភកវតា ។
 ឥមិនាមិ ចោ ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ
 យថាសុខំ និព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញានំ
 អត្ថផ្តមា នាទតសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ
 អាគាសោតិ អាគាសានញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ តស្ស ចេ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា
 វិហារេន វិហារតោ រូបសហគតា សញ្ញាមនសិការា
 សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាធា ។ សេយ្យថាមិ
 អាវុសោ សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជេយ្យ យាវទេវ
 អាពាធាយ ឯវមេវស្ស តេ រូបសហគតា សញ្ញាមន
 សិការា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាធា ។
 យោ ចោ បនាវុសោ អាពាធា ទុក្ខមេតំ វុត្ថំ ភកវតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបាសិទ្ធពិញ្ញាបនបត្រ

សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ
 ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលអារុសោ អាពាធណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធនេះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលអារុសោ ព្រះនិព្វាន ដែល
 មានសេចក្តីសុខយ៉ាងណានេះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាល
 អារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុព្រោះកន្លងបង់នូវរូបសញ្ញា ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ព្រោះវិនាសទៅនៃបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនបានធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវ
 នាគតសញ្ញា ហើយបានដល់នូវអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ កាលបើភិក្ខុ
 នោះកំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកប
 ដោយរូប ក៏ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាល
 អារុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខ
 ជាហេតុឱ្យកើតអាពាធ យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកប
 ដោយរូបទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ច្រូលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធ
 របស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអារុសោ អាពាធណាដែល
 កើតឡើងហើយ អាពាធនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

ឥតិយាមិ ខោ តេ ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន
 វេទិតតំ យថាសុខំ និព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ
 កិក្ខុ សព្វសោ អាគាសានញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 អនន្តំ វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារតិ តស្ស ចេ អាវុសោ កិក្ខុនោ ឥតិយា វិហារេន
 វិហារតោ អាគាសានញ្ញាយតនសហគតា សញ្ញាមន-
 សំតារា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។
 សេយ្យថាមិ អាវុសោ សុខំនោ ធុត្ថំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ
 យាវនេវ អាពាជាយ ឯវមេវស្ស តេ អាគាសា-
 នញ្ញាយតនសហគតា សញ្ញាមនសំតារា សមុទាចរន្តំ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាពាដោ ។ យោ ខោ បនាវុសោ
 អាពាដោ ធុត្ថមេតំ វុត្ថំ គគវតា ។ ឥតិយាមិ
 ខោ ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ
 យថាសុខំ និព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ កិក្ខុ
 សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្ថំ
 កិក្ខុតិ អាគិញ្ញាយតនំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតំ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាល អារុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណាខ្ពង់ គប្បីដឹង
 ដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាល អារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះ
 កន្លងបង់នូវអាគាសានញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួងហើយ បាន
 ដល់នូវវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកកងចិត្តថា វិញ្ញាណមិន
 មានទីបំផុតដូច្នេះ ម្នាល អារុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយ
 វិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយអាគាសា-
 នញ្ចយតនជ្ឈានក៏ជ្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។
 ម្នាល អារុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលមាន
 សេចក្តីសុខជាហេតុឲ្យកើតអាពាធជាគំណត់ យ៉ាងណាមិញ សញ្ញា-
 មនសិការៈ ដែលប្រកបដោយ អាគាសានញ្ចយតនជ្ឈានទាំងនោះ
 របស់ភិក្ខុនោះ ជ្រួលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្នាល អារុសោ អាពាធឯកា ដែលកើតឡើងហើយ
 អាពាធនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាល អារុសោ
 ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណាខ្ពង់ គប្បីដឹងដោយបរិយាយ
 នេះចុះ ។ ម្នាល អារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់នូវវិញ្ញា-
 ណញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់នូវភាគញ្ញា-
 ញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកកងចិត្តថា រេបស់បន្តិចបន្តួចមិនមានដូច្នេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្ទរិកាយស្ស ឧវេកខិណ្ឌោ

តស្ស ច អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន វិហារតោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយននសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាសោ ។ សេយ្យថាបិ
 អារុសោ សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាពា-
 ឆាយ ឯវមេវស្ស នេ វិញ្ញាណញ្ញាយននសហគតា
 សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ
 អាពាសោ ។ យោ ខោ បនារុសោ អាពាសោ
 ទុក្ខមេតំ វុត្តំ ភកវតា ។ ឥមិនាបិ ខោ ឯតំ អារុសោ
 បរិយាយេន វេទិតត្វំ យថាសុខំ និព្វានំ ។ មុន
 ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ អាតិញ្ញញ្ញាយននំ
 សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានសញ្ញាយននំ ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហារតំ តស្ស ច អារុសោ ភិក្ខុនោ ឥមិនា វិហារេន
 វិហារតោ អាតិញ្ញញ្ញាយននសហគតា សញ្ញាម-
 នសិកាវា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស ហោតិ អាពាសោ ។
 សេយ្យថាបិ អារុសោ សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិកាយ វិវាទិយ

ម្នាលអាវុសោ កាលបើភិក្ខុនោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈ ដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ក៏ដែល ច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលអាវុសោ ដូច សេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុឱ្យ កើតអាពាធជាតំណត់យ៉ាងណាមិញ សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកបដោយ វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈានទាំងនោះ របស់ភិក្ខុនោះ ដែលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអាវុសោ អាពាធ ណាដែលកើតឡើងហើយ អាពាធន្តៈ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោល ថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាង ណាន្តៈ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។ ម្នាលអាវុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងថង់នូវអាកិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ បានដល់នូវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ម្នាលអាវុសោ កាលបើភិក្ខុ នោះ កំពុងនៅដោយវិហារធម៌នេះហើយ សញ្ញាមនសិការៈដែលប្រកប ដោយអាកិញ្ញាយតនជ្ឈានដែលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុ នោះ ។ ម្នាលអាវុសោ ដូចសេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គល ដែលមានសេចក្តីសុខជាហេតុឱ្យកើតអាពាធជាតំណត់ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

យាវទេវ អាតោនាយ ឯវមេវស្ស តេ អាត្មញ្ញញ្ញា-
 យននសហគតា សញ្ញាមនសីកាវា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស ហោតិ អាតោនោ ។ យោ ខោ បនាវុសោ
 អាតោនោ ទុក្ខមេតំ វុត្តំ ភកវតា ។ ឥមំនាមិ ខោ
 ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ
 និព្វានំ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិ-
 តនិរោធំ ឧបសម្ព័ន្ធំ វិហារតិ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា
 អាសវំ បរិស្ថីណា ហោន្តិ ។ ឥមំនាមិ ខោ
 ឯតំ អាវុសោ បរិយាយេន វេទិតតំ យថាសុខំ
 និព្វានន្តិ ។

[៣៥] សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ តាវី បព្វតេយ្យា
 ពាលា អព្យតា អត្ថេតញ្ញ អកុសលា វិសមេ
 បព្វតេ ចរិតំ តស្ស ឯវមស្ស យន្តនាហំ អតត-
 បុព្វញ្ចេវ ទិសំ តច្ឆេយ្យំ អទានិតបុព្វានិ ច តិណានិ
 ខាធម្មំ អប័តបុព្វានិ ច ទានីយានិ បិវេយ្យន្តិ ។

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

សញ្ញា មន សិការៈដែលប្រកបដោយ អាតិញ្ញញ្ញាយ តនជ្ឈានទាំងនោះ
 របស់ភិក្ខុនោះ ដែលច្រាល់ឡើង នោះជាអាពាធរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្នាលអារុសោ អាពាធណា ដែលកើតឡើងហើយ
 អាពាធនុ៎ះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលថាជាទុក្ខ ។ ម្នាលអារុសោ
 ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខយ៉ាងណានុ៎ះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយ
 នេះចុះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់នូវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយបានដល់សញ្ញាវេទ-
 យ៍តនិរោធ អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះបាន
 ឃើញដោយបញ្ញា ។ ម្នាលអារុសោ ព្រះនិព្វានដែលមានសេចក្តីសុខ
 យ៉ាងណានុ៎ះ គប្បីដឹងដោយបរិយាយនេះចុះ ។

(៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេគោ ដើរទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វ
 ល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ មិនស្គាល់ខេត្ត មិនប្រសប់ ត្រាច់ទៅលើភ្នំ
 ដែលមិនស្មើ មេគោនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នេះ
 គួរតែអាត្មាអញ ទៅកាន់ទិសដែលអញមិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្ម័យរស្មៅ
 ដែលអញមិនធ្លាប់ទំពាស្ម័យផង ផឹកទឹកដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករនិកាយស្ស វេរិនិបាតោ

សា បុរិមំ ចានំ ន សុម្បត្តិដ្ឋិតំ បតិដ្ឋាបេត្តា បច្ឆិមំ
 ចានំ ឧទ្ធករេយ្យ សា ន ចេវ អគតបុព្វំ ទិសំ កច្ឆេយ្យ
 ន ច អទាទិតបុព្វានិ ច តិណានិ ទាទេយ្យ
 ន ច អប័តបុព្វានិ ច ចានីយានិ បិវេយ្យ
 យស្មីបស្ស្គ(១) ទេសេ(២) បិតាយ ឯវមេវស្ស
 យន្តនាហំ អគតបុព្វតោវ ទិសំ កច្ឆេយ្យ
 អទាទិតបុព្វានិ ច តិណានិ ទាទេយ្យ អប័តបុព្វានិ ច
 ចានីយានិ បិវេយ្យន្តំ ។ តញ្ច បទេសំ ន សោត្តិទា
 បច្ឆាកច្ឆេយ្យ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថា ហំ សា
 ភិក្ខុវេ ភាវី បព្វតេយ្យោ ពាលោ អព្យតោ អក្ខេតតញ្ច
 អកុសលោ វិសមេ បព្វតេ ចរិតំ ។ ឯវមេវ ទោ
 ភិក្ខុវេ ឥនេកកថោ ភិក្ខុ ពាលោ អព្យតោ អក្ខេតតញ្ច
 អកុសលោ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ អកុស-
 លេហំ ធម្មេហំ សវិតក្កំ សវិហារំ វិវេកជំ
 បិតិសុទ្ធំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារិតំ ។

១ ឧ. ប. យស្មី ចស្ស្គ ។ ២ ឧ. បទេ ។ ច. បទេសេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួរវិញ្ញាណ ឧបសម្ព័ន្ធនាម

មេតោនោះ មិនទាន់ឈរជើងមុខឲ្យស៊ីប្រសើរ ហើយលើកឡើងជើង
 ខាងក្រោយឡើង មេតោនោះ មិនគប្បីទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់
 ទៅបានផង មិនគប្បីទំពាស្ម័នរូស្ម័នដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទំពាស្ម័នបានផង
 មិនគប្បីផឹកទឹកដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ផឹកបានផង មេតោនោះឈរក្នុងប្រទេស
 ណា តែងមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញទៅ
 កាន់ទិសដែលអញមិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្ម័នរូស្ម័នដែលអញមិនធ្លាប់
 ទំពាស្ម័នផង ផឹកទឹកដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។ មេតោនោះ មិន
 គប្បីត្រឡប់មកកាន់ប្រទេសនោះ ដោយស្ម័គ្រចិត្តវិញទេ ។ រឿងនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះតែមេតោនោះ ត្រាច់
 ទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ មិនស្គាល់ខេត្ត មិនប្រសប់
 ត្រាច់ទៅលើភ្នំ ដែលមិនស្មើ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកល្ងង់ មិនឈ្លាសវៃ មិនស្គាល់ខេត្ត
 មិនប្រសប់ ក្នុងការស្វាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្វាត់ចាកអកុសលធម៌
 ទាំងឡាយហើយ ដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈ នឹងវិចារៈ
 មានបីគឺនឹងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងៀម ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

សោ តំ ជំម៌តំ ន អាសេវតំ ន កាវេតំ ន
 ពហុលីករោតំ ន ស្វាជំដ្ឋតំ អជំដ្ឋាតំ តស្ស
 ឯវំ ហោតំ យទ្ធិនាហំ វិតក្កវិចារាទំ វុបសមា
 អជ្ឈតំ សម្មសាទទំ ចេតសោ ឯកោទិការំ អវិតក្កំ
 អវិចារំ សមាជជំ បីតិសុទ្ធំ ឧតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ
 វិហរេយ្យន្តំ ។ សោ ន សក្កោតំ វិតក្កវិចារាទំ
 វុបសមា ។ បេ ។ ឧតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរិតុំ ។
 តស្ស ឯវំ ហោតំ យទ្ធិនាហំ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ
 អកុសលេហំ ធម្មេហំ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ
 បីតិសុទ្ធំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តំ ។
 សោ ន សក្កោតំ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ ។ បេ ។
 បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរិតុំ ។ អយំ វុច្ឆតិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ញាតោ(១) កដ្ឋោ ឧកតោ បរិហំនោ
 សេយ្យថាបិ សា ការី បព្វតេយ្យា ពាលា អព្យត្តា
 អក្ខេតតញ្ច អកុសលា វិសមេ បព្វតេ ចរិតំ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ភិក្ខុនោះ មិនសេព មិនចំរើន មិនធ្វើឲ្យរឿយៗនូវនិមិត្តនោះ មិនតាំង
ទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកលើហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ រម្ងាប់វិតក្កៈនឹងវិចារៈរួចហើយ
ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិកើតមាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ប្រកប
ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា គឺ សទ្ធា មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមាន
វិតក្កៈមិនមានវិចារៈឡើយ មានតែបីតិនឹងសុខ ដែលកើតអំពីសមាធិ
គឺ បឋមជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះមិនអាចដើម្បីរម្ងាប់វិតក្កៈវិចារៈ ។ បេ ។ បាន
ដល់ទុតិយជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ
គួរតែអាត្មាអញ ស្ងាត់ចាកកាម ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ហើយ ដល់នូវ
បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានតែបីតិនឹងសុខ ដែលកើត
អំពីសេចក្តីស្ងាត់ ។ ភិក្ខុនោះ មិនអាចស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។
បានដល់បឋមជ្ឈានហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថាជា
អ្នកដឹងផង ជាអ្នកអង្គអាចផង ជាអ្នកសាបសូន្យចាកកាមនឹងអកុសល
ធម៌ទាំងពីរផង ដូចជាមេគោនោះ ត្រាច់ទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វល្អិត មិន
ឈ្លានសៃ មិនស្គាល់ខេត្ត មិនប្រសប់ ត្រាច់ទៅលើភ្នំ ដែលមិនស្មើ ។

សុត្តន្តបិដកេ មគ្គនិកាយស្ស វិហារិយានិកា

សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ ការី បព្វតេយ្យា បណ្ឌិតា
 ព្យត្តា ខេត្តញ្ច កុសលា វិសមេ បព្វតេ ចរិតុ
 តស្ស ឯវមស្ស យន្ធនាហំ អគតបុព្វតោ ទិសំ
 កច្ឆេយ្យំ អទាទិតបុព្វានិ ច តំណានិ ទានេយ្យំ
 អប័តបុព្វានិ ច ចានីយានិ បិវេយ្យន្តំ ។ សា បុរិមំ
 ចានំ សុប្បតិដ្ឋិតំ បតិដ្ឋាបេត្វា បច្ឆិមំ ចានំ ឧទ្ធកេយ្យ
 សា អគតបុព្វតោ ទិសំ កច្ឆេយ្យំ អទាទិតបុព្វានិ ច
 តំណានិ ទានេយ្យំ អប័តបុព្វានិ ច ចានីយានិ
 បិវេយ្យ យស្មីបស្ស ទេសេ បិតាយ ឯវមស្ស
 យន្ធនាហំ អគតបុព្វតោ ទិសំ កច្ឆេយ្យំ អទាទិត-
 បុព្វានិ ច តំណានិ ទានេយ្យំ អប័តបុព្វានិ ច
 ចានីយានិ បិវេយ្យន្តំ ។ តព្វ បទេសំ សោត្តនា
 បច្ឆាកច្ឆេយ្យ ។ តំ តំស្ស ហេតុ ។ តថា ហិ
 សា ភិក្ខុវេ ការី បព្វតេយ្យា បណ្ឌិតា ព្យត្តា
 ខេត្តញ្ច កុសលា វិសមេ បព្វតេ ចរិតុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារកាយ នវគ្គនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេតា ត្រាច់ទៅលើភ្នំ ជាសត្វមានបញ្ញា
 ឈ្វាសវៃ ស្គាល់នូវខេត្ត ប្រសប់ ត្រាច់ទៅលើភ្នំ ដែលមិនស្មើ
 មេតានោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មា
 អញទៅកាន់ទិសដែលអញមិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្សីនូវស្មៅដែលអញមិន
 ធ្លាប់ទំពាស្សីផង ផឹកទឹកដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។ មេតានោះ
 ឈរជើងមុខឲ្យសិបល្អហើយ លើកជើងខាងក្រោយឡើង មេតានោះ
 ទើបគប្បីទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅបានផង ទំពាស្សីនូវស្មៅដែល
 ខ្លួនមិនធ្លាប់ទំពាស្សីបានផង ផឹកទឹកដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ផឹកបានផង
 កាលបើមេតានោះ ឈរក្នុងប្រទេសណា មេតានោះ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ ទៅកាន់ទិសដែលអញ
 មិនធ្លាប់ទៅផង ទំពាស្សីនូវស្មៅដែលអញមិនធ្លាប់ទំពាស្សីផង ផឹកទឹក
 ដែលអញមិនធ្លាប់ផឹកផង ។ មេតានោះ គប្បីត្រឡប់មកកាន់ប្រទេស
 នោះវិញដោយសួស្តី ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះថា មេតានោះ ត្រាច់ទៅកាន់ភ្នំ ជាសត្វមានបញ្ញាឈ្វាសវៃ
 ស្គាល់នូវខេត្ត ប្រសប់ត្រាច់ទៅលើភ្នំដែលមិនស្មើ យ៉ាងណាមិញ ។

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥនេកោ ភិក្ខុ បណ្ឌិតោ
 ព្យតោ ខេត្តញ្ច កុសលោ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ
 អកុសលេហំ ធម្មេហំ សវិតក្កំ សវិតារំ វិវេកជំ
 បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារិតុំ ។ សោ
 តំ និមិត្តំ អាសេវតិ កាវេតិ ពហុលីករោតិ
 ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ យន្ត្រាហំ
 វិតក្កវិចារាជំ រូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្មសាទនំ
 ចេតសោ ឯកោធិកាវំ អវិតក្កំ អវិតារំ សមាធិជំ
 បីតិសុខំ ឧតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហរេយ្យន្តិ ។
 សោ ឧតិយជ្ឈានំ អនកិហិសមាទោ^(១) វិតក្កវិចារាជំ
 រូបសមា ។ បេ ។ ឧតិយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ
 វិហរតិ ។ សោ តំ និមិត្តំ អាសេវតិ កាវេតិ
 ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ
 ហោតិ យន្ត្រាហំ បីតិយា ច វិវាតា ឧបេក្ខតោ
 ច វិហរេយ្យំ សតោ ច សម្មជាទោ សុខញ្ច
 កាយេន បដិសំវេទេយ្យំ យន្តំ អរិយា អាចិត្តន្តិ

១ ឧ. ម. អនកិហិសមាទោ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្ចាស់កិត្តតាំងឡាយ កិត្តខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានបញ្ញាឈ្លាសវៃ
 ស្គាល់នូវខេត្ត ជាអ្នកប្រសប់ ក្នុងការស្វាត់ចាកកាមតាំងឡាយ ស្វាត់
 ចាកអកុសលធម៌តាំងឡាយ ហើយបានដល់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយ
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានតែបីតំនឹងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងាត់ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ កិត្តនោះខំសេព ខំចំរើន ខំធ្វើឲ្យរឿយៗនូវនិមិត្ត
 នោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកឈ្មោះហើយ កិត្តនោះ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ រម្ងាប់វិតក្កៈនឹង
 វិចារៈហើយដល់នូវទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិកើតមាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន
 ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាគឺសច្ចា មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមាន
 វិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតំនឹងសុខ ដែលកើតអំពីសមាធិ
 តិបត្ថមជ្ឈាន ។ កិត្តនោះមិនបានសម្រេចទុតិយជ្ឈាន ក៏រម្ងាប់នូវ
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ។ បានដល់ទុតិយជ្ឈាន ។ កិត្តនោះ ខំសេព
 ខំចំរើន ខំធ្វើឲ្យរឿយៗនូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួន
 តាំងទុកឈ្មោះហើយ កិត្តនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអាត្មាអញឡើយ ណាយចាកបីតិ ជាអ្នកប្រកបដោយឧបេក្ខាផង
 មានសតិនឹងសម្បជញ្ញៈផង សោយនូវសុខ ដោយនាមកាយផង ព្រះ
 អរិយៈតាំងឡាយ តែងសរសើរបុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈាន នោះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស វិហារនិកាយ

ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយជ្ឈានំ ឧប-
សម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ ។ សោ តតិយជ្ឈានំ អនភិហា-
សមាធនោ បីតិយា ច វិរាតា ។ បេ ។ តតិយជ្ឈានំ
ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ។ សោ តំ និមិត្តំ អាសេវតិ
ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ
ហោតិ យន្ននាហំ សុខស្ស ច បហាធា ឧក្ខស្ស ច
បហាធា បុព្វេ សោមនស្សនោមនស្សានំ អត្តផ្តមា
អនុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិចារិសុទ្ធិ ចតុត្ថជ្ឈានំ
ឧបសម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ ។ សោ ចតុត្ថជ្ឈានំ
អនភិហាសមាធនោ សុខស្ស ច បហាធា ។ បេ ។
ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ។ សោ តំ និមិត្តំ
អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋិតំ
អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ យន្ននាហំ សព្វសោ
រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិបសញ្ញានំ អត្តផ្តមា
នាទត្តសញ្ញានំ អមនសីកាធិ អនន្តោ អាកាសោតិ
អាកាសានុញ្ញាយតំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ វិហារិយាគ

បុគ្គលប្រកបដោយឧបេក្ខា មានស្មារតី មានធម៌ជាគ្រឿងនៅ
 ជាសុខដូច្នេះ ព្រោះតតិយជ្ឈានណា ក៏គួរដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ ។
 ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចនូវតតិយជ្ឈាន ព្រោះនឿយណាយ
 ចាកបីតិ ។ បេ ។ បានដល់នូវតតិយជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ខំសេព
 ខំចំរើន ខំធ្វើឲ្យរឿយ ។ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួន
 តាំងទុកល្អហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នេះ
 គួរតែអាត្មាអញ លះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង មានសោមនស្ស
 នឹងទោមនស្ស អស់ហើយក្នុងកាលមុនផង ហើយគួរដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន
 ជាធម្មជាតិមានការម្ស្ចា មិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មានតែសតិដ៏បរិសុទ្ធកើត
 អំពីឧបេក្ខា ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចចតុត្ថជ្ឈាន ព្រោះលះបង់នូវ
 សុខផង ។ បេ ។ បានដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ខំសេព ខំចំរើន
 ខំធ្វើឲ្យរឿយ ។ នូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកល្អ
 ហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នេះ គួរតែ
 អាត្មាអញកន្លងនូវរូបសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង អស់ទៅនៃបដិម-
 សញ្ញាដែលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវនានត្ថសញ្ញា ហើយគួរដល់អាកាសា-
 នញ្ជាយគនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ។

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

សោ អាគាសានញ្ចាយតនំ អនគិហិសមាដោ
 សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា ។ បេ ។ អាគា-
 សានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ សោ តំ
 និមិត្តំ អាសេវតិ កាវេតិ ពហុលីករោតិ ស្វាធិដ្ឋតំ
 អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ យន្ធនាហំ សព្វសោ
 អាគាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ
 វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារេយ្យន្តិ ។
 សោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ អនគិហិសមាដោ សព្វសោ
 អាគាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញា-
 ណន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។
 សោ តំ និមិត្តំ អាសេវតិ កាវេតិ ពហុលី-
 ករោតិ ស្វាធិដ្ឋតំ អធិដ្ឋាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ
 យន្ធនាហំ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម
 នត្តិ កក្ក័តិ អាគិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារេយ្យន្តិ ។ សោ អាគិញ្ចញ្ញាយតនំ អនគិហិ-
 សមាដោ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចអាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ព្រោះកន្លង
 ទូរ្យុបសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ។ បេ ។ បានដល់អាគាសា-
 នញ្ចាយតនជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ ទំសេត ទំចំរើន ទំធ្វើឲ្យរឿយៗ
 ទូរ្យុនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកទូរ្យុនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកល្អហើយ ភិក្ខុនោះ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ កន្លង
 ទូរ្យុអាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់
 ទូរ្យុវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមាន
 ទីបំផុតដូច្នេះ ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន
 ព្រោះកន្លងទូរ្យុអាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ
 បានដល់ទូរ្យុវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណ
 មិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ។ ភិក្ខុនោះ ទំសេត ទំចំរើន ទំធ្វើឲ្យ
 រឿយៗ ទូរ្យុនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកទូរ្យុនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកល្អហើយ
 ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ
 កន្លងទូរ្យុវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ
 ដល់ទូរ្យុអាភិព្វញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វត្ថុតិចតួច
 មិនមានដូច្នេះ ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចអាភិព្វញ្ចាយតន-
 ជ្ឈាន ហើយកន្លងទូរ្យុវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ឧបាសិទ្ធពិញ្ញា

នត្ថំ កំភ័យំ អាភិក្ខុញ្ញាយនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហាតំ ។
 សោ តំ ធិមិត្តំ អាសេវតំ កាវេតំ ពហុលីករោតំ
 ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតំ តស្ស ឯវំ ហោតំ យន្តនាហំ
 សព្វសោ អាភិក្ខុញ្ញាយនំ សមត្ថក្កម្មំ នេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារេយ្យន្តំ ។ សោ
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយនំ អនកិហំសមាធនោ សព្វសោ
 អាភិក្ខុញ្ញាយនំ សមត្ថក្កម្មំ នេវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហាតំ ។ សោ តំ ធិមិត្តំ
 អាសេវតំ កាវេតំ ពហុលីករោតំ ស្វាធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋាតំ
 តស្ស ឯវំ ហោតំ យន្តនាហំ សព្វសោ នេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយនំ សមត្ថក្កម្មំ សញ្ញាវេទយិតំរោធំ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារេយ្យន្តំ ។ សោ សញ្ញាវេទយិតំរោធំ
 អនកិហំសមាធនោ សព្វសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយនំ
 សមត្ថក្កម្មំ សញ្ញាវេទយិតំរោធំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហាតំ ។
 យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តំ តនេវ សមាបត្តិ
 សមាបដ្ឋតិបិ វុដ្ឋាតិបិ តស្ស មុទុ ធិតំ ហោតំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបសម្ព័ន្ធ

ហើយបានដល់នូវអាភិញ្ញាណយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តថា
 វត្ថុតិចតួចមិនមានដូច្នេះ ។ ភិក្ខុនោះ ខំសេព ខំចំរើន ខំធ្វើឱ្យ
 រឿយៗនូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុកនូវនិមិត្ត ដែលខ្លួនតាំងទុកហើយ
 ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ
 កន្លងនូវអាភិញ្ញាណយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវ
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន ។ ភិក្ខុនោះ មិនបានសម្រេចនូវ
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន ហើយកន្លងនូវអាភិញ្ញាណយតនដ្ឋាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន ។
 ភិក្ខុនោះ ខំសេព ខំចំរើន ខំធ្វើឱ្យរឿយៗនូវនិមិត្តនោះ បានតាំងទុក
 នូវនិមិត្តដែលខ្លួនតាំងទុកហើយ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មាអញ កន្លងនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវសញ្ញាវេទយតនិរោធ ។ ភិក្ខុនោះ
 មិនបានសម្រេចសញ្ញាវេទយតនិរោធ ក៏កន្លងនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយដល់នូវសញ្ញាវេទយត-
 និរោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើភិក្ខុ ចូលកាន់សមាបត្តិ
 នោះៗ ក្តី ចេញចាកសមាបត្តិនោះៗ ក្តី ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏ទំន់

បណ្ណាសកេ បហវិជ្ជា

កក្កញ្ចំ ឡុឡា ចិត្តេន កក្កញ្ចេន អប្បមាលោ
សមាជំ ហោតិ សុភវិតោ សោ អប្បមាលោន
សមាជំនា សុភវិតេន យំយស្សេវ^(១) អភិញ្ញា
សង្ខតារណីយស្ស ធម្មស្ស ចិត្តំ អភិជញ្ញាមេតិ
អភិញ្ញា សង្ខតារីយាយ តត្រ តត្រេវ សត្តភព្វតំ
ចាចុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ ។ សោ សចេ
អាភក្ខតិ អនេកវិហិតំ វង្សិវិធំ បច្ឆុទុកវេយ្យំ
ឯកោវិ ហុត្វា តហុតា អស្សំ តហុតាមិ ហុត្វា
ឯកោ អស្សំ ។ បេ ។ យាវ ព្រហ្មលោកាមិ
កាយេន វសំ វត្ថេយ្យន្តិ តត្រ តត្រេវ សត្តភព្វតំ
ចាចុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ ។ សោ សចេ
អាភក្ខតិ ជិញ្ញាយ សោតនាតុយា ។ បេ ។ សតិ
សតិអាយតនេ ។ សោ សចេ អាភក្ខតិ បរសត្តានំ
បរមុត្តរានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បដានេយ្យំ
សរាគំ វា ចិត្តំ សរាគំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វីតរាគំ វា
ចិត្តំ វីតរាគំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សនោសំ វា ចិត្តំ

១ ឱ. ច. យស្ស យស្ស ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

គួរដល់ការនាកម្ម សមាធិដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយចិត្ត
 ក៏ទន់គួរដល់ការនាកម្ម ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះ បានចំរើនហើយ ដោយ
 ប្រពៃ ភិក្ខុនោះ ក៏បង្កើនចិត្តទៅចំពោះធម៌ណា ដែលគប្បីធ្វើឲ្យដាក់
 ច្បាស់ ដោយបញ្ញាដ៏ទុត្តម ដោយសមាធិដែលមានប្រមាណមិនបាន
 ដែលខ្លួនបានចំរើន ដោយប្រពៃ ដើម្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា
 ដ៏ទុត្តម កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវការដែលគួរដាក់
 ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះៗ បាន ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញ
 គប្បីសំដែងនូវការតាក់តែងឬទ្ធិបានច្រើនប្រការគឺ អាត្មាអញតែម្នាក់ ធ្វើ
 ឲ្យទៅជាច្រើននាក់ក៏បាន ឬអាត្មាអញច្រើននាក់ ធ្វើឲ្យទៅជា
 ម្នាក់វិញក៏បាន ។ បេ។ អាត្មាអញធ្វើអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយ
 កាយដកបដល់ព្រហ្មលោកក៏បាន កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ
 ក៏ដល់នូវការដែលគួរដាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះៗ ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នា
 ដោយសោតនាតុជាទិព្វ ។ បេ។ កាលបើហេតុមានហើយ ។
 បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញគប្បីកំណត់ដឹងចិត្ត របស់សត្វដទៃ
 របស់បុគ្គលដទៃ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន គឺចិត្តដែលប្រកបដោយរាគៈក្តី
 អាត្មាអញ ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ ចិត្តដែលប្រាសចាករាគៈ
 ក្តី ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រាសចាករាគៈ ចិត្តដែលប្រកបដោយទោសៈក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវិនិយាយស្ស វិវាទិយកោ

សនោសំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វីតនោសំ វា ចិត្តំ
 វីតនោសំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សមោហំ វា ចិត្តំ
 សមោហំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ វីតមោហំ វា ចិត្តំ
 វីតមោហំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យំ សំឡំ វា ចិត្តំ
 វីត្តំ វា ចិត្តំ មហត្ថំ វា ចិត្តំ អមហត្ថំ
 វា ចិត្តំ សទ្ធាតំ វា ចិត្តំ អនុត្ថំ វា ចិត្តំ អស-
 មាហិតំ វា ចិត្តំ សមាហិតំ វា ចិត្តំ វិមុត្តំ វា ចិត្តំ
 អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ អវិមុត្តំ ចិត្តន្តិ បដានេយ្យន្តិ តត្រ
 តត្រវ សត្វកត្វតំ ចាបុណ្ហតិ សតិ សតិអា-
 យតនេ ។ សោ សចេ អាកម្ពតិ អនេកវិហិតំ
 បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យំ សេយ្យមីទំ ឯកម្មំ ជាតិ
 ទ្វេបិ ជាតិយោ ។ បេ ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ
 អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សវេយ្យន្តិ តត្រ
 តត្រវ សត្វកត្វតំ ចាបុណ្ហតិ សតិ សតិអា-
 យតនេ ។ សោ សចេ អាកម្ពតិ ទិព្វេន
 ចក្កេន វិសុទ្ធនេ អតិក្កន្ធមានុសកេន ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កន្តិកាយ និកាយ

ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រកបដោយទោសៈ ចិត្តដែលប្រាសចាកទោសៈក្តី
 ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រាសចាកទោសៈ ចិត្តដែលប្រកបដោយមោហៈក្តី
 ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រកបដោយមោហៈ ចិត្តដែលប្រាសចាកមោហៈក្តី
 ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តប្រាសចាកមោហៈ ចិត្តដែលរួញក្តី ចិត្តដែលរាយ
 មាយក្តី ចិត្តដែលជាមហត្ថតៈ គឺប្រាវចរនឹងអប្បបរមក្តី ចិត្តដែលមិនមែន
 ជាមហត្ថតៈក្តី ចិត្តដែលជាសុត្តរ គឺចិត្តដែលមានចិត្តដទៃក្រៃលែងជាងក្តី
 ចិត្តដែលជាអនុត្តរ គឺចិត្តដែលមិនមានចិត្តដទៃក្រៃលែងជាងក្តី ចិត្តដែល
 មិនតាំងមាំក្តី ចិត្តដែលតាំងមាំក្តី ចិត្តដែលផុតស្រឡះក្តី ចិត្តដែលមិន
 ផុតស្រឡះក្តី ក៏ស្គាល់ថា ចិត្តមិនទាន់ផុតស្រឡះ កាលបើហេតុមាន
 ហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវការដែលគួរដាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះ។ ។
 បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញគប្បីលើកឃើញនូវបុព្វេនិវាស មាន
 ប្រការដំច្រើន តំលើកឃើញ ១ ជាតិខ្លះ ២ ជាតិខ្លះ ។ បេ។ អាត្មាអញ
 គប្បីលើកឃើញនូវបុព្វេនិវាស មានប្រការដំច្រើន ព្រមទាំងអាការ ព្រម
 ទាំងទទួលដោយប្រការផ្សេងៗ កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់
 នូវការដែលគួរដាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះ។ ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មា
 អញមានចក្ខុជាវិញ្ញាណសុខ កន្លងបង្អស់ចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ។ បេ។

យថាភក្កបកេ សត្តេ បដានេយ្យន្តំ តត្រ តត្រេ
 សត្វិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេ ។
 សោ សចេ អាភិក្ខុតិ អាសវាទំ ខយា ។ បេ ។
 សង្ខតត្វា ធូបសម្បជ្ឈ វិហរេយ្យន្តំ តត្រ តត្រេ
 សត្វិកព្វតំ ចាបុណាតិ សតិ សតិអាយតនេតិ ។

(៣៦) បឋមម្យាហំ^(១) ភិក្ខុវេ ឈានំ និស្សាយ
 អាសវាទំ ខយំ វនាមិ ធុតិយម្យាហំ^(២) ភិក្ខុវេ
 ឈានំ និស្សាយ អាសវាទំ ខយំ វនាមិ តតិយម្យាហំ
 ភិក្ខុវេ ឈានំ និស្សាយ អាសវាទំ ខយំ វនាមិ
 ចតុត្ថម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ និស្សាយ អាសវាទំ
 ខយំ វនាមិ អាត្មាសាទញ្ញាយតនម្យាហំ ភិក្ខុវេ
 និស្សាយ អាសវាទំ ខយំ វនាមិ ។ បេ ។ នេវសញ្ញាជា-
 សញ្ញាយតនម្យាហំ ភិក្ខុវេ និស្សាយ អាសវាទំ
 ខយំ វនាមិ ។

បឋមម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ និស្សាយ អាសវាទំ ខយំ
 វនាមិតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ តត្រេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

១ ឧ. បឋមម្យាហំ ធុតិយម្យាហំ ។ បេ ។

បណ្ណាសក មហាវិជ្ជ

អាត្មាអញក៏ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម (របស់ខ្លួន)
 កាលបើហេតុមានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវការដែលគួរដាក់ច្បាស់ក្នុង
 ធម៌នោះ។ ។ បើភិក្ខុនោះ ប្រាថ្នាថា អាត្មាអញគប្បីធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់
 បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ កាលបើហេតុ
 មានហើយ ភិក្ខុនោះ ក៏ដល់នូវការដែលគួរដាក់ច្បាស់ក្នុងធម៌នោះ។ ។

(៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅ
 នៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យបឋមជ្ឈានខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យទុតិយជ្ឈានខ្លះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះ
 អាស្រ័យតតិយជ្ឈានខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការ
 អស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យចតុត្ថជ្ឈានខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យអាកាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈានខ្លះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការ
 អស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ព្រោះអាស្រ័យបឋមជ្ឈាន ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យដែលតថាគតពោល
 ហើយនុ៎ះ ពាក្យនុ៎ះតថាគត ពោលព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស ឧវិកនិបាតោ

៩៨ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ ។ បេ ។
 បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ ។ សោ យនេវ តត្ថ
 ហោតិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ
 វិញ្ញាណគតំ តេ ធម្មេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ
 គណ្ណតោ សល្លតោ អយតោ អាពាធតោ បរតោ
 បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុបស្សតិ ។
 សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិជ្ជាបេតិ^(១) សោ
 តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិជ្ជាបេត្វា^(២) អបតាយ
 ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណ្ឌិតំ
 យទិទំ សព្វសង្ខារសមដោ សព្វបដិច្ចដិទិស្សត្តោ
 តណ្ហាក្ខយោ វិវាតោ និរោធា និព្វានន្តិ ។ សោ
 តត្ថ បិតោ អាសវានំ ខយំ ចាប្បណាតិ ចោ ចេ
 អាសវានំ ខយំ ចាប្បណាតិ តេនេវ ធម្មរកេន
 តាយ ធម្មនន្តិយា បញ្ចន្តិ ឡិម្ពាភិយានំ សំយោជនានំ
 បរិក្ខយា ឡិបចាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិនិព្វាយិ

១ ឧ. បដិវាបេតិ ។ ម. បដិវាទេតិ ។ ២ ឧ. បដិវាបេត្វា ។ ម. បដិវាទេត្វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរិកាយ នវកនិបាត

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ។ បេ។
 បានដល់បឋមជ្ឈាន ។ រូប វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណាដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបឋមជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ ក៏រមែងពិចារណាឃើញ
 ច្បាស់នូវធម៌គឺបញ្ចក្ខន្ធទាំងនោះថាជាបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអោត ជាពក
 ជាសរ ជាគ្រឿងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជាបស់វេទ ជាបស់ទ្រុឌ
 ទ្រោម ជាបស់សូន្យ ជាបស់អនត្ត ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅ
 ស៊ប់ដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅស៊ប់ដោយ
 ធម៌ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលមកនូវចិត្តទុកក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់នូវ
 សង្ខារទាំងពួង ការលះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា
 សេចក្តីនឿយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហា គឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាន
 ។ នុះជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននុះជាបស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុង
 វិបស្សនា ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ជាអារម្មណ៍នោះ ហើយរមែងដល់នូវ
 ការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឌុបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេកអរចំពោះ
 សមថធម៌នឹងវិបស្សនាធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយ ចំពោះធម៌នោះ
 ព្រោះអស់ទៅនៃឧរុម្ពាគិយសំយោជនៈ ៥ ហើយនឹងបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ

អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ
 ឥស្សសោ វា ឥស្សសន្តោវាសី វា តិណបុរិសរូបកេ^(១)
 វា មត្តិកាបុញ្ញោ វា យោគំ កកិកា សោ អបរេន
 សមយេន ធូរេនាតី ច ហោតិ អត្តណាវេជំ ច
 មហាតោ ច កាយស្ស បទាលីតា ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ
 ឧបសម្ពុជ្ជំ វិហារតិ ។ សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ
 រូបភនំ វេទនាភនំ សញ្ញាភនំ សង្ខារភនំ វិញ្ញាណភនំ
 តេ ធម្មោ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គល្លាតោ
 សល្លតោ អយតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ
 សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុបស្សតិ ។ សោ
 តេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិជ្ជាបេតិ សោ តេហិ
 ធម្មេហិ ចិត្តំ បតិជ្ជាបេតា អមតាយ ជាតុយា
 ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណីតំ យទិទំ
 សព្វសង្ខារសមថោ សព្វបដិច្ចដិស្សតោ តណ្ហាត្តិយោ
 វិវាតោ ជិវេនោ ជិញ្ញានន្តិ ។ សោ តត្ថ បិតោ

១ ឧ. តិណបុរិសកេ វា ។

បណ្ណាសក មហាវិទ្យា

មិនត្រូវបំភ័យលោកនោះមកវិញឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចខ្លួនឆ្លុះ
 ក្នុងសិស្សរបស់ខ្លួនឆ្លុះ ធ្វើនូវការប្រកបក្នុងបូរណភាព បុរសជាវិការវន
 ស្មៅក្តី ក្នុងដុំដីស្អិតក្តី សម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនឆ្លុះនោះ បាញ់បាន
 ឆ្ងាយផង បាញ់ត្រង់ផង អាចទំលាយនូវកាយដ៏ធំផង យ៉ាងណាបើប្រា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុស្ងាត់ទាមកាយទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់
 បឋមជ្ឈាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ រប វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ
 ណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបឋមជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណា
 ឃើញច្បាស់នូវធម៌ គឺបញ្ចក្ខន្ធទាំងនោះថា ជាអស់មិនទៀង ជាទុក្ខ
 ជារោគ ជាពក ជាសរ ជាគ្រឿងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជាអស់ដទៃ
 ជាអស់ទុខទ្រោម ជាអស់សូន្យ ជាអស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្ត
 ឲ្យដក់លំនៅស៊ប់ដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដក់លំនៅ
 ស៊ប់ដោយធម៌ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលមកនូវចិត្ត ទុកក្នុងអមតធាតុថា
 ការរហូបបង្ខំនូវសង្ខារទាំងពួង លះបង្ខំនូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅ
 នៃតណ្ហា សេចក្តីឡើយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា
 ព្រះនិព្វាននេះជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននេះជាអស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បាន
 បិតនៅក្នុងវិបស្សនា ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ជាអារម្មណ៍នោះ ហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គជញ្ជីណយស្ស វិវាទិយគោ

អាសវាធំ ខយំ ចាបុណាតិ នោ ច អាសវាធំ
 ខយំ ចាបុណាតិ តេនេវ ធម្មរាគេន តាយ ធម្ម-
 នន្ទិយា បញ្ចុំ ឡិម្ពាភិយាធំ សំយោជនាធំ បរិក្ខុយា
 ឡិមហាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិជិត្វាយី អនាវត្តិធម្មោ
 តស្មា លោកោ ។ បឋមម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ
 ជិស្សាយ អាសវាធំ ខយំ វិនាមីតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ
 ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

ទុតិយម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ ។ បេ ។
 តតិយម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ ។ បេ ។
 ចតុត្ថម្យាហំ ភិក្ខុវេ ឈានំ ជិស្សាយ អាសវាធំ
 ខយំ វិនាមីតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុខស្ស ច
 បហាថា ទុក្ខស្ស ច បហាថា បុត្រេវ សោមនស្ស-
 នោមនស្សានំ វត្តន្តមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខា-
 សតិចារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈំ វិហរតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ វិចិត្រគោតម

រមែងដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការ
អស់ទៅនៃអាសវៈទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះ
សេចក្តីត្រេកអរ ចំពោះធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយ ចំពោះធម៌នោះ
ព្រោះអស់ទៅនៃឧរម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ ហើយនឹងបរិនិព្វានក្នុងជីវិតនោះ
មិនត្រឡប់អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពាក្យណាដែលតថាគតពោលថា តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃ
អាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យបឋមជ្ឈាន ពាក្យនេះតថាគត ពោលហើយ
ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
ព្រោះអាស្រ័យនូវទុតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគត ព្រោះអាស្រ័យនូវតតិយជ្ឈាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគត ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវចតុត្ថជ្ឈាន
ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យដែលតថាគត ពោលហើយនេះ ពាក្យនេះ
តថាគតពោល ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់
នូវទុក្ខផង មានសោមនស្សនឹងទោមនស្សអស់ទៅ ក្នុងកាលមុន ហើយ
ដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន ដែលជាធម្មជាតិ មានអារម្មណ៍ មិនមែនជាទុក្ខ
មិនមែនជាសុខគឺជាឧបេក្ខា មានសតិដ៏បរិសុទ្ធ ដោយឧបេក្ខា ។

បណ្ណសិក្សា មហាវិញ្ញា

សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ រូបតតំ វេទនាតតំ សញ្ញា-
 តតំ សង្ខារតតំ វិញ្ញាណតតំ នេ ធម្មេ អនិច្ចតោ
 ទុក្ខតោ រោគតោ គល្លាតោ សល្លតោ អយតោ
 អាតាធិតោ ចរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ
 សមុបស្សតិ ។ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋា-
 បេតិ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេតា
 អមតាយ ជាតុយា ចិត្តំ ឱបសំហារតិ វតំ សន្តំ
 វតំ បណ្ឌិតំ យទិទំ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វប-
 ដិញ្ញដិទិស្សត្តា តល្លាត្តុយា វិហតោ និរោធា
 និព្វានន្តំ ។ សោ តត្ថ បិតោ អាសវំ ខយំ
 ចាបុណាតិ នោ ចេ អាសវំ ខយំ ចាបុណាតិ
 តេនេវ ធម្មាគេន តាយ ធម្មនន្តិយា បញ្ចន្តំ
 ឡិម្ពាគិយាជំ សំយោជនាជំ បរិក្ខុយា ឱបចាតិកោ
 ហោតិ តត្ថ បរិនិព្វាយំ អនាវត្តិធម្មោ តស្មា
 លោកា ។ សេយ្យជាចិ ភិក្ខុវេ ស្សសោ វា

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

រួម វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចក្ខុត្ថ-
 ជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ រមែងពិចារណាឃើញច្បាស់នូវធម៌គឺបញ្ចក្ខន្ធារិយ
 នោះថា ជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាពេក ជាពក ជាសរ ជាគ្រឿង
 បៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដងៃ ជារបស់ទ្រុឌទ្រោម ជារបស់
 សូន្យ ជារបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកល់នៅស៊ប់ដោយ
 ធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកល់នៅស៊ប់ ដោយធម៌ទាំង
 នោះហើយ ក៏ប្រមូលមកនូវចិត្តទុកក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់បង់នូវសង្ខារ
 ទាំងពួង ការលះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តី
 ឡើយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននេះ
 ជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននេះ ជារបស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុង
 វិបស្សនា ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ ជាអារម្មណ៍នោះហើយ រមែងដល់
 នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃ
 អាសវៈទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេក
 អរចំពោះធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅ
 នៃឧរុម្ពាតិយសំយោជនៈ ៥ ហើយនឹងបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់
 អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចនាយខ្លាចឆ្កី

ឥស្សាសន្តោវាសី វា តិណប្បវិស្សរុបកេ វា មត្តិកាបុល្លោ
 វា យោតំ កាវិត្វា សោ អបរេន សមយេន ទ្វិវេហិតិ
 ច ហោតិ អត្តុណវេជី ច មហាតោ ច កាយស្ស
 បទាលីតា ឯវមេវ ចោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុខស្ស ច
 មហានា ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ ។
 សោ យទេវ តត្ថ ហោតិ រូបកតំ វេទនាកតំ ។ បេ ។
 អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ ចតុត្ថម្យាហំ ភិក្ខុវេ
 ឈានំ និស្សាយ អាសវានំ ខយំ វនាមីតិ ឥតិ យន្តំ
 វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ អាកាសានញ្ចាយតនម្យាហំ
 ភិក្ខុវេ ឈានំ និស្សាយ អាសវានំ ខយំ វនាមីតិ
 ឥតិ ចោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កហា បដិយសញ្ញានំ
 អត្ថផ្ដុំហា នាមត្ថសញ្ញានំ អមនសីកាវា អនន្តោ អាកា-
 សោតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្ទុកាយ ឧបិស័ន្ទ

កូនសិស្សរបស់ខ្លួនធុត្តិ ធ្វើឲ្យវាត្រឡប់ប្រកបក្នុងរូបភាពបុរស ជាវិការវន
 សៅក្តី ក្នុងដំណើរធុត្តិ លុះសម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនធុនោះ បាញ់
 បានឆ្ងាយផង បាញ់ត្រង់ផង អាចទំលាយឲ្យកាយដ៏ធំបានផង យ៉ាង
 ណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ព្រោះលះបង់ឲ្យសុខផង ។ បេ ។
 បានដល់ចតុត្ថជ្ឈាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ រូប វេទនាណា ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចតុត្ថជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ មានសភាពមិនត្រឡប់
 អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យណាដែល
 តថាគតពោលហើយថា តថាគត ពោលឲ្យការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះ
 អាស្រ័យឲ្យចតុត្ថជ្ឈាន ពាក្យនេះ តថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យ
 ឲ្យហេតុនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលឲ្យការអស់ទៅនៃ
 អាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យឲ្យអាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ព្រោះហេតុនោះ
 ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយនេះ ពាក្យនេះតថាគតពោលហើយ ព្រោះ
 អាស្រ័យឲ្យហេតុដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ព្រោះកូនបង់ឲ្យរូបសញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ព្រោះអស់បដិមសញ្ញា
 ហើយ លែងធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យនាទតសញ្ញា ហើយដល់ឲ្យអាកាសា-
 នញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ។

សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ
 សម្ព័ន្ធគតំ វិញ្ញាណគតំ តេ ធម្មេ អនិច្ចតោ ធុត្តតោ
 រោគតោ គណ្ណតោ សល្លតោ អយតោ អារាធតោ
 បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុ-
 បស្សតិ ។ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេតិ សោ
 តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្វា អមតាយ នាតុយា
 ចិត្តំ ធុបសំហរតិ វេតំ សន្តំ វេតំ បណ្ឌិតំ យេនិទំ
 សត្វសម្ព័ន្ធសបដោ សត្វបដិប្បនិទំស្សត្តោ តណ្ហាត្វយោ
 វិរាគោ និរោធា និព្វានន្តំ ។ សោ តត្ថ បីតោ
 អាសវានំ ខយំ ចាបុណាតិ នោ ចេ អាសវានំ
 ខយំ ចាបុណាតិ តេនេវ ធម្មរាគេន តាយ
 ធម្មនន្តិយា បញ្ចន្តំ ឱរម្ពាភិយានំ សំយោជនានំ
 បរិត្វយា ធុបចាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិនិព្វាយី
 អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ សេយ្យថាថិ
 ភិក្ខុវេ វស្សសោ វា វស្សសន្តេវាសី វា តំណាបុ-
 រិស្សបកេ វា មត្តិកាបុញ្ញេ វា យោគំ ករិត្វា

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអាកាសា-
 នញ្ញាយតនដ្ឋាននោះ ក៏ក្នុងនោះ ក៏រមែងពិចារណាឃើញនូវធម៌គឺខន្ធ
 ទាំងនោះថាជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាភេត ជាពក ជាសរ ជាសេចក្តី
 បៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដងៃ ជារបស់ទ្រុឌទ្រោម ជារបស់
 ស្ងួត ជារបស់អនត្តា ។ ក៏ក្នុងនោះ ញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកល់នៅស៊ប់ ដោយ
 ធម៌ទាំងនោះ លុះក៏ក្នុងនោះ បានញ៉ាំងចិត្តឱ្យដកល់នៅស៊ប់ ដោយធម៌
 ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលចិត្តទៅក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់បង់នូវសង្ខារ
 ទាំងពួង លះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តី
 នឿយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជាទី
 ស្ងប់ ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជារបស់ប្រសើរ ។ ក៏ក្នុងនោះ បានបិតនៅក្នុងវិបស្សនា
 ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ ជាអារម្មណ៍នោះហើយ រមែងដល់នូវការអស់
 ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅ នៃអាសវៈទេ
 ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេកអរចំពោះធម៌
 នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅនៃឧរម្ពាតិយ-
 សំយោជនៈ ៥ ហើយ នឹងបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់អំពីលោក
 នោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចខ្លាច់ធូត្តិ កូនសិស្សរបស់
 ខ្លាច់ធូត្តិ ធ្វើនូវការប្រកបក្នុងរូបភាពបុរស ជាវិការនៃស្មៅក្តី ក្នុងដុំដីស្មៅក្តី

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស វិវាទបិដក

សោ អបរេន សមយេន ទ្វិវេនាតិ ច ហោតិ
អក្ខណវេជំ ច មហតោ ច កាយស្ស បទាលិតា
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញាធំ
សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាធំ អត្តផ្គមា ធានត្ថសញ្ញាធំ
អបនសីការា អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសា-
នញ្ញាយតធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហាតិ ។ សោ យនេវ តត្ថ
ហោតិ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ ។ បេ ។ អនាវត្តិធម្មោ
តស្មា លោកា ។ អាគាសានញ្ញាយតធម្មាហំ
ភិក្ខុវេ ជិស្សាយ អាសវាធំ ខយំ វនាមីតិ ឥតិ
យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ វិញ្ញាណញ្ញាយ-
តធម្មាហំ ភិក្ខុវេ ជិស្សាយ ។ បេ ។ អាតិញ្ញាយ-
តធម្មាហំ ភិក្ខុវេ ជិស្សាយ អាសវាធំ ខយំ វនាមីតិ
ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥន
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតធំ សមតិក្កម

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧបសម្ព័ន្ធនាម

លុះសម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនធុរនោះបាញ់បានឆ្ងាយឆ័ង បាញ់ត្រង់
 ផង អាចទំលាយនូវកាយដ៏ធំផង យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង្អស់នូវរូបសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ព្រោះអស់បដិឃ-
 សញ្ញាហើយ ដែលធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាមសញ្ញា ហើយដល់នូវអាត្មា-
 សានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាត្មាសមិនមានទីបំផុត
 ដូច្នេះ ។ វេទនា សញ្ញាណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអាត្មាសានញ្ញាយ-
 តនជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ ។ បេ ។ មានសភាពមិនបានត្រឡប់អំពីលោក
 នោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យណា ដែលតថាគត
 ពោលថា តថាគតពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យ
 នូវអាត្មាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ពាក្យនេះ តថាគតពោលហើយ ព្រោះ
 អាស្រ័យនូវហេតុនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យនូវវិញ្ញាណ-
 ញ្ញាយតនជ្ឈាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវការអស់
 ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន ព្រោះហេតុ
 នោះ ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយនេះ ពាក្យនេះតថាគតពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាស-
 នានេះ ព្រោះកន្លងបង្អស់វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង

ធន្តិ ត្ថិត្តិ អាត្មញ្ញាយ តនំ ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារតិ ។ សោ យនេវ តត្ថ ហោតិ វេទនាគតំ
 សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ តេ ធម្មេ
 អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ កល្យាណតោ សល្យតោ
 អយតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ
 អនត្តតោ សមនុបស្ស័តិ ។ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ
 បតិដ្ឋាបេតិ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្វា
 អមតាយ ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ ឯតំ
 បណ្ឌិតំ យទិទំ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វបដិប្បជិ-
 និស្សតោ តណ្ហាត្ថយោ វិវាតោ និរោធា និព្វានន្តិ ។
 សោ តត្ថ បិតោ អាសវានំ ខយំ ចាបុណាតិ នោ
 ចេ អាសវានំ ខយំ ចាបុណាតិ តេនេវ ធម្មរកេន
 តាយ ធម្មនន្តិយា បញ្ចន្តំ ឱរម្ពាតិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិក្ខយា ឱបទាតិកោ ហោតិ តត្ថ
 បរិនិព្វាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ សេយ្យ-
 ថាវិ ភិក្ខុវេ ឥស្សាសោ វិ ឥស្សាសន្តេវាសី វិ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ហើយដល់នូវភាគីពាក្យពាក្យយតនជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វត្ថុតិចតួច
 មិនមានដូច្នេះ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណណា ដែលប្រព្រឹត្ត
 ទៅក្នុងភាគីពាក្យពាក្យយតនជ្ជាននោះ ភិក្ខុនោះ ក៏រមែងពិចារណាឃើញនូវ
 ធម៌គឺ ខន្ធទាំងនោះថាជារបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាពេក ជាពក ជាសរ
 ជាត្រឡឹងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជារបស់ដទៃ ជារបស់ទ្រុឌទ្រោម
 ជារបស់សូន្យ ជារបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅស៊ប់
 ដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់នៅស៊ប់ដោយធម៌
 ទាំងនោះហើយ ក៏ប្រមូលចិត្តទៅក្នុងអមតធាតុថា ការរម្ងាប់បង់នូវសង្ខារ
 ទាំងពួង លះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តីឡើយ
 ណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននេះ ជាទីស្ងប់
 ព្រះនិព្វាននេះ ជារបស់ប្រសើរ ។ ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុងវិបស្សនា
 ដែលមានតែលក្ខណ៍ជាអារម្មណ៍ ហើយរមែងដល់នូវការអស់ទៅនៃ
 អាសវៈទាំងឡាយ បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទេ ក៏គង់
 បានទៅកើតជាឧបបាតិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រេកអរចំពោះធម៌នោះ
 ព្រោះសេចក្តីរីករាយចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅនៃឧរុម្ពាគិយសំយោ-
 ជនៈ ៥ ហើយទីបរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់អំពីលោកនោះមកវិញ
 ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចខាន់ធីត្តិ កូនសិស្សរបស់ខាន់ធីត្តិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្ទនិកាយស្ស វិវេកនិយមោ

តិណ្ហបុរិស្សបកេ វា មត្តិកាបុញ្ញេ វា យោគំ កវិត្វា
 សោ អបរេន សមយេន ធូរនាតំ ច ហោតំ
 អត្តណវេដី ច មហាតោ ច កាយស្ស បណាលំតា
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញា-
 យននំ សមតិក្កម្ម ធន្តំ កិញ្ចីតំ អាភិញ្ញញ្ញាយននំ
 ឧបសម្មជ្ជំ វិហារតំ ។ សោ យនេវ តត្ថ ហោតំ
 វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សម្ព័រគតំ វិញ្ញាណគតំ តេ
 ធម្មេ អធិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ កណ្តាតោ សល្លតោ
 អយតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ
 អនត្តតោ សមនុបស្សតំ ។ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ
 បតិដ្ឋាបេតិ សោ តេហំ ធម្មេហំ ចិត្តំ បតិដ្ឋាបេត្វា
 អមតាយ ធាតុយា ចិត្តំ ឧបសំហារតិ ឯតំ សន្តំ
 ឯតំ បណីតំ យទិទំ សព្វសម្ព័រសមថោ សព្វបដិប្បដិ-
 ទិស្សត្តោ តណ្ហាគូយោ វិវាតោ និរោជោ និព្វានន្តំ ។
 សោ តត្ថ បិតោ អាសវានំ ខយំ មាបុណាតិ

សុត្តន្តបិដក អនុត្តរិកាយ ខវគ្គបិដក

ធ្វើនូវការប្រកបកុស្តរូបភាពបុរស ជាវិការវិនិច្ឆ័យ ក្នុងដុំដីស្អិត លុះ
សម័យខាងក្រោយមក ខ្លួនឆ្លងនោះបាញ់បានឆ្ងាយផង បាញ់ត្រង់ផង
អាចទំលាយនូវកាយដ៏ធំផង យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់នូវវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង
ហើយដល់នូវអាកាសញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វត្ថុតិចតួច
មិនមានដូច្នេះ យ៉ាងនោះដែរ ។ វេទនា សញ្ញា សង្ខារ វិញ្ញាណ
ណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអាកាសញ្ចាយតនជ្ឈាននោះ ភិក្ខុនោះ ក៏រមែង
ពិចារណាឃើញនូវធម៌គឺខន្ធទាំងនោះថាជាបស់មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាភេត
ជាពក ជាសរ ជាគ្រឿងបៀតបៀន ជាអាពាធ ជាបស់ដទៃ
ជាបស់ទ្រុឌទ្រោម ជាបស់សូន្យ ជាបស់អនត្តា ។ ភិក្ខុនោះ ញ៉ាំង
ចិត្តឲ្យដកល់នៅស៊ប់ដោយធម៌ទាំងនោះ លុះភិក្ខុនោះ ញ៉ាំងចិត្តឲ្យដកល់
នៅស៊ប់ ដោយធម៌ទាំងនោះហើយ ក៏ព្រមូលចិត្តទៅក្នុងអមតធាតុថា
ការរម្ងាប់នូវសង្ខារទាំងពួង ការលះបង់នូវកិលេសទាំងពួង ការអស់
ទៅនៃតណ្ហា សេចក្តីនឿយណាយ សេចក្តីរលត់តណ្ហាគឺព្រះនិព្វាន
ណា ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជាទីស្ងប់ ព្រះនិព្វាននុ៎ះ ជាបស់ប្រសើរ ។
ភិក្ខុនោះ បានបិតនៅក្នុងវិបស្សនា ដែលមានត្រៃលក្ខណ៍ ជា
អារម្មណ៍នោះហើយ រមែងដល់នូវការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយ

បណ្ណាសកេ-មហាវគ្គ

នោ ចេ អាសវាធំ ខយំ ចាបុណាតិ តេនេវ
 ធម្មភគេន តាយ ធម្មនន្ទិយា បញ្ចន្ទំ ឌីរម្ពាតិយាធំ
 សំយោជនាធំ បរិក្ខុយា ឌីបមាតិកោ ហោតិ
 តត្ថ បរិច្ចាហយំ អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។
 អាភិព្វត្តាយតនម្យាហំ ភិក្ខុវេ ជិស្សាយ អាស-
 វាធំ ខយំ វេទាមីតិ ឥតិ យន្តំ វត្ថំ ឥនមេតិ
 បដិច្ច វត្ថំ ។ ឥតិ ខោ ភិក្ខុវេ យាវតា សញ្ញា-
 សមាបត្តិ តាវតា សញ្ញាបដិវេនោ ។ យានិ ច
 ខោ ឥមាជិ ភិក្ខុវេ ជិស្សាយ ទ្វេ អាយតនាធំ
 នេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនសមាបត្តិ ច សញ្ញាវេទ-
 យំតនិវេនោ ច ឈាយីហោតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 សមាបត្តិកុសលេហិ សមាបត្តិវដ្ឋានកុសលេហិ
 សមាបដ្ឋិតា វដ្ឋហិតា សម្មទក្ខាតព្វានីតិ វេទាមីតិ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

បើមិនបានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទេ ក៏គង់បានទៅកើតជាឧបបា-
 តិកៈកំណើត ព្រោះសេចក្តីត្រឹមត្រូវចំពោះធម៌នោះ ព្រោះសេចក្តីរីករាយ
 ចំពោះធម៌នោះ ព្រោះអស់ទៅ នៃឧរម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ ហើយនឹង
 បរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនត្រឡប់អំពីលោកនោះមកវិញឡើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យណា ដែលតថាគតពោលហើយថា តថាគត
 ពោលនូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះអាស្រ័យនូវភាគិញ្ញាយតន-
 ជ្ឈាន ពាក្យនេះតថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាសមាបត្តិ មាននៅដរាបណា សញ្ញាបដិវេធៈ
 ក៏មាននៅដរាបនោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 អ្នកមានឈាន ព្រោះអាស្រ័យនូវអាយតនៈទាំងពីរណា គឺនេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ ១ សញ្ញាវេទយតិនិរោធិ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតពោលនូវអាយតនៈទាំងនេះថា ភិក្ខុដែលមានឈាន ឈ្លាសវៃ
 ក្នុងការចូលកាន់សមាបត្តិ ឈ្លាសវៃក្នុងការចេញចាកសមាបត្តិ គួរពោល
 ថា ចូលចេញដោយប្រពៃ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស វេរាជិយតោ

[៣៧) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អាធនោ
 កោសន្ត្រយំ វិហរតិ យោសីតាវាមេ ។ ត[ត ទោ
 អាយស្មា អាធនោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អារុសោ
 ភិក្ខុវេតិ ។ អារុសោតិ ទោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ
 អាធនុស្ស បច្ចស្សោសំ ។ អាយស្មា អាធនោ
 ឯតនកេច អច្ចវិយំ អារុសោ អន្តតំ អារុសោ យាវព្វំធំ
 តេន ភក្កវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មា-
 សម្ពុទ្ធនំ ខំតាសាធិកមោ អនុត្តរោ សត្វានំ
 វិសុទ្ធិយា សោគបរិនិវ័នំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខនោ-
 បទស្សានំ អត្តន្តមាយ ញាយស្ស អធិកមាយ
 ជិញ្ញាទស្ស សន្និក្កវិយាយ តទេវ នាម ចត្តុ
 កវិស្សតិ តេ រូបា តញ្ចាយតនំ នោ បដិសំវេទិស្សតិ
 តទេវ នាម សោតំ កវិស្សតិ តេ សន្តា តញ្ចាយតនំ
 នោ បដិសំវេទិស្សតិ តទេវ នាម យានំ កវិស្សតិ
 តេ កម្មា តញ្ចាយតនំ នោ បដិសំវេទិស្សតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លរិកាយ នវកន្ទិណត

(ព្យាស) សម័យមួយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងយោ-
សីភាគម ជិតក្រុងកោសម្ភី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
មានថេរវាចានឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អារុសោភ័ក្ខុទាំងឡាយ ។
ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលតបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ករុណា អារុសោ ។
ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ មានថេរវាចាដូច្នេះថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ
អស្ចារ្យណាស់ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ចម្លែកណាស់ ព្រោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់
ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវការបាននូវឧកាស ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធ ដើម្បី
កន្លងបង់នូវសេចក្តីសោកនឹងឡើងវិញ ដើម្បីលេច់ទុក្ខនឹងទោមនស្ស
ដើម្បីបាននូវព្រះនិព្វាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន របស់
សត្វទាំងឡាយ (ការបាននូវឧកាសនោះគឺ) ចក្ខុប្បសាទនោះ ក៏មាន
រូបទាំងឡាយនោះ មកកាន់រង្វង់ចក្ខុ តែមិនទទួលដឹងចំពោះរូបាយគនៈ
នោះ ១ សោតប្បសាទ ក៏មាន សម្លេងទាំងឡាយនោះក៏មក តែមិន
ទទួលដឹងចំពោះសព្ទាយគនៈនោះ ១ ឃានប្បសាទនោះ ក៏មាន
សំឡេងទាំងឡាយនោះ ក៏មក តែមិនទទួលដឹងចំពោះឥន្ទាយគនៈនោះ ១

បណ្ណសក មហាវគ្គ

សា ច ឆាម ជិត្ត ភវិស្សតិ តេ រសា តញ្ញាយតនំ
 នោ បដិសំវេទិស្សតិ សោ ច ឆាម កាយោ ភវិស្សតិ
 តេ ដោដ្ឋព្វា តញ្ញាយតនំ នោ បដិសំវេទិស្សតីតិ ។
 ឃំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយិ អាយស្មន្តំ អានន្តំ
 ឯតនរោច សញ្ញមេវ នុ ទោ អារុសោ អានន្ត
 តនាយតនំ នោ បដិសំវេទេតិ ឧទាហុ អសញ្ញតិ ។
 សញ្ញមេវ ទោ អារុសោ តនាយតនំ បដិសំវេទេតិ
 នោ អសញ្ញតិ ។ កីសញ្ញ បធារុសោ តនាយតនំ
 នោ បដិសំវេទេតីតិ ។

ឥធារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតីក្កមា
 បដិយសញ្ញានំ អត្តផ្តមា នាទត្តសញ្ញានំ អមនសិកាវា
 អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសានញ្ញាយតនំ ឧបស-
 ម្មន្តំ វិហរតិ ។ ឃំសញ្ញបិ ទោ អារុសោ តនាយតនំ
 នោ បដិសំវេទេតិ ។ បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ

បណ្ណសក មហាវគ្គ

ដំរីបសាទនោះ ក៏មាន រសទាំងឡាយនោះ ក៏មក តែមិនទទួល
 ដឹងចំពោះរសាយតនៈនោះ ១ កាយប្បសាទនោះ ក៏មាន សម្បស្ស
 ទាំងឡាយ ក៏មក តែមិនទទួលដឹងចំពោះរសាយតនៈនោះ ១ ។
 កាលដែលមានន្ទដ៏មានអាយុ មានៈថវវាចាយ៉ាងនេះហើយ ព្រះឧទាយ៍
 ដ៏មានអាយុ បានសួរព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នេះថា អើអាវុសា មានន្ទ
 ចុះដែលមិនទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ តើមានសញ្ញាឬទេ ឬក៏មិន
 មានសញ្ញា ។ ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុតបថា បុគ្គលដែលទទួលដឹង
 ចំពោះអាយតនៈនោះ សុទ្ធតែជាអ្នកមានសញ្ញា មិនមែនជាមិនមាន
 សញ្ញាទេ ។ ព្រះឧទាយ៍ដ៏មានអាយុសួរទៀតថា ម្ចាស់អាវុសា ចុះបុគ្គល
 មានសញ្ញាបែបណាទៅ ទើបមិនទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។

ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុតបថា ម្ចាស់អាវុសា ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ព្រោះកន្លងបង់នូវបេសញ្ញា ព្រោះលេតន៍នូវបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនបាន
 ធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវវានត្ថសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់នូវ
 អាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមាន
 ទីបំផុត ។ ម្ចាស់អាវុសា ភិក្ខុមានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង តែមិនទទួល
 ដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។ ម្ចាស់អាវុសា មួយទៀត ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស នវិក័តិយនោ

សព្វសោ អាត្មាសាធិញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ
 វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។
 ឯវសញ្ញាបិ ទោ អារុសោ តនាយតនំ នោ បដិសំ-
 វេទេតិ ។ ចុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្ថំ កំព្វតិ
 អាត្មញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឯវសញ្ញាបិ
 ទោ អារុសោ តនាយតនំ នោ បដិសំវេទេតិ ។

ឯកម្មនាហំ អារុសោ សមយំ សាកេតេ វិហារមិ
 អញ្ញនវនេ មិតនាយេ ។ អថទោ អារុសោ ជដិល-
 ភាតិកា^(១) ភិក្ខុនី យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកម្មន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកម្មន្តំ បិតា ទោ អារុសោ ជដិលភាតិកា
 ភិក្ខុនី មំ ឯតទវោច យាយំ កន្លេ អាទន្ត
 សមាធិ ន ចាកិនតោ ន ចាបនតោ ន
 សសម្ពារនិក្ខយ្យវាវិតវតោ វិមុត្តត្វា បិតោ បិតត្វា

១ ឧ. ជដិលា តាហិយា ។ ម. ជដិលវាសិកា ។ អដ្ឋកថាយន្ត ជដិលតាហិយាតិ
 ជដិលភរាធិតវាសិនីតិ វុត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិយ ឧបាសិកា

ព្រោះកន្លងបង្អស់វិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏
 បានដល់នូវវិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណ
 មិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុមានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង
 តែងមិនទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត
 ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង្អស់វិញ្ញាណញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង
 ក៏បានដល់នូវអាកិញ្ញាញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិច
 តួចមិនមាន ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុមានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង តែងមិន
 ទទួលដឹងចំពោះអាយតនៈនោះ ។

ម្នាលអារុសោ សម័យមួយ ខ្ញុំនៅក្នុងអញ្ញនវន (ព្រៃអញ្ញន) ជា
 ទីឲ្យអភ័យដល់ម្រឹគ ជិតក្រុងសាកេត ។ ម្នាលអារុសោ គ្រានោះ
 នាងភិក្ខុនី ជាបងប្អូននឹងដង្គិល បានចូលមករកខ្ញុំ លុះចូលមកដល់
 ហើយ ថ្វាយបង្គំខ្ញុំ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្នាលអារុសោ
 លុះភិក្ខុនី ជាបងប្អូននឹងដង្គិល បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរស៊ប់ហើយ បាន
 សួរខ្ញុំដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអានន្តជីចំរើន សមាធិដែលលែងទោរទៅ
 (ដោយអំណាចរាគៈ) លែងឯបំទៅ (ដោយអំណាចទោសៈ) លែងសង្កត់សង្កិនហាមឃាត់នូវកិលេសដោយព្យាយាម (ទៀតហើយ)
 ជាសមាធិឈ្មោះថា តាំងនៅហើយ ព្រោះផុតស្រឡះចាកកិលេស

សន្តសិកោ សន្តសិកត្តា នោ បរិតស្សតិ អយំ
 កន្លេ អាណន្ត សមាធិ កីដលោ វុត្តោ កកវតាតិ ។
 ឯវំ វុត្តេ តាហំ^(១) អាវុសោ ជដិលភាគីកំ ភិក្ខុនី
 ឯតទរោចំ យាយំ ភិក្ខុនី សមាធិ ន ចាគីនតោ
 ន ចាបនតោ ន សសម្ពាទិក្ខុយ្យវរិតវតោ វិមុត្តត្តា
 បិតោ បិតត្តា សន្តសិកោ សន្តសិកត្តា នោ
 បរិតស្សតិ អយំ ភិក្ខុនី សមាធិ អញ្ញាដលោ វុត្តោ
 កកវតាតិ ។ ឯវំសញ្ញប ខោ អាវុសោ តទាយតនំ
 នោ បដិសំវេទេតីតិ ។

[៣៨] អថខោ ទេ លោកាយតីកា ព្រាហ្មណ៍
 យេន កកវំ តេនុបសន្តមីសុ ឧបសន្តមិត្វា
 កកវតា សន្តិ សម្មោទីសុ សម្មោទនីយំ កតំ
 សារាណីយំ វិត្តសារត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។

១ ខ. អហ ។ ម. លោហំ ។

បណ្ណាសក បហវ្វិក្ខ

ជាសមាធិឈ្មោះថាត្រៃតកអរព្រោះតាំងនៅ ជាសមាធិឈ្មោះថាមិនតក់ស្លុត
 ព្រោះត្រៃតកអរ បត់ត្រៃពន្លឺដំបំរើន តើសមាធិនេះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថាមានអ្វីជាផល ។ ម្នាលអារុសោ កាលភិក្ខុនិរន្តរៈ
 សួរយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំក៏បានឆ្លើយតបនឹងនាងភិក្ខុនី ជាបង្អួចនឹងដង្ហើម
 នោះថា ម្នាលនាង សមាធិ ដែលលែងទៅទៅ (ដោយអំណាចពត៌ៈ)
 លែងដំបំរើទៅ (ដោយអំណាចទោសៈ) លែងសង្កត់សង្កិន ហាមឃាត់
 នូវកំលេសដោយព្យាយាម (ទៀតហើយ) ជាសមាធិឈ្មោះថា តាំងនៅ
 ព្រោះផុតស្រឡះចាកកំលេស ជាសមាធិឈ្មោះថាត្រៃតកអរ ព្រោះតាំង
 នៅ ជាសមាធិឈ្មោះថា មិនតក់ស្លុត ព្រោះសេចក្តីត្រៃតកអរ ម្នាលនាង
 សមាធិនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានអរហត្ត ជាផល ។
 ម្នាលអារុសោ បុគ្គលមានសញ្ញាយ៉ាងនេះឯង តែងមិនទទួលដឹងចំពោះ
 រាយតនៈនោះ ។

(៣៨) ត្រាវនោះឯង ព្រាហ្មណ៍តាំងនាក់ ជាអ្នកចេះស្ទាត់នូវតម្លៃ
 លោកាយតៈ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ពោលពាក្យរាក់ទាក់ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែល
 គួរក៏ក្រោយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹករលងហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

ឯកមន្តំ ធិសិទ្ធា ទោ តេ ព្រាហ្មណា កកវន្តំ
 ឯតទកេច្ឆំ ប្បវណោ ភោ តោតម កស្សហោ
 សព្វញ្ញ សព្វទស្សវី អបរិសេសញ្ញាណទស្សនំ
 បដិជាធាតិ ចរតោ ច មេ តិដ្ឋតោ ច មេ
 សុត្តស្ស ច ជាករស្ស ច សតតំ សមិតំ ញ្ញាណ-
 ទស្សនំ បច្ចុប្បដ្ឋិតន្តំ ។ សោ ឯវមាហា អហំ
 អនន្តេន ញ្ញាណេន អនន្តំ លោកំ^(១) ដានំ បស្សំ
 វិហារមីតិ ។ អយម្យំ ហិ ភោ តោតម ធិគ្គន្តោ
 នាដបុត្តោ សព្វញ្ញ សព្វទស្សវី អបរិសេសញ្ញាណ-
 ទស្សនំ បដិជាធាតិ ចរតោ ច មេ តិដ្ឋតោ ច មេ
 សុត្តស្ស ច ជាករស្ស ច សតតំ សមិតំ ញ្ញាណ-
 ទស្សនំ បច្ចុប្បដ្ឋិតន្តំ ។ សោ ឯវមាហា អហំ អនន្តេន
 ញ្ញាណេន អនន្តំ លោកំ ដានំ បស្សំ វិហារមីតិ ។
 ឥមេសំ ភោ តោតម ឧភិទ្ធិំ ញ្ញាណវរិទានំ ឧភិទ្ធិំ
 អញ្ញាមតំ វិបច្ឆនីកវរិទានំ កោ សច្ចំ កោ ធុសាតិ ។

១ ឧ. អន្តរន្តំ លោកំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួរនិកាយ នវិក័ណ្ឌ

លុះព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន គ្រូឈ្មោះ
 បូរណកស្សប ជាអ្នកដឹងនូវហេតុទាំងពួង ឃើញនូវហេតុទាំងពួង
 តែងប្តេជ្ញានូវការដឹង ការឃើញ មិនមានសេសសល់ថា កាលអញ
 ដើរក្តី ឈរក្តី កាលអញដេកក្តី ភ្ញាក់ឡើងក្តី ការដឹង នឹងការឃើញ
 (នូវហេតុទាំងពួង) តែងដកលំនៅស៊ីប សព្វពេលវេលា ជាទីនូវ ។
 បូរណកស្សបនោះ និយាយ យ៉ាងនេះថា អញតែងដឹង តែងឃើញ
 នូវលោក ដែលមិនមានទីបំផុត ដោយសារញាណមិនមានទីបំផុត ។
 បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន សូម្បីគ្រូឈ្មោះទិគ្គន្ធនាដបុត្តនោះ ក៏ជាអ្នក
 ដឹងនូវហេតុទាំងពួង ឃើញនូវហេតុទាំងពួងដែរ តែងប្តេជ្ញានូវការដឹង
 ការឃើញ មិនមានសេសសល់ថា កាលអញដើរក្តី ឈរក្តី អញដេកក្តី
 ភ្ញាក់ឡើងក្តី ការដឹង ការឃើញ (នូវហេតុទាំងពួង) តែងដកលំ
 នៅស៊ីប សព្វពេលវេលា ជាទីនូវ ។ ទិគ្គន្ធនាដបុត្តនោះ និយាយ
 យ៉ាងនេះថា អញតែងដឹង តែងឃើញនូវលោក ដែលមិនមានទីបំផុត
 ដោយសារញាណ មិនមានទីបំផុត ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 បណ្តាញាណវេទទាំងពីរ នឹងវិបច្ចទិកវេទ ទៅវិញទៅមកទាំងពីរនេះ
 តើវេទណាពិត វេទណាកុហក ។

អលំ ព្រាហ្មណា តិដ្ឋតេតំ វេមេសំ ឧកិដ្ឋំ
 ញាណាវាទានំ ឧកិដ្ឋំ អញ្ញាមញ្ញំ វិបច្ឆន្តិកាវាទានំ កោ
 សច្ចំ កោ មុសា ធម្មំ វេ ព្រាហ្មណា ទេសេស្សាមិ តំ
 សុណាថ សាធុកំ មនសំករោថ ភាសិស្សាមីតិ ។
 វរំ គោតិ ទោ តេ ព្រាហ្មណា ភគវតោ បច្ឆស្សោសុំ ។
 ភគវា ឯតទរោថ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណា ចត្តារោ
 បុរិសា ចតុទ្ទិសា បិតា បុរិសគតិយា ច ជវេន(១)
 សមដ្ឋានតា បរមេន ច បទវីតិហារេន វរុបេន
 ជវេន សមដ្ឋានតា អស្សុ សេយ្យថាមិ នាម
 ធម្មធម្មោ ធម្មត្ថហោ សិក្ខិតោ កតហត្ថោ កតុ-
 ទាសនោ លហុកេន អសនេន អប្បកសិវេន តិរិយំ
 តាលច្ឆាតី អតិទាតេយ្យ វរុបេន ច បទវីតិហារេន
 សេយ្យថាមិ នាម បុរុតិមា សមុទ្ពា បច្ឆិមោ សមុទ្ពោ
 អថ បុរុតិមាយ ធិសាយ បិតោ បុរិសោ វរំ វទេយ្យ
 អហំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ទាមុណិស្សាមីតិ

១ ខ. បរហាយ គតិយា ច ជវេន ច ។ ម. បរមេន ជវេន ច ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ល្ហើយកុំសួរត្រង់ពាក្យថា បណ្ណា
 ញាណវេទៈទាំងពីរ នឹងរឹបចូនិកវេទៈ ទៅវិញទៅមកទាំងពីរនេះ តើវេទៈ
 ណាពិត វេទៈណាកុហក ដូច្នេះនេះ ចូរផ្អាកទុកទៅចុះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរស្តាប់ធម៌នោះសិន ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តឱ្យល្អ តថាគតនឹងសំដែង ។
 ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
 ដូចបុរស៤ នាក់ ឈរនៅក្នុងទិសទាំង៤ ដែលបរិបូណ៌ដោយដំណើរ
 របស់បុរស៥ ដោយសន្ទុះផង ដោយជំហានដើងដ៏រហ័សក្រៃលែងផង
 ជាអ្នកប្រកបដោយសន្ទុះ មានសភាពយ៉ាងនេះឯង (ក្នុងបុរសម្នាក់ៗ
 សុទ្ធតែជាអ្នកប្រកប) ដោយជំហានដើង (ដែលអាចដើរឆ្លងចក្កវាឡ
 ដោយឆាប់រហ័សបាន) មានសភាពដូចជាខ្លាទំព័រដែលខ្លាំងពូកែ បាន
 សិក្សារួចហើយ មានដៃស្អាតហើយ ធ្លាប់ចូលចំណោមហើយ
 ក៏យកព្រួញដ៏ស្រាល បាញ់ស្រមោលដើមឆ្នោត ត្រង់ពាក់កណ្តាល
 ដើម ដោយមិនលំបាកដូច្នោះឯង មានភ្លយាងដូចសមុទ្រទិសខាង
 កើត នឹងសមុទ្រទិសខាងលិច ត្រានោះ បុរសដែលឈរ ក្នុងទិស
 ខាងកើត និយាយយ៉ាងនេះថា អញនឹងដើរទៅឱ្យដល់ទីចម្អុលនៃលោក

សុត្តន្តបិដក អង្គទូលំទូលាយ វិវាទបិដក

សោ អញ្ញត្រៃ អសីតខាយិកសាយិកា អញ្ញត្រៃ
 ឧទ្ធារឫស្សីវកម្មា អញ្ញត្រៃ ធិន្ទាគីលមថឫដិវិនោ-
 ធនា វស្សសតាយុកោ វស្សសតជីវី វស្សសតំ កុត្វា
 អប្បត្វា វ លោកស្ស អន្តមន្តរា កាលំ
 ករេយ្យ អថ បដិមាយ ទិសាយ ។ បេ ។ អថ
 ទត្ថីលាយ ទិសាយ បិតោ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ
 អហ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ចាបុណ្យស្សមីតិ
 សោ អញ្ញត្រៃ អសីតខាយិកសាយិកា អញ្ញត្រៃ
 ឧទ្ធារឫស្សីវកម្មា អញ្ញត្រៃ ធិន្ទាគីលមថឫដិវិនោ-
 ធនា វស្សសតាយុកោ វស្សសតជីវី វស្សសតំ កុត្វា
 អប្បត្វា វ លោកស្ស អន្តមន្តរា កាលំ ករេយ្យ តំ
 កិស្ស ហេតុ ធាហំ ព្រាហ្មណា ឯវុចាយ សន្តាវ-
 ទីកាយ លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទិដ្ឋេយ្យំ
 បត្តេយ្យន្តំ វនាមី ន ធាហំ ព្រាហ្មណា អប្បត្វា
 លោកស្ស អន្តំ ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយំ វនាមី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្រិកាយ ទវិកនិបាត

បុរសនោះ មានអាយុ ១០០ ឆ្នាំ រស់នៅ ១០០ ឆ្នាំ ក៏ដើរទៅអស់ ១០០ ឆ្នាំ (មិនឈប់) វៀរលែងតែស៊ី ទំពាស៊ី លិទ្ធក្វក្សអាហារ វៀរលែងតែការធ្វើទុក្ខារនឹងបស្សាវៈ វៀរលែងតែដេកនឹងការបន្ទោបង់នូវសេចក្តីនឿយហត់ចេញ ក៏មិនបានដល់ដូចបំណងឡើយ ហើយធ្វើមរណកាល ក្នុងទីជាចន្លោះៗ នៃលោក ចំណែកបុរសដែលឈរក្នុងទិសខាងលិច ។ បេ ។ ចំណែក បុរសដែលឈរ ក្នុងទិសខាងត្បូង ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា អញនឹងដើរទៅឲ្យដល់ទីបំផុតនៃលោក បុរសនោះ មានអាយុ ១០០ ឆ្នាំ រស់នៅ ១០០ ឆ្នាំ ក៏ដើរទៅអស់ ១០០ ឆ្នាំ (មិនឈប់) វៀរលែងតែស៊ី ទំពាស៊ី លិទ្ធក្វក្សអាហារ វៀរលែងតែការធ្វើទុក្ខារនឹងបស្សាវៈ វៀរលែងតែដេកនឹងការបន្ទោបង់នូវសេចក្តីនឿយហត់ចេញ ក៏មិនបានដល់ដូចបំណងឡើយ ហើយធ្វើមរណកាល ក្នុងទីជាចន្លោះៗ នៃលោក ដំណើរនេះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ព្រោះគាត់គិតមិនពោលថា ទីបំផុតនៃលោក បុគ្គលត្រូវដឹង ត្រូវឃើញ ត្រូវទៅដល់បាន ដោយសារសន្ទុះដើង មានសភាពយ៉ាងនោះឡើយ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯគាត់គិត មិនធ្លាប់ពោលអំពីដំណើរសត្វដែលមិនទាន់បានដល់នូវទីបំផុតនៃលោក ហើយ (ថា) ធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខសារឡើយ ។

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

បញ្ចមេ ព្រាហ្មណា កាមតុណា អរិយស្ស
 វិជយេ លោកោតិ វុច្ឆន្តិ ។ កតមេ បញ្ច ។
 ចក្កវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កុត្តា មនាទា បិយ្យុទា
 កាម្មបសញ្ញិតា រជជិយា សោតវិញ្ញេយ្យា សន្ទា ។ បេ ។
 យាធិវិញ្ញេយ្យា គុដ្ឋា ជិវ្ហវិញ្ញេយ្យា រសា កាយ-
 វិញ្ញេយ្យា ដោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កុត្តា មនាទា បិយ្យុទា
 កាម្មបសញ្ញិតា រជជិយា ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណា
 បញ្ច កាមតុណា អរិយស្ស វិជយេ លោកោតិ
 វុច្ឆន្តិ ។

ឥធម ព្រាហ្មណា កិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ
 អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិទារំ វិវេកជំ
 បីតិសុទ្ធំ បឋមជ្ឈដំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហរតិ ។
 អយំ វុច្ឆតិ ព្រាហ្មណា កិក្ខុ លោកស្ស
 អន្តមកមា^(១) លោកស្ស អន្តេ វិហរតិ ។

១ ឧ. អន្តំ អាធិប្ប ។ ម. អន្តមាធិប្ប ។

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កាមគុណ ៥ ប្រការនេះ គឺថាគត
ហៅថា លោក លោកក្នុងអរិយវិន័យ ។ កាមគុណ ៥ ប្រការនោះ
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ រូបទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងបាន ដោយចក្ខុ
ជាទីប្រាថ្នា ត្រេកអរ ពេញចិត្ត មានសភាព ជាទីស្រឡាញ់
ប្រកបដោយកាម ជាទីគាប់ចិត្ត ១ សំឡេងទាំងឡាយ ដែលគប្បី
ដឹងដោយត្រចៀក ១ ។ រស ។ ក្លិនទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយ
ប្រមុះ ១ រសទាំងឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយរណ្តាត ១ ដោយដូច្នេះទាំង
ឡាយ ដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ត្រេកអរ ពេញចិត្ត
មានសភាព ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាមជាទីគាប់ចិត្ត ១ ។ ម្នាល
ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កាមគុណ ៥ ប្រការនេះឯង គឺថាគតហៅថា
លោក លោកក្នុងអរិយវិន័យ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាក
កាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយបានដល់
បឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតិរនឹងសុខៈដែល
កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ កិក្ខុនេះ
គឺថាគតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។

តមញ្ញោ ឯវមាហំសុ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។ អហម្បំ ហិ
ព្រាហ្មណា ឯវំ វនាមិ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ វិតក្កវិចារាជំ
វុបសមា ។ បេ ។ ធុតិយជ្ឈនំ តតិយជ្ឈនំ ចតុត្ថជ្ឈនំ
ឧបសម្មជ្ជំ វិហរតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ
លោកស្ស អន្តមគមា លោកស្ស អន្តេ វិហរតិ ។
តមញ្ញោ ឯវមាហំសុ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។ អហម្បំ ហិ
ព្រាហ្មណា ឯវំ វនាមិ អយម្បំ លោកបរិយាបន្នោ
អយម្បំ អនិស្សដោ លោកម្នាតំ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ សព្វសោ វុបសញ្ញាជំ
សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាជំ អត្ថត្ថមា ទានត្ថសញ្ញាជំ
អមនសីកាវា អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសាន-
ញ្ញាយតំ ឧបសម្មជ្ជំ វិហរតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណា
ភិក្ខុ លោកស្ស អន្តមគមា លោកស្ស អន្តេ វិហរតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ ឧទិកនិបាត

ពួកជនឯទៀត បាននិយាយចំពោះភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូល
 ក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯតថាគតក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូល
 ក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ដូច្នេះដែរ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះម្សៀតវិភក្តៈនឹង
 វិចារៈ ។ បេ ។ ក៏បានដល់ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃ
 លោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។ ពួកជនឯទៀត បាននិយាយ
 ចំពោះភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ
 មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
 ឯតថាគតពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ
 មិនរលាស់ចេញចាកលោកបានផង ដូច្នេះដែរ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង្គំ
 រូបសញ្ញា ព្រោះរលត់បង្គំយសញ្ញា ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាមត្ថ-
 សញ្ញា ក៏បានដល់អាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា
 អាគាសមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ តថាគត
 ហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

តមញ្ញោ ឯវេមាហំសុ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ
 អយម្មំ អនិស្សដោ លោកម្នាតិ ។ អហម្មំ ហិ
 ព្រាហ្មណា ឯវំ វេនាមិ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ
 អយម្មំ អនិស្សដោ លោកម្នាតិ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ សព្វសោ អាត្មា-
 សាទក្ខាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ
 វិញ្ញាណក្ខាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហរតិ ។ បេ ។
 សព្វសោ វិញ្ញាណក្ខាយតនំ សមតិក្កម្ម ទត្ថិ
 កត្តាតិ អាត្មក្ខាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហរតិ
 សព្វសោ អាត្មក្ខាយតនំ សមតិក្កម្ម លេវ-
 សញ្ញាជាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហរតិ ។

អយំ វុត្ថតិ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ លោកស្ស
 អន្តមគមា លោកស្ស អន្តេ វិហរតិ ។

តមញ្ញោ ឯវេមាហំសុ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ
 អយម្មំ អនិស្សដោ លោកម្នាតិ ។ អហម្មំ ហិ
 ព្រាហ្មណា ឯវំ វេនាមិ អយម្មំ លោកបរិយាបន្នោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ពួកដង្ហែងទៀត បាននិយាយចំពោះភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់
 បញ្ចូលក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ មិនទាន់រលាស់ចេញចាកលោកបាន
 ផង ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯតថាគតក៏ពោលយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ មិនទាន់រលាស់ចេញចាក
 លោកបានផង ដូច្នេះដែរ ។

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់អាគា-
 សានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់វិញ្ញាណញ្ចា-
 យតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ បេ ។
 ព្រោះកន្លងបង់វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បាន
 ដល់អាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួច
 មិនមាន ព្រោះកន្លងបង់អាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង
 ក៏បានដល់នេវសញ្ញានាសញ្ចាយតនជ្ឈាន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិត
 នៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក ។ ពួកដង្ហែងទៀត បាននិយាយចំពោះភិក្ខុ
 នោះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងលោកផង ភិក្ខុនេះ មិន
 ទាន់រលាស់ចេញចាកលោកបានផង ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
 តថាគតក៏និយាយយ៉ាងនោះថា ភិក្ខុនេះ រាប់បញ្ចូលក្នុងលោកផង

អយម្ហំ អនិស្សដោ លោកម្នាតិ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ សព្វសោ នេវ-
សញ្ញាណសញ្ញាយតំ សមត្ថកម្ម សញ្ញាវេទយិត-
នំរោធំ ឧបសម្ព័ន្ធវំ វិហរតិ ។ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា
អាសវំ បរិក្ខណា ហោន្តំ ។ អយំ វុច្ចតិ
ព្រាហ្មណា ភិក្ខុ លោកស្ស អន្តបកមា លោកស្ស
អន្តេ វិហរតិ តិល្លោ លោកេ វិសត្ថិតន្តំ ។

[៣៧] ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ នេវសុរសង្កាមោ សមុ-
បព្វន្តោ អហោសិ តស្មី ទោ បន ភិក្ខុវេ សង្កាមេ
អសុរា ជីវីសុ នេវ បរាជីយីសុ បរាជិតា ច ភិក្ខុវេ
នេវ អបស្សីស្មេវ^(១) ឧត្តរាភិមុខា អភិយីសុ អសុរា ។
អថទោ ភិក្ខុវេ នេវនំ ឯតទហោសិ អភិយន្តេវ
ទោ អសុរា យន្ទន បយំ ឥតិយម្ហំ អសុរេហិ
សង្កាមេយ្យោតិ ។

១ ឧ. អបយីស្មេវ ។ ម អបយីសុយេវ ។

សុត្តន្តបិដក បន្ទុក្ខនិកាយ និកាយិយ

ភិក្ខុនេះ មិនខាន់រលាស់ចេញចាកលោកបានផង ដូច្នេះដែរ ។

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់
នៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់
សញ្ញាវេយ្យាករណ៍ ។ អាសវៈរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ
ព្រោះយល់ឃើញដោយប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ
គាត់គិតហៅថា បានដល់ទីបំផុតនៃលោក បិតនៅក្នុងទីបំផុតនៃលោក
បានឆ្លងផុតនូវតណ្ហាក្នុងលោកហើយ ។

(៣៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានរឿងពិច្រើននាយមកថា សង្គ្រាម
នៃអសុរមួយអង្វើដោយពួកទេវតា ជាសង្គ្រាមតទល់ប្រឡូកកៀកគ្នាហើយ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសង្គ្រាមនោះឯង ពួកអសុរឈ្នះ ពួកទេវតា
ចាញ់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកទេវតាចរាជ័យហើយ ក៏បានរត់
ឆ្ពោះបុរាណទៅកាន់ទិសខាងជើង ពួកអសុរក៏ដេញតាម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ត្រានោះឯង ពួកទេវតាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួក
អសុរ ទាំងនោះនៅតែដេញតាមមិនលែងសោះ បើដូច្នោះ គួរតែពួកយើង
តយុទ្ធនឹងពួកអសុរឲ្យអស់ពីគ្រា ។

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្នោ

ធុតិយម្បី ខោ កិត្តវេ ទេវ អសុរេហ៍ សង្គ្រា-
មេសុំ ធុតិយម្បី ខោ កិត្តវេ អសុរា ជីជីសុ
ទេវ បរាជ័យីសុ ។ បរាជិតា ច កិត្តវេ ទេវ
អបស្ស្សីស្មេវ ឧត្តរាភិវុទ្ធា អភិយីសុ អសុរា ។
អថខោ កិត្តវេ ទេវនំ ឯតទហោសិ អភិយេន្តេវ
ខោ អសុរា យទ្ធុន មយំ តតិយម្បី អសុរេហ៍
សង្គ្រាមេយ្យហតិ ។

តតិយម្បី ខោ កិត្តវេ ទេវ អសុរេហ៍ សង្គ្រា-
មេសុំ ។ តតិយម្បី ខោ កិត្តវេ អសុរា ជីជីសុ
ទេវ បរាជ័យីសុ បរាជិតា ច កិត្តវេ ទេវ
កិតា ទេវបុរេយេវ បរិសីសុ ។ ទេវបុរាតានព្វា
ចន កិត្តវេ ទេវនំ ឯតទហោសិ កិរុត្តាណាគតេន
ខោនាជំ មយំ ឯតហិ អត្តនា វិហារម អត្តរណីយា
អសុរេហ៍តិ ។ អសុរានម្បី កិត្តវេ ឯតទហោសិ
កិរុត្តាណាគតេន ខោនាជំ ទេវ ឯតហិ អត្តនា
វិហារន្តំ អត្តរណីយា អប្បេហ៍តិ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតា បានឆ្ងល់ច្រឡំនឹងពួកអសុរ ក្នុង
 លើកទី ២ ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទីពីរនោះឯង ពួក
 អសុរឈ្នះ ពួកទេវតាចាញ់(ទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ
 ពួកទេវតាបរាជ័យហើយ ក៏បានរត់ឆ្ពោះមុខទៅកាន់ទិសខាងជើង ពួក
 អសុរក៏នាំគ្នាដេញតាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួក
 ទេវតាមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកអសុរ នៅតែនាំគ្នាដេញតាមមិន
 លែងសោះ បើដូច្នោះ តើតែពួកយើងឆ្ងល់ច្រឡំនឹងពួកអសុរឱ្យអស់ ពាក្យ គ្រា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតា បានឆ្ងល់ច្រឡំនឹងពួកអសុរ ក្នុង
 លើកទី ៣ ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទី ៣ នោះឯង
 ពួកអសុរឈ្នះ ពួកទេវតាចាញ់ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួក
 ទេវតាបរាជ័យហើយ ក៏ភ័យរត់ចូលទៅក្នុងទេវបុរីវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឯពួកទេវតា ដែលបានចូលទៅដល់ទេវបុរីហើយ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ពួកយើងមានខ្លួនបានដល់នូវទីការពារ
 ភ័យហើយ ទាំងពួកអសុរ ក៏មិនគប្បីធ្វើអ្វីយើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចំណែកពួកអសុរ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ
 ពួកទេវតាមានខ្លួនបានដល់នូវទីការពារភ័យហើយ ពួកយើងមិនគប្បីធ្វើអ្វី
 បានទេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទូលំទូលាយ ឧបសម្ព័ន្ធ

ក្នុងច្បាប់ កិក្ខុវេ ទេវស្វសង្ការមោ សមុបស្សន្តោ
អហោសិ ។ តស្មី ទោ ច កិក្ខុវេ សង្ការមោ ទេវ
ជិនីសុ អសុរា បរាជយីសុ បរាជិតា ច កិក្ខុវេ
អសុរា អបស្សីស្វេ ទត្ថិណោធាកិមុខា អភិយីសុ
ទេវ ។ អថទោ កិក្ខុវេ អសុរាជំ ឯតទហោសិ
អភិយន្តេ ទោ ទេវ យន្ទន មយំ ទុតិយម្បិ
ទេវេហិ សង្ការមេយ្យមាតិ ។

ទុតិយម្បិ ទោ កិក្ខុវេ អសុរា ទេវេហិ
សង្ការមេសុំ ។ ទុតិយម្បិ ទោ កិក្ខុវេ ទេវ ជិនីសុ
អសុរា បរាជយីសុ បរាជិតា ច កិក្ខុវេ អសុរា
អបស្សីស្វេ ទត្ថិណោធាកិមុខា អភិយីសុ ទេវ ។
អថទោ កិក្ខុវេ អសុរាជំ ឯតទហោសិ អភិយន្តេ
ទោ ទេវ យន្ទន មយំ តតិយម្បិ ទេវេហិ សង្កា-
រមេយ្យមាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរិកាយ នវកនិដាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានរឿងពីព្រេងនាយមកថា សង្គ្រាមនៃ
អសុរមួយអន្លើដោយទេវតា ជាសង្គ្រាមតទល់ប្រឡូកកៀកគ្នាហើយ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសង្គ្រាមនោះឯង ពួកទេវតាល្មោះ ពួក
អសុរចាញ់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកអសុរបរាជ័យហើយ ក៏បាន
រត់ឆ្ពោះមុខទៅទិសខាងត្បូង ពួកទេវតាក៏នាំគ្នាដេញតាម ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួកអសុរមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
ពួកទេវតា នៅតែនាំគ្នាដេញតាមមិនលែងសោះ បើដូច្នោះ គួរតែពួក
យើងឆ្ងល់នឹងពួកទេវតាឱ្យអស់ពីគ្រាចុះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអសុរ បានឆ្ងល់នឹងពួកទេវតា ក្នុងលើក
ទី២ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទី២នោះឯង ពួក
ទេវតាល្មោះ ពួកអសុរចាញ់ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកអសុរ
បរាជ័យហើយ ក៏បានរត់ឆ្ពោះមុខទៅកាន់ទិសខាងត្បូង ពួកទេវតា
ក៏នាំគ្នាដេញតាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួកអសុរ
មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកទេវតានៅតែនាំគ្នាដេញតាមមិនលែង
សោះ បើដូច្នោះ គួរតែពួកយើងឆ្ងល់នឹងពួកទេវតាឱ្យអស់ពីគ្រា ។

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្នាល

តតិយធម៌ ទោ ភិក្ខុវេ អស្សុរា ទេវេហិ
 សង្កាមេសុំ ។ តតិយធម៌ ទោ ភិក្ខុវេ ទេវា ជិនីសុ
 អស្សុរា បរាជយីសុ បរាជិតា ច ភិក្ខុវេ អស្សុរា
 ភីតា អស្សុបុរេយេវ បរិសីសុ អស្សុបុរាតតា នព្វ
 បន ភិក្ខុវេ អស្សុរា ឯ ឯតទហោសិ ភីរុត្តាណា-
 តតេន ទោនាធិ មយំ ឯតហិ អត្តនា វិហារម
 អត្តរណីយា ទេវេហិតិ ។ ទេវានធម៌ ភិក្ខុវេ ឯត-
 ទហោសិ ភីរុត្តាណាតតេន ទោនាធិ អស្សុរា ឯតហិ
 អត្តនា វិហារន្តិ អត្តរណីយា អម្មេហិតិ ។

ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ យស្មី សមយេ ភិក្ខុ
 វិវិច្ឆេវ តាមេហិ វិវិច្ឆ អត្តសលេហិ ធម្មេហិ
 សវិតត្តំ សវិទារំ វិវេកជំ មិតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ
 ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ភិក្ខុស្ស
 ឯវំ ហោតិ ភីរុត្តាណាតតេន ទោនាធិហំ ឯតហិ
 អត្តនា វិហារមិ អត្តរណីយោ មារស្សាតិ មារស្សាបិ
 ភិក្ខុវេ មាបិមតោ ឯវំ ហោតិ ភីរុត្តាណាតតេន ទោនាធិ
 ភិក្ខុ ឯតហិ អត្តនា វិហារតិ អត្តរណីយោ មម្មន្តិ ។

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអសុរច្បាំងតនឹងពួកទេវតាក្នុងលើកទី ៣ ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលើកទី ៣ នោះឯង ពួកទេវតា ឈ្នះ ពួកអសុរចាញ់ទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួកអសុរបរាជ័យ ហើយ ក៏ភ័យរត់ចូលទៅកាន់អសុរឫទ្ធិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯពួកអសុរ ដែលទៅដល់អសុរឫទ្ធិហើយ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ពួកយើងមានខ្លួនបានដល់នូវទីការពារភ័យហើយ ទាំងពួកទេវតា ក៏មិនគប្បីធ្វើអ្វីយើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកពួកទេវតា មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ពួកអសុរមានខ្លួនបានដល់នូវ ទីការពារភ័យហើយ ពួកយើងមិនគប្បីធ្វើអ្វីបានទេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងនេះមានឧបមេយ្យ ដូចភិក្ខុដែលស្ងាត់ ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយបាន ដល់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ ស្ងាត់ក្នុងសម័យណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុមាន សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញមានខ្លួនបានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងការពារ ភ័យហើយ មារមិនគប្បីធ្វើអ្វីអញបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក មារ មានចិត្តបាប មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុមាន ខ្លួន បានដល់នូវគ្រឿងការពារភ័យហើយ អញមិនគប្បីធ្វើអ្វីបាន ។

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ភិក្ខុ វិភក្កវិហារនំ
 រូបសមា ។ បេ ។ ធុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថ-
 ជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 ភិក្ខុស្ស ឯវំ ហោតិ ភិក្ខុត្ថាណាគតេន ខោទានាហំ
 ឯតវហំ អត្តនា វិហារមិ អកករណីយោ មារស្សាតិ
 មារស្សាមិ ភិក្ខុវេ ចាបិមតោ ឯវំ ហោតិ ភិក្ខុត្ថា-
 ណាគតេន ខោទានំ ភិក្ខុ ឯតវហំ អត្តនា
 វិហារតិ អកករណីយោ មយ្ហន្តិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា
 បដិយសញ្ញានំ អត្តន្តមា នាទត្តសញ្ញានំ អមនស្ថ-
 កាវា អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសានញ្ចាយតនំ
 ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អន្តមកាសំ មារំ អបនំ តន្ត្រីត្វា មារចក្កំ
 អនស្សនំ គតោ ចាបិមតោ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 ភិក្ខុ សព្វសោ អាគាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម
 អនន្តំ វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារតិ ។ បេ ។ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កាសិកាយ នវគ្គិយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ព្រោះវាខ្វះខាតក្នុងនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ក៏បាន
 ដល់ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន ក្នុងសម័យណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 ឥឡូវនេះ អញមានខ្លួនបានដល់នូវគ្រឿងការពារភ័យហើយ មារមិន
 គប្បីធ្វើអ្វីអញបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុណ្ណាការមានចិត្តបាប
 ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុមានគ្រឿងការពារ
 ភ័យបានហើយ អញមិនគប្បីធ្វើអ្វីបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ព្រោះកន្លងបង់រូបសញ្ញា ព្រោះរលត់បង្គិចសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តនូវនាគសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់អាកាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ក្នុង
 សម័យណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនេះ គឺថាគត
 ហៅថា បានធ្វើមានឱ្យផុតជើង ហៅថា រុំខ្ទប់ភ្នែកមានឱ្យជិតស្នូន ហៅថា
 ដល់នូវការមិនឃើញនៃមារ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ព្រោះកន្លង
 បង់អាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់វិញ្ញា-
 ណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយបរិកម្មថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ បេ ។
 ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង

នង្គំ កំភ្លឺតំ អាត់ត្បញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតំ ។ បេ ។ សព្វសោ អាត់ត្បញ្ញាយតនំ
 សមត្ថក្កដ្ឋ នេវសញ្ញាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតំ ។ បេ ។ សព្វសោ នេវសញ្ញាសញ្ញាយតនំ
 សមត្ថក្កដ្ឋ សញ្ញាវេទយំតនំនេនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតំ
 បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខិណា ហោន្តិ ។
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អន្តមគាសំ មារំ អបនំ
 ពន្លត្វា មារចក្កំ អនុស្សនំ កតោ ចាបិមតោ តិណ្ណា
 លោកេ វិសត្ថកតន្តិ ។

(៤០) យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អារត្តកស្ស
 នាគស្ស តោចរញ្ជសុតស្ស ហត្ថិបំ ហត្ថិច័យោបំ
 ហត្ថិកុដ្ឋកាចំ^(១) ហត្ថិបាចាបំ បុរតោ បុរតោ
 គន្ធា តិណ្ណត្ថាចំ ជំនុន្តំ តេន ភិក្ខុវេ
 អារត្តកោ នាគោ អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ ជិក្ខុតំ

១ ឧ. ឧ. ហត្ថិកុដ្ឋកាចំ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ក៏បានដល់អាភិព្វញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួច
 មិនមាន ។ បេ ។ ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់អាភិព្វញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។ បេ ។
 ភិក្ខុ ព្រោះកន្លងបង់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ក៏បានដល់សញ្ញាវេទយិតនិរោធិ អាសវៈរបស់ភិក្ខុនោះ
 ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយប្រាជ្ញា ក្នុងសម័យណា ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា បានធ្វើ
 មារឲ្យផុតជើង ហៅថា រុំខ្ទប់ភ្នែកមារឲ្យជិតស្ងួត ហៅថា បានដល់
 នូវការមិនឃើញនៃមារ ហៅថា ធ្ងន់ផុតនូវតណ្ហាក្នុងលោកហើយ ។

(៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា ដំរីឈ្មោលក្តី
 ដំរីញីក្តី ដំរីស្មៅក្តី កូនដំរីក្តី ទៅកាត់ចុងស្មៅមុនៗ ជាងដំរីដ៏ប្រសើរ
 ដែលនៅក្នុងព្រៃ ខ្វល់ខ្វាយរកចំណី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុ
 នោះ ដំរីដ៏ប្រសើរនៅក្នុងព្រៃ តែងធុញទ្រាន់ នឿយណាយ ជិនធ្ងន់

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយស្ស វិវាទិយភិក្ខុ

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អារាហកស្ស នាគស្ស
 តោចរប្បសុតស្ស ហត្ថិបំ ហត្ថិនិយោបំ ហត្ថិកុឡាភិ
 ហត្ថិប្បាថាបំ ឱកត្តោកត្តំ សាខាកត្តំ ខាទត្តំ តេន
 ភិក្ខុវេ អារាហកោ នាតោ អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ
 ជិក្ខុត្ថតិ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អារាហកស្ស
 នាគស្ស ឱតាហំ ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិបំ ហត្ថិនិយោបំ
 ហត្ថិកុឡាភិ ហត្ថិប្បាថាបំ បុរោ បុរោ កត្តា
 សោណ្ណាយ ឧទកំ អាណេជ្ជេន្តំ តេន ភិក្ខុវេ
 អារាហកោ នាតោ អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ ជិក្ខុត្ថតិ
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អារាហកស្ស នាគស្ស
 ឱតាហំ ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឧបយំ-
 សន្តិយោ^(១) កត្តន្តំ តេន ភិក្ខុវេ អារាហកោ នាតោ
 អដ្ឋិយតិ ហរាយតិ ជិក្ខុត្ថតិ ។ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 អារាហកស្ស នាគស្ស វរំ ហោតិ អហំ ខោ វតហំ
 អាតិណ្ណោ វិហរមិ ហត្ថិហំ ហត្ថិនិហំ ហត្ថិកុឡា-
 ភេហំ ហត្ថិប្បាថេហំ ជិន្នត្តានិ ចេវ តិណានិ ខាទានិ

១ ឱ. ម. ឧបនិយំសន្តិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គធួនិកាយ និកាយបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា ដំរីឈ្មោលក្តី ដំរីញីក្តី ដំរីស្វាវក្តី
 ក្នុងដំរីក្តី ទំពាស្តីមែកឈើបាក់ ដែលដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងព្រៃ
 ខ្វល់ខ្វាយរកចំណី បានកាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះហេតុនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងព្រៃ តែងធុញច្រាន់ ឡើយ
 ណាយ ជិនន្តន៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា ដំរីដំប្រសើរ
 នៅក្នុងព្រៃ ចុះកាន់កំពង់ទឹក ដំរីឈ្មោលក្តី ដំរីញីក្តី ដំរីស្វាវក្តី
 ក្នុងដំរីក្តី តែងទៅកូរទឹកដោយប្រមោយមុនៗ (ជាងដំរីនោះ) ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងព្រៃ វាមិន
 ធុញច្រាន់ ឡើយណាយ ជិនន្តន៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យណា
 ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងព្រៃ ចុះកាន់កំពង់ទឹក ដំរីញីទាំងឡាយ តែងដើរ
 ដង្កុសកាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅ
 ក្នុងព្រៃ វាមិនធុញច្រាន់ឡើយណាយ ជិនន្តន៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសម័យនោះ ដំរីដំប្រសើរ នៅក្នុងព្រៃ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ អញនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយដំរីឈ្មោល ដំរីញី
 ដំរីស្វាវ ក្នុងដំរី អញតែងទំពាស្តីស្មៅ ដែលដំរីទាំងនោះកាត់ចុងផង

ឌីកត្តោកកុញ្ច មេ សាខាកង្គំ ខាទតំ អារិលានិ
 ច ចានីយានិ បិវាមិ ឌីតាហាមិ ច មេ ឌុត្តិណ្ណាស្ស
 ហត្ថិនិយោ កាយំ ឌុបយំសន្តិយោ កច្ចន្តំ យន្តនាហំ
 ឯកោ កណាស្មា វ្រូបកដ្ឋោ វិហរេយ្យន្តំ ។ សោ អប-
 រេន សមយេន ឯកោ កណាស្មា វ្រូបកដ្ឋោ វិហរតិ
 អច្ឆិន្ទតានិ ចេវ តិណានិ ខាទតំ ន ឌុកត្តោកកុញ្ច
 សាខាកង្គំ ខាទតំ អនារិលានិ ច ចានីយានិ បិវតិ
 ឌីតាហាមិ ចស្ស ឌុត្តិណ្ណាស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ
 ន ឌុបយំសន្តិយោ កច្ចន្តំ ។ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 អារញ្ញកស្ស នាកស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ទោ បុព្វេ
 អាកិណ្ណោ វិហាសី ហត្ថិហិ ហត្ថិនិហិ ហត្ថិកុណ្ឌ-
 កេហិ ហត្ថិច្ឆាមេហិ ធិន្ទតានិ ចេវ តិណានិ ខាទិ
 ឌីកត្តោកកុញ្ច មេ សាខាកង្គំ ខាទតំ អារិលានិ
 ច ចានីយានិ អចាសី^(១) ឌីតាហា^(២) ច មេ ឌុត្តិ-
 ណ្ណាស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឌុបយំសន្តិយោ អគម្មសុ
 សោម្មំ ឯតវហំ ឯកោ កណាស្មា វ្រូបកដ្ឋោ វិហរមិ

១ ឌ. ប. វាយិ ។ ២ ឌ. វេហហញ្ច ។

បណ្ណាល័យ បរាវរ្ម័ន

អញទំពាស្មីមែកឈើបាក់ ដែលដំរីទាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយ
 ផង អញផឹកទឹកដ៏ល្អក៏ផង កាលដែលអញឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដំរីញី
 ទាំងឡាយ តែងដើរដង្កុសកាយផង បើដូច្នោះ គួរតែអញគេចចេញ
 ចាកហ្វូងទៅនៅតែម្នាក់ឯង ។ ក្នុងសម័យខាងក្រោយមក ដំរីនោះ
 ក៏គេចចេញចាកហ្វូង ទៅនៅតែម្នាក់ឯង ក៏ទំពាស្មីនូវស្មៅមិនរេចចុងផង
 មិនទំពាស្មីមែកឈើបាក់ ដែលដំរីទាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយផង
 ផឹកទឹកមិនល្អក៏ផង កាលដែលឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដំរីញីទាំងឡាយ
 មិនបានដើរដង្កុសកាយផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ
 ដំរីដ៏ប្រសើរនៅក្នុងព្រៃ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ក្នុងកាលពីដើម
 អញនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយដំរីឈ្មោល ដំរីញី ដំរីស្លាវ កូនដំរី អញ
 ទំពាស្មីនូវស្មៅដែលដំរីទាំងនោះ កាត់ចុងហើយផង អញទំពាស្មីនូវមែក
 ឈើបាក់ដែលដំរីទាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយផង អញផឹកទឹក
 ល្អក៏ផង កាលដែលអញឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដំរីញីទាំងឡាយ ដើរដង្កុស
 កាយផង ឥឡូវនេះ អញនោះ ចៀសចេញចាកហ្វូងមកនៅតែម្នាក់ឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករិកាយស្ស វិវាទិយានោ

អង្គិទ្ធក្កានិ ចេវ តិណានិ ខានាមិ ឌុកត្តោ កក្កញ្ច
 មេ សាខាកង្គំ ន ខាងតំ(១) អនាវលានិ ច
 នាជ័យានិ បិវាមិ ឌុកាហាបិ ច មេ ឌុត្តិណ្ឌាស្ស
 ន ហត្ថិជ័យោ កាយំ ឌុបយំសង្កិយោ កក្កង្គតិ ។
 សោ សោណ្ហាយ សាខាកង្គំ កក្កញ្ច សាខាកង្កេន
 កាយំ បរិមង្គិត្វា អត្តមនោ កក្កុំ សំហានតិ ។
 ឯវមេវ ខោ កិក្ខុវេ យស្មី សមយេ កិក្ខុ អាគិណ្ណា
 វិហរតិ កិក្ខុហំ កិក្ខុជ័ហំ ឌុទាសកេហំ ឌុទាសិ-
 កាហំ រញ្ញា រាជមហាមត្តេហំ តិត្ថិយេហំ តិត្ថិយ-
 ស្សាវកេហំ តស្មី សមយេ កិក្ខុវេ កិក្ខុស្ស ឯវំ
 ហោតិ អហំ ខោ ឯតរហំ អាគិណ្ណា វិហរាមិ
 កិក្ខុហំ កិក្ខុជ័ហំ ឌុទាសកេហំ ឌុទាសិកាហំ រញ្ញា
 រាជមហាមត្តេហំ តិត្ថិយេហំ តិត្ថិយស្សាវកេហំ យទ្ធ-
 នាហំ ឯកោ កណ្ឌាស្ថា វ្យុបកដ្ឋោ វិហរេយ្យង្គិ ។
 សោ វិវិត្តំ សេនាសនំ កជតិ អរញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្វតំ

សុត្តន្តបិដក អន្តរទាយ ធម្មនិទាន

បានទំពាស្មីទូរស្មៅមិនបានរេចចុងផង អញមិនទំពាស្មីមែកឈើបាក់
 ដែលដីរំទាំងនោះ កាច់បំបាក់ខ្ទេចខ្ទីហើយផង អញផឹកទឹកមិនល្អក៏ផង
 កាលដែលអញឡើងអំពីកំពង់ទឹក ដីញើរទាំងឡាយ មិនដើរដុសកាយ
 អញផង ។ ដីរំនោះ ក៏កាច់បំបាក់មែកឈើដោយប្រមោយ ហើយ
 យកមែកឈើបាក់នោះមកបបោសកាយ មានចិត្តត្រេកអរ កំចាត់បង់
 សេចក្តីស្អប់រមាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងនេះមានទុបមេយ្យ
 ដូចជា ភិក្ខុដែលនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក
 ឧបាសិកា ព្រះរាជា រាជមហាមាត្យ តិរិយ នឹងសាវ័កនៃតិរិយ
 ក្នុងសម័យណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុវេមន៍មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អញនៅច្រឡកច្រឡំដោយពួកភិក្ខុ
 ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ព្រះរាជា រាជមហាមាត្យ តិរិយនឹងសាវ័ក
 នៃតិរិយ បើដូច្នោះ ត្បាញតែអញគេចចេញចាកពួកទៅនៅតែម្នាក់ឯង ។
 ភិក្ខុនោះ វេមន៍គប្បកេន្ធវិសេនាសនៈស្ងាត់ ភិវ័ត្រ គល់ឈើ ក្នុង

បណ្ណសិក្ខា មហាវិញ្ញា

តណ្ហាវំ តិវុត្ថហំ សុសានំ វេទបន្តំ អញ្ញោកាសំ
 បណ្ណបុញ្ញំ សោ អញ្ញោកតោ វា វុត្តម្បលកតោ
 វា សុញ្ញាតារតតោ វា ជិសីនតិ បល្ល័ង្កំ អាកុដិទ្ធា
 ឧជ្ឈំ កាយំ បណ្ណិយាយ បរិមុខំ សតី ឧបជ្ជបេត្តា
 សោ អភិជ្ឈំ លោកេ បហាយ វិភតាភិជ្ឈេន ចេត-
 សា វិហរតិ អភិជ្ឈាយ ចិត្តំ បរិសោធនតិ ។ ព្យាបាទ-
 ប្បនោសំ បហាយ អព្យាបន្នចិត្តោ វិហរតិ សព្វប្បា-
 ណក្ខតហិតានុកម្មំ ព្យាបាទប្បនោសា ចិត្តំ បរិសោ-
 ធនតិ ។ ជីនមិទ្ធំ បហាយ វិភតជីនមិទ្ធោ វិហរតិ
 អាលោកសញ្ញំ សតោ សម្បជានោ ជីនមិទ្ធា ចិត្តំ
 បរិសោធនតិ ។ ឧទ្ធចក្កក្កច្ចំ បហាយ អនុទ្ធតោ
 វិហរតិ អជ្ឈតំ វេទបន្តចិត្តោ ឧទ្ធចក្កក្កច្ចា ចិត្តំ
 បរិសោធនតិ ។ វិចិត្តច្ចំ បហាយ តណ្ហាវិចិត្តច្ចោ
 វិហរតិ អកថកថី កុសលេសុ វិចិត្តច្ចាយ ចិត្តំ
 បរិសោធនតិ ។ សោ ឥមេ បញ្ច ជីវាលោ បហាយ
 ចេតសោ ឧបត្តិលេសេ បញ្ចាយ ឧត្តលីករលោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ញាតិភ្នំ គុហាភ្នំ ព្រៃស្មូសាន ព្រៃស្រោង ទឹកល គំនរបំបើង
 ភិក្ខុនោះ ទៅនៅក្នុងព្រៃភ្នំ នៅក្នុងម្លប់ឈើភ្នំ នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ភ្នំ តែង
 អង្គុយពែនក្នុង គម្រង់កាយឲ្យត្រង់ហើយ តាំងស្មារតីឲ្យឆ្កោះមុខទៅ
 កាន់កម្ពង្គាន ភិក្ខុនោះ លះបង់អភិជ្ឈក្នុងលោក ក៏មានចិត្តប្រាស
 ចាកអភិជ្ឈក ធ្វើចិត្តឲ្យបរិសុទ្ធចាកអភិជ្ឈក ។ លះបង់នូវការប្រឡូស្តគឺ
 ព្យាបាទ ជាអ្នកមិនមានចិត្តព្យាបាទ ជាអ្នកអនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍
 ដល់សត្វទាំងពួង ធ្វើចិត្តឲ្យស្អាតចាកការប្រឡូស្តគឺព្យាបាទ ។ លះបង់
 ចិនមិទ្ធ ជាអ្នកប្រាសចាកចិនមិទ្ធ មានសេចក្តីសំគាល់នូវពន្លឺ មាន
 ស្មារតី ជាអ្នកដឹងខ្លួន ធ្វើចិត្តឲ្យស្អាតចាកចិនមិទ្ធ ។ លះបង់ទុទ្ធចកកចៈ
 ជាអ្នកមានចិត្តមិនរើកាយ មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ខាងក្នុងសន្តាន ធ្វើចិត្ត
 ឲ្យស្អាតចាកទុទ្ធចកកចៈ ។ លះបង់វិចិត្តិចារ ជាអ្នកឆ្លងផុតវិចិត្តិចារ មិន
 មានសេចក្តីងឿងច្រលំ ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយធ្វើចិត្តឲ្យស្អាត
 ចាកវិចិត្តិចារ ។ ភិក្ខុនោះ លុះលះបង់នូវវិវរណៈទាំង ៥ ប្រការដែល
 ជាទុបក្ខិលសនៃចិត្ត ជាធម៌ធ្វើប្រាជ្ញា ឲ្យមានកំឡាំងថយនេះហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស ឥរិកនិបាតោ

វិវិច្ឆាវ កាមេហិ វិវិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ
 សវិតារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារតិ សោ អត្តមនោ កក្ក្នំ សំហនតិ ។ វិតក្ក-
 វិចារាជំ រូបសមា ។ បេ ។ ធុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ
 ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ សោ អត្តមនោ
 កក្ក្នំ សំហនតិ ។ សត្វសោ រូបសញ្ញាជំ
 សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាជំ អត្តមនោ នាមត្តសញ្ញាជំ
 អមនសំការា អនន្តោ អាគាសាតិ អាគាសា-
 នញ្ញាយតនំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ សោ អត្តមនោ
 កក្ក្នំ សំហនតិ ។ សត្វសោ អាគាសានញ្ញាយតនំ
 សមតិក្កម អនន្តំ វិញ្ញាណនំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ
 ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ ។ បេ ។ សត្វសោ វិញ្ញាណញ្ញា-
 យតនំ សមតិក្កម ធុតិ តិញ្ញតិ អាតិញ្ញញ្ញា-
 យតនំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ សត្វសោ អាតិញ្ញញ្ញា-
 យតនំ សមតិក្កម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧប-
 សម្មជ្ជ វិហារតិ សត្វសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ
 សមតិក្កម សញ្ញាវេទយតនំ ឧបសម្មជ្ជ វិហារតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវកនិដាត

ក៏ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ
ហើយបានដល់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតិរិយៈសុខៈ
ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ កិក្ខុនោះ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ កំចាត់
បង់នូវសេចក្តីស្លៀបរមាស់ ។ ព្រោះរម្ងាប់បង់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។
ក៏បានដល់ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន កិក្ខុនោះ រមែងមាន
ចិត្តត្រេកអរ កំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្លៀបរមាស់ចេញ ។ ព្រោះកន្លងបង់
នូវរូបសញ្ញា ព្រោះរលត់បដិយសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាគត្ថ-
សញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់អាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈានដោយ
ធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាគាសមិនមានទីបំផុត កិក្ខុនោះ រមែងមានចិត្តត្រេក-
អរ កំចាត់បង់នូវសេចក្តីស្លៀបរមាស់ ។ ព្រោះកន្លងបង់នូវអាគាសា-
នញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់វិញ្ញាណញ្ញាយតន-
ជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ បេ ។ ព្រោះ
កន្លងបង់នូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់
អាកិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចមិនមាន
ព្រោះកន្លងបង់នូវអាកិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បាន
ដល់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ព្រោះកន្លងបង់នូវនេវសញ្ញា-
នាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏បានដល់សញ្ញាវេទយតនិរោធិ

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

បញ្ចាយបស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខីណា ហោន្តិ
សោ អត្ថមនោ កណ្ណំ សំហនតីតិ ។

(៤០) ឯកំ សមយំ ភគវា មល្លកេសុ
វិហរតិ ឧរុវេលកប្បំ នាម មល្លានំ និគមោ ។
អថោ ភគវា បុព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរ-
មាធាយ ឧរុវេលកប្បំ ចិណ្ណាយ ចារិសំ ។ ឧរុវេ-
លកប្បេ ចិណ្ណាយ ចរិត្វា បញ្ញាកត្តំ ចិណ្ណាចាតប្ប-
ដិក្កត្តោ អាយស្មន្តំ អាទន្តំ អាមន្តេសិ ឥធរ
តាវ តំ អាទន្ត ហោហំ យាវហំ មហាវនំ
អដ្ឋោតាហាមិ ទិវវិហារាយាតិ ។ ឯវំ កន្តតិ ខោ
អាយស្មា អាទន្តោ ភគវតោ បច្ចុស្សេសិ ។ អថោ
ភគវា មហាវនំ អដ្ឋោតាហេត្វា អញ្ញាតាស្មី រុក្ខមូល
ទិវវិហារំ និសីទិ ។

ចល្លាសក មហាវិគ្គ

អាសវៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះយល់ឃើញ
ដោយប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះ រមែងមានចិត្តត្រេកអរ កំចាត់បង្ខំនូវសេចក្តី
ស្លៀបរមាស់បាន ។

(២១) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងឧទុរ-
លកប្បនិគមរបស់ពួកមល្លជន ក្នុងដែនមល្លៈ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ហើយស្តេច
ចូលទៅកាន់ឧទុរវេលកប្បនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ លុះស្តេចទៅបិណ្ឌ-
បាតក្នុងឧទុរវេលកប្បនិគម ហើយត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាលខាង
ក្រោយភត្តវិញ បានត្រាស់នឹងព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់មានន្ទ
អ្នកចូរនៅ ក្នុងទីនេះសិន ទំរាំតថាគតចូលទៅកាន់មហាវន (វៃព្រំធំ)
ដើម្បីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ។ ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ស្តេចចូលទៅកាន់មហាវន ហើយគង់សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ
ក្នុងម្លប់ឈើមួយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស ឥរិកនិដាគោ

អង្គខោ តប្បស្សោ កហាបតិ យេនាយស្មា អាណន្តោ
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អាណន្តំ អភិវា-
 ទេត្វា ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្នោ ខោ
 តប្បស្សោ កហាបតិ អាយស្មន្តំ អាណន្តំ ឯតទរោច
 មយំ កន្លេ អាណន្តំ ភិហី កាមកោភីនោ កាមារាមា
 កាមតា កាមសម្មទិតា តេសំ នោ កន្លេ អម្បាភិ
 ភិហីនំ កាមកោភីនំ កាមារាមាទំ កាមតាទំ
 កាមសម្មទិតាទំ បចាតោ វិយ ទាយតិ យទិទំ
 នេត្តម្ហំ សុតមេតំ កន្លេ ឥមស្មី ធម្មវិជយេ
 ទហារទំ ទហារទំ ភិក្ខុទំ នេត្តម្ហេ ចិត្តំ បក្ខន្ធភិ
 បសីទតិ សង្កមិតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តតិ
 បស្សតោ តយិទំ កន្លេ ឥមស្មី ធម្មវិជយេ ភិក្ខុទំ
 តហុនា ននេន វិសកាតោ យទិទំ នេត្តម្ហំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សិរីរាជបាត

លីដាច់ខោរ តបុស្សតហបតី បានចូលទៅក្រែកានខ្នងមាន
 កាយ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំត្រែកានខ្នងមានកាយ ហើយអង្គុយ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះតបុស្សតហបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានចូលសួរត្រែកានខ្នងមានកាយដូច្នេះថា បពិត្រត្រែកានខ្នងចំរើន
 យើងជាត្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាម មានកាមជាគ្រឿងត្រេកអរ
 ត្រេកអរក្នុងកាម រីករាយក្នុងកាម បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន នេកម្មៈ
 គឺបព្វដ្ឋា យើងជាត្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាម មានកាមជាគ្រឿង
 ត្រេកអរ ត្រេកអរក្នុងកាម រីករាយក្នុងកាម យល់ឃើញប្រាកដថា
 ដូចជាជ្រោះធំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំបានឮថា ពួកភិក្ខុ
 កម្លោះៗ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលយល់ឃើញថានេកម្មៈគឺបព្វដ្ឋានុជាធម្មៈ
 ជាតស្វប័ដ្ឋច្នេះ ចិត្តក៏ស្តុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងទៅ ចុះសិបក្នុងនេកម្មៈ
 គឺបព្វដ្ឋា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន នេកម្មៈគឺបព្វដ្ឋា ដែលជាបេសព្ភភិក្ខុ
 ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ជាទំនាស់ខឹងជន (ជាត្រហស្ថ) ច្រើនគ្នា ។

បណ្ណាសកេ អហារវត្តោ

អត្ថំ ខោ ឯតំ កហបតិ កតាចាកតំ កកវន្តំ
 ធន្យនាយេ អាយាម កហបតិ យេន កកវ
 តេនុបសង្កម្ភិស្សម ឧបសង្កម្ភិត្វា កកវតោ ឯតមត្ថំ
 អហារេស្សម យថា នោ កកវ ព្យាក-
 វិស្សតិ តថា កវិស្សមាតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ខោ
 តបុស្សោ កហបតិ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បច្ចុ-
 ស្សសិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ តបុស្សន
 កហបតិនា សន្និ យេន កកវ តេនុបសង្កម្ភិ
 ឧបសង្កម្ភិត្វា កកវន្តំ អភិវនេត្វា ឯតមត្ថំ និសីទិ ។
 ឯតមត្ថំ និសីន្ទោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ កកវន្តំ
 ឯតទរោច អយំ កន្លេ តបុស្សោ កហបតិ ឯវាហ
 មយំ កន្លេ អានន្ទ កិហិ កាមភោគីនោ កាហារមា
 កាមរតា កាមសមុទិតា តេសំ នោ កន្លេ អម្បកំ
 កិហិនំ កាមភោគីនំ កាហារមាទំ កាមរតាទំ កាម-
 សមុទិតាទំ បទាតោ វិយ ខាយតិ យទិទំ នេក្ខត្ថំ

បណ្ណាល័យ មហាវិគ្គ

ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុតបថា ម្ចាស់គហបតី នេះពាក្យជាប្រធាន
 ដែលនាំឲ្យជួបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ម្ចាស់គហបតី យើងមកទៅ យើង
 នឹងចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ នឹងក្រាប
 ទូលរឿងនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករ
 ដល់យើងយ៉ាងណា យើងនឹងធ្វើតាមយ៉ាងនោះ ។ ឯភបុស្សគហបតី
 ទទួលស្តាប់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ព្រះករុណាលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ។
 លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ជាមួយនឹងភបុស្សគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទ
 ដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភបុស្សគហបតីនេះ បាន
 និយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន យើងជា
 គ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគតាម មានកាយជាគ្រឿងត្រកអរ ត្រកអរក្នុង
 កាយ រីករាយក្នុងកាយ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេកម្មៈគឺបញ្ចង្គ
 យើងជាគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគតាម មានកាយជាគ្រឿងត្រកអរ
 ត្រកអរក្នុងកាយ រីករាយក្នុងកាយ យល់ឃើញប្រាកដថា ដូចជាជ្រោះធំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស នវិកនិបាតោ

សុតមេតំ កន្លេ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ ធម្មារាជំ ធម្មារាជំ
 ភិក្ខុជំ នេត្តម្មេ ចិត្តំ បក្ខន្ធនំ បស្សីនតិ សន្និដ្ឋតិ
 វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្ននិ បស្សតោ តយំទំ កន្លេ
 ឥមស្មី ធម្មវិនយេ ភិក្ខុជំ តហុនា ជនេន វិសភាតោ
 យទំទំ នេត្តម្មនិ ។

ឯវមេតំ អាណន្ទ ឯវមេតំ អាណន្ទ មយ្ហម្ប
 ខោ អាណន្ទ បុត្រោ សម្មោធា អនភិសម្ពុទ្ធស្ស
 តោជិសត្តស្សេវ សតោ ឯតនហោសិ សាធុ នេត្តម្មំ
 សាធុ បរិវេកោតិ ។ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ នេត្តម្មេ
 ចិត្តំ ន បក្ខន្ធនំ នប្បសីនតិ ន សន្និដ្ឋតិ ន
 វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្ននិ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ
 ឯតនហោសិ កោ នុ ខោ ហេតុ កោ បច្ចយោ
 យេន មេ នេត្តម្មេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធនំ នប្បសីនតិ
 ន សន្និដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្ននិ បស្សតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារកាយ នវគ្គនិបាត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំបានឮថា ពួកភិក្ខុកម្លោះ ។ ក្នុង
 ធម្មវិន័យនេះ ដែលយល់ឃើញថា នេកម្មៈគឺបព្វជ្ជា⁺ ជាធម្មជាតិស្ងប់
 ដូច្នេះ ចិត្តក៏ស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្បក្នុងនេកម្មៈគឺបព្វជ្ជា បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេកម្មៈគឺបព្វជ្ជា ដែលជាបស្ចឹមពួកភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ ជាទំនាស់នឹងជន (ជាត្រហស្ថ) ច្រើនឆ្នាំណាស់ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ ដំណើរនោះយ៉ាង
 នេះឯង ម្ចាស់អានន្ទ ដំណើរនោះយ៉ាងនេះឯង ម្ចាស់អានន្ទ សូម្បី តថា-
 គតកាលនៅជាពោធិសត្វ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង ក្នុងកាលមុន អំពីកាលជាទី
 ត្រាស់ដឹងនៅឡើយ គង់មានសេចក្តីយល់ឃើញថា នេកម្មៈជាគុណ-
 ជាតប្រពៃ សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ជាគុណជាតប្រពៃ ដូច្នេះដែរ ។ ម្ចាស់
 អានន្ទ តែកាលតថាគត យល់ឃើញថានេកម្មៈ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះ
 ហើយ ចិត្តក៏មិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្បក្នុងនេកម្មៈ
 ឡើយ ម្ចាស់អានន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីឡើងឆ្ងល់ថា ចុះហេតុអ្វី
 បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញយល់ឃើញថានេកម្មៈ⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះ
 ហើយ ចិត្តក៏មិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្បក្នុងនេកម្មៈ

តស្ស បយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសំ កាមេសុ ខោ
 មេ អាទីនវេ អទីដោ សោ ច មេ អតហុល្លតតោ
 នេក្ខេ ច អាទិសំសោ អទិគតោ សោ ច មេ
 អនាសេវិតោ តស្សា មេ នេក្ខេ ចិត្តំ ន បក្ខន្តតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ
 បស្សតោ តស្ស បយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសំ សុវេ
 ខោ អហំ កាមេសុ អាទីនវំ ទិស្វា តំ តហុល្ល-
 តវេយ្យំ នេក្ខេ អាទិសំសំ អទិគម្ម តហសេវេយ្យំ
 ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ នេក្ខេ ចិត្តំ
 បក្ខន្តេយ្យ បសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ
 សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ទ អបវេន
 សមយេន កាមេសុ អាទីនវំ ទិស្វា តំ តហុល្ល-
 មកាសី នេក្ខេ អាទិសំសំ អទិគម្ម តហសេវី
 តស្ស បយ្ហំ អាទន្ទ នេក្ខេ ចិត្តំ បក្ខន្តតិ
 បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលអានន្ទ គង់គតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នេះថា ឧទេសក្នុងកាម
 តាំងឡាយ អញមិនទាន់ឃើញទេ តាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យ
 ច្រើន អានិសង្សក្នុងនេកម្មៈ អញមិនទាន់បានទេ តាំងអានិសង្សនោះ
 អញមិនទាន់សេពគប់ទេតី បានជាកាលអញយល់ឃើញថា នេកម្មៈ^១
 ជារបស់ស្លាប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំង
 នៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុងនេកម្មៈ ម្នាលអានន្ទ ទើបគង់គត មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងកាមតាំងឡាយហើយ
 គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បើបានអានិសង្ស ក្នុងនេកម្មៈ
 ហើយ គប្បីសេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះតែងមានជាប្រាកដ
 ត្រង់ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា នេកម្មៈ^២ ជារបស់ស្លាប់ដូច្នេះ
 ហើយ ចិត្តគប្បីស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប ក្នុងនេកម្មៈ
 បាន ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក គង់គតនោះ ឃើញ
 ទោស ក្នុងកាមតាំងឡាយហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន
 បានអានិសង្ស ក្នុងនេកម្មៈហើយ ក៏សេពគប់អានិសង្សនោះ ម្នាល
 អានន្ទ កាលគង់គតយល់ឃើញថា នេកម្មៈ^៣ ជារបស់ស្លាប់ដូច្នេះ
 ចិត្តក៏ត្រឡប់ ជាស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប ក្នុងនេកម្មៈឡើង

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស វេរីយោគោ

សោ ទោ អហំ អាទន្ទ វិវិទេវ កាមេហំ វិវិទូ
 អកុសលេហំ ធម្មេហំ សវិតត្ថំ សវិចារំ វិវេកជំ
 ប័តិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារមិ ។ តស្ស
 មយ្ហំ អាទន្ទ ឥមិនា វិហារេន វិហារតោ កាមសហ-
 គតា សត្តាមនសិការា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ
 ហោតិ អាតាដោ សេយ្យថាបិ អាទន្ទ សុខិនោ ធុត្ថំ
 ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវេវ អាតាជាយ ឯវមស្ស មេ
 កាមសហគតា សត្តាមនសិការា សមុទាចរន្តំ
 ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតាដោ ។

តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសិ យន្តនាហំ វិត-
 ត្តវិចារាជំ វុបសមា ។ បេ ។ ធុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារេយ្យន្តំ ។ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ អវិតត្ថោ ចិត្តំ ន
 ចក្កន្តតិ នប្បសិនតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ
 សន្តិចំ ចស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ នវិកតិបាត

ម្នាល អានន្ទ តថាគតនោះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាក
អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈ
នឹងវិចារៈ មានបីតំនឹងសុខៈ កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ម្នាល អានន្ទ
កាលតថាគត ប្រព្រឹត្តនៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញា (ការសំគាល់)
នឹងមនសិការៈ (ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត) ប្រកបដោយកាម ក៏ជ្រួលច្រាល
ឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់
តថាគត ម្នាល អានន្ទ សេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គល
ដែលធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុកនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
អាពាធ ជាកំណត់ មានទុបមាដូចម្តេចមិញ មានទុបមេយ្យដូចសញ្ញា
នឹងមនសិការៈ របស់តថាគតប្រកបដោយកាម ដែលជ្រួលច្រាលឡើង
ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគត
ដូច្នោះឯង ។

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែ
អញ្ជ្រាបបង្គំនូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ហើយចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ។
ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគតយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាននេះ ជារបស់
ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប
ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានឡើយ ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីឡើងឆ្ងល់ថា

បណ្ណាសក មហាវិញ្ញាណ

តោ នុ ទោ ហេតុ តោ បច្ចយោ យេន មេ
 អវិតក្កេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធភិ ធម្មសីទិភំ ន សន្និដ្ឋតិ
 ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្និដ្ឋិ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ
 អាទន្ន ឯតទហោសិ វិតក្កេ ទោ មេ អាទីនហំ
 អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អតហុលីកតោ អវិតក្កេ ច
 អាទិសំសោ អនិច្ចតោ សោ ច មេ អនាសេវិតោ
 តស្សា មេ អវិតក្កេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធភិ ធម្មសីទិភំ ន
 សន្និដ្ឋតិ ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្និដ្ឋិ បស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាទន្ន ឯតទហោសិ សចេ ទោ អហំ វិតក្កេសុ
 អាទីនវំ ទិស្វា តំ តហុលីកវេយ្យំ អវិតក្កេ អាទិសំសំ
 អនិច្ចត តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ទោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ
 អវិតក្កេ ចិត្តំ បក្ខន្ធឯយ្យ បសីទេយ្យ សន្និដ្ឋេយ្យ
 វិមុត្តេយ្យ ឯតំ សន្និដ្ឋិ បស្សតោ សោ ទោ អហំ អាទន្ន
 អបរេន សមយេន វិតក្កេសុ អាទីនវំ ទិស្វា តំ តហុ-
 លមតាសិ អវិតក្កេ អាទិសំសំ អនិច្ចត តមាសេវី

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាន⁺
 នុ៎ះ ជាវរបស់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំង
 នៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងអវិតក្កជ្ឈាន ម្នាលអានន្ទ តថាគត មានសេចក្តី
 យល់ឃើញដូច្នេះថា ឧ ទោសក្នុងវិតក្កជ្ឈានទាំងឡាយ អញមិនទាន់
 ឃើញ ទាំងទោសនោះអញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អានិសង្សក្នុងអវិតក្កជ្ឈាន
 អញមិនទាន់បានទេ ទាំងអានិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ
 បានជាកាលអញយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាន⁺
 នុ៎ះ ជាវរបស់ស្ងប់ដូច្នេះ ហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុង
 អវិតក្កជ្ឈាន ម្នាលអានន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញ
 ឃើញទោស ក្នុងវិតក្កជ្ឈានទាំងឡាយហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញ
 ទោសនោះឲ្យច្រើន បើបាននូវអានិសង្ស ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានហើយ គប្បី
 សេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជាប្រាកដ ត្រង់
 ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈាន⁺
 នុ៎ះ ជាវរបស់ស្ងប់ដូច្នេះ ហើយ ចិត្តគប្បីស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានបាន
 ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក តថាគតនោះឃើញនូវទោស
 ក្នុងវិតក្កជ្ឈានទាំងឡាយហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន
 បាននូវអានិសង្ស ក្នុងអវិតក្កជ្ឈានហើយ ក៏សេពគប់នូវអានិសង្សនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សិរិនិបាតោ

តស្ស មម្ហំ អាណន្ទ អវិតក្កោ ចិត្តំ បក្ខន្ធនំ បស័ន្ទតិ
 សន្តិជ្ជតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តន្តិ បស្សតោ សោ ទោ
 អហំ អាណន្ទ វិតក្កវិចារាណំ វ្យាបសមា ។ បេ ។
 ទុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្ពជ្ជ វិហារមិ ។ តស្ស មម្ហំ
 អាណន្ទ ឥមិនា វិហារេន វិហារតោ វិតក្កសហគតា
 សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ
 អាតោ ឆេយ្យថាបិ អាណន្ទ សុខិនោ ទុក្ខំ
 ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាតោនាយ ឯវមេវស្ស មេ
 វិតក្កសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតោ ។

តស្ស មម្ហំ អាណន្ទ ឯតនិយោសិ យន្ទនាហំ
 បីតិយា ច វិវាតា ឧបេក្ខតោ វិហារយ្យំ សតោ ច
 សម្មាសោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេយ្យំ យន្តំ
 អរិយា អាចិក្ខន្តំ ឧបេក្ខតោ សតិមា សុខវិ-
 ហារីតិ តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្ពជ្ជ វិហារយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹកាយ ឧបាសិកា

ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគតយល់ឃើញថា អវិតក្កជ្ឈានន្ទៈ⁺ ជាវរបស់
 ស្ងប់ដូច្នេះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងអវិតក្ក-
 ជ្ឈានឡើង ម្នាល អានន្ទ តថាគត ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិហារ ។ បេ។
 ហើយចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ។ ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគត ប្រព្រឹត្ត
 នៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹងមនសិការៈ ប្រកបដោយវិតក្កៈក៏ជ្រួល
 ច្រាល់ឡើង ការជ្រួលច្រាល់នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះទុកជាអាពាធរបស់
 តថាគត ម្នាល អានន្ទ សេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែល
 ភ្ជាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុកនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធ
 ជាកំណត់ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ មានឧបមេយ្យដូចសញ្ញានឹងមន-
 សិការៈរបស់តថាគត ប្រកបដោយវិតក្កៈដែលជ្រួលច្រាល់ឡើង ការ
 ជ្រួលច្រាល់នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធ របស់តថាគត
 ដូច្នោះឯង ។

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ
 អញគួរជាអ្នកព្រឺឆ្ងាយកន្តើយ ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ជាអ្នកប្រកប
 ដោយសតិនឹងសម្បជញ្ញៈផង សោយសេចក្តីសុខ ដោយនាមកាយផង
 រួចចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ដែលព្រះអរិយៈតាំងឡាយសរសើរថា បុគ្គល
 អ្នកដល់តតិយជ្ឈាន ជាអ្នកព្រឺឆ្ងាយកន្តើយ មានស្មារតី នៅជាសុខ ។

តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ និប្បតិកោ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ កោ
 ឡោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ និប្ប-
 តិកោ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ
 ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ
 អាទន្ទ ឯតទយោសិ បីតិយា ឡោ មេ អាទីនកេ
 អនិដ្ឋោ សោ ច មេ អតហុលីកតោ និប្បតិកោ
 ច^(១) អាទិសំសោ អនិគតោ សោ ច មេ
 អនាសេវតោ តស្ស មេ និប្បតិកោ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ សចេ
 ឡោ អហំ បីតិយា អាទីនំ ទិស្វា តំ តហុលីកេយ្យំ
 នប្បតិកោ អាទិសំសំ អនិគម្ម តមាសេវេយ្យំ ហំ
 ឡោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ និប្បតិកោ ចិត្តំ បក្ខន្ធយ្យ
 បសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ សន្តិដ្ឋ បស្សតោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលអានន្ទ កាលគង់ជាគតយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាន (ឈានមិនមានបីតិ) នុ៎ះ ជាវេសស្វប័ដ្ឋច្នេះ ចិត្តក៏មិនស្គមទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈានឡើយ ម្នាលអានន្ទ ទើបគង់ជាគតមានសេចក្តីជឿជឿន្ទល់ដូច្នេះថា ចុះហេតុអ្វី ច្រើនអ្វី បានជាកាលអញយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាននុ៎ះ ជាវេសស្វប័ដ្ឋច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្គមទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈាន ម្នាលអានន្ទ គង់ជាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នេះថា ឧទាសក្នុងបីតិ អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងឧទាសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អានិសង្សក្នុងនិប្បតិកជ្ឈាន អញមិនទាន់បានទេ ទាំងអានិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាកាលអញយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាននុ៎ះ ជាវេសស្វប័ដ្ឋច្នេះហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្គមទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈាន ម្នាលអានន្ទ ទើបគង់ជាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញឃើញឧទាស ក្នុងបីតិហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញឧទាសនោះ ឲ្យច្រើន បានអានិសង្ស ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈានហើយ គប្បីសេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា និប្បតិកជ្ឈាននុ៎ះ ជាវេសស្វប័ដ្ឋច្នេះហើយ ចិត្តគប្បីស្គមទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បតិកជ្ឈានបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរទិកាយស្ស ឧវិកនិបាតោ

សោ ខោ អហំ អាណន្ទ អបរេន សមយេន បីតិយា
 អាធិនវំ ទិស្វា តំ ពហុលមកាសី ធិប្បីតិកេ
 រាជិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវី តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ
 ធិប្បីតិកេ ចិត្តំ បក្ខន្ធាតិ បសីទតិ សន្តិជ្ជតិ វិមុច្ចតិ
 ឯតំ សន្តិជ្ជំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាណន្ទ បីតិយា
 ច វិហតា ។ បេ ។ តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរាមិ ។
 តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ ឥមំនា វិហារេន វិហារតោ
 បីតិសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ
 ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតាដោ សេយ្យថាបំ អាណន្ទ
 សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាតាជាយ
 ឯវមេវស្ស មេ បីតិសហគតា សញ្ញាមនសិការា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតាដោ ។ តស្ស
 មយ្ហំ អាណន្ទ ឯតទហោសិ យន្តនាហំ សុខស្ស ច
 បហាជា ទុក្ខស្ស ច បហាជា បុព្វេ សោមនស្សនោ-
 មនស្សានំ អន្ធន្តំមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិ-
 ចារិសុត្តិ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថៃនិកាយ នវកនិបាត

ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក តថាគតនោះឃើញទោសក្នុងបីតិ
ហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បានអានិសង្ស ក្នុងនិប្បត្តិ-
កជ្ឈានហើយ ក៏សេពគប្បន្នវិសោធន៍នោះ ម្នាលអានន្ទ កាលតថាគត
យល់ឃើញថា និប្បត្តិកជ្ឈាននេះ ជាបស្ចឹមស្វប្បដ្ឋច្ឆេ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្កុះទៅ
ដែរថ្វា តាំងនៅ ចុះសិប្ប ក្នុងនិប្បត្តិកជ្ឈានឡើង ម្នាលអានន្ទ តថាគត
នោះឯង ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ។ បេ ។ ក៏បានចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ។
ម្នាលអានន្ទ តថាគត កាលប្រព្រឹត្តនៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹង
មនសិការប្រកបដោយបីតិក៏ជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញា
នឹងមនសិការនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគត ម្នាលអានន្ទ សេចក្តី
ទុក្ខ តប្បវេក្ខន៍ឡើងដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុក្ខនោះ
នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធជាតំណត់ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ មាន
ឧបមេយ្យដូចសញ្ញានឹងមនសិការរបស់តថាគត ប្រកបដោយបីតិ ដែល
ជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការនោះ ទុកជា
អាពាធរបស់តថាគតដូច្នោះឯង ។ ម្នាលអានន្ទ តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខ
មានឧបេក្ខាដ៏បរិសុទ្ធដោយសតិ ព្រោះលះបង់សេចក្តីសុខផង លះបង់
សេចក្តីទុក្ខផង វិនាសសោមនស្សនឹងទោមនស្សផង ក្នុងកាលមុន ។

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ អនុត្តមសុខេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ
 នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ទ ឯតទហោសិ
 កោ នុ ទោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ
 អនុត្តមសុខេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាណន្ទ ឯតទហោសិ ឧបេក្ខាសុខេ ទោ មេ
 អាទីនេវ អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អតហុលីកតោ
 អនុត្តមសុខេ ច អាទិសំសោ អនិគតោ សោ
 ច មេ អនាសេវិតោ តស្មា មេ អនុត្តមសុខេ
 ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ
 ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាណន្ទ ឯតទហោសិ សចេ ទោ អហំ
 ឧបេក្ខាសុខេ អាទីនេវ ទិស្វា តំ តហុលីកយ្យំ
 អនុត្តមសុខេ អាទិសំសំ អនិគត្ថ តមាសេវេយ្យំ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា ចតុត្ថជ្ឈានដែលឥត
ទុក្ខឥតសុខន្ទៈ⁺ ជាវរបស់ស្លាប់ដូច្នេះ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា
មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខឡើយ
ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគត មានសេចក្តីឡើងឆ្ងល់ដូច្នេះថា ចុះហេតុអ្វី
បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញ យល់ឃើញថា ចតុត្ថជ្ឈានដែលឥតទុក្ខ
ឥតសុខន្ទៈ⁺ ជាវរបស់ស្លាប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា
មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានដែលឥតទុក្ខឥតសុខ ម្នាល អានន្ទ
តថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នេះថា ឧទេសក្ខន្ធសេចក្តីសុខ ក្នុង
ឧបេក្ខា អញមិនទាន់ឃើញ តាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន
អាទិសង្ឃក្នុងចតុត្ថជ្ឈានដែលឥតទុក្ខឥតសុខ អញមិនទាន់បានទេ តាំង
អាទិសង្ឃនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាកាលអញយល់
ឃើញថា ចតុត្ថជ្ឈានដែលឥតទុក្ខឥតសុខន្ទៈ⁺ ជាវរបស់ស្លាប់ដូច្នេះហើយ
ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុង
ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខឡើយ ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគតមាន
សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងសេចក្តីសុខក្នុងឧបេក្ខា
ហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បាននូវអាទិសង្ឃក្នុង
ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខហើយ គប្បីសេពគប់នូវអាទិសង្ឃនោះ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស វិវាទិយភោ

ហំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ អនុក្ខមសុខេ
 ចិត្តំ បក្ខន្ធយ្យ បសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ
 ឯតំ សន្តិដ្ឋំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ធ
 អបរេន សមយេន ឧបេក្ខាសុខេ អាទីនំ ទិស្វា តំ
 ពហុលមកាសី អនុក្ខមសុខេ អាទិសំសំ អធិគប្ប
 តមាសេវី តស្ស មយ្ហំ អាទន្ធ អនុក្ខមសុខេ ចិត្តំ
 បក្ខន្ធាតំ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិដ្ឋំ
 បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ធ អបរេន សម-
 យេន សុខស្ស ច បហាណ ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារមិ ។ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ធ ឥមំនា
 វិហារេន វិហារតោ ឧបេក្ខាសហគតា សញ្ញាមនស្ស-
 កាកា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតាដោ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករិយ ឧបាសិកា

ហេតុនេះតែងមានជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា
 ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខនុ៎ះ ជាបស្ចិមប្បដ្ឋាន ចិត្តតប្ប
 ស្ករទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្បក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខ
 ឥតសុខបាន ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយ តថាគតនោះ
 ឯង ឃើញទោស ក្នុងសេចក្តីសុខ ក្នុងឧបេក្ខាហើយ ក៏ធ្វើនូវការ
 ឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បានអានិសង្ស ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានដែលឥតទុក្ខ
 ឥតសុខហើយ ក៏សេចក្តីបំប្លែងអានិសង្សនោះ ម្នាលអានន្ទ កាលតថា-
 គតយល់ឃើញថា ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខឥតសុខនុ៎ះ ជាបស្ចិមប្ប
 ដ្ឋាន ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ករទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប ក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន
 ដែលឥតទុក្ខឥតសុខឡើយ ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក
 តថាគតនោះឯង ព្រោះលះបង់នូវសុខផង ។ ចេ ។ ក៏ចូលកាន់
 ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ម្នាលអានន្ទ កាលតថាគតប្រព្រឹត្តទៅដោយវិហារ-
 ធម៌នេះ សញ្ញានឹងមនសិការៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ក៏ជ្រួលច្រាល
 ឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាភាពាធិ

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

សេយ្យជាតិ អាណន្ត សុខិនោ ទុក្ខំ ឧប្បន្នេយ្យ
 យាវនេវ អាត្មាធាយ ឯវមេវស្ស មេ ឧបេក្ខាសហគតា
 សញ្ញាមនសីកាវា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ
 អាត្មោ ។

តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ យេន្ធនាហំ
 សព្វសោ រូបសញ្ញាធំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញាធំ
 អត្ថន្តមា ធានត្ថសញ្ញាធំ អមនសីកាវា អនន្តោ
 វាគោសោតិ អាត្មាសាធាញ្ញាយតធំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរេយ្យន្តំ ។ តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត អាត្មាសា-
 ធាញ្ញាយតធំ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តន្តំ បស្សតោ
 តស្ស មយ្ហំ អាណន្ត ឯតទហោសិ កោ ទុ-
 ខោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ អាត្មា-
 សាធាញ្ញាយតធំ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តន្តំ បស្សតោ

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

របស់តថាគត ម្នាល អានន្ទ សេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គល
 ដែលធ្លាប់មានសេចក្តីសុខ សេចក្តីទុក្ខនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 អាពាធដាកំណត់ មានទុបមាដូចម្តេចមិញ មានទុបមេយ្យដូចសញ្ញានឹង
 មនសិការៈរបស់តថាគត ប្រកបដោយទុបេក្ខា ដែលដែលច្រាល់ឡើង
 ការដែលច្រាល់នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធ របស់
 តថាគត ដូច្នោះឯង ។

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអញចូលកាន់អាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តថា
 អាគាសមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ព្រោះកន្លងបង្អស់រូបសញ្ញា ព្រោះ
 រលត់បដិយសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវនាគសញ្ញា ដោយ
 ប្រការទាំងឡាយ ។ ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា
 អាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាននេះ ជាប់ស្ងប់ដូច្នេះ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ
 មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងអាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន
 ឡើយ ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគត មានសេចក្តីរឿងឆ្ងល់ដូច្នេះថា
 ហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី កាលអញ យល់ឃើញថា អាគាសានញ្ចា-
 យតនជ្ឈាននេះ ជាប់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ
 មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងអាគាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ខន្ធិកាយស្ស វិវាទិយតោ

តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទយោសី រូបេសុ ចោ មេ
 អាទីនេវេ អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អនហុលីកតោ
 អាគាសាទញ្ចាយតនេ ច អាទិសំសោ អនទិកតោ
 សោ ច មេ អនាសេវិតោ តស្ស មេ អាគាសា-
 ទញ្ចាយតនេ ចិត្តំ ទ បក្ខទ្គតិ ធម្មសីទតិ ទ
 សន្តិដ្ឋតិ ទ វិបុល្លតិ ឯតំ សន្តិទ្គំ ចស្សតោ តស្ស
 មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទយោសី សចេ ចោ អហំ
 រូបេសុ អាទីនេវំ ទិស្វា តំ តហុលីកវេយ្យំ អាគា-
 សាទញ្ចាយតនេ អាទិសំសំ អនទិក្ខ តនាសេវេយ្យំ
 ហំនំ ចោ ចនេតំ វិដ្ឋតិ យំ មេ អាគាសាទញ្ចា-
 យតនេ ចិត្តំ បក្ខទ្កេយ្យ ចសីទេយ្យ សន្តិដ្ឋេយ្យ
 វិបុល្លេយ្យ ឯតំ សន្តិទ្គំ ចស្សតោ សោ ចោ អហំ
 អាទទ្ធ អបរេន សមយេន រូបេសុ អាទីនេវំ ទិស្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ នវគ្គិយ្យ

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នេះថា ទោសក្នុង
 រូបទាំងឡាយ អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឱ្យ
 ច្រើន អានិសង្ស ក្នុងអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន អញមិនទាន់បានទេ
 ទាំងអានិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេតើ បានជាកាលអញយល់
 ឃើញថា អាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈានន្តុះ⁺ ជាបេសស្វប្បដូច្នេះហើយ ចិត្ត
 ក៏នៅតែមិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប្ប ក្នុង
 អាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នេះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងរូបទាំងឡាយហើយ គប្បីធ្វើនូវការ
 ឃើញទោសនោះឱ្យច្រើន បានអានិសង្ស ក្នុងអាកាសានញ្ញាយតន-
 ជ្ឈានហើយ គប្បីសេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជា
 ប្រាកដ តែងពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា អាកាសានញ្ញាយតន-
 ជ្ឈានន្តុះ⁺ ជាបេសស្វប្បដូច្នេះហើយ ចិត្តគប្បីស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះ
 សិប្ប ក្នុងអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈានបាន ម្នាល អានន្ទ លុះសម័យខាង
 ក្រោយមក តថាគតនោះឯង ឃើញទោស ក្នុងរូបទាំងឡាយហើយ

តំ តហុលមកាសី អាគាសានញ្ចាយតនេ អាទិសំសំ
 អធិគម្ម តមាសេវី តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ អាគាសា-
 នញ្ចាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្និដ្ឋតិ
 វិមុត្តតិ ឯតំ សន្និដ្ឋំ បស្សតោ សោ ខោ
 អហំ អាទន្ទ សព្វសោ រូបសញ្ញាធំ សមតិក្កមា
 បដិយសញ្ញាធំ អត្តដ្ឋមា ធានត្ថសញ្ញាធំ អមនសី-
 កាកា អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសានញ្ចាយតនំ
 ឧបសម្ពន្ធន៍ វិហារមី ។ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ វេទិកា
 វិហារេន វិហារតោ រូបសហគតា សញ្ញាមនសីកាកា
 សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាពាសោ សេយ្យ-
 ពាចិ អាទន្ទ សុខិកោ ធុត្ថំ ឧប្បដ្ឋេយ្យ យាវ-
 ទេវ អាពាសាយ ឯវេនេស្ស មេ រូបសហគតា
 សញ្ញាមនសីកាកា សមុទាចរន្តិ ស្វាស្ស មេ ហោតិ
 អាពាសោ ។

បណ្ណសក មហាវគ្គ

ក៏ធ្វើនូវការឃើញរោគសញ្ញានោះឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្ស ក្នុងអាគាសា-
 នញ្ញាយតនដ្ឋានហើយ ក៏សេចក្តីបំភ្លឺអានិសង្សនោះ ម្នាលអានន្ទ
 កាលតថាគត យល់ឃើញថា អាគាសានញ្ញាយតនដ្ឋាននេះ ជារបស់
 ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ងុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ីប
 ក្នុងអាគាសានញ្ញាយតនដ្ឋានឡើង ម្នាលអានន្ទ តថាគត នោះឯង
 ព្រោះកន្លងបង់នូវរូបសញ្ញា ព្រោះរលត់បដិឃសញ្ញា ព្រោះមិនបានធ្វើ
 ទុកក្នុងចិត្តនូវនាគតសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ក៏ចូលកាន់អាគាសា-
 នញ្ញាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាគាសមិនមានទីបំផុត ។
 ម្នាលអានន្ទ កាលតថាគតនោះ ប្រព្រឹត្តនៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញា
 នឹងមនសិការៈ ប្រកបដោយរូប ក៏ជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាល
 នៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគត ម្នាលអានន្ទ
 សេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់មានសេចក្តីស្ងុះ សេចក្តី
 ទុក្ខនោះនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធជាតំណត់ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ
 មានឧបមេយ្យ ដូចសញ្ញានឹងមនសិការៈរបស់តថាគត ប្រកបដោយរូប
 ដែលជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ
 ទុកជាអាពាធ របស់តថាគត ដូច្នោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស ខវិវេកនិកាយោ

តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ យន្តនាហំ
 សព្វសោ អាត្មាសាទញ្ចាយតនំ សមត្តក្កម្ម អនន្តំ
 វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យន្តំ ។
 តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ ចិត្តំ ន
 បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្និដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ
 សន្និដ្ឋំ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ
 កោ ធុ ខោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ
 វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ
 ន សន្និដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្និដ្ឋំ បស្សតោ
 តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ អាត្មាសាទញ្ចា-
 យតនេ ខោ មេ អាទីនវេ អទិដ្ឋោ សោ ច មេ
 អតហុល្លកតោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ ច អាទិសំសោ
 អននិកតោ សោ ច មេ អនាសេវិតោ តស្ស
 មេ វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ
 ន សន្និដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្និដ្ឋំ បស្សតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ វេរាសិយាត

ម្នាល អានន្ទ តថាគត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ
 គួរតែអញ្ញកន្លងបង់នូវអាកាសានញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយប្រការ
 ទាំងឡាយ ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុង
 ចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាល អានន្ទ កាលតថាគតយល់
 ឃើញថា វិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាននេះ ជាវេសស្របដូច្នេះ ចិត្តក៏មិន
 ស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយ-
 តនជ្ឈានឡើយ ម្នាល អានន្ទ ទើបតថាគត មានសេចក្តីឆ្លើយឆ្លល់ថា
 ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជាកាលអញ យល់ឃើញថា វិញ្ញាណ-
 ញ្ចយតនជ្ឈាននេះ ជាវេសស្របដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះ
 ថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាន ម្នាល អានន្ទ
 តថាគត មានសេចក្តីយល់ឃើញថា ឧទាសក្នុងអាកាសានញ្ចយតន-
 ជ្ឈាន អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងឧទាសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន
 អានិសង្សក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាន អញមិនទាន់បានទេទាំងអានិសង្ស
 នោះ អញមិនទាន់សេចក្តីបំបាត់ទេតើ បានជាកាលអញ យល់ឃើញថា
 វិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាននេះ ជាវេសស្របដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ទុះ
 ទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាន

តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសិ សុចេ ខោ អហំ
 អាគាសានញ្ចាយតនេ អាទីនំ ទិស្វា តំ ពហុល្ម-
 កេយ្យំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ អាទិសំសំ អធិកម្ម
 តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតំ យំ មេ
 វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្ធយ្យ បសីទេយ្យ
 សន្និដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ សន្និដ្ឋំ បស្សតោ សោ
 ខោ អហំ អាទន្ទ អបរេន សមយេន អាគា-
 សានញ្ចាយតនេ អាទីនំ ទិស្វា តំ ពហុលមកាសី
 វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ អាទិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវី
 តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ វិញ្ញាណញ្ចាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្ធាតិ
 បសីទតិ សន្និដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្និដ្ឋំ បស្សតោ
 សោ ខោ អហំ អាទន្ទ សព្វសោ អាគាសាន-
 ញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណ-
 ញ្ចាយតនំ ឧបសម្មជ្ឈំ វិហារមិ ។ តស្ស មយ្ហំ
 អាទន្ទ ឥមីនា វិហារេន វិហារតោ អាគាសានញ្ចា-
 យតនសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាល អានន្ទ ទើបគង់គត មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញឃើញ
 ទោស ក្នុងអាគាសានញ្ចយតនជ្ឈានហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោស
 នោះឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្ស ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈានហើយ
 គប្បីសេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជាប្រាកដ ត្រង់
 ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា វិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាននេះ ជា
 របស់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តគប្បីស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប
 ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈានបាន ម្នាល អានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយ
 មក គង់គតនោះឯង ឃើញទោស ក្នុងអាគាសានញ្ចយតនជ្ឈាន
 ហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្ស
 ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈានហើយ ក៏សេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ម្នាល
 អានន្ទ កាលគង់គត យល់ឃើញថា វិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈាននេះ
 ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប
 ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចយតនជ្ឈានឡើង ម្នាល អានន្ទ គង់គតនោះឯង
 កន្លងបង្អស់នូវអាគាសានញ្ចយតនជ្ឈានហើយ ចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ច-
 យតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។
 ម្នាល អានន្ទ កាលគង់គត នៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញាទីដ៏មន-
 សិការៈ ច្រកបដោយអាគាសានញ្ចយតនជ្ឈាន ក៏ជ្រួលច្រាលឡើង

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយស្ស វិហារនិកាយ

ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតោ នោ សេ យ្យតាបិ អាទទ្ធ
 សុខំនោ ទុក្ខំ ឧប្បន្នេយ្យ យាវិនេវ អាតោនាយ
 ឯវេវេស្ស មេ អាតោសាទត្តាយតនសហគតា
 សញ្ញាបទសិកាវា សមុទាទរន្តំ ស្វាស្ស មេ
 ហោតិ អាតោ នោ ។

តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទហោសិ យន្តនាហំ
 សទ្ធសោ វិញ្ញាណត្តាយតនំ សមតិក្កម្ម ធន្តិ
 កំភ្នំតិ អាតិក្កត្តាយតនំ ឧបសម្មន្តំ វិហារយ្យន្តំ ។
 តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ អាតិក្កត្តាយតនេ ចិត្តំ ធន
 បក្ខន្តតិ ធម្មសីទតិ ធន សន្តិដ្ឋតិ ធន វិមុត្តតិ ឯតំ
 សន្តន្តិ បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទហោសិ
 កោ ទុ ចោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន
 មេ អាតិក្កត្តាយតនេ ចិត្តំ ធន បក្ខន្តតិ
 ធម្មសីទតិ ធន សន្តិដ្ឋតិ ធន វិមុត្តតិ ឯតំ សន្តន្តិ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតទហោសិ

សុត្តន្តបិដក អង្គទូតិយ ឥសិកថា

ការដែលប្រាសនៃសញ្ញានឹងមនសិការនោះ ទុកជាអាទាធ របស់
 តថាគត ម្នាលអាខន្ធ សេចក្តីទុក្ខ គប្បីកើតឡើងដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់
 មានសេចក្តីស្អុយ សេចក្តីទុក្ខនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាទាធជាតំណត់
 មានទុបមាដូចម្តេចមិញ មានទុបមេឃ្យ ដូចសញ្ញានឹងមនសិការរបស់
 តថាគត ប្រកបដោយអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដែលដែលប្រាស
 ឡើង ការដែលប្រាសនៃសញ្ញានឹងមនសិការនោះ ទុកជាអាទាធ
 របស់តថាគតដូច្នោះឯង ។

ម្នាលអាខន្ធ តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែ
 អាត្មាអញ កន្លងបង្អង់វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ហើយចូលកាន់អាត្មា-
 ញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចមិនមាន ។ ម្នាល
 អាខន្ធ កាលតថាគត យល់ឃើញថា អាត្មាញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ជា
 របស់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្អុយទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិន
 ចុះសិប ក្នុងអាត្មាញ្ញាយតនជ្ឈានឡើយ ម្នាលអាខន្ធ ទើបតថាគត
 មានសេចក្តីឡើងឆ្ងល់ដូច្នេះថា ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជា កាល
 អញយល់ឃើញថា អាត្មាញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ
 ចិត្តមិនស្អុយទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះសិប ក្នុងអាត្មាញ្ញា-
 យតនជ្ឈាន ម្នាលអាខន្ធ តថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នេះថា

បណ្ណាសកេ មហាវិញ្ញា

វិញ្ញាណញ្ញាយតនេ ខោ មេ អាទីនេវេ អនិដ្ឋា
 សោ ច មេ អពហុលីកតោ អាគិញ្ញញ្ញាយតនេ ច
 អាទិសំសោ អនិគតោ សោ ច មេ អនាសេវីតោ
 តស្មា មេ អាគិញ្ញញ្ញាយតនេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធពិ
 នប្បសីទតិ ន សន្និដ្ឋតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្នន្តិ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទហោសិ
 សចេ ខោ អហំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនេ អាទីនេវំ ទិស្វា
 តំ ពហុលីកវេយ្យំ អាគិញ្ញញ្ញាយតនេ អាទិសំសំ
 អនិគម្ម តមាសេវេយ្យំ ហំនំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ មេ
 អាគិញ្ញញ្ញាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្ធម្មេយ្យ បសីទេយ្យ
 សន្និដ្ឋេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ សន្នន្តិ បស្សតោ សោ
 ខោ អហំ អាទន្ទ អបវេន សមយេន វិញ្ញាណញ្ញា-
 យតនេ អាទីនេវំ ទិស្វា តំ ពហុលមកាសិ
 អាគិញ្ញញ្ញាយតនេ អាទិសំសំ អនិគម្ម តមាសេវី

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ឧទាសក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងទោសនោះ
អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អានិសង្ស ក្នុងអាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន អញ
មិនទាន់បានទេ ទាំងអានិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេពគប់ទេត្តី បានជា
កាលអញយល់ឃើញថា អាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះ
ហើយ ចិត្តក៏នៅតែមិនស្ងួតទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់
ក្នុងអាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន ម្នាលអានន្ទ ទើបតែងតែមានសេចក្តី
ត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញឃើញទោស ក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈានហើយ
គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោសនោះឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្ស ក្នុងអាកិញ្ច-
ញ្ចាយតនជ្ឈានហើយ គប្បីសេពគប់នូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែង
មានជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញយល់ឃើញថា អាកិញ្ចញ្ចាយ-
តនជ្ឈាន⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តគប្បីស្ងួតទៅ ជ្រះថ្លា
តាំងនៅ ចុះស៊ប់ ក្នុងអាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈានបាន ម្នាលអានន្ទ លុះ
សម័យខាងក្រោយមក តែងតែនោះឯង ឃើញទោសក្នុងវិញ្ញាណញ្ចាយ-
តនជ្ឈានហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវ
អានិសង្សក្នុងអាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈានហើយ ក៏សេពគប់នូវអានិសង្សនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស វេរិនិបាតោ

តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ អាគិញ្ចញ្ញាយននេ ចិត្តំ
 បត្តន្តិតំ បស័ទ្ទិតំ សន្តិជ្ជិតំ វិមុច្ចិតំ ឯតំ សន្តត្តំ
 បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ទ សព្វសោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយននំ សមតិក្កម្មំ នត្តំ តិញ្ញិតំ
 អាគិញ្ចញ្ញាយននំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារមិ ។ តស្ស
 មយ្ហំ អាទន្ទ វេរិនិបាតោ វិហារតោ វិញ្ញាណញ្ញា-
 យននសហគតា សញ្ញាមនសិកាវា សមុទាចរន្តំ
 ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតោ ឆេយ្យជាបិ អាទន្ទ
 សុខំ ធុត្តំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាតោ ឆាយ
 ឯវមេវស្ស មេ វិញ្ញាណញ្ញាយននសហគតា សញ្ញា-
 មនសិកាវា សមុទាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ
 អាតោ ។

សុត្តន្តបិដក មុត្តន្តនិកាយ វេរិនិបាត

ម្នាលភាន់ឧ កាលគង្គាគតយល់ឃើញថា ភាគិញ្ញាយននជ្ជាននោះ
 ជាប់រស់ស្ងប់ដូច្នេះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជាស្កុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះសិប្ប
 ក្នុងភាគិញ្ញាយននជ្ជានឡើង ម្នាលភាន់ឧ គង្គាគតនោះ កន្លងបង្អស់
 ទូរវិញ្ញាណញ្ញាយននជ្ជាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់
 ភាគិញ្ញាយននជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចមិនមាន ។
 ម្នាលភាន់ឧ កាលគង្គាគតនៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹងមនសិការៈ
 ប្រកបដោយវិញ្ញាណញ្ញាយននជ្ជាន ក៏ជ្រួលច្រាលឡើង ការជ្រួល
 ច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាគាតាគ របស់គង្គាគត
 ម្នាលភាន់ឧ សេចក្តីទុក គប្បីកើតឡើង ដល់ចុក្កលដែលធ្លាប់មាន
 សេចក្តីស្កុះ សេចក្តីទុក្ខនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីធានាជាកំណត់
 មានទុបមាដូចឆ្មេរចម្លើយ មានទុបមេយ្យ ដូចសញ្ញានឹងមនសិការៈរបស់
 គង្គាគត ប្រកបដោយវិញ្ញាណញ្ញាយននជ្ជាន ដែលជ្រួលច្រាលឡើង
 ការជ្រួលច្រាលនៃសញ្ញានឹងមនសិការៈនោះ ទុកជាគាតាគ របស់
 គង្គាគត ដូច្នោះឯង ។

ចង្កោស្រព បញ្ចវិញ្ញាណ

តស្ម័យ មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសិ យន្តនាហំ
 សត្វសោ អាតិញ្ចញ្ញាយតនំ សថតិក្កម្ម ទេវ-
 សញ្ញាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហរយ្យន្តំ ។
 តស្ម័យ មយ្ហំ អាទន្ទ ទេវសញ្ញាសញ្ញាយតនេ
 ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិជ្ជតិ ន
 វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិជ្ជំ បស្សតោ តស្ម័យ មយ្ហំ
 អាទន្ទ ឯតទយោសិ កោ នុ ចោ ហេតុ កោ
 បក្ខយោ យេន មេ ទេវសញ្ញាសញ្ញាយតនេ ចិត្តំ
 ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិជ្ជតិ ន វិមុច្ចតិ
 ឯតំ សន្តិជ្ជំ បស្សតោ តស្ម័យ មយ្ហំ អាទន្ទ
 ឯតទយោសិ អាតិញ្ចញ្ញាយតនេ ចោ មេ អាទិណវេ
 អទិដ្ឋោ សោ ច មេ អនហុលីកតោ ទេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនេ ច អាទិសំសោ អនទិកតោ សោ
 ច មេ អនាសេវីតោ តស្ម័យ មេ ទេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតិ នប្បសីទតិ ន
 សន្តិជ្ជតិ ន វិមុច្ចតិ ឯតំ សន្តិជ្ជំ បស្សតោ

បណ្ណាល័យ ចម្រើន

ម្ចាស់មានន្ទ គង់គតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នេះ
 អញនឹងបង្ខំក្បាលយកនូវផ្សារ ដោយប្រការទាំងឡាយ
 ហើយចូលកាន់នៅសញ្ញាសញ្ញាយកនូវផ្សារ ។ ម្ចាស់មានន្ទ កាល
 គង់គត យល់ឃើញថា នៅសញ្ញាសញ្ញាយកនូវផ្សារខ្ញុំ ជាបេសស្លាប់
 ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្រួលទេ មិនជ្រេថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីប
 ក្នុងនៅសញ្ញាសញ្ញាយកនូវផ្សារឡើយ ម្ចាស់មានន្ទ ទើបគង់គត
 មានសេចក្តីជឿនចូលដូច្នេះថា បុរសហុក្ខ បច្ច័យអ្វី បានជាកាល
 អញយល់ឃើញថា នៅសញ្ញាសញ្ញាយកនូវផ្សារខ្ញុំ ជាបេសស្លាប់
 ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្រួលទេ មិនជ្រេថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីបក្នុង
 នៅសញ្ញាសញ្ញាយកនូវផ្សារ ម្ចាស់មានន្ទ គង់គតមានសេចក្តីយល់
 ឃើញដូច្នេះថា ឧ ហេស ក្នុងក្បាលយកនូវផ្សារ អញមិនទាន់ឃើញ
 ទាំងទោសនោះ អញមិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន កាន់សង្ស័យនៅសញ្ញាសញ្ញា-
 យកនូវផ្សារ អញមិនទាន់បាន ទាំងកាន់សង្ស័យនោះ អញមិន
 ទាន់សេចក្តីបំភ្លឺ បានជាកាលអញ យល់ឃើញថា នៅសញ្ញាសញ្ញា-
 យកនូវផ្សារខ្ញុំ ជាបេសស្លាប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏នៅមិនស្រួលទេ មិន
 ជ្រេថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីបក្នុងនៅសញ្ញាសញ្ញាយកនូវផ្សារ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស ខវគ្គវិញ្ញាណ

តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ ឯតធម្មោសី សុខ ខោ អហំ
 អាគិញ្ចញ្ញាយតនេ អាទីនវំ ទីស្វា តំ ពហុលី-
 កវយ្យំ នេសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ អាទីសំសំ អធិគម្ម
 តមាសេវយ្យំ ហំ ខោ ពាទតំ វិជ្ជតិ យំ មេ
 នេសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ ចិត្តំ បក្ខន្តេយ្យ បស្ម-
 ធម្មេយ្យ សន្តិធម្មេយ្យ វិបុធម្មេយ្យ ឯតំ សន្តន្តំ បស្សតោ
 សោ ខោ អហំ អាទទ្ធ អបរេន សមយេន
 អាគិញ្ចញ្ញាយតនេ អាទីនវំ ទីស្វា តំ ពហុលមគ្គាសី
 នេសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ អាទីសំសំ អធិគម្ម តមា-
 សេវី តស្ស មយ្ហំ អាទទ្ធ នេសញ្ញាណសញ្ញាយតនេ
 ចិត្តំ បក្ខន្តតិ បស្មនតិ សន្តិជ្ជតិ វិបុត្ថតិ ឯតំ
 សន្តន្តំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទទ្ធ
 សត្វសោ អាគិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេសញ្ញា-
 ណសញ្ញាយតនំ ឧបសម្មន្តំ វិហារមិ ។ តស្ស មយ្ហំ
 អាទទ្ធ ឥមំ វិហារេន វិហារតោ អាគិញ្ចញ្ញា-
 យតនសមាគតា សញ្ញាបនសីកាវា សត្វនាទវន្តំ

សុត្តន្តបិដក អង្គជនិកាយ ឥរិយបិដក

ម្ចាស់អាទន្ទ ទើបតថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញឃើញ
 ទោស ក្នុងអាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ គប្បីធ្វើនូវការឃើញទោស
 នោះឲ្យច្រើន បើបានអានិសង្ស ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ហើយ គប្បីសេពគប្បន្នវិធាននោះ ហេតុនេះ តែងមាន
 ជាប្រាកដ ត្រង់ពាក្យថា កាលអញ យល់ឃើញថា នេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ជាបេសស្វប្បដូច្នេះហើយ ចិត្តគប្បីស្ទុះទៅ
 ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ីបក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ម្ចាស់
 អាទន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក គថាគតនោះឯង ឃើញទោសក្នុង
 អាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន
 បាននូវអានិសង្ស ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ ក៏សេព
 គប្បន្នវិធាននោះ ម្ចាស់អាទន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា នេវ-
 សញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ជាបេសស្វប្បដូច្នេះ ចិត្តក៏ត្រឡប់ជា
 ស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ីបក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ឡើង ម្ចាស់អាទន្ទ គថាគតនោះឯងកន្លងបង់នូវអាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។
 ម្ចាស់អាទន្ទ កាលតថាគត នៅដោយវិហារធម៌នេះ សញ្ញានឹងបរ-
 សិការៈ ដែលប្រកបដោយអាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន ក៏ជ្រួលច្រាលឡើង

បណ្ណសិក្សា មហាវិញ្ញា

ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតោ ឆេយ្យោនាម អាទន្ទ
 សុខំ ធីត្ថំ ឧប្បជ្ឈេយ្យ យាវនេវ អាតោ ឆាយ ឯវេ-
 វស្ស មេ អាតិញ្ញាយាតនសហគតា សញ្ញាមន-
 សំ កាវា សុត្ថនាចរន្តំ ស្វាស្ស មេ ហោតិ អាតោ ។

តស្ស មយំ អាទន្ទ ឯតទហោសំ យន្តបាហំ
 នេវសញ្ញាឆាយាសញ្ញាយាតនំ សមតិក្កន្ធ សញ្ញាវេយ្យត-
 នំ រោជំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរេយ្យន្តំ ។ តស្ស មយំ
 អាទន្ទ សញ្ញាវេយ្យតនំ រោជ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធាតិ
 ន ប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ ន វិប្បច្ឆតិ ឯតំ សន្តិ-
 បស្សតោ តស្ស មយំ អាទន្ទ ឯតទហោសំ កោ
 នុ ទោ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មេ សញ្ញា-
 វេយ្យតនំ រោជ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធាតិ ន ប្បសីទតិ ន
 សន្តិដ្ឋតិ ន វិប្បច្ឆតិ ឯតំ សន្តិ បស្សតោ តស្ស
 មយំ អាទន្ទ ឯតទហោសំ នេវសញ្ញាឆាយាសញ្ញា-
 យាតនេ ទោ មេ អាទីនេវ អនិដ្ឋោ សោ ច
 មេ អតហ្មលីកតោ សញ្ញាវេយ្យតនំ រោជ ច
 អាទិសំសោ អនិកតោ សោ ច មេ អនាសេវិតោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ការដែលប្រាស់នៃសញ្ញា និងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគត
 ម្នាលអានន្ទ សេចក្តីទុក្ខគប្បីកើតឡើង ដល់បុគ្គលដែលធ្លាប់មានសេចក្តី
 សុខ សេចក្តីទុក្ខនោះនឹងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអាពាធជាគំណត់ មានទុបមាដូច
 ម្តេចមិញ មានទុបមេយ្យដូចសញ្ញានិងមនសិការៈរបស់តថាគត ដែលប្រ-
 កបដោយ អាតិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន ដែលដែលប្រាស់ឡើង ការដែលប្រាស់
 នៃសញ្ញានិងមនសិការៈនោះ ទុកជាអាពាធរបស់តថាគតដូច្នោះឯង ។

ម្នាលអានន្ទ តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ គួរតែអញ
 កន្លងចង់នូវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ហើយចូលកាន់សញ្ញាវេទ-
 យិតនិរោធិ៍ ។ ម្នាលអានន្ទ កាលតថាគត យល់ឃើញថា សញ្ញាវេទ-
 យិតនិរោធិ៍⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា
 មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីប៉ក្នុងសញ្ញាវេទយិតនិរោធិ៍ឡើយ ម្នាលអានន្ទ
 ទើបតថាគតមានសេចក្តីឆ្លៀតចូលថា ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជាកាល
 អញយល់ឃើញថា សញ្ញាវេទយិតនិរោធិ៍⁺ ជារបស់ស្ងប់ដូច្នេះហើយ
 ចិត្តក៏មិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីប៉ក្នុងសញ្ញាវេទយិតនិ-
 រោធិ៍ ម្នាលអានន្ទ តថាគតមានសេចក្តីយល់ឃើញដូច្នេះថា ឧទេស ក្នុង
 នូវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន អញមិនទាន់ឃើញ ទាំងទោសនោះអញ
 មិនទាន់ធ្វើឲ្យច្រើន អាទិសង្ឃក្នុងសញ្ញាវេទយិតនិរោធិ៍ អញមិនទាន់បាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស និរុទ្ធិបិដកេ

តស្មា មេ សញ្ញាវេទយិតនិរោធ�េ ចិត្តំ ន បក្ខន្ធតំ
 ឈប្បសំនតំ ន សន្តិជ្ជតំ ន វិមុច្ចតំ ឯតំ សន្តន្តំ
 បស្សតោ តស្ស មយ្ហំ អាទន្ទ ឯតទយោសំ សចេ
 ខោ អហំ នេវសញ្ញាវេទយិតនិរោធ�េ អាទីនំ
 ទិស្វា តំ ឧបាលីកេវយ្យំ សញ្ញាវេទយិតនិរោធ�េ
 អាទិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវយ្យំ ហំនំ ខោ
 បនេតំ វិជ្ជតំ យំ មេ សញ្ញាវេទយិតនិរោធ�េ ចិត្តំ
 បក្ខន្ធយ្យ បសីទេយ្យ សន្តិជ្ជេយ្យ វិមុច្ចេយ្យ ឯតំ
 សន្តន្តំ បស្សតោ សោ ខោ អហំ អាទន្ទ
 អបវេន សមយេន នេវសញ្ញាវេទយិតនិរោធ�េ
 អាទីនំ ទិស្វា តំ ឧបាលមកាសី សញ្ញាវេទយិត
 និរោធ�េ អាទិសំសំ អធិកម្ម តមាសេវី តស្ស
 មយ្ហំ អាទន្ទ សញ្ញាវេទយិតនិរោធ�េ ចិត្តំ បក្ខន្ធតំ
 ឈប្បសំនតំ សន្តិជ្ជតំ វិមុច្ចតំ ឯតំ សន្តន្តំ បស្សតោ
 សោ ខោ អហំ អាទន្ទ សព្វសោ នេវសញ្ញាវេទយិតនិរោធឈ
 យិតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធជំ ឧបសម្បជ្ជ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ នវគ្គបិដក

ទាំងអានិសង្សនោះ អញមិនទាន់សេចក្តីច្បាស់ទេ តើ បានជាគាលអញយល់
 ឃើញថា សញ្ញាវេទន៍តនិរោធន៍^១ ជាបរិសុទ្ធស្វរ្ទច្នៃហើយ ចិត្តក៏នៅ
 តែមិនស្ងួចទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ីបក្នុងសញ្ញាវេទន៍-
 តនិរោធន៍ ម្នាលអានន្ទ ទើបតែងតែមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បើអញ
 ឃើញទោស ក្នុងនូវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ គប្បីធ្វើនូវការ
 ឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្សក្នុងសញ្ញាវេទន៍តនិរោធន៍
 ហើយ គប្បីសេចក្តីបំប៉ននូវអានិសង្សនោះ ហេតុនេះ តែងមានជាប្រាកដ
 ត្រង់ពាក្យថា គាលអញ យល់ឃើញថា សញ្ញាវេទន៍តនិរោធន៍^១
 ជាបរិសុទ្ធស្វរ្ទច្នៃហើយ ចិត្តគប្បីស្ងួចទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ីបក្នុង
 សញ្ញាវេទន៍តនិរោធន៍បាន ម្នាលអានន្ទ លុះសម័យខាងក្រោយមក
 តែងតែមាននោះឯង ឃើញទោសក្នុងនូវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈានហើយ
 ក៏ធ្វើនូវការឃើញទោសនោះ ឲ្យច្រើន បាននូវអានិសង្សក្នុងសញ្ញាវេទ-
 ន៍តនិរោធន៍ហើយ ក៏សេចក្តីបំប៉ននូវអានិសង្សនោះ ម្នាលអានន្ទ គាល
 តែងតែយល់ឃើញថា សញ្ញាវេទន៍តនិរោធន៍^១ ជាបរិសុទ្ធស្វរ្ទច្នៃ ចិត្ត
 ក៏ត្រឡប់ជាស្ងួចទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ីបក្នុងសញ្ញាវេទន៍តនិរោធន៍
 ឡើង ម្នាលអានន្ទ តែងតែមាននោះឯង កន្លងបង្អស់នូវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់សញ្ញាវេទន៍តនិរោធន៍

បណ្ណសកេ មហាវិញ្ញា

វិហារមិ បញ្ញាយ ច មេ ទិស្វា អាសវំ ចរិត្តយំ
អគម៌សុ ។

យាវក្កវត្តាហំ អាទន្ទ ឥមា នវំ អនុបុព្វ-
វិហារសមាបត្តិយោ ន ឯវំ អនុលោមប្បដិលោមំ
សមាបដ្ឋិម្បំ វុដ្ឋហិម្បំ នេវ តាវហំ អាទន្ទ
សនេវតេ លោកេ សមាវតេ សត្រញ្ចកេ
សស្សមណព្រាហ្មណីយា បដាយ សនេវមនុស្សយ
អនុត្តំ សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចញ្ញាសី
យតោ ច ចោ អហំ អាទន្ទ ឥមា នវំ អនុបុព្វ-
វិហារសមាបត្តិយោ ឯវំ អនុលោមប្បដិលោមំ សមា-
បដ្ឋិម្បំ វុដ្ឋហិម្បំ អថាហំ អាទន្ទ សនេវតេ លោកេ
សមាវតេ សត្រញ្ចកេ សស្សមណព្រាហ្មណីយា
បដាយ សនេវមនុស្សយ អនុត្តំ សម្មាសម្ពោធិ
អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចញ្ញាសី ញ្ញាណញ្ច បន មេ
ទិស្វំ ឧទទាទិ អកុប្បា មេ ចេតោវិមុត្តិ
អយបន្តិហ ជាតិ នត្ថិទាទិ បុព្វតោតិ ។

បណ្ណសក មហាវគ្គ

ឯពាសវៈទាំងឡាយ របស់តថាគត ក៏ដល់ខ្ញុំការអស់រលីងទៅ ព្រោះ
ឃើញដោយប្រាជ្ញា ។

ម្ចាស់អានន្ទ អនុបុព្វវិហារសមាបត្តិទាំង៩នេះ តថាគត មិនទាន់
ចូលផង មិនទាន់ចេញផង ជាអនុលោមប្បដិលោម យ៉ាងនេះបាន
ដកបណា ម្ចាស់អានន្ទ តថាគតក៏មិនទាន់ហ៊ានប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកត្រាស់
ដឹងច្បាស់ នូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំង
ទៅលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ
នឹងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព នឹងមនុស្សដ៏សេស ដកបនោះ
ឡើយ ម្ចាស់អានន្ទ លុះតែអនុបុព្វវិហារសមាបត្តិទាំង៩នេះ តថាគត
ចូលផង ចេញផង ជាអនុលោមប្បដិលោម យ៉ាងនេះបាន ក្នុងកាលណា
ម្ចាស់អានន្ទ ទើបតថាគត ហ៊ានប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកត្រាស់ដឹងច្បាស់ នូវ
សម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទៅលោក
មារលោក ព្រហ្មលោកក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍
ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព នឹងមនុស្សដ៏សេស ក្នុងកាលនោះ ឯញ្ញាណ-
ទស្សនៈ (ការដឹងនឹងការឃើញ) ក៏កើតឡើងដល់តថាគតថា ចេតោវិមុត្តិ
របស់អញមិនកម្រើក នេះជាតិជាទីបំផុត (របស់អញ) កតថ្មីក្នុងកាល
ឥឡូវនេះ មិនមានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អនុត្តរនិកាយស្ស ឧបាសិទ្ធសោ

គម្រោង ភិក្ខុ^(១)

ទ្វេ វិហារេ ច និព្វានំ តាវី ឈានេន បញ្ចមំ អាទន្តោ
ព្រាហ្មណេ^(២) នេវ នាគេន តបុស្សេន នាតិ ។

១ ឧ. ប. គម្រោង ។ ២ ឧ. ព្រាហ្មណ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ ឆវគ្គនិយម

ឧទានក្នុងមហាវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីអនុបុព្វវិហារធម៌២ លើក ព្រះនិព្វាន ១ មេតា ១

ឈាន ជាគំរប់៥ ព្រះគានន្ទ ១ លោកាយតិកព្រាហ្មណ៍ ១

សង្គ្រាមរបស់ទេវតានឹងអសុរ ១ ដំរីដំប្រសើរ ១ ឥច្ចុស្ស-

គហបតី ១ ។

បញ្ចមោ បញ្ចាលវិគ្គោ

(២២) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អាទន្នោ
កោសម្ព័យំ វិហារតិ យោសំតារាមេ ។ អថោ
អាយស្មា ឧទាយិ យេនាយស្មា អាទន្នោ តេនុបស្ព័ន្ធមិ
ឧបស្ព័ន្ធមិត្វា អាយស្មតា អាទន្នេន សន្ធិ្វំ សម្មោទិ
សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វិនិសាវេត្វា
ឯកមន្តំ ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្នោ ចោ
អាយស្មា ឧទាយិ អាយស្មន្តំ អាទន្តំ ឯតទរោច
វុត្តមិទំ អាវុសោ បញ្ចាលចណ្ណោន ទេវបុត្តេន
សម្មាធ�េ កតំ ឱកាសំ អវិទា ភូមិមេធសោ
យោ យានមនុស្សំ តុន្នោ បដិលីនជិសកោ មុជិតំ ។
កតមោ(១) អាវុសោ សម្មាធា ។ កតមោ សម្មាធ�េ
ឱកាសាធិកមោ វុត្តោ កតវតាតំ ។ បញ្ចមេ អាវុសោ
កាមកុណា សម្មាធា វុត្តោ កតវតា ។ កតមេ បញ្ច ។

បញ្ហាទី ៥

(២២) សម័យមួយ ព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុ កាលគង់នៅក្នុងរយា-
សិតាភម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះ ព្រះទាយដ៏មានអាយុ បាន
ចូលទៅរកព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសចក្តី
រីករាយជាមួយនឹងព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលឆ្លើយរីករាយ
នឹងពាក្យដែលឆ្លើយរីករាយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះទាយដ៏
មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយនឹងព្រះមានន្ទដ៏មាន
អាយុដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសា ទេវបុត្រឈ្មោះបញ្ញាលចណ្ឌ ពោល
នូវពាក្យនេះថា

បុគ្គលណា មានបញ្ញាត្រាស់ ដូចដែនដី ជាបច្ច្យាសន្តរ
ឧកាសដែលគាំងនៅ ក្នុងទីចង្អៀត ជាព្រះកុម្ម ត្រាស់ដ៏ធំនូវ
ឈាន បុគ្គលនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញ លាក់ខ្លួននឹងប្រសើរផុត ។
ម្ចាស់អាវុសា ទីចង្អៀតនោះតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ការត្រាស់ដ៏ធំនូវ
ឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ តើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់អាវុសា កាមគុណ៥ យ៉ាងនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់សំដែងថា ទីចង្អៀត ។ កាមគុណ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ចក្ខុវិញ្ញ័យ រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាថា ប័យរូបា
 កាម្មបសញ្ញតា រជនីយា សោតវិញ្ញ័យ សន្តា ។ បេ ។
 យានវិញ្ញ័យ កន្តា ជិញ្ញវិញ្ញ័យ រសា កាយ-
 វិញ្ញ័យ ដោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាថា ប័យរូបា
 កាម្មបសញ្ញតា រជនីយា ។ ឥមេ ទោ អារុសោ
 បញ្ច កាមគុណា សម្ពាដោ វុត្តោ កកវតា ។
 ឥនារុសោ កិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ
 ទុបសឡដ្ឋ វិហារតំ ឯត្តាវតាបិ ទោ អារុសោ
 សម្ពាដោ ឱកាសាជិកហោ វុត្តោ កកវតា បរិយា-
 យេន ។ តត្របង្គំ^(១) សម្ពាដោ កំពូ តត្ថ
 សម្ពាដោ ។ យនេវ តត្ថ វិតត្តវិចារា អនិវុត្តា ហោន្តិ
 អយមេត្ថ សម្ពាដោ ។ បុន ចបរំ អារុសោ កិក្ខុ

 ១ ឧ. តត្ថបង្គំ ។ ឃ. តត្ថបង្គំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ និកាយបាត

គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត
មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តី
ត្រេកអរ ១ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយសោតៈ ១ ។ បេ ។ ក្នុងដែល
គប្បីដឹងដោយច្រមុះ ១ រសដែលគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ១ ផ្សព្វដែល
គប្បីដឹងច្បាស់ដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត
មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តី
ត្រេកអរ ១ ។ ម្នាលអារុសោ កាមគុណ៥យ៉ាងនេះឯង ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងថា ទីចង្អៀត ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុកង
សាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន
ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ
ឯង ។ ទីចង្អៀតតែងមាន ក្នុងបឋមជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងបឋម-
ជ្ឈាននោះតើដូចម្តេច ។ កាលណា បើវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ក្នុងបឋមជ្ឈាន
នោះ មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះវិតក្កៈនឹងវិចារៈនេះ ឈ្មោះថា
ជាទីចង្អៀត ក្នុងបឋមជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ

វិតក្កវិចារាណំ វុបសមា ។ បេ ។ ធុត្ថយជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ
 វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សម្មាដេ ឌីកា-
 សាដិកមោ វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។ តត្របត្ថ
 សម្មាដោ កំញូ តត្ថ សម្មាដោ ។ យទេវ តត្ថ បិត
 អនិរុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ថ សម្មាដោ ។ បុន ចបរំ
 អារុសោ ភិក្ខុ បិតិយា ច វិវតា ។ បេ ។ ធុត្ថយជ្ឈានំ
 ឧបសម្មជ្ឈ វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សម្មាដេ
 ឌីកាសាដិកមោ វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។
 តត្របត្ថ សម្មាដោ កំញូ តត្ថ សម្មាដោ ។ យទេវ
 តត្ថ ឧបេក្ខាសុខំ អនិរុទ្ធិ ហោតិ អយមេត្ថ
 សម្មាដោ ។ បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សុខស្ស
 ច បហាជា ។ បេ ។ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ
 វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សម្មាដេ
 ឌីកាសាដិកមោ វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។

បណ្ណាសា បញ្ចាលវិគ្គ

ព្រោះស្ងប់រម្ងាប់នូវវិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈាន
 ម្នាលភារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។ ទីចង្អៀតតែងមាន ក្នុងទុតិយជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងទុតិយ-
 ជ្ឈាននោះ តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើបីតិ ក្នុងទុតិយជ្ឈាននោះ
 មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃបីតិនេះ ឈ្មោះ
 ថាទីចង្អៀត ក្នុងទុតិយជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលភារុសោ មួយទៀត
 កិក្ខុ ព្រោះប្រាសចាកបីតិផង ។ បេ ។ បានដល់នូវតតិយជ្ឈាន ម្នាល
 ភារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។
 ទីចង្អៀតតែងមាន ក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ
 តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើឧបេក្ខានឹងសុខៈ ក្នុងតតិយជ្ឈាននោះ
 មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃឧបេក្ខា នឹងសុខៈ
 នេះឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងតតិយជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលភារុសោ មួយទៀត
 កិក្ខុព្រោះលះបង់នូវសេចក្តីសុខផង ។ បេ ។ បានដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន
 ម្នាលភារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្រណាមស្ស ឧបាសិទ្ធភោ

គ[្របត្ថិ សម្មាសោ កំញុ តត្ថ សម្មាសោ ។ យនេវ

តត្ថ រូបសញ្ញា អនិរុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ថ សម្មាសោ ។

បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញា

សមតិក្កមា បដិយសញ្ញា អត្តផ្ដមា នាទត្ថសញ្ញា

អមនសំការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ញា-

យតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ឯត្រាវតានិ ចោ អារុសោ

សម្មាសោ ឱកាសាធិកមោ វុត្តោ ភក្កតា បរិយាយេន ។

គ[្របត្ថិ សម្មាសោ កំញុ តត្ថ សម្មាសោ ។ យនេវ

តត្ថ អាកាសានញ្ញាយតនសញ្ញា អនិរុទ្ធា ហោតិ

អយមេត្ថ សម្មាសោ ។ បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ

សព្វសោ អាកាសានញ្ញាយតនំ សមតិក្កមា អនន្តំ

វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ នវគ្គនិបាត

ទីចង្អៀតវេមន៍មាន ក្នុងចតុត្ថជ្ជាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងចតុត្ថជ្ជាននោះ
 តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើរូបសញ្ញា ក្នុងចតុត្ថជ្ជាននោះ មិន
 ទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅ នៃរូបសញ្ញានេះ
 ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងចតុត្ថជ្ជាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត
 ភិក្ខុបានដល់នូវអាកាសានញ្ចយតនជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា
 អាកាសមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ព្រោះកន្លងនូវរូបសញ្ញា ព្រោះរលត់
 នូវបដិឃសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនានត្ថសញ្ញា ដោយប្រការ
 ទាំងពួង ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ
 ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ ទីចង្អៀត វេមន៍មានក្នុងអាកាសានញ្ចយតនជ្ជាន
 នោះ ទីចង្អៀត ក្នុងអាកាសានញ្ចយតនជ្ជាននោះ តើដូចម្តេច ។
 កាលណា បើអាកាសានញ្ចយតនសញ្ញា ក្នុងអាកាសានញ្ចយតន-
 ជ្ជាននោះ មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃអាកា-
 សានញ្ចយតនសញ្ញានេះ ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងអាកាសានញ្ចយ-
 តនជ្ជាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវវិញ្ញា-
 ណញ្ចយតនជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត
 ដូច្នេះ ព្រោះកន្លងនូវអាកាសានញ្ចយតនជ្ជាន ដោយប្រការទាំងពួង

បណ្ណសក បញ្ចវគ្គ

ឯត្ថាវតាថ ទោ អារុសោ សម្ពាធនំ ធិកាសាធិកមោ

វុត្តោ កកវតា បរិយាយេន ។ តត្របត្ថិ សម្ពាធនំ កក្ក

តត្ថ សម្ពាធនំ ។ យទេវ តត្ថ វិញ្ញាណញ្ញាយននសញ្ញ

អនិវុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ថ សម្ពាធនំ ។ បុន ចបរំ

អារុសោ កក្កុ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយននំ សម-

តិក្កម្ម ធនតិ កក្កតិ អាកកញ្ញាយននំ ឧបសម្ព័ន្ធ

វិហរតិ ឯត្ថាវតាថ ទោ អារុសោ សម្ពាធនំ ធិកាសាធិ-

កមោ វុត្តោ កកវតា បរិយាយេន ។ តត្របត្ថិ សម្ពាធនំ

កក្ក តត្ថ សម្ពាធនំ ។ យទេវ តត្ថ អាកកញ្ញ-

ញ្ញាយននសញ្ញ អនិវុទ្ធា ហោតិ អយមេត្ថ សម្ពាធនំ ។

បណ្ណាសក បញ្ចាលវគ្គ

ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។
ទីចង្អៀតរមែងមាន ក្នុងវិញ្ញាណញ្ជាយតនដ្ឋាននោះ ទីចង្អៀតក្នុង
វិញ្ញាណញ្ជាយតនដ្ឋាននោះ តើដូចម្តេច ។ កាលណា បើវិញ្ញា-
ណញ្ជាយតនសញ្ញា ក្នុងវិញ្ញាណញ្ជាយតនដ្ឋាននោះ មិនទាន់រលត់
ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃវិញ្ញាណញ្ជាយតនសញ្ញានេះ
ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងវិញ្ញាណញ្ជាយតនដ្ឋាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ
មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវអាតិញ្ជាយតនដ្ឋាន ដោយការធ្វើទុកក្នុង
ចិត្តថា វត្ថុតិចតួចមិនមានដូច្នេះ ព្រោះកន្លងនូវវិញ្ញាណញ្ជាយតនដ្ឋាន
ដោយប្រការទាំងពួង ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទី
ចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយ
បរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។ ទីចង្អៀតរមែងមាន ក្នុងអាតិញ្ជាយ-
តនដ្ឋាននោះ ទីចង្អៀតក្នុងអាតិញ្ជាយតនដ្ឋាននោះ តើដូចម្តេច ។
កាលណា បើអាតិញ្ជាយតនសញ្ញា ក្នុងអាតិញ្ជាយតនដ្ឋាន
នោះ មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាពមិនរលត់ទៅនៃអាតិញ្ជាយ-
តនសញ្ញានេះ ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងអាតិញ្ជាយតនដ្ឋាននេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស ឥរិយនិកាយោ

បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ អាភិក្ខុញ្ញាយតនំ
 សមតិក្កម្ម លេសញ្ញាណសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ឯត្តារតាបិ ខោ អារុសោ សម្មាដេ ឱកា-
 សាជិកមោ វុត្តោ ភក្កវតា បរិយាយេន ។ តត្ថបត្ថិ
 សម្មាដោ ភិក្ខុ តត្ថ សម្មាដោ ។ យនេវ
 តត្ថ លេសញ្ញាណសញ្ញាយតនសញ្ញា អនិរុទ្ធា ហោតិ
 អយមេត្ថ សម្មាដោ ។ បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ
 សព្វសោ លេសញ្ញាណសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ បញ្ញាយ-
 បស្ស ទិស្វា អាសវំ បរិក្ខីណា ហោន្តិ ឯត្តារតាបិ
 ខោ អារុសោ សម្មាដេ ឱកាសាជិកមោ វុត្តោ
 ភក្កវតា ធិប្បវិយាយេនាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ នវិវដ្តិយ

ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយ-
 តនជ្ឈាន ព្រោះកន្លងនូវភាគិញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងឡាយ
 ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹងនូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។
 ទីចង្អៀត រមែងមានក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាននោះ ទីចង្អៀត
 ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាននោះ តើដូចម្តេច ។ កាលណា
 បើនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញា ក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន
 នោះ មិនទាន់រលត់ទៅទេ កាលនោះ ភាគមិនរលត់ទៅនៃនេវ-
 សញ្ញានាសញ្ញាយតនសញ្ញានេះ ឈ្មោះថាទីចង្អៀត ក្នុងនេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនជ្ឈាននេះ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបាន
 ដល់នូវសញ្ញាវេទយតនិរោធិ ព្រោះកន្លងនូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយត-
 នជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏រលត់
 រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា ម្នាលអារុសោ ការត្រាស់ដឹង
 នូវឧកាស ក្នុងទីចង្អៀត ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែង
 ហើយ ដោយនិប្បយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

បណ្ណាសក បញ្ចាយត្ថោ

(២៣) កាយសត្វី កាយសត្វីតំ អាវុសោ
 វុច្ឆតិ កិត្តាវតា នុ ទោ អាវុសោ កាយសត្វី
 វុត្តោ ភកវតាតំ ។ វេទាវុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ
 កាមេហំ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហរតិ
 យថា យថា ច តទាយតនំ តថា តថា នំ កាយេន
 ដុស្សិត្វា វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ទោ អាវុសោ កាយសត្វី
 វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។ ចុន ចបរំ
 អាវុសោ ភិក្ខុ វិតក្កវិចារានំ វុបសមា ។ បេ ។
 ឧត្ថយជ្ឈានំ តត្ថយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជំ
 វិហរតិ យថា យថា ច តទាយតនំ តថា តថា នំ
 កាយេន ដុស្សិត្វា វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ទោ អាវុសោ
 កាយសត្វី វុត្តោ ភកវតា បរិយាយេន ។ ចុន
 ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ សត្វសោ វុបសញ្ញានំ
 សមត្ថក្កមា បដិយសញ្ញានំ អត្ថផ្តមា ធានត្ថសញ្ញានំ
 អបេនសំគារា អនន្តោ អាគាសោតិ អាគាសា-
 នត្ថាយតនំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហរតិ យថា យថា ច
 តទាយតនំ តថា តថា នំ កាយេន ដុស្សិត្វា វិហរតិ

បណ្ណាសក បញ្ចាលវគ្គ

[២៣] ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងថា កាយ-
សក្ខិ កាយសក្ខិ ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិ ដែលព្រះមានព្រះភាគ
សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
នេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន អាយ-
តនៈគឺបឋមជ្ឈាននោះមាន ព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយ-
តនៈនោះ ដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិ-
បុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយត្រឹម
ប៉ុណ្ណេះឯង ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ ព្រោះស្ងប់រម្ងាប់នូវវិតក្កៈ
នឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ក៏បានដល់នូវទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន
អាយតនៈនោះកើតព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះ
ដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិបុគ្គលដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។
ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវអាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន
ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ ព្រោះកន្លងនូវ
រូបសញ្ញា ព្រោះវិធានទៅនៃបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវ
នានត្ថសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង អាយតនៈនោះ កើតព្រោះអាការ
ណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិចិត្រវិភង្គស្ក វិចិត្រវិភង្គ

ឯត្រាតាបិ ខោ អាវុសោ កាយសក្ខី វុត្តោ កកវតា
 ចរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សព្វសោ នេវសញ្ញាណសញ្ញាយនំ សមតិក្កម្ម
 សញ្ញាវេទយិនំនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បញ្ញាយ-
 បស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខិណា ហោន្តិ យថា
 យថា ច តនាយនំ តថា តថា នំ កាយេន
 ដុស្តត្វា វិហរតិ ឯត្រាតាបិ ខោ អាវុសោ កាយ-
 សក្ខី វុត្តោ កកវតា ជិយ្យរិយាយេនាតិ ។

(២២) បញ្ញាវិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោតិ អាវុសោ
 វុត្តតិ តត្រាតា នុ ខោ អាវុសោ បញ្ញាវិមុត្តោ
 វុត្តោ កកវតាតិ ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ
 កាមេហំ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ បញ្ញាយ បន បដាណាតិ(១) ឯត្រាតាបិ
 ខោ អាវុសោ បញ្ញាវិមុត្តោ វុត្តោ កកវតា
 ចរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ

១ ឧ.ម. បញ្ញាយ ច នំ បដាណាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ វិចិត្រគោតម

ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង
ហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលអារុសោ
មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញាវេទនាទិវេទនា ព្រោះកន្លងនូវនូវ-
សញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង អាសវៈទាំងឡាយ
របស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយចញ្ញា អាយតនៈ
នោះតើគេព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុក៏ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះដោយកាយ
ព្រោះអាការនោះ។ ម្នាលអារុសោ កាយសក្ខិបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។

(២២) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ចញ្ញាវិមុត្ត ចញ្ញាវិមុត្ត ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ ចញ្ញាវិមុត្តបុគ្គល
ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអារុសោ
ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ស្ងាត់ចាត់កាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក៏បាន
ដល់នូវបឋមជ្ឈាន ទាំងដឹងច្បាស់ដោយចញ្ញា ម្នាលអារុសោ ចញ្ញា-
វិមុត្តបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយ
បរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុ

បណ្ណសក បញ្ចវគ្គោ

សព្វសោ នេវសញ្ញាជាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 សញ្ញាវេទយិតនំហេតុំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បញ្ញាយ-
 បស្ស ទិស្វា អាសវំ បរិក្ខីណា ហោន្តិ បញ្ញាយ
 បន បជាបាតិ ឯត្តាវតាមិ ទោ អាវុសោ បញ្ញាវិមុត្តោ
 វុត្តោ កកវតា ជិច្ឆវិយាយេបាតិ ។

(២៥) ឧកតោកាគវិមុត្តោ ឧកតោកាគវិមុត្តាតិ
 អាវុសោ វុច្ឆតិ កត្តាវតា នុ ទោ អាវុសោ ឧកតោកា-
 គវិមុត្តោ វុត្តោ កកវតាតិ ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ
 កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ
 យថា យថា ច តនាយតនំ តថា តថា នំ កាយេន
 ធុសិក្ខា វិហរតិ បញ្ញាយ បន បជាបាតិ ឯត្តាវតាមិ
 ទោ អាវុសោ ឧកតោកាគវិមុត្តោ វុត្តោ កកវតា បរិយា-
 យេន ។ បេ ។ ចុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ នេវ-
 សញ្ញាជាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនំហេតុំ
 ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា អាសវំ
 បរិក្ខីណា ហោន្តិ យថា យថា ច តនាយតនំ

បណ្ណាសក បញ្ចាលវិជ្ជា

បានដល់នូវសញ្ញាវេទយ៍តន្ត្រីរោង ព្រោះកន្លងនូវនូវសញ្ញានាសញ្ញា-
 យតន្ត្រី ដោយប្រការទាំងពួង អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ
 ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា ទាំងភិក្ខុនោះ ក៏ដឹងច្បាស់
 ដោយបញ្ញា ម្នាលអារុសោ បញ្ញាវិមុត្តបុគ្គល ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។

(៤៥) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ឧកតោ-
 ភាគវិមុត្ត ឧកតោភាគវិមុត្ត ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ ឧកតោភាគវិមុត្ត-
 បុគ្គល ដែលព្រះមានព្រះភាគ សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។
 ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។
 ក៏បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន អាយតនៈនោះ កើតព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុ
 ពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះដោយកាយ ព្រោះអាការនោះ ។ ទាំងដឹង
 ច្បាស់ដោយមញ្ញា ម្នាលអារុសោ ឧកតោភាគវិមុត្តបុគ្គល ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។ បេ ។
 ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញាវេទយ៍តន្ត្រីរោង ព្រោះ
 កន្លងនូវនូវសញ្ញានាសញ្ញាយតន្ត្រី ដោយប្រការទាំងពួង អាសវៈ
 ទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា
 អាយតនៈនោះកើតព្រោះអាការណា ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវនូវអាយតនៈនោះ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស វិវាទិយគោ

តថា តថា នំ កាយេន ធុសិត្តា វិហរតិ បញ្ញាយ
 បន បដិធានតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ ឧភតោកា-
 ភវិតុន្តោ វុត្តោ ភកវតា នំប្បវិយាយេនាតិ ។

[២៦] សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោ សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោតិ
 អារុសោ វុត្តតិ តត្តាវតា នុ ខោ អារុសោ សន្និដ្ឋិកោ
 ធម្មោ វុត្តោ ភកវតាតិ ។ ឥធារុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ
 កាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ជ វិហរតិ
 ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោ វុត្តោ
 ភកវតា បវិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អារុសោ
 ភិក្ខុ សព្វសោ នេវសញ្ញាធាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 សញ្ញាវេទយំតនំហេតុំ ឧបសម្មជ្ជ វិហរតិ បញ្ញាយ-
 បស្ស និស្វា អាសវំ បរិក្ខីណា ហោន្តិ ឯត្តាវតាបិ
 ខោ អារុសោ សន្និដ្ឋិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភកវតា
 នំប្បវិយាយេនាតិ ។

[២៧] សន្និដ្ឋិកំ និព្វានំ សន្និដ្ឋិកំ និព្វានន្តិ អារុសោ
 វុត្តតិ តត្តាវតា នុ ខោ អារុសោ សន្និដ្ឋិកំ និព្វានំ
 វុត្តំ ភកវតាតិ ។ ឥធារុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេ កាមេហិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ និកាយ

ដោយកាយ ព្រោះអាការនោះៗ ទាំងបានដឹងច្បាស់ដោយបញ្ញា ម្នាល
អារុសោ ទុកតោកាគរិមុត្តុក្កល ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
ហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៤៦) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា សន្និដ្ឋ-
កធម៌ សន្និដ្ឋកធម៌ ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋកធម៌ ដែលព្រះអង្គ
សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក៏បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ
សន្និដ្ឋកធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ
ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។ ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញា-
វេទយ៍តនិរោធ ព្រោះកន្លងនូវនូវសញ្ញានាសញ្ញាយគនជ្ឈាន ដោយ
ប្រការទាំងពួង អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះ
ឃើញដោយបញ្ញា ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋកធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៤៧) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
សន្និដ្ឋកនិព្វាន សន្និដ្ឋកនិព្វាន ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋកនិព្វាន
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។
ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។

បណ្ណាសកេ បញ្ចូលវិញ្ញា

បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហាវតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ
 សន្និដ្ឋិតំ និព្វានំ វុត្ថំ ភកវតា បរិយាយេន ។ បេ ។
 បុន ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ នេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតំ សមត្ថក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិគេធំ
 ឧបសម្មជ្ឈ វិហាវតិ បញ្ញាយបស្ស និស្វា អាសវា
 បរិក្ខីណា ហោន្តិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ សន្និដ្ឋិតំ
 និព្វានំ វុត្ថំ ភកវតា និប្បយាយេនាតិ ។

[២៨] និព្វានំ និព្វានន្តិ អារុសោ វុច្ចតិ ។ បេ ។

[២៩] បរិនិព្វានំ បរិនិព្វានន្តិ ។ បេ ។

[៣០] តទន្តនិព្វានំ តទន្តនិព្វានន្តិ អារុសោ
 វុច្ចតិ ។ បេ ។

[៣១] និដ្ឋង្គនិព្វានំ និដ្ឋង្គនិព្វានន្តិ អារុសោ
 វុច្ចតិ តត្តាវតា នុ ខោ អារុសោ និដ្ឋង្គនិព្វានំ វុត្ថំ
 ភកវតាតិ ។ វេណុសោ ភិក្ខុ វិវិទ្ធេវ តាមេហិ ។ បេ ។

បណ្ណាសក បញ្ចកលវគ្គ

ក៏បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋកនិព្វាន ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយមានត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។
 ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ក៏បានដល់នូវសញ្ញាវេយ្យាករណ៍
 ព្រោះកន្លងនូវនូវសញ្ញាវេយ្យាករណ៍យតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង
 អាសវៈទាំងឡាយរបស់កិត្តនោះក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយបញ្ញា
 ម្នាលអារុសោ សន្និដ្ឋកនិព្វាន ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
 ហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៤៨) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 និព្វាន និព្វាន ដូច្នេះ ។ បេ ។

(៤៩) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា បរិនិព្វាន បរិនិព្វាន
 ដូច្នេះ ។ បេ ។

(៥០) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ឥន្ទ្រនិព្វាន ឥន្ទ្រនិព្វាន ដូច្នេះ ។ បេ ។

(៥១) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយហេតុប៉ុន្មាន ។
 ម្នាលអារុសោ ក៏កកស្ទះសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស នវិកនិបាតោ

បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ វត្តាវតាមិ ខោ អារុសោ
 ទិដ្ឋធម្មនិព្វានំ វត្តំ ភគវតា ចរិយាយេន ។ បេ ។ ចុន
 ចបរំ អារុសោ ភិក្ខុ សព្វសោ នេវសញ្ញាធាសញ្ញាយ-
 តំ សមតិក្ខម្ម សញ្ញាវេទយិតនិពេធំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ បញ្ញាយបស្ស ទិស្វា អាសវំ បរិក្ខណា
 ហោន្តំ វត្តាវតាមិ ខោ អារុសោ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានំ វត្តំ
 ភគវតា និប្បរិយាយេនាតិ ។

បញ្ចាលវត្តោ បញ្ចមោ ។

តត្រ្យាទានំ ភវិតិ

បញ្ចាលោ កាមហោសព្វ^(១) ឧកោ^(២) សន្តិដ្ឋកា ទ្វេ
 និព្វានំ បរិនិព្វានំ តទន្តទិដ្ឋធម្មកេន ចាតិ ។

នវត្តនិបាតេ បណ្ណាសកោ សមត្តោ^(៣) ។

១ ឧ. បញ្ចាលោ កាយសក្ខិ ច ។ ម. សម្ពាធា កាយសក្ខិ បញ្ចោ ។ ២ ម. ឧរោ
 ភាគោ ។ ៣ ឧ. ម. បឋមំ បណ្ណាសកំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយ នវកនិបាត

ក៏បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ម្នាលអាវុសោ ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដែលព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។ បេ ។ ម្នាលអាវុសោ មួយទៀត ក៏បានដល់នូវសញ្ញា-
 វេទយ៍តនិរោធិ ព្រោះកន្លងនូវវេសញ្ញាសញ្ញាយក្ខន្ធដ្យាន ដោយ
 ប្រការទាំងឡាយ អាសវៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះ ក៏អស់រលីងទៅ
 ព្រោះឃើញដោយចញ្ញា ម្នាលអាវុសោ ទិដ្ឋធម្មនិព្វាន ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។

ចប់ បញ្ចាលវគ្គទី ៥ ។

ឧទានក្នុងបញ្ចាលវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីបញ្ចាលចណ្ឌទៅបុត្រ ១ ការបៀតបៀនកាម ១
 បញ្ញាវិមុត្ត ១ ឧកតភាគវិមុត្តបុគ្គល ១ សន្និដ្ឋកៈ មាន
 ២ លើក និព្វាន ១ បរិនិព្វាន ១ តទ្ធន៍និព្វាន ១ នឹងទិដ្ឋ-
 ធម្មិកនិព្វាន ១ ។

ចប់ បញ្ចកាសកៈ ក្នុងនវកនិបាត ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតា វិគ្គា

បរិមោ ខេមរគ្គោ

(៥២) ខេមំ ខេមន្តិ អារុសោ វុច្ចតិ កត្តាវតា
នុ ខោ អារុសោ ខេមំ វុត្តំ កកវតាតិ ។ ឥធារុសោ
កិក្ខុ វិវិច្ឆេវ តាមេហិ ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
វិហរតិ ឯត្តាវតាបិ ខោ អារុសោ ខេមំ វុត្តំ កកវតា
បរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អារុសោ កិក្ខុ
សព្វសោ នេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញា-
វេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បញ្ញាយបស្ស
ទិស្វា អាសវា បរិក្ខិណា ហោន្តិ ឯត្តាវតាបិ ខោ
អារុសោ ខេមំ វុត្តំ កកវតា និប្បវិយាយេនាតិ ។

(៥៣) ខេមប្បត្តោ ខេមប្បត្តោតិ អារុសោ វុច្ចតិ ។ បេ ។

(៥៤) អមតិ អមតន្តិ អារុសោ វុច្ចតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតវិគ្គ

ខេមរវិគ្គទី ១

[៥២] ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សេចក្តី
ក្សេម សេចក្តីក្សេម ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ សេចក្តីក្សេម ដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលអារុសោ
ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្លាប់ចាកកាយទាំងឡាយ ។ បេ ។ បានដល់នូវ
បឋមជ្ឈាន ម្នាលអារុសោ សេចក្តីក្សេម ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់ហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។ បេ ។
ម្នាលអារុសោ មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់នូវសញ្ញាវេទន៍តនិរោធិ
ព្រោះកន្លងនូវវេទនាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង
អាសវៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះក៏អស់រលីងទៅ ព្រោះឃើញដោយ
បញ្ញា ម្នាលអារុសោ សេចក្តីក្សេម ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
សំដែងហើយ ដោយនិប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណេះឯង ។

[៥៣] ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
បុគ្គលដល់នូវសេចក្តីក្សេម ដល់នូវសេចក្តីក្សេម ដូច្នេះ ។ បេ ។

[៥៤] ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា អមតៈ
អមតៈ ដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រួសារនិកាយស្ស ឧវកនិកាយោ

[៥៥] អមតប្បត្តោ អមតប្បត្តោតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៦] អកយំ អកយន្តំ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៧] អកយប្បត្តោ អកយប្បត្តោតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៨] បស្សន្ធិ បស្សន្ធិតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៥៩] អនុប្បត្តប្បស្សន្ធិ អនុប្បត្តប្បស្សន្ធិតិ អាវុសោ

វុច្ឆតិ ។

[៦០] និរោធា និរោធាតិ អាវុសោ វុច្ឆតិ ។

[៦១] អនុប្បត្តនិរោធា អនុប្បត្តនិរោធាតិ អាវុសោ

វុច្ឆតិ កីត្តាវតា នុ ចោ អាវុសោ អនុប្បត្តនិរោធា វុត្តោ

ភកវតាតិ ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវកថិបារ

(៥៥) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គល
ដល់នូវអមតៈ ដល់នូវអមតៈ ដូច្នេះ ។

(៥៦) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ទីមិន
មានភ័យ ទីមិនមានភ័យ ដូច្នេះ ។

(៥៧) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
បុគ្គលដល់នូវទីមិនមានភ័យ ដល់នូវទីមិនមានភ័យ ដូច្នេះ ។

(៥៨) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ដូច្នេះ ។

(៥៩) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ដោយលំដាប់ សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ដោយលំដាប់ ដូច្នេះ ។

(៦០) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា
សេចក្តីរលត់ សេចក្តីរលត់ ដូច្នេះ ។

(៦១) ម្នាលអារុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា សេចក្តី
រលត់ដោយលំដាប់ ។ ដូច្នេះ ម្នាលអារុសោ សេចក្តីរលត់ដោយលំដាប់
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។
ម្នាលអារុសោ ភិក្ខុគង្គសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។

ចង្ហាសពេ ខេត្តត្បូង

បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្ពុជ្ឈ វិហារតិ ឯត្តាវតាមិ ទោ
 អាវុសោ អនុបុព្វនិរោដោ វុត្តោ ភកវតា
 បរិយាយេន ។ បេ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ
 សព្វសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម
 សញ្ញាវេទយីតនិរោដំ ឧបសម្ពុជ្ឈ វិហារតិ ចញ្ញាយ-
 បស្ស និស្វា អាសវំ បរិក្ខិណា ហោន្តិ ឯត្តាវតាមិ
 ទោ អាវុសោ អនុបុព្វនិរោដោ វុត្តោ ភកវតា និប្ប-
 រិយាយេនាតិ ។

[៦២] នវ ភិក្ខុវេ ធម្មេ អប្បហាយ . អកព្វោ
 អរហន្តំ សង្ខិតាតុំ ។ កតាមេ នវ ។ រាតំ
 នោសំ មោហំ កោដំ ឧបទាហំ មត្តំ បណាសំ
 ឥស្សំ មច្ឆរិយំ ។ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ នវ ធម្មេ
 អប្បហាយ អកព្វោ អរហន្តំ សង្ខិតាតុំ ។

បណ្ណាល័យ ខេមបូឌា

បានដល់ខ្ញុំបឋមជ្ឈាន ម្នាលភាវុសា សេចក្តីរលត់ដោយលំដាប់
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយបរិយាយ ត្រឹម
 ប៉ុណ្ណោះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភាវុសា មួយទៀត ភិក្ខុបានដល់ខ្ញុំ
 សញ្ញាវេយ្យាករណ៍ ព្រោះកន្លងនូវនូវសញ្ញាសញ្ញាយន្តន្តជ្ឈាន
 ដោយប្រការទាំងពួង ភាសាៈទាំងឡាយ របស់ភិក្ខុនោះក៏អស់
 លើសទៅ ព្រោះឃើញដោយចញ្ញា ម្នាលភាវុសា សេចក្តីរលត់
 ដោយលំដាប់ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយ
 និប្បវិយាយ ត្រឹមប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនទាន់បដិស្ឋានធម៌ ៧
 យ៉ាង មិនគួរដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហន្តបាន ។ ធម៌ ៧
 យ៉ាង ភីដូចម្តេចខ្លះ ។ និពត្តៈ ១ ទោសៈ ១ មោហៈ ១
 កោតៈ ១ ឧបនាហៈ ១ មគ្គៈ ១ បលាសៈ ១ វស្សា ១
 មច្ឆរិយៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនទាន់បដិស្ឋានធម៌ ៧
 យ៉ាងនេះទេ មិនគួរដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហន្តបានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

នវ ភិក្ខុវេ ធម្មេ បហាយ ភព្វោ អវហត្ថំ
 សច្ចិកាតុំ ។ កតមេ នវ ។ វាភំ នោសំ មោហំ
 កោធំ ឧបធាហំ មត្តំ បលាសំ វស្សំ មជ្ឈិមំ ។
 វមេ ខោ ភិក្ខុវេ នវ ធម្មេ បហាយ ភព្វោ អវហត្ថំ
 សច្ចិកាតុំ ។

ទេវវត្តោ បរិមោ ។

តិច្ឆ្យាណំ

ខេមោ ច អមតំ ចេវ អកយបស្សន្ធិយេន ច
 និរោធ�ោ អនុច្ចព្វោ ចេវ ធម្មំ បហាយ ភព្វេន ចាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គឧទ្ទិសិកាយ នវិកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលបានលះបង់ នូវធម៌ ៧ យ៉ាងនេះហើយ
គួរដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តបុគ្គល ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ គឺរាគៈ ១ ទោសៈ ១ មោហៈ ១ កោធនៈ ១ ឧបនាហៈ ១
មក្ខៈ ១ បលាសៈ ១ ឥស្សា ១ មច្ឆរិយៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលបានលះបង់នូវធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯងហើយ ទើបគួរដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់នូវព្រះអរហត្តបុគ្គល ។

ចប់ ខេមរភ្នំ ទី ១ ។

ឧទានក្នុងខេមរភ្នំនោះគឺ

និយាយអំពីសេចក្តីក្សេម ១ អ្នកដល់នូវសេចក្តីក្សេម ១
អមតៈ ១ អ្នកដល់នូវអមតៈ ១ ទីមិនមានភ័យ ១ អ្នក
ដល់នូវទីមិនមានភ័យ ១ សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ១ សេចក្តី
ស្ងប់រម្ងាប់ដោយលំដាប់ ១ សេចក្តីរលត់ ១ សេចក្តីរលត់
ដោយលំដាប់ ១ នឹងបុគ្គលលះបង់នូវធម៌ ៧ យ៉ាង គួរធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះអរហត្ត ១ ។

ទុតិយោ សតិប្បដ្ឋានវិជ្ជោ

(៦៣) បញ្ចមាធិ ភិក្ខុវេ សំត្វាទុព្វល្យាធិ ។
កតមាធិ បញ្ច ។ ចាណាតំចាតោ អនិច្ចាតាធិ
កាមេស្ស មិច្ឆាចារោ មុសាវាតោ សុរាមេយមជ្ឈិម្ហមា-
នដ្ឋាធិ ។ ឥមាធិ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច សំត្វាទុព្វល្យាធិ ។
ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ សំត្វាទុព្វល្យាធិ
បហានាយ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ភាវេតព្វា ។ កតមេ
ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយាទុ-
បស្សី វិហារតិ អាតាបិ សម្មជានោ សតិមា វិនេយ្យ
លោកេ អភិជ្ឈានោមនស្សំ វេទនាសុ ។ មេ ។
ចិត្តេ ធម្មេសុ ធម្មាទុបស្សី វិហារតិ អាតាបិ
សម្មជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈានោ-
មនស្សំ ។ ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បញ្ចន្ទំ សំត្វា-
ទុព្វល្យាធិ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា
ភាវេតព្វាតិ ។

សតិប្បដ្ឋានវគ្គទី ២

[៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ ហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។

គឺ បាណាតិបាត ១ អទិន្នាទាន ១ កាមេស្ស មិច្ឆាចារ ១ មុសាវាទ ១ សុរាមេរយេមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរ ចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាលើញនូវកាយ ក្នុងកាយ ជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងផុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីន៍ទោមនស្ស ក្នុងលោកចេញ ១ ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ១ ។ បេ ។ ក្នុងចិត្ត ១ ពិចារណាលើញនូវធម៌ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងផុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីន៍ទោមនស្ស ក្នុង លោកចេញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ នេះ ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិទ្ធិ មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស ខវិវាទិយភិក្ខុ

[២២] បញ្ចមាជំ ភិក្ខុវេ ជីវណាជំ ។ គតតមាជំ
 បញ្ច ។ កោមច្ឆន្ទជីវណំ ព្យាថាជជីវណំ ជីនមិទ្ធិជ-
 វណំ ឧទ្ធចុក្កុក្កុច្ឆជីវណំ វិចិត្តិច្ឆាជីវណំ ។ ឥមាជំ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ជីវណាជំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចន្ទំ ជីវណាជំ បហានាយ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា
 ការេតញ្ច ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 កាយេ កាយាទុបស្សី វិហរតិ អាតាប័ សម្មជានោ
 សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈោទោមនស្សំ
 វេទនាសុ ។ បេ ។ ចិត្តេ ធម្មេសុ ធម្មាទុបស្សី វិហរតិ
 អាតាប័ សម្មជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ
 អភិជ្ឈោទោមនស្សំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ
 ជីវណាជំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា
 ការេតញ្ចតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គជួរទី៣ ខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកនិកាយ

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និវរណធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។

និវរណធម៌ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកាមច្ចន្ធនិវរណៈ ១ ព្យាបាទ-

និវរណៈ ១ ចិនមិទ្ធនិវរណៈ ១ ឧទ្ធចក្កកច្ចនិវរណៈ ១ វិចិក្ខុ-

និវរណៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និវរណធម៌មាន ៥ យ៉ាង

នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ ដើម្បី

លះបង់នូវនិវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សតិប្បដ្ឋាន ៤ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាលើញនូវកាយ ក្នុង

កាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅនូវកិលេស ជាអ្នក

ដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីន៍ទោមនស្ស ក្នុងលោក

ចេញ ១ ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ១ ។ បេ ។ ក្នុងចិត្ត ១ ពិចារណា

ឃើញនូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿង

ដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីន៍

ទោមនស្ស ក្នុងលោកចេញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើន

នូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ នេះ ដើម្បីលះបង់នូវនិវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណាសកសង្កម្កោ សន្តិប្បដ្ឋានវិញ្ញា

[២៥] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ កាមគុណា ។ កតមេ
 បញ្ច ។ ចក្កវិញ្ញេយ្យា រូទា ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា
 មិយ្យទា កាម្មបសញ្ញិតា រជនីយា សោតវិញ្ញេយ្យា
 សន្ទា ។ មេ ។ យានវិញ្ញេយ្យា គត្តា ជិវ្ហវិញ្ញេយ្យា
 រសា កាយវិញ្ញេយ្យា ដោដ្ឋត្វា ឥដ្ឋា កត្តា មនាទា
 មិយ្យទា កាម្មបសញ្ញិតា រជនីយា ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ច កាមគុណា ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ
 សតិប្បដ្ឋានា កាវេតញ្ចតិ ។

[២៦] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ឧទានានក្ខត្តា ។
 កតមេ បញ្ច ។ រូប្យទានានក្ខត្តោ វេទ្ខ្យទានានក្ខត្តោ
 សញ្ញ្យទានានក្ខត្តោ សង្ការ្យទានានក្ខត្តោ វិញ្ញាណ្យ-
 ទានានក្ខត្តោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចទានានក្ខត្តា ។
 ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ ឧទានានក្ខត្តានំ
 បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតញ្ចតិ ។

បណ្ណសកាសន្តបិដក សិទ្ធិប្បដិសេធ

(៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណនេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 កាមគុណ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយចក្ខុ ជាទី
 ប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកប
 ដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ ១ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយ
 ត្រចៀក ១ ។ បេ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ១ រសដែលគប្បី
 ដឹងដោយអណ្តាត ១ ផ្សព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា
 ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ប្រកប
 ដោយកាម ជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាមគុណមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវ
 សតិច្បង្គន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវកាមគុណ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធនេះមាន ៥ យ៉ាង ។
 ឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបបាទានក្ខន្ធ ១ វេទនបាទា-
 នក្ខន្ធ ១ សញ្ញបាទានក្ខន្ធ ១ សង្ខារបាទានក្ខន្ធ ១ វិញ្ញាណបាទា-
 នក្ខន្ធ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវសតិច្បង្គន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់
 នូវឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៦៧] បញ្ចមាធិ ភិក្ខុវេ ឱរម្បាភិយាធិ សំយោ-
ជនាធិ ។ កតមាធិ បញ្ច ។ សក្កាយនិដ្ឋំ វិចិត្តិច្ឆា
សីលព្វតបរមាសោ កាមច្ចន្តោ ព្យាចារោ ។ ឥមាធិ
ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ឱរម្បាភិយាធិ សំយោជនាធិ ។
ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ ឱរម្បាភិយាធិ សំយោជនាធិ
បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតព្វាតិ ។

[៦៨] បញ្ចមា ភិក្ខុវេ កតិយោ ។ កតមា
បញ្ច ។ ឱរយោ តិរច្ឆានយោធិ បិត្តិវិសយោ មនុស្ស
នេវ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច កតិយោ ។
ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ កតីនំ បហានាយ
ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតព្វាតិ ។

[៦៩] បញ្ចមាធិ ភិក្ខុវេ មច្ឆរិយាធិ ។
កតមាធិ បញ្ច ។ អាវាសមច្ឆរិយំ គុលមច្ឆរិយំ
លាភមច្ឆរិយំ វណ្ណមច្ឆរិយំ ធម្មមច្ឆរិយំ ។ ឥមាធិ
ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច មច្ឆរិយាធិ ។ ឥមេសំ ខោ
ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ មច្ឆរិយាធិ បហានាយ ឥមេ
ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតព្វាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ ទី១ វិចិត្រគោតម

(៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម
នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ សំយោជនៈ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសក្កាយ-
ទិដ្ឋិ ១ វិបត្តិចារ ១ សីលព្វតបរាមាស ១ កាមច្នន្ទ ១ ព្យាបាទ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោមមាន ៥ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ
ដើម្បីលះបង់នូវសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ គតិ ៥ យ៉ាង
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺនិរយៈ ១ តិរច្ឆានយោនិ ១ បិក្ខុវិស័យ ១
មនុស្ស ១ ទេវតា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិមាន ៥ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ
ដើម្បីលះបង់នូវគតិ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីកំណាញ់នេះមាន ៥ យ៉ាង ។
សេចក្តីកំណាញ់ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកំណាញ់ភាវស ១ កំ-
ណាញ់ត្រិកូល ១ កំណាញ់លាភ ១ កំណាញ់គុណ ១ កំណាញ់ធម៌ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីកំណាញ់មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវ
សេចក្តីកំណាញ់ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៧០] បញ្ចមាធិ ភិក្ខុវេ ឧទ្ធច្ចាតិយាធិ សំយោជ-
នាធិ ។ កតមាធិ បញ្ច ។ រូបរកោ អរូបរកោ
មាធ�ោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមាធិ ទោ ភិក្ខុវេ
បញ្ចុទ្ធច្ចាតិយាធិ សំយោជនាធិ ។ ឥមេសំ ទោ
ភិក្ខុវេ បញ្ចុឡំ ឧទ្ធច្ចាតិយាធិ សំយោជនាធិ បហា-
នាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ភាវេតព្វាតិ ។

[៧១] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតោទីលា ។ កតមេ
បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សត្តវំ កដ្ឋតិ វិចិត្តិច្ឆតិ
នាធិមុច្ចតិ ន សម្បស័នតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ សត្តវំ កដ្ឋតិ វិចិត្តិច្ឆតិ នាធិមុច្ចតិ ន
សម្បស័នតិ តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ
អនុយោតាយ សាតច្ចាយ បដាធាយ ។ យស្ស
ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោតាយ
សាតច្ចាយ បដាធាយ អយំ បឋមោ ចេតោទីលា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិប្បដ្ឋានវិគ្គ

(៧០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សំយោជនៈ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបូរាណៈ ១ អបូរាណៈ ១ មានៈ ១ ទុទ្ធចៈ ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីរឹងច្អឹងនៃចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ សេចក្តីរឹងច្អឹងនៃចិត្ត ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សង្ស័យ ឆ្លើងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់ មិនជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសាស្តា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា សង្ស័យ ឆ្លើងឆ្ងល់ មិនចុះចិត្តស៊ប់ មិនជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះសាស្តា ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងមិនទុនទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា មិនទុនទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម នេះជាសេចក្តីរឹងច្អឹងនៃចិត្តទី ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស វេរិកនិបាតោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មេ កង្ខតំ ។ បេ ។

សង្ឃេ កង្ខតំ សិក្ខាយ កង្ខតំ សុត្រហ្មចារីសុ

កុប្បតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចិត្តោ

ទីលជាតោ ។ យោ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុត្រហ្ម-

ចារីសុ កុប្បតោ ហោតិ អនត្តមនោ អាហតចិត្តោ

ទីលជាតោ តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ

អនុយោកាយ សាតថ្វាយ បដាឆាយ ។ យស្ស ចិត្តំ

ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោកាយ សាតថ្វាយ

បដាឆាយ អយំ បញ្ចមោ ចេតោទីលោ ។ ឥមេសំ

ចោ ភិក្ខុវេ បញ្ចង្គំ ចេតោទីលានំ បហាឆាយ ឥមេ

ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កាវេតញ្ចតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ វេរិនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសង្ឃៗ ក្នុងព្រះធម៌ ។ បេ ។

សង្ឃៗក្នុងព្រះសង្ឃ សង្ឃៗក្នុងសិទ្ធា ជាមនុស្សទាំង មានចិត្តអាក់អន់

មានចិត្តត្រូវទោសខ្លាំងខ្លប់ហើយ មានចិត្តរើសរូស ក្នុងពួកសព្វហូចារី ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ជាមនុស្សទាំង មានចិត្តអាក់អន់ មាន

ចិត្តត្រូវទោសខ្លាំងខ្លប់ហើយ មានចិត្តរើសរូស ក្នុងពួកសព្វហូចារី

ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងមិនឧទេស ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅ

កិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់

ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា រមែងមិនឧទេស

ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ

ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម នេះជាសេចក្តី

រឹងថ្មីនៃចិត្តទី៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន

៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវសេចក្តីរឹងថ្មីនៃចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណាសកសង្កហំពោ សត្វិយ្យដ្ឋានីតោ

(៧២) បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតសោវិនិច្ឆ័យ ។

កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេសុ

អវីតរកោ ហោតិ អវីតច្ចដ្ឋោ អវីតប្បមោ អវីតបិ-

ថាសោ អវីតបរិឡាហោ អវីតតណ្ហោ ។ យោ សោ

ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេសុ អវីតរកោ ហោតិ អវីតច្ចដ្ឋោ

អវីតប្បមោ អវីតបិថាសោ អវីតបរិឡាហោ អវីត-

តណ្ហោ តស្ស ចិត្តំ ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោ-

តាយ សាតថ្វាយ បធានាយ ។ យស្ស ចិត្តំ

ន នមតិ អាតប្បាយ អនុយោតាយ សាតថ្វាយ

បធានាយ អយំ បឋមោ ចេតសោវិនិច្ឆ័យ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ អវីតរកោ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិប្បដ្ឋានវគ្គ

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តនេះមាន៥ យ៉ាង ។

ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេក មិនទាន់ប្រាសចាក
 សេចក្តីពេញចិត្ត មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនទាន់ប្រាស
 ចាកសេចក្តីស្រឡាត់ មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មិន
 ទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុណាមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេក មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តី
 ពេញចិត្ត មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនទាន់ប្រាសចាក
 សេចក្តីស្រឡាត់ មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មិនទាន់
 ប្រាសចាកសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកាមទាំងឡាយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ រវៃមង
 មិនឧទេស ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកប
 ព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវ
 ព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា មិនឧទេស ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿង
 ដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យា-
 យាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម នេះជាចំណងនៃចិត្តទី១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេកក្នុងកាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស វេរិយនិកាយោ

រូបេ អវិភវតោ ហោតិ យោវិន្តំ ទុទហវិទេហកំ
 ភុញ្ញត្តា សេយ្យស្មំ បស្សស្មំ វិនិច្ឆ័យំ អនុយោគោ
 វិហរតិ អញ្ញាតំ ទេវនិកាយំ បណ្ឌិតាយ ព្រហ្មចរិយំ
 ចាតិ សម្មាសម្ពុទ្ធិសំលោកំ វា វតេន វា តមេន វា
 ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវេ វា ភិក្ខុស្មំ ទេវញ្ញាតោ វាតិ
 វាតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញាតំ
 ទេវនិកាយំ បណ្ឌិតាយ ព្រហ្មចរិយំ ចាតិ សម្មាសម្ពុទ្ធិសំលោកំ
 វា វតេន វា តមេន វា ព្រហ្មចរិយេន
 វា ទេវេ វា ភិក្ខុស្មំ ទេវញ្ញាតោ វាតិ
 តស្ស វិន្តំ ន ធម្មតិ អាតម្បាយ អនុយោគាយ
 សាតថាយ បដាបាយ ។ យស្ស វិន្តំ ន ធម្មតិ
 អាតម្បាយ អនុយោគាយ សាតថាយ បដាបាយ
 អយំ បញ្ចាថោ ចេតសោវិនិច្ឆ័យោ ។ សមេ ថោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចា ចេតសោវិនិច្ឆ័យោ ។ សមេសំ ថោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចា ចេតសោវិនិច្ឆ័យោ បរាបាយ ចត្តារោ
 សតិវ្យដ្ឋាន កាវេតត្ថា ។ កតមេ ចត្តារោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ ខវគ្គបិដក

មិនទាន់ប្រាសចាកតម្រកក្នុងរូប ជាអ្នកបរិភោគភោជន ដកបដល់វត្ថុត
 ពេញផ្ទៃ ហើយប្រកបរឿយៗ នូវទីផ្នែកស្រួល នូវទីផ្នែកស្រួល
 នឹងសេចក្តីលក់ស្រួល ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ប្រាថ្នានូវទេវនិកាយ
 ណាមួយ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបានជាទេវតាមានស័ក្តិធំ ឬជា
 ទេវតាមានស័ក្តិគួបណាមួយ ដោយសីល ឬ វត្ថុ តបៈឬព្រហ្មចារ្យនេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ប្រាថ្នានូវទេវនិកាយ
 ណាមួយ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបានជាទេវតាមានស័ក្តិធំ ឬជា
 ទេវតាមានស័ក្តិគួបណាមួយ ដោយសីល ឬវត្ថុ តបៈ ឬព្រហ្មចារ្យនេះ
 ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ វែមនឹងមិនទុរទៅ ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅ
 កិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់
 ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម ។ ចិត្តរបស់ភិក្ខុណា វែមនឹងមិនទុរទៅ
 ដើម្បីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ដើម្បីប្រកបព្យាយាមរឿយៗ
 ដើម្បីប្រព្រឹត្តព្យាយាមមិនដាច់ ដើម្បីតាំងទុកនូវព្យាយាម នេះជាចំណង
 នៃចិត្តទី ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តមាន ៥ យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ ដើម្បីលះបង់
 នូវចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះ ។ សតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។

បណ្ណាសកាសង្ឃហិតោ សតិប្បដ្ឋានវិញ្ញោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្ស្នី វិហរតិ
 អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ
 អភិជ្ឈោនោមនស្សំ វេទនាសុ ។ មេ ។ ចិត្តេ ធម្មេសុ
 ធម្មានុបស្ស្នី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា
 វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈោនោមនស្សំ ។ ឥមេសំ
 ចោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ធិ ចេតសោវិនិច្ឆ័យានំ បហានាយ
 ឥមេ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ភាវេតព្វាតិ ។

សតិប្បដ្ឋានវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

ចិត្តាទានំ ភវិតិ

សិក្ខា ជីវរណា កាមា ខន្ធា ច ឱរម្ពាតិយា
 ភតិ មច្ឆរិយកោវ ឧទ្ធម្ពាតិយានំ អដ្ឋមំ
 ចេតោវិនិច្ឆ័យានំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិប្បដ្ឋានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណារឿយ ។ ឡូកាយ
 ក្នុងកាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នក
 ដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានឹងទោមនស្ស ក្នុងលោកចេញ
 ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក្នុងចិត្តពិចារណារឿយ ។ ឡូធម៌ ក្នុង
 ធម៌ទាំងឡាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស
 ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានឹងទោមនស្ស ក្នុងលោក
 ចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវចម្រើននូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាងនេះ
 ដើម្បីលះបង់នូវចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សតិប្បដ្ឋានវគ្គទី ២ ។

ទូទាតក្នុងសតិប្បដ្ឋានវគ្គនោះគឺ

- និយាយអំពីសិទ្ធា ១ និវរណៈ ១ កាម ១ ទុប្បាទនក្ខន្ធ ១
- សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ១ គតិ ១ សេចក្តី
- កំណាញ់ ១ សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងលើជាគំរប់ប្រាំបី ១
- សេចក្តីរឹងប៉ឹងនៃចិត្ត ១ នឹងចំណងរបស់ចិត្ត ១ ។

តតិយោ សម្មប្បធានវគ្គោ

(៧៣) បញ្ចមាធិ ភិក្ខុវេ សិក្ខាធុត្ថល្យាធិ ។

កតមាធិ បញ្ច ។ ចាណាតិចារោ ។ បេ ។ សុរា-
មេយមជ្ជប្បមាធិដ្ឋានំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
សិក្ខាធុត្ថល្យាធិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
សិក្ខាធុត្ថល្យាធិ បហាឆាយ ចត្តារោ សម្មប្បធានា
ភាវេត្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អនុប្បដ្ឋានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុ-
ប្បឆាយ ធម្មំ ជនេតិ វាយមតិ វិរិយំ អារកតិ ចិត្តំ
បក្កណ្ណាតិ បទហាតិ ឧប្បដ្ឋានំ ចាបកានំ អកុស-
លានំ ធម្មានំ បហាឆាយ ធម្មំ ជនេតិ វាយមតិ
វិរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ណាតិ បទហាតិ អនុប្បដ្ឋានំ
កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បឆាយ ធម្មំ ជនេតិ
វាយមតិ វិរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ណាតិ បទហាតិ

សម្មប្បធានវិគ្គ ទី ៣

(៧៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយ
នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយ ៥ យ៉ាង តើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ គឺបាណាតិបាត ១ ។ លេ ។ សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋាន ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយមាន ៥ យ៉ាងនេះ
ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង
ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះ ។ សម្មប្ប-
ធាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏
សាសនានេះ ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង សង្វាត ប្រារព្ធព្យាយាម
ផ្តល់ចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត ដើម្បីបិទអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមក ដែល
មិនទាន់កើតឡើង មិនឲ្យកើតឡើងបាន ១ ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង
សង្វាត ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្តល់ចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត ដើម្បីលះបង់នូវអកុសលធម៌
ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ ១ ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង
សង្វាត ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្តល់ចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល
កុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបាន ១

បណ្ណសកសង្ក្រឹតោ សនិប្បដ្ឋានវិជ្ជោ

ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ បិតិយា អសម្មោសាយ
 គិល្បេភាវាយ វេយ្យាយ ការាយ ចារិយ្យាយ
 ធនំ ជនេតិ វាយមតិ វិវិយំ អារកតិ ចិត្តំ
 បក្កល្ហាតិ បទហតិ ។ ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចនំ សិក្ខាធុត្ថល្យានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ
 សម្មប្បធានា ការេតព្វា ។ (យាវតា^(១)) សម្មប្បធានវសេន
 វិត្តាវេន្តំ) ។

[៩២] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតសោវិនិត្យា ។
 កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេសុ
 អវីតរតោ ហោតិ ។ បេ ។ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 ចេតសោវិនិត្យា ។ ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ បញ្ចនំ
 ចេតសោវិនិត្យានំ បហានាយ ចត្តារោ សម្មប្បធានា
 ការេតព្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ
 អនុប្បន្នាយ ធនំ ជនេតិ វាយមតិ វិវិយំ
 អារកតិ ចិត្តំ បក្កល្ហាតិ បទហតិ ឧប្បន្នានំ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ។ បេ ។

១ ឧ. ម. យាវ វិជ្ជា ។

ចណ្ឌាសកាសង្គហិត សម្មប្បធានវគ្គ

ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង សង្ខារ ប្រាវត្តព្យាយាម ផ្គង់ចិត្ត ដក្ខល់ចិត្ត ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យបិតនៅ មិនឲ្យវិនាសទៅ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនឡើង ឲ្យធំទូលាយ ឲ្យចំរើនពេញ លេញ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិក្ខា មានកម្លាំងថយ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ចណ្ឌិត សំដែងសេចក្តីឲ្យពិស្តារ ដោយអំណាចសម្មប្បធានត្រឹមណាផងចុះ ។

(៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងនៃចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏ ភិក្ខុក្រីក្រ សាសនានេះ ជាអ្នកមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង ដើម្បីលះបង់នូវចំណង របស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះ ។ សម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏ភិក្ខុក្រីក្រ សាសនានេះ ញ៉ាំងឆន្ទៈ ឲ្យកើតឡើង សង្ខារ ប្រាវត្តព្យាយាម ផ្គង់ចិត្ត ដក្ខល់ចិត្ត ដើម្បីបិទអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមក ដែលមិនទាន់កើតឡើង មិនឲ្យកើតឡើងបាន១ ដើម្បីលះ បង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ១ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស នវកនិបាតោ

អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នានំ
 កុសលានំ ធម្មានំ បិទិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោ-
 ភាវាយ វេច្ចល្យាយ ការវាយ ចារិប្បិយា ធម្មំ
 ជនេតិ វាយមតិ ភិយំ អារកតិ ចិត្តំ បច្ចណ្ណតិ
 បទហតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ ចេតសោ-
 វិនិត្យានំ បហាទាយ ឥមេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា
 ការេតញ្ចតិ ។

សម្មប្បធានវិញ្ញោ ពតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ នវិវាទបិដក

ញ៉ាំងឆ្នុះ ឲ្យកើតឡើង សង្ខាត ប្រាជ្ញាព្យាយាម ផ្គងចិត្ត ដម្កល់ចិត្ត
 ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតបាន ១
 ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យបិតនៅ មិន
 ឲ្យវិនាសទៅ ឲ្យរឹងរិតតែចំរើនឡើង ឲ្យធំទូលាយ ឲ្យចំរើនពេញ
 លេញ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាងនេះ
 ដើម្បីលះបង់ម្លប់ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សម្មប្បធានវគ្គទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស នវិកតំបាតោ

អនុច្ឆន្ទានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឧច្ឆន្ទានំ
 កុសលានំ ធម្មានំ បីតិយា អសខ្មោសាយ ភិយ្យោ-
 ភាវាយ វេច្ចល្លាយ ភាវនាយ ចារិម្ភិយា ធម្មំ
 ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារកតិ ចិត្តំ បត្តស្មាតិ
 បទហតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ ចេតសោ-
 វិនិត្យានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា
 ភាវេតព្វាតិ ។

សម្មប្បធានវិជ្ជោ គតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវគ្គបិដក

ញ៉ាំងឆ្នុះ ឲ្យកើតឡើង សង្ខាត ប្រាជ្ញព្យាយាម ផ្គត់ចិត្ត ដក្ខល់ចិត្ត
ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតបាន ១
ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យបិតនៅ មិន
ឲ្យវិនាសទៅ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនឡើង ឲ្យជំទូលាយ ឲ្យចំរើនពេញ
លេញ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនសម្មប្បធាន ៤ យ៉ាងនេះ
ដើម្បីលះបង់នូវចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សម្មប្បធានវគ្គទី ៣ ។

បុត្រគោ ពិទ្ធិបាវគ្គោ

[៧៥] បញ្ចមាធិ ភិក្ខុវេ សិក្ខាធុត្ថល្យាធិ ។

កតមាធិ បញ្ច ។ មាណាតិមាតោ ។ បេ ។

សុរាមេយមជ្ឈប្បមាធិដ្ឋានំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ

បញ្ច សិក្ខាធុត្ថល្យាធិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ

បញ្ចន្ទំ សិក្ខាធុត្ថល្យាធិ បហាឆាយ ចត្តារោ ឥទ្ធិមាធិ

កាវេតញ្ច ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ

ធិន្ទសមាធិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិមាធិ កាវេតិ

វិរិយសមាធិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិមាធិ កាវេតិ

ចិត្តសមាធិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិមាធិ កាវេតិ

វិមហសមាធិប្បធានសម្ព័រសមញ្ញកតំ ឥទ្ធិមាធិ កា

វេតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្ទំ សិក្ខាធុត្ថល្យាធិ

បហាឆាយ ឥមេ ចត្តារោ ឥទ្ធិមាធិ កាវេតញ្ចតិ ។

(ទ្វិបទសេសា ឥទ្ធិមាធិវេសេន វិត្តាវេតញ្ច) ។

ពិធីប្រារព្ធពិធី ៤

(៧៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយនេះ
មាន ៥ យ៉ាង ។ ហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាង តើដូច
ម្តេចខ្លះ ។ គឺ បាណាតិបាត ១ ។ បេ ។ សុភវេទនាមជ្ឈិមសមាធិ
ដ្ឋាន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ
មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិ-
បាទ ៤ យ៉ាង ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាង
នេះ ។ ឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយធម្មសមាធិ
នឹងបធានសង្ខារ ១ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយវិរិយសមាធិ
នឹងបធានសង្ខារ ១ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយចិត្តសមាធិនឹង
បធានសង្ខារ ១ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយវិមុត្តិសមាធិនឹង
បធានសង្ខារ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិបាទ
៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវហេតុនៃសិក្ខា មានកំឡាំងថយ ៥ យ៉ាង
នេះឯង ។ (បទដ៏សេសតាំងពីក្រសែដៃនៃឲ្យពិស្តារដោយអំណាច
ឥទ្ធិបាទផងចុះ) ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កន្តនិកាយស្ស ឥវរិកនិបាតោ

[៧៦] បញ្ចមេ ភិក្ខុវេ ចេតសោវិនិពន្ធា ។
 កតមេ បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាមេស្ម
 អរិភវតោ ហោតិ ។ បេ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច
 ចេតសោវិនិពន្ធា ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ
 ចេតសោវិនិពន្ធានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ ឥន្ទ្រិ-
 បាទា កាវេតញ្ច ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ធម្មសមាធិប្បធានសម្មាសមញ្ញាគតំ ឥន្ទ្រិបាទំ
 កាវេតិ វិរិយសមាធិចិត្តសមាធិវិមុត្តសមាធិប្បធាន-
 សម្មាសមញ្ញាគតំ ឥន្ទ្រិបាទំ កាវេតិ ។ ឥមេសំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចន្នំ ចេតសោវិនិពន្ធានំ បហានាយ ឥមេ
 ចត្តារោ ឥន្ទ្រិបាទា កាវេតញ្ចតិ ។

ឥន្ទ្រិបាទវគ្គោ ចក្កត្ថោ ។

ចត្តារោ សត្តប្បដ្ឋានា បធានា ចតុរោ បដេ
 ចត្តារោ ឥន្ទ្រិបាទាបំ ពុរិមេហោតេហំ យោជយេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ នវកនិបាត

[៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តនេះមាន ៥ យ៉ាង ។

ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ មិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណងរបស់ចិត្តមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវចំណង
 របស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវឥទ្ធិបាទ ដែលប្រ-
 កបដោយធនូសមាធិនឹងបធានសង្ខារ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយ
 រិយសមាធិ ចិត្តសមាធិ វីរិយសមាធិ នឹងបធានសង្ខារ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនឥទ្ធិបាទ ៤ យ៉ាងនេះ ដើម្បីលះបង់នូវ
 ចំណងរបស់ចិត្ត ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ឥទ្ធិបាទវគ្គ ទី ៤ ។

គប្បីប្រកបសតិប្បដ្ឋាន ៤ យ៉ាង បទគី សម្មប្បធាន ៤ យ៉ាង ឥទ្ធិបាទ
 ៤ យ៉ាង ភាមទ័យដែលមានមកហើយក្នុងខាងដើមផងចុះ ។

បញ្ចមោ វិគ្គោ

(៧៧) រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិណ្ឌាយ ធរ ធម្មា
កាវេតញ្ច ។ កតមេ ធរ ។ អស្សុកសញ្ញា មរណ-
សញ្ញា អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា សព្វលោកេ
អនភិវតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខ-
អនតសញ្ញា បហានសញ្ញា វិរាគសញ្ញា ។ រាគស្ស
ភិក្ខុវេ អភិណ្ឌាយ ឥមេ ធរ ធម្មា កាវេតញ្ចាតិ ។

(៧៨) រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិណ្ឌាយ ធរ ធម្មា
កាវេតញ្ច ។ កតមេ ធរ ។ បឋមជ្ឈានំ ទុតិយជ្ឈានំ
តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ អាគាសានញ្ចាយតនំ
វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ អាភិញ្ចញ្ចាយតនំ ខេវសញ្ញា-
នាសញ្ញាយតនំ សញ្ញាវេទយិតនិរោដោ ។ រាគស្ស
ភិក្ខុវេ អភិណ្ឌាយ ឥមេ ធរ ធម្មា កាវេតញ្ចា ។

វិក្កទី ៥

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាង ដើម្បី
ដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីសំគាល់ថា
មិនល្អ ១ សេចក្តីសំគាល់ ដោយមរណានុបស្សនាញាណ ១ សេចក្តី
សំគាល់ ក្នុងអាហារថាជារបស់គួរខ្លើម ១ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងលោកទាំង
ពួងថា មិនគួរត្រេកអរ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ១ សេចក្តី
សំគាល់ ក្នុងរបស់ដែលមិនទៀងថាជាទុក្ខ ១ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងរបស់
ដែលជាទុក្ខថា មិនមែនរបស់ខ្លួន ១ សេចក្តីសំគាល់នូវរបស់ដែលត្រូវ
លះបង់ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា គួរនឿយណាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាងនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាង ដើម្បី
ដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌៧ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបឋមជ្ឈាន ១
ទុតិយជ្ឈាន ១ តតិយជ្ឈាន ១ ចតុត្ថជ្ឈាន ១ អាកាសានញ្ចាយ
តនជ្ឈាន ១ វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ១ អាកិញ្ចញ្ចាយតនជ្ឈាន ១
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ១ សញ្ញាវេទយេតនិរោធន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចំរើនធម៌៧ យ៉ាងនេះឯង ដើម្បីដឹងច្បាស់
នូវរាគៈ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិភង្គិយស្ស វិភង្គិយោ

(៧៩) ភក្ខុស្ស ភិក្ខុវេ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ
 បហាទាយ ឧយាយ វយាយ វិភកាយ ធិរោជាយ
 ចាកាយ បដិជីស្សត្ថាយ ឥមេ ធន ធម្មា កាវេ-
 តញ្ច ។ ខោសស្ស មោហស្ស គោជស្ស ឧបទា-
 ហស្ស មត្តស្ស បលាសស្ស ឥស្សយ មច្ឆរិយស្ស
 មាយាយ សាវេយ្យស្ស មគ្គស្ស សាវគ្គស្ស មាទស្ស
 អតិមាទស្ស មទស្ស បមាទស្ស វគិញ្ញាយ
 បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហាទាយ ឧយាយ វយាយ
 វិភកាយ ធិរោជាយ ចាកាយ បដិជីស្សត្ថាយ ឥមេ
 ធន ធម្មា កាវេតញ្ចតិ ។ ឥទ្ធមរោច ភក្ខវា ។
 អត្ថបទ តេ ភិក្ខុ ភក្ខវតោ កាសិភិ អភិទទ្ធិន្តិ ។

វិភង្គិយោ សមញ្ញោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គុត្តរនិកាយ សិវកនិបាត

(៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើននូវធម៌៩ យ៉ាងនេះ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់រលីងទៅ ដើម្បីលះ ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីសូន្យទៅ ដើម្បីឡើយណាយ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីរលាស់ចោលនូវរាគៈ ។ ភិក្ខុគួរចម្រើនធម៌៩ យ៉ាងនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់រលីងទៅ ដើម្បីលះ ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីសូន្យទៅ ដើម្បីឡើយណាយ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីរលាស់ចោលនូវទោសៈ មោហៈ គោធៈ ឧបនាហៈ មន្ទៈ បលាសៈ ឥស្សាមច្ឆរិយៈ មាយា សារថយ្យៈ ថម្កៈ សារម្កៈ មានៈ អតិមានៈ មទៈ បមាទៈ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ព្រះសូត្រនេះចប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពេញចិត្តត្រេកអរនឹងភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ចប់ សិវកនិបាត ។

សុត្តន្តបិដកេ
អង្គធួរនិកាយស្ស និកនិបាតោ
ទសមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេត

បណ្ណាសកោ

បណ្ណាសកោ

សម្ពោធនិកាយ	បឋមោ	១
សីហនាទនិកាយ	ទុតិយោ	៤៤
សត្តារាសនិកាយ	តតិយោ	៨៤
មហានិកាយ	ចតុត្ថោ	១១៥
បញ្ចាលនិកាយ	បញ្ចមោ	១៩៧

បណ្ណាសកាសង្ខហិតា វិគ្គោ

បណ្ណាសកាសង្ខហិតាសុខមនិកាយ	បឋមោ	២១១
សតិប្បដ្ឋាននិកាយ	ទុតិយោ	២១៥
សម្មប្បធាននិកាយ	តតិយោ	២២៤
ឥន្ទ្របាទនិកាយ	ចតុត្ថោ	២២៧
វិគ្គោ	បញ្ចមោ	២២៧

សុត្តន្តបិដក
 អង្គត្រៃវិកាយ សិកនិបាត
 ទសមភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

បណ្ណសក

បណ្ណសក	សម្ពោធវគ្គ ទី ១	១
	សីហនាវគ្គ ទី ២	៤៤
	សត្តារាសវគ្គ ទី ៣	៨៤
	មហាវគ្គ ទី ៤	១១៥
	បញ្ចូលវគ្គ ទី ៥	១៩៩

បណ្ណសកសង្គហវគ្គ

បណ្ណសកសង្គហវគ្គ	ទេមវគ្គ ទី ១	២១១
	សតិប្បដ្ឋានវគ្គ ទី ២	២១៥
	សម្មប្បធានវគ្គ ទី ៣	២២៤
	ឥទ្ធិបាវវគ្គ ទី ៤	២២៧
	វគ្គ ទី ៥	២៣៩

